

PHILIP K. DICK

A N D R O İ D L E R  
E L E K T R İ K L İ K O Y U N  
D Ü Ő L E R M İ ?



KAVRAM YAYINLARI

**Philip K. Dick**  
Androidler Elektrikli Koyun  
Düşler mi?

Çeviren: Damla Işık

Kavram Yayınları  
Birinci Basım: Ocak 1996

© Philip K. Dick

© Kavram

## Philip K. Dick

Philip K. Dick, 1928'de Chicago'da doğdu. 1992'de ölüncüye kadar bilimkurgu edebiyatının en üretken yazarlarından biri olarak kaldı. İlk hikâye ve romanlarından başlayarak iki birbirine bağılı temayı işledi. Gerçek nedir ve gerçek insanı oluşturan nedir? Philip K. Dick, gerçeğin insandan insana değışeceğini, bu yüzden de tek bir gerçek yerine pek çok gerçeğin olduğunu söyler. 'Gerçek nedir?' sorusunu sormasının nedeni de insanların yaşamları boyunca sözde gerçekler bombardımanına tutulmalarıdır. Medya, büyük şirketler, devletler, dini ve politik gruplar sürekli olarak topluma, "doğruluğı sorgulanabilir sözde gerçekler" sunar. Bu sözde gerçekler de sonunda gerçek olmayan insanlar yaratacaktır. Zaten çoğı romanında kişinin belirlediğı gerçek ve bir de çeşitli yollarca dayatılan bir imgeler dünyası vardır.

Philip K. Dick'in önemli romanları arasında Eye in the Sky (1957), The Cosmic Puppets (1957), Time Out of Joint (1959), The Three Stigmata of Palmer Eldritch (1965) ve Flow My Tears, The Policeman Said (1974) sayılabilir.

Androidler Elektrikli Koyun Düşler mi? (Do Androids Dream of Electric Sheep?) 1968'de yazıldı. Dick, bir yanda insan benzeri robotlar ve gerçek insanlar arasındaki farkı sorgularken, bir yanda da sunulan tüm gerçeğı sorgular.

Maren Augusta Bergrud'a  
10 Ağustos 1923 - 14 Haziran 1969

*Ve hâlâ onun çimleri biçtiğini düşünüyorum,  
Çiğın içinden bir hayalet gibi yürürken,  
Benim memnun şarkı söylemem ruhuna işler.*

*Yeats*

## AUCKLAND

Kâşif Kaptan Cook'un 1777'de Tonga Kralı'na hediye ettiği kaplumbağa dün öldü. Kaplumbağa 200 yaşına yakındı.

Tu'imalıla isimli kaplumbağa, Tonga başkenti Nuku'alofa'daki saray toprakları içinde öldü.

Tonga insanlarınca "şef" sayılan ve bakımı özel koruyucularca gerçekleştirilen kaplumbağa, birkaç yıl önce bir yangın sırasında kör olmuştu.

Tonga radyosu Tu'imalıla'nın leşinin yeni Zelanda'daki Auckland müzesine gönderileceğini bildirdi.

Reuters, 1966

RICK DECKARD'ı, yatağının yanındaki duyarıcının otomatik alarmının pompaladığı tatlı küçük bir elektrik akımı uyandırdı. Şaşkın bir halde yataktan kalktı. Önceden uyarılmadan kendini uyanık bulmak onu hep şaşırtırdı. Rengârenk pijamasıyla, dikilmiş gerinirken, yatakta karısı İran gri, donuk gözlerini aralayıp söylenerek yeniden kapadı.

“Penfield’ını çok hafif kurmuşsun,” dedi Rick. “Onu tekrar kuracağım ve uyanabileceksin ve-”

Rick karısının yanına oturup, ona doğru eğildi ve yumuşak bir tavırla anlatmaya çalıştı. “Eğer akımı yeterince yükseltirsen uyandığına memnun olursun. Tüm mesele bu. Eğer C’ye kurarsan sınırı aşar ve tıpkı bende olduğu gibi bilincin oluşmasını engeller.” Rick dünyayla barışık olduğu için kendi ayarı D’deydi. Yavaşça karısının çıplak, solgun omzuna dokundu.

“O kaba polis elini gözümün önünden çek!” dedi İran.

“Ben bir polis değilim.” Şimdi numarayı çevirmediği halde kendini sinirli hissetmeye başlamıştı.

“Sen daha da kötüsün,” dedi karısı. Gözleri hâlâ kapalıydı. “Sen polislerin kiraladığı bir katilsin.”

“Ben hayatımda kimseyi öldürmedim.” Rick gitgide daha çok sinirleniyordu.

İran devam etti, “Sadece o zavallı andyler.”

“Eve getirdiğim ikramiye parasını, dikkatini anlık çeken herhangi bir şeyi almak için kullanmaktan hiç çekinmiyorsun. Bunu fark etmediğimi sanma.” Rick ayağa kalkıp duyarıcısının bulunduğu konsola ağır ağır ilerledi. “Oysa biriktirebilirdik. O yukarıdaki sahte elektrikli koyunun yerine gerçeğini alabilirdik böylece.”

Konsolun yanında duraklayıp bu öfkeli hissi ortadan kaldıracak thalamic yatıştırıcının numarasını ya da onu daha da kızdırıp tartışmayı kazandıracak olan thalamic uyarıcının numarasını çevirmek arasında tereddüt etti.

“Eğer,” dedi İran onu seyrederek, “daha fazla kinlenmek için ararsan ben de aynısını yaparım. Öyle yüksek bir numarayı ararım ki şimdiye kadar yaptığımız tartışmaları aratacak kavganın içinde bulursun kendini. Çevir de gör. Haydi. Dene bakalım.” Süratle kalkıp kendi duyarıcısının bulunduğu konsola doğru ilerledi. Orada öylece dik dik bakarak bekledi.

Rick onun bu tehdidi karşısında yenik bir şekilde içini çekti. “Ben bugün programımda olanı çevireceğim.” Rick, 3 Ocak 2021’in programını taradığında o gün için profesyonel bir iş adamı tavrının yazıldığını gördü. “Eğer programda yazılan numarayı çevirirsem sen de aynısını yapmaya söz verir misin?” Bekledi. Karısının aynı fikirde olduğunu ve onu izleyeceğini garantilemeden hareket etmeyecek kadar kurnazdı.

“Benim bugünkü programımda 6 saatlik sadece bana ait depresyon var,” dedi İran.

“Ne? Niye böyle bir şeyi programladın ki?” Bu duyarıcının var olma nedenine aykırıydı. Rick sıkıntıyla devam etti. “Bu şekilde kullanılabileceğini bilmiyordum bile.”

“Bir öğleden sonra burada oturuyordum,” dedi İran. “Doğal olarak ‘Arkadaş Canlısı Buster ve onun Arkadaş Canlısı Arkadaşları’ nı seyrediyordum. Buster tam açıklayacağı büyük haberden bahsediyordu ki o nefret ettiğim reklam araya girdi. Biliyorsun, şu Mountibank Demir Koruyucuları’nın reklamı. Birkaç dakikalığına televizyonun sesini kapadım ve binayı, bu binayı dinledim. Duydum ki...” Eliyle çevreyi işaret etti.

“Boş daireler,” dedi Rick. Bazen geceleri uyuyor olması gereken zamanlarda o da bu sesleri duyuyordu. Fakat bu zamanda, bu şartlarda sadece yarısı dolu bir bina bile nüfus yoğunluğu açısından

oldukça fazlaydı. Savaştan önce banliyö olarak nitelendirilen yerlerde şimdi tamamen boş binalar bulunuyordu. Pek çok insan gibi o da bu kulaktan dolma bilgiye inanmayı yeğlemişti, çünkü oraya gidip bunun doğruluğunu kendi gözleriyle görmeye hiç niyeti yoktu.

“O anda,” diye devam etti İran, “televizyonun sesini kapattığımda 382 durumundaydım. Daha yeni o numarayı çevirmiştim. Boşluğu beynimde algılamama rağmen hissedemedim. İlk tepkim bir Penfield duyarıcısına sahip olabileceğim kadar paramız olduğuna şükretmek oldu. Ama sonra bunun ne kadar sağlıksız olduğunu düşündüm. Yani yaşamın, hayatın boşluğunu hissetmek... sadece burada, bu binada değil. Her yerde. Ve hep tepkisiz kalmak... beni anlayabiliyor musun? Sanırım, hayır. Fakat bu tepkisizlik eskiden bir akıl hastalığının belirtisi olarak tanımlanıyordu. Adı da ‘geçerli tepki eksikliği’. Sonra sessizliğin sürmesine izin verdim. Duyarıcımın önünde oturup denemeye başladım. Ve sonunda üzüntünün programını buldum.” Karanlık ve küstah bir havaya bürünen yüzü sanki büyük bir zafer kazanmışçasına tatminkârdı. “Ve her ay iki kez olmak üzere programıma bu numarayı da kattım. Bence ayda iki kez olan biten her şeye üzülme için yeterli bir süre, sence de öyle değil mi? Yani akli başında olan herkes buradan göç ederken hâlâ dünyada kalmamıza mesela.”

“Fakat üzüntü gibi bir hisse kapıldığında başka bir numara çevirerek ondan kaçamazsın. Yaşamın her anını kapsayan bu tür bir üzüntü, keder kendi kendini yeniler.”

Karısı kaypak bir tavırla devam etti. “Üç saat sonrası için otomatik bir yeniden programlamayı ayarlıyordum. Bir 481. Geleceğin getireceği yeni seçeneklerin farkında olma. Bir umut ki...”

“481’i biliyorum,” diyerek karısının sözünü kesti Rick. O da bu numarayı pek çok kez çevirmişti ve 481’e fazlasıyla güveniyordu. “Şimdi beni dinle.” Yatağa oturdu ve karısının ellerini tutarak onu yanına çekti. “Otomatik bir bağlantıyla sona erdirilebilecek olsa bile depresyonun her çeşidi tehlikelidir. Şimdi sen de, ben de programlarımızı unutalım. Beraber 104’ü çevirelim ve ikimiz de bunu deneyelim. Sonra sen 104’te devam edersin, ben de duyarıcımı her zamanki iş adamı durumuna programlarım. Bu yolla, çatıya çıkıp elektrikli koyunu kontrol eder, sonra da büronun yolunu tutarım. Senin de burada televizyon olmadan oturup düşüncelere dalmadığından emin olurum.” Karısının uzun, ince ellerini bırakıp, geniş dairede ilerleyerek, hâlâ önceki gecenin sigara kokusunun olduğu oturma odasına geçti ve televizyonu açtı.

Yatak odasından İran’ın sesi yükseldi: “Kahvaltıdan önce TV’yi kaldıramıyorum.”

TV ısınmaya devam ederken, “888’i çevir,” diye yanıtladı Rick. “Televizyonda ne olursa olsun, onu seyretme isteği.”

“Şu anda hiçbir numarayı çevirmek istemiyorum.”

“O zaman 3’ü çevir.”

“Tanrım! Beyin hücrelerimi herhangi bir numarayı çevirmeye teşvik edecek bir programı uygulayamam. Eğer aramak istemiyorsam, aramak istemiyordumdur. Dediğin numarayı çevirirsem, aramak isteyeceğim ve şu anda bunu düşünemem bile. Ben sadece yatakta oturup yere bakmak istiyorum, o kadar.” İran’ın sesi sertleşmişti. Sesi ümitsizlikle keskinleşmişti. İçgüdüsel, her zaman her yerde var olan korkunç ağırlık tabakası üzerine çökerken ruhu bu yükün altında donuklaştı, vücudu hareketsizleşti.

Rick televizyonun sesini yükseltti ve Arkadaş Canlısı Buster’in sesi bir anda gürleyerek, tüm odayı kapladı. “Ho ho millet! Şimdi bugünkü hava durumundan bahsetmenin zamanı. Mongoose uydusundan gelen verilere göre serpinti özellikle akşamüstüne doğru kendini hissettirip daha sonra yavaşlayacak. Tüm dışarı çıkmayı düşünenler...”

İran ardından hafifçe sürüklenen geceliğiyle aniden yanında beliriverdi ve televizyonu kapadı. “Tamam! Teslim oluyorum. Arayacağım. Senin içinde olmamı istediğin herhangi bir durumun numarasını, insanı kendinden geçiren seksüel mutluluk... kendimi o kadar kötü hissediyorum ki

sanırım buna bile dayanabilirim. Canı cehenneme! Ne değişir ki?”

“Her ikimiz için de arayacağım,” dedi Rick ve onu tekrar yatak odasına yöneltti. Onun konsolunun yanında durup 594’ü çevirdi: Tüm olaylarda kocanın üstün bilgeliğinin istekle kabullenilmesi. Kendi konsolunda ise, işine karşı daha yaratıcı ve canlı olmasını sağlayacak numarayı çevirdi. Gerçi buna ihtiyacı yoktu. Penfield’in yapay beyin uyarımı olmadan da bu onun işine karşı tanrı vergisi, alışılmış yaklaşımdı.

Karısıyla yaptığı tartışma ona çok zaman kaybettirmişti. Hızlı bir kahvaltıdan sonra Ajax model Mountibank Demir Koruyucu’yu takip dışarı çıkmak üzere hazırlandı ve elektrikli koyunun ‘otladığı’ korunaklı çatı merasına çıktı. Karmaşık bir mekanik donanımdan ibaret olan koyun taklit bir hoşnutluk içinde otları çiğner ve diğer komşuları aldatırdı.

Tabii ki binadaki bazı hayvanlar, kaçınılmaz olarak sahte elektronik devrelerdi. O bu konulara karışmamayı yeğliyordu. Tıpkı komşularının koyununun gerçek olup olmadığına karışmadığı gibi. “Koyunun gerçek mi?” diye sormak, dışının, saçının veya iç organlarının gerçek olup olmadığını sormaktan daha büyük bir terbiyesizlikti.

Radyoaktif zerreciklerle üzerine adeta dökülen gri, güneşi gizleyen sabah havası burnunu rahat bırakmayarak onu tamamen çevreledi. Rick ister istemez ölümün izlerini taşıyan bu kokuyu içine çekti. Aşırı büyük dairesiyle birlikte sahip olduğu çatıdaki çimle kaplı bölgeye ilerlerken, az önceki tanımlamanın biraz aşırıya kaçtığını düşündü. Üçüncü Dünya Savaşı’nın bıraktığı mirasın etkileri hemen hemen yok olmuştu. Serpintiye karşı koyamayanlar yıllar öncesinde unutulup gitmişti. Ve şimdi daha azalan, zayıflayan toz bulutu, sağ kalmayı başaranların gücüyle karşı karşıya kaldığında onları ya çıldırtıyor ya da genetik özelliklerini bozuyordu.

Demir koruyuculara rağmen şüphesiz serpinti yavaş yavaş onun da içine sızıyordu. Göç etmemekte ısrar ettiği sürece bu hava her gün o iğrenç, insanı kirleten pisliği de beraberinde getiriyordu. Aylık yapılan tıbbi kontrollerde şimdiye kadar normal gözüküyordu. Yani kanunların izin verdiği şekilde çocuk sahibi olabilirdi; ama her an herhangi bir ay San Francisco Polis Teşkilatı doktorları aksini açığa çıkaracaklardı. Kalıcı toz ‘normal’lerden yeni ‘özel’ler yaratmaya devam ediyordu.

Etrafa asılan posterler, televizyon reklamları, hükümet raporları, ‘Göç et ya da zamanla yozlaş! Seçim senin!’ diye bağıyordu. Rick küçük merasının kapısını açıp elektrikli koyununa yaklaştığında bunun ne kadar doğru olduğunu düşündü. Fakat işim yüzünden göç edemem, diye kendi kendine tekrarlarlarken, yandaki meranın sahibi, komşusu Bill Barbour Rick’i selamladı. O da işe gitmek üzere giyinmiş ama hayvanını kontrol etmek için çatıya çıkmıştı.

“Atım gebe,” Barbour bunu söylerken adeta mutluluktan ışıldıyordu. Kastettiği, durduğu yerden boş bakışlarla etrafı süzen kocaman Percheron’du. “Buna ne diyorsun?”

“Yakında iki atın olacak derim,” diye karşılık verdi Rick. Şimdi o da koyununun yanındaydı. Hayvan yulaf ezmesi beklentisiyle gözlerini ona dikmiş ağzını oynatıyordu. Taklit koyunun yulaf-besinsel bağlantısı vardı ve yulafli besinleri görür görmez, inandırıcı bir şekilde onları kapıp ortalıkta dolaşmasına devam edebilirdi. “Onu gebe bırakan ne? Rüzgâr mı?” diye sordu Barbour’a.

“Kaliforniya’da elde edilebilecek en iyi dölleme plazmalarını aldım. Hatırlamıyor musun? Geçen hafta Judy’i incelemeye gelmişlerdi. Onun doğuracağı tayı almak için sabırsızlanıyorlar. Judy türünün eşi bulunmaz örneklerinden.” Barbour gururlanarak atının ensesini okşadı ve Judy de başını ona uzattı.

“Atını satmayı hiç düşündün mü?” diye sordu Rick. Tanrıya hep bir at için, hatta herhangi bir hayvan için dua ederdi. Sadece sahtesine sahip olup, beslemek zamanla insanın moralini bozuyordu. Ama olaya daha sosyal bir açıdan bakılırsa, gerçeğinin azlığı nedeniyle bunun yapılması gerekiyordu.



Bu yüzden devam etmek dışında bir seçeneği yoktu. Kendisi bunu önemsemeyecek bile olsa karısı İran vardı ve o bunu çok önemsiyordu.

“Atımı satmak ahlaksızlık olurdu.”

“Yavruyu sat sende, iki hayvanının olması hiç olmamasından daha büyük bir ahlaksızlık.”

Barbour hayretle konuştu. “Ne demek istiyorsun? Pek çok insanın iki, hatta üç-dört tane hayvanı var. Kardeşimin çalıştığı yosun üretim santralinin sahibi Fred Washborne’un beş hayvanı var. Dünkü Chronicle’da ördeği üzerine yazılanları okumadın mı? Batı sahillerindeki en büyük, en ağır Moscovy o ördek.” Barbour sanki bu tür bir hayvana sahip olmayı düşlemenin yarattığı bir transa geçmişti.

Rick paltosunun cebini karıştırıp, artık fazla okunmaktan kırıışmış Sidney’in Hayvan ve Kümes Hayvanları kataloğunun Ocak ekini çıkardı. İndeksine bakıp tayların yeni belirlenmiş satış fiyatlarının bulunduğu sayfayı açtı. “Sidney’den 5000 dolara bir Percheron tayı satın alabilirim.”

“Hayır, alamazsın. Listeye tekrar bak, italiklerle yazılmış. Bu da stoklarının olmadığı anlamına geliyor, ama eğer ellerinde olsaydı o fiyata satacaklardı.”

“Diyelim ki sana ayda 500 dolar olmak üzere 10 ay ödeme yapmayı önerdim. Tıpkı katalog fiyatı gibi.”

Barbour ona acıyormuşçasına cevap verdi. “Deckard sen atlardan ne anlarsın ki? Sidney’in stokunda Percheron taylarının olmamasının bir nedeni var. Percheron tayları katalog fiyatında bile olsalar sahip değıştirmezler. Çünkü daha adi türleri bile çok nadir bulunur.” Ortak çitlerinin üzerinden eğildi. “Judy üç yıldır benimle ve o zamandan beri onun niteliklerinde bir Percheron atı görmedim. Çalınmasını önlemek için ta Kanada’ya uçup, onu kendi ellerimle buraya getirdim. Bu nitelikte bir hayvanı Kolorado ya da Wyoming’e götür, ona sahip olabilmek için seni öldürürler. Neden biliyor musun? Çünkü Üçüncü Dünya Savaşı’ndan önce yüzlerce-”

“Ama,” Rick araya girdi. “Senin iki ata, benimse bir taneye bile sahip olamam Mercerizm’in tüm tanrısal ve ahlaki yapısına aykırı.”

“Koyunun var. Özel yaşamında o iki kolu kavradığında o lanet olası Yükseliş’i izleyebilirsin. Eğer o yaşlı koyuna sahip olmasaydın durumun ve söylediklerinde bir mantık görürdüm. Eğer senin hiç, benimse iki hayvanım olsaydı seni Mercer’le gerçek bir birleşmeden mahrum etmiş olurdu. Fakat bu binadaki herkesin, yani aşağı yukarı 50 kişinin, bu da her üç apartmanda bir kişi demek, bir çeşit hayvanı var. Graveson’un tavuğu var. Oakes ve karısının şu geceleri havlayan koca köpekleri var.” Barbour düşünmeye devam etti, “Sanırım Ed Smith’in de kedisi var. Gerçi kediyi kimse görmemiş. Büyük bir olasılıkla rol yapıyordur.”

Rick koyununa doğru ilerledi ve beyaz yünü mekânizmanın gizli kontrol panelini bulana kadar karıştırdı. En azından postu gerçektir. Barbour’un gözü önünde panelin korunağını açtı. “Gördün mü? Şimdi tayını neden o denli istediğimi anlıyor musun?”

Barbour kısa bir sessizlikten sonra cevap verdi. “Seni zavallı adam. Hep böyle miydi?”

Rick elektrikli koyunun panelini kapatırken, “Hayır,” dedi. Ayağa kalkıp komşusuna döndü. “Aslında gerçek bir koyunum vardı. Karımın babası göç ederken onu bize bırakmıştı. Sonra hatırlarsın, bir yıl önce onu veterinerine götürdüm. O sabah dışarı çıkıp onu yan yatmış, ayağa kalkamaz durumda bulduğumda sen de buradaydın.”

Barbour hatırlayarak başını salladı. “Onu ayağa kaldırmıştın. Onu kaldırmayı başarmıştın ama bir iki adımdan sonra yine yere yığılmıştı.”

“Koyunlar ilginç hastalıklara yakalanıyorlar. Oldukça sık hastalanıyorlar ama belirtiler hep aynı oluyor, bir daha ayağa kalkamıyorlar ve sorunun ne denli ciddi olduğunu bile anlayamıyorsun. Yani hayvanın tetanos mu olduğunu veya ayağını mı incittiğini bilemiyorsun. Benimki tetanostan ölmüştü.”

“Burada, çatı da mı?”

“Bir keresinde saman balyasının telinin tamamını çıkarmamıştım. Bir parçası hâlâ balyaya bağlıydı. Groucho’yu da, koyunumu böyle çağırırdım, bu tel sıyırdı. Böylece tetanos oldu. Onu veterinerine götürdüm ama öldü. Daha sonra şu yapay hayvanları yapan dükkânlardan birini arayıp onlara Groucho’nun bir resmini verdim. Onlar da bunu yaptı.” Rick yere boylu boyunca uzanmış çiğnemeye devam edip büyük bir dikkatle yulaf aranan taklit hayvanı işaret etti. “Bu çok rağbette olan bir iş ve ona en az gerçeğine baktığım kadar büyük bir dikkat ve ilgiyle baktım, fakat-” Omuz silkti.

“Fakat bu aynı şey değil.”

“Ama aşağı yukarı aynı şey. Gerçekten yaşıyormuşçasına ona dikkat etmem gerekiyor. Çünkü onlar bozulabiliyorlar ve bunu binadaki herkes fark ediyor. Yani onu altı kez tamire götürdüm. Çoğunlukla önemsiz bozukluklardı, ama eğer birileri görürse... bir keresinde ses cihazı bozuldu ya da bir şekilde kirlendi ve bu yüzden devamlı meleyip duruyordu. Bunun bir şekilde mekanik bir bozukluk olduğunu anlayabilirlerdi. Tabii onarım aracının üzerinde hayvan hastanesi ya da onun gibi bir şey yazıyor ve sürücü aynı bir veteriner gibi bembeyaz giyiniyor.” Rick aniden saatine baktı, zaman çok ilerlemişti. “İşe gitmem gerek. Seninle akşamüstü görüşürüz.”

Arabasına doğru ilerlerken Barbour arkasından aceleyle bağırdı. “Bu binadaki kimseye bir şey söylemem.”

Rick duraksayarak teşekkür etmek istedi ama İran’ın bahsedip durduğu depresyonu yanı başında hissetti. “Bilmiyorum. Belki de söyleyip söylememen fark etmez.”

“Fakat seni küçümserler. Belki hepsi değil ama birçoğu, insanların bakacak hayvan olmadığında ne düşündüklerini bilirsin; ahlaksızlık ve empati karşıtı bir şey olarak görürler. Söylemek istediğim, teknik olarak bu Üçüncü Dünya Savaşı’ndan hemen sonraki kadar gibi büyük bir suç değil ama, çoğu insan hâlâ böyle hissediyor.”

“Tanrım,” dedi Rick ellerini anlamsızca sallayarak. “Bir hayvanım olsun istiyorum. Satın almaya uğraşıyorum ama şehirde memur olarak aldığım parayla-” Eğer işimde şansım dönerse. İki yıl önce sadece bir ayda dört andyi emekli ettiğim zamanlardaki gibi, diye düşündü Rick. Eğer o zamanlarda Groucho’nun öleceğini bilseydim... fakat bu tetanostan önceydi. Beş santimlik, kopmuş balya telinden önce.

“Bir kedi satın alabilirsin. Kediler ucuzdur. Sidney kataloğuna bak.”

“Ben ev hayvanı değil, eskiden olduğu gibi büyük bir hayvan istiyorum. Bir koyun gibi. Eğer parayı bulabilirsem bir inek, boğa ya da seninki gibi bir at da olabilir.”

Rick, bunun için tanesi 1000 dolardan beş andyi emekli etmesi gerektiğini düşündü. Bu kazandığı paranın kat be kat üstündeydi. Bu parayla belki birinden istediğimi satın alabilirim, diye düşündü, hatta Sidney’in Hayvan ve Kümes Hayvanları kataloğunda italikle yazılmış olsa bile. Tam 5000 dolar. Fakat bunun için önce beş andynin koloni gezegenlerinin birinden dünyaya gelmesi gerekiyordu. Fakat bunu ben kontrol edemem, diye düşündü. Etsem bile dünyada daha pek çok avcı ve pek çok polis teşkilatı var. Tüm bunların yanı sıra andylerin Kuzey Kaliforniya’ya yerleşmesi ve ayrıca bölgenin kıdemli avcısı Dave Holden’in ölmesi ya da emekliye ayrılması da gerekiyordu.

Barbour dalga geçercesine konuştu. “Sen de bir çekirge ya da bir fare satın al. Hey! 25 dolara gelişmiş bir fare satın alabilirsin.”

“Senin atın da Groucho gibi aniden ölebilir. Bir öğleden sonra işten eve döndüğünde onu da bir böcek gibi ters dönmüş, ayakları havada bulabilirsin. Söylediğin gibi, bir çekirge gibi.” Rick elinde araba anahtarlarıyla yürüdü.

“Seni üzdüysem özür dilerim,” dedi Barbour endişeyle.

Rick cevap vermeden arabasının kapısını açtı. Komşusuna söyleyeceği hiçbir şey kalmamıştı. Akıllı şimdi işinde ve günün getireceklerindeydi.

BİR ZAMANLAR binlerce kişiyi barındıran, bu dev, boş ve harap binanın içindeki تنها odada bir televizyon kendi kendine çalışıyordu.

Şimdi sahipsiz bu harabe Üçüncü Dünya Savaşı'ndan önce korunup, bakılırdı. Burası San Francisco'nun banliyösüydü. O zamanlar tek raylı hızlı taşımayla kolayca ulaşılan yarımada, kuşlarla dolu bir ağaç gibi değişik fikirlerle, şikâyetlerle ve yaşamla cıvıl cıvıldı. Oysa şimdi, eskiden binayı gözeten sahipleri ya ölmüş ya da başka bir koloni dünyasına göç etmişti. Çoğu için ilk durum geçerliydi. Savaş, Pentagon ve onun hizmetinde olan, kibirli bilimsel kurum Rand Şirketi'nin tahmininden çok daha fazlasına mal olmuştu. Aslında bir zamanlar Rand Şirketi de bu bölgenin yakınında var olmuştu. Daire sahipleri gibi Rand Şirketi de bu bölgeyi sonsuza dek terk etmişti. Kimse Rand Şirketi'ni özlemedi.

Bugün hiç kimse savaşın neden patlak verdiğini, eğer biri kazanmışsa kimin kazandığını hatırlamıyordu. Gezegen yüzeyinin çoğunu kirleten toz hiçbir ülkede üretilmemiş, kimse, hatta düşmanlar bile bunu planlamamışlardı.

İlginçtir ki ilkin baykuşlar öldü. O zaman bu neredeyse gülünç bir durumdu; orada burada, sokaklarda, bahçelerde cansız yatan şişman, kabarık beyaz kuşlar... Güneş batmadan pek ortalıkta gözükmedikleri için canlıyken kimsenin dikkatini çekmezlerdi. Bu yüzden ölümleri de fark edilmedi.

Ortaçağdaki bulaşıcı hastalıklar da kendilerini aynı şekilde göstermişti. Bir sürü ölü fareyle. Ama bu hastalık yukarıdan inmişti.

Baykuşları diğer kuşlar takip etti ama bu aşamada işin sırrı çözülmüş ve anlaşılıymıştı bile. Savaş öncesinde kısıtlı bir kolonileşme programı çoktan başlamıştı ama daha sonra, güneşin dünyayı aydınlattığı günler geride kalınca kolonileşme yeni bir safhaya girdi. Kolonileşmeyle bağlantılı olarak yeni bir savaş silahı geliştirildi: Sentetik Özgürlük Savaşçısı oluşturuldu. Yabancı bir dünyada varlığını sürdürebilen bu insan benzeri robot, yani organik android, kolonileşme programının hareketli donki makinesi oldu. BM yasalarının gözetiminde her göç eden otomatikman seçtiği bir android tipine sahip oluyordu. 2019'lara gelindiğinde tıpkı 1960'ların Amerikan otomobilleri gibi akıl almaz çeşitte android tipi ortaya çıkmıştı.

Android hizmetkâr göç etmenin ödülü, radyoaktif serpintiyse geride kalmanın cezasıydı. BM göçü mümkün olduğunca kolaylaştırmış, geride kalmayı zorlaştırmış, hatta imkânsızlaştırmıştı. Dünyada kalmak kendini birdenbire 'biyolojik olarak kabul edilemezler' sınıflandırmasında bulmakla sonuçlanıyordu ki, bu durum insan ırkının kalıtımı için bir tehditti. Bir kere 'özel' olarak damgalanan kişi kısırlaştırılmayı kabul etse bile artık tarih öncesine karışmış olurdu. Yani insanoğlunun bir parçası olmaktan çıkardı. Yine de kimi insanlar göç etmeyi reddetti. Kalmayı seçenler için bile hayret verici bir mantıksızlıktı. Mantıken her normal insanın çoktan göç etmesi beklenirdi. Belki de ne kadar çirkinleşirse çirkinleşsin Dünya yine de insana aşına gelen sıkıca sarılınabilecek bir yerdi. Ya da büyük bir ihtimalle göç etmeyenler toz çadırının en sonunda kendi kendini tüketeceğini düşlediler. Sonuç olarak on binlerce kişi, çoğunluğu birbirlerini fiziksel olarak görüp kontrol edebilecekleri ve birbirlerinin varlıklarında umut bulabilecekleri şehir içlerinde kaldı. Bunlar diğerlerine göre aklı başında olanlardı ve onlara ek olarak tuhaf bir kısım insansa hemen hemen terk edilmiş banliyölerde yaşamlarını sürdürmeyi seçti.

Banyoda tıraş olurken televizyonun adeta dırlanıp duran sesine maruz kalan John Isidore da

onlardan biriydi.

O, bu bölgeye savaşın bitiminin ilk günlerinde rastlantı sonucu gelmişti. O kötü günlerde kimse gerçekten ne yaptığını bilmiyordu. Savaşın birbirinden kopardığı insanlar önce amaçsızca dolanıp, sonraysa geçici olarak değişik bölgelere yerleştiler. O zamanlarda oldukça seyrelmiş olan serpinti bölgeden bölgeye değişiklik gösteriyordu. Bazı eyaletler hiç etkilenmezken bazılarıysa serpentinin sıklığıyla adeta yıkanmıştı. Toz yol aldıkça, buldukları yeri terk etmek zorunda kalanlar da onunla birlikte yol aldılar. San Francisco'nun güneyindeki yarımada tozdan etkilenmemişti ve bu yüzden pek çok kişi buraya yerleşti ama tozun buraya da gelmesiyle kimi öldü, kimiye bölgeyi terk etti. J.R. Isidore'sa burada kaldı.

Televizyon bağıyordu. "...iç savaş öncesindeki güney eyaletlerin sakin, huzurlu günlerini yaşatır. Köle olarak ya da tarlada yardımcı olarak kullanabileceğiniz ısmarlama yapılan bu insan benzeri robot özel olarak sizin her türlü ihtiyacınızı karşılamak için, sadece ve sadece sizin için tasarlandı. Geldiğinizde bir karşılık beklemeden tamamen sizin olacak. Aynen Dünya'dan ayrılmadan sizin tarafınızdan istendiği gibi. Bu sadık, sorunsuz hayat arkadaşı modern tarih içinde görülmüş en büyük, en cesur macerada size..." Böylece devam etti.

Isidore tıraş olurken işe geç kalıp kalmadığını düşündü. Çalışan bir saati yoktu ve zamanı anlamak için genellikle televizyon sinyallerine bağımlıydı, fakat bugün Uzaylararası Ufuk Günü'ydü. Her neyse, televizyon bugünün Amerika'nın Mars'taki ana yerleşim bölgesi olan Yeni Amerika'nın kuruluşunun beşinci (yoksa altıncı mıydı?) yıldönümü olduğunu söylüyordu. Bu televizyon seti sadece savaş sırasında kamulaştırılmış ve hâlâ devlete ait olan bir tek kanalı alıyordu. Isidore'un dinlemeye mecbur kaldığı bu kanalın tek destekleyicisi kolonileşme programını oluşturan Washington'daki hükümetti.

John Isidore sadece zamanı öğrenmek istiyordu, oysa spiker konuşmaya devam etti. "Şimdi de Bayan Maggie Klugman'ı dinleyelim. Mars'a yakın zamanda göç eden Bayan Klugman, Yeni New York'ta canlı olarak yapılan söyleşide şunları söyledi: Bayan Klugman geride bıraktığınız kirlenmiş Dünya'daki yaşantınızla buradaki, bu düşleyebileceğiniz her olanağın sunulduğu, zengin dünyadaki yaşamı karşılaştırabilir misiniz?" Kısa bir aradan sonra kuru, orta yaşlı, yorgun bir kadın sesi cevap verdi. "Düşünüyorum da benim ve üç kişilik ailemin fark ettiği ilk şey saygıydı.", "Saygı mı Bayan Klugman?", "Evet." Mars'taki Yeni New York'lu Bayan Klugman devam etti: "Bu açıklaması güç bir şey. Bu zor zamanlarda güvenebileceğiniz bir hizmetçinin olması... bu çok güven verici bir şey."

"Dünya'daki günlerinizde hiç 'özel' olarak tanımlanmaktan korktunuz mu?"

"Oh, kocam ve ben neredeyse ölesiye endişeliydik. Tabii göç edince bu endişe ortadan kalktı. Şanslıyız ki sonsuza kadar."

John Isidore kendi kendine buruk bir şekilde düşündü. Benim için de bu endişe kayboldu, üstelik göç etmeden. Bir yıldır 'özel' sınıfındaydı ve bunun tek nedeni taşıdığı genler değildi. Daha da kötüsü, minimum zekâ kapasitesini ölçen testi de geçememişti ve bu onu, halkın deyişiyle bir tavukkafalı yapıyordu. Üç gezegenin tüm aşağılaması onun üzerindeydi ama buna rağmen hayatta kalmayı başarmıştı. Bir işi vardı. Van Ness Hayvan Hastanesi adlı sahte hayvan tamir şirketinin pikabını ve nakil kamyonunu sürüyordu. Karanlık, ürkütücü patronu Hannibal Sloat'un ona insan gibi davranmasını takdir ediyordu. Bay Sloat'un ara sıra Mors certa vita incerta demesine ve John'un bunu çok sık duymasına rağmen, anlamı hakkında ancak belli belirsiz bir fikri vardı. Bununla beraber zaten bir tavukkafa Latinceyi anlasaydı, tavukkafa olmaktan çıkardı. Bu durum Boy Sloat'a açıklandığında o da bunu kabulleniyordu. Isidore'dan çok daha fazla aptal olan ve bu yüzden işe giremeyip özel nezarethanelerde tutulan pek çok tavukkafa vardı. Bu nezarethaneler tuhaf bir şekilde 'Amerika'nın Özel Ticari Yetenek Enstitüsü' olarak adlandırılıyordu. Her zamanki gibi 'özel'

kelimesinin bir yerlerde kullanılması gerekliydi.

“...kocanız kendini korunmasız hissetti.” Televizyon spikeri hâlâ konuşuyordu. “Radyasyon korumalı, pahalı ve hantal bir demir korumaya sahip olmasına ve kullanmasına rağmen mi Bayan Klugman?”

Bayan Klugman, “Kocam,” diye devam ediyordu ki o sırada tıraşını bitiren Isidore oturma odasına gelip televizyonu kapadı.

Sessizlik tahtalardan, duvarlardan bir kıvılcım gibi türeyip, sanki devasa bir değirmende üretilmişçesine müthiş bir güçle ona çarptı. Evi duvardan duvara kaplayan, parça parça olmuş halıdan yükseldi. Mutfaktaki kullanılmayan aletlerden, Isidore burada yaşamaya başladığından beri çalışmayan ölü makinelerden kendini kurtardı. Oturma odasındaki işe yaramaz lambadan dışarı sızdı ve kendisinin sinek kaplı tavandan inen boş, habersiz devamıyla birleşti. Sanki dokunulabilir her şeyi kaplamak ister gibi sessizlik John’un bakış alanına giren her nesneden kendisini kurtardı. Sadece kulaklarına değil, gözlerine de hücum ediyordu. Televizyonun yanında öylece dururken sessizliği görünür ve kendi içinde canlı bir nesne olarak duyumsadı. Canlıydı! Onun bu haşin gelişini daha önceden de hissetmişti. Tamamen geldiğinde sabırsızca, sanki daha fazla beklemeye dayanamayarak patladı. Görünürde savaşı kazandıktan sonra, dünyanın sessizliği, açgözlülüğünü artık dizginleyemiyordu.

Isidore dünyada kalan diğer insanların da boşluğu böyle hissedip hissetmediğini merak etti. Yoksa bu his sadece ona, onun biyolojik kimliğine yetersiz duyu organlarının meydana getirdiği bir hilkat garibesine has bir durum muydu? İlginç bir soru, diye düşündü Isidore. Ama kendi durumunu kiminle karşılaştırabilirdi ki? O, bu körleşmiş, çürük, gün be gün daha derin bir düzensizlik içinde harap olan, binlerce boş dairenin olduğu binanın içinde yaşıyordu. Zamanla bu binadaki her şey birbirinin içinde eriyip şeklini kaybedecek ve birbirinin aynı olacak, her bina tavana kadar uzayan ‘yığınla’ dolacaktı.

Ve sonrasında bu bakımsız bina daimi tozun içine gömülüp, şekilsizleşecekti. O zamana kadar John da büyük bir olasılıkla ölmüş olacaktı. Hastalıklı oturma odasında, boğucu, her yere nüfuz eden, hükmedici dünya sessizliğiyle yalnız kaldığında; ölümünü, beklenecek ilginç bir olay olarak düşündü.

Belki de en iyisi televizyonu yeniden açmaktı. Fakat geride kalan normallere yönelik ve bir ‘özel’ olan ona istenmediğini türlü şekillerde anlatan reklamlar korkutuyordu. O bir işe yaramazdı. İstese bile göç edemezdi. Niye o saçma reklamları dinleyecekti ki? Onların ve kolonileşmelerinin canı cehenneme! Umarım orada da bir savaş başlar -ki bu teorik olarak mümkün- ve onların sonu da Dünya’nınkine benzer ve göç eden herkesin ‘özel’ olduğu anlaşılır.

Tamam, diye düşündü. Şimdi iş zamanı. Karanlık hole açılan kapı tokmağına uzandı ve binanın kalan bölümünün boşluğunu gördüğünde geri çekildi. Dairesine hâkim olmaya çalıştığını hissettiği güç dışarıda onu bekliyordu. Tanrım, diye düşünüp, kapıyı kapadı. Her adımda ortalığı çınlatacak merdivenlerden hiç hayvanının olmadığı çatıya çıkmak için hazır hissetmiyordu kendini. Sadece kendi ayak seslerinin yankısı; bir hiçliğin yankısı. Kolları tutmanın zamanıdır, diye düşünüp oturma odasını geçerek siyah empati kutusuna ulaştı.

Çalıştırdığında uçucu negatif iyonların her zamanki kokusu yayıldı. Bu havayı istekle içine çekti, kendini şimdiden canlanmış hissediyordu. Katot ışını tüpü zayıf bir televizyon görüntüsü gibi parıldadı. Gözle görülebilir, tesadüfi renkler, izler ve şekillerden meydana gelen bir resim oluştu. Ama bu oluşum kollar tutulmadığında hiçbir sonuç vermezdi. Sakinleşmek için derin bir nefes alarak birbirinin eşi iki kolu kavradı.

Görsel imgeler bir anda donuklaştı ve John ünlü bir manzaraya tanık oldu. Kurumuş sopa gibi kalmış, yabani otlardan oluşan eski, kahverengi, çorak bayır güneşsiz gökyüzüne doğru uzanıyor ve az

çok insana benzeyen yalnız bir siluet zorlukla tepenin kenarında yukarıya doğru ilerliyordu. İhtiyar adam sanki gökyüzünün düşmanca boşluğundan koparılmış gibi duran ve vücudunu sarmaya yetmeyen biçimsiz bir cüppe giymişti. Adam, yani Wilbur Mercer ağır ağır yoluna devam etti ve kolları sıkıca kavrayan John Isidore, içinde bulunduğu canlı yokoluşun silinmeye başladığını hissetti. Bakımsızlıktan harap olmuş eşyalar, duvarlar yavaşça yok oldu. Onun yerine, her zaman olduğu gibi kendini kasvetli tepenin ve gökyüzünün manzarasına dalarken buldu. Aynı zamanda artık yaşlı adamın tırmanışını da görmüyordu. Şimdi çizilen, tanıdık kaygan taşlı zeminde basacak yer arayan ayaklar onundu. John ayaklarının altındaki o tanıdık, acı veren sertliği hissedip bir kez daha buruk puslu göğün kokusunu duyumsadı. Bu gök dünyaya değil, yabancı, uzak ama empati kutusu sayesinde anında ulaşılabilen bambaşka bir yere aitti.

John'un bu dünyaya geçişi aynı alışılmış, rahatsız edici biçimde olmuştu. Fiziksel birleşmeyi, Wilbur Mercer'le tekrarlanan bir zihinsel ve ruhsal birleşme takip etmişti. Şu anda Dünya'da ya da diğer koloni gezegenlerinde kolları kavrayan herkes aynı birleşmeyi yaşıyordu. John diğerlerini, onların düşünce baloncuklarını birleştirdi, bireysel varlıklarının seslerini beyninde duydu. Onlar ve John tek bir şeyi önemsiyorlardı; zekâlarının bütünleşmesi tüm dikkatlerini tepe, tırmanma ve yükselme ihtiyacı üzerinde yoğunlaştırıyordu... Bu his, her adımda neredeyse algılanamayacak kadar yavaş geliyordu ama her an oradaydı. Ayaklarının altından taşlar hızla kayıp giderken, daha yukarı, diye düşündü. Bugün dünden daha yüksekteyiz ve yarın daha da- John ve Wilbur Mercer'in birleşimi olan şekil başını kaldırarak önünde uzanan bayıra baktı. Sonunu görmek imkânsızdı. Çok uzaktı ama eninde sonunda oraya ulaşacaktı.

Ona doğru savrulan bir taş koluna çarptı. Acıyı hissediyordu. Yarı dönmüştü ki bir başka taş hemen yanından geçti. Taşın toprağa çarptığında çıkardığı ses John'u irkiltti. Kendine eziyet eden kişiyi görmeye çabalarken, kim olabilir, diye düşünüyordu. Tanıdık düşmanlar görüşünün sınırında belirdi. O ya da onlar tepeyi tırmanırken onu izlemişlerdi ve izlemeye devam edeceklerdi, ta ki en tepede- Zirveyi hatırladı; tırmanmanın sona erip inişin başladığının habercisi olan tepenin düzleşmesini... bunu kaç defa yapmıştı? Geçmiş ve gelecek bulanıklaştı. Daha önce hissettikleriyle, gelecekte hissedecekleri öylesine birbirine girmişti ki artık sadece o an, şimdi vardı. Ayakta durup, kolundaki çizdiği ovaladığı an, Tanrım, diye düşündü, yorgunlukla. Bunun neresi adil? Niye burada yalnızım? Neden göremediğim bir şey bana devamlı eziyet ediyor? O anda içinde barındırdığı herkesin birleşimi bu yalnızlık duygusunu dağıttı.

Siz de hissettiniz, diye düşündü. Evet, diye cevapladı sesler. Sol kolumuzdan vurulduk ve çok acıyor. Tamam, dedi, artık yolumuza devam etmeliyiz ve tekrar yürümeye başladı. Diğerleri de anında ona eşlik ettiler.

Bir keresinde farklı olmuştu, diye düşündü. Lanetlenmeden önce mutlu bir yaşamı vardı. Üvey ailesi Frank ve Cora Mercer onu New England sahilinde bir hava kurtarma botunun içinde sürüklenirken bulmuşlardı. Yoksa New England değil de Meksika'da Tampico Limanı yakınlarında mıydı? Şu anda koşulları hatırlamıyordu. Çocukluğu iyi geçmişti. Yaşayan her şeyi, özellikle de hayvanları çok seviyordu. Hatta ölü hayvanları diriltmeyi bile başarmıştı. Dünya veya bir koloni gezegeninde -onu da unutmuştu- tavşanlar ve böceklerle yaşıyordu. Fakat katiller, onu tüm 'özel'lerden daha 'özel' bir hilkat garibesi, diye tutuklattırılmışlardı. Bu yüzden her şey değişmişti.

Yerel yasalar ölümlerin yaşama geri dönmesini sağlayan zaman değiştirme birimini yasaklıyordu, bunu on altı yaşındayken ona kelime kelime belletmişlerdi. Yasağı izleyen sene diriltmeyi gizli olarak yapmaya çalıştığında, katiller ailesinin izni olmadan, beyninde oluşan yumruyu radyoaktif kobalt kullanarak bombardımana tuttular. Bunun sonucunda var olduğunu bile bilmediği bambaşka bir dünyaya girdi. Bu yıllardır içinden çıkmaya çalıştığı, ölü vücutlar ve kemikler çukuruydu. Onun en

çok önemseydiği eşek, kurbağa gibi yaratıkların soyu tükenmişti. Onlardan geriye kalanlar çürümeye yüz tutmuş gözsüz kafalar ve kopmuş parmaklardı. Sonunda oraya ölmeye gelmiş bir kuş, ona nerede olduğunu söyledi. O, mezar dünyasına gelmişti ve çevresine atılmış bu kemikler tekrar canlı varlıklara dönüşene kadar buradan kurtulamayacaktı. Diğer canlıların metabolizmasıyla öylesine bütünleşmişti ki onlar canlanmadan o da canlanamazdı.

Bu dönüşüm ne kadar sürmüştü, bilmiyordu ama sonunda kemikler tekrar ete kavuşmuş, göz çukurları tekrar dolmuş ve yeni gözler etrafı görmeye başlarken, yenilenmiş gagalar ötmüş, ağızlar havlamıştı. Belki bunu o yapmış, belki beynindeki yumru tekrar büyümüşü ama belki de bunu o başarmamıştı. Büyük bir olasılıkla bu doğal bir yenilenmeydi. Her ne olduysa artık dibe batmıyor, diğerleriyle birlikte yükseliyordu. Uzun zaman önce onları göremez olmuştu. Artık yalnız başına tırmanıyordu ama onlar da hâlâ yanındaydı. Onları garip bir biçimde içinde, yanı başında hissediyordu.

Isidore kolları tutarken bütün diğer yaşayan canlıları kapsadığını hissetti. İstemeyerek ellerini çekti. Hep bir yerde son bulması gerekiyordu. Hem zaten taşın çarptığı yer kanıyor ve acıyordu.

Kolları bırakıp çizdiği yıkamak için banyoya yöneldi. Bu Mercer'le birleştiğinde aldığı ilk yara değildi ve sonucusu da olmayacaktı. Pek çok insan, özellikle de yaşlı olanlar, asıl eziyetin başladığı zirvede dayanamayıp ölmüşlerdi. Yarayı incelerken kendinin de bir daha aynı zorluğa dayanıp dayanamayacağını düşündü. Kalp krizi olasılığı vardı. Kentte o elektroşok makineli doktorların olduğu binalardan birinde yaşasaydım daha iyi olurdu, diye düşündü. Burada yalnız başıma çok riskli. Ama bu riski göze alması gerekiyordu. Daha önce de göze almıştı. Tıpkı çoğu insanın, hatta fiziksel açıdan zayıf yaşlıların da göze aldığı gibi.

Mendille yaralı kolunu temizledi.

Uzakta bir yerde televizyonun boğuk sesini duyabiliyordu.

Çılgın gibi, binada başka biri var, diye düşündü. Benim televizyonum kapalı, üstelik yer de titriyor. Ses aşağıda, başka bir kattan geliyor!

*Artık yalnız değilim.* Birisi binaya taşınmış, hatta sesini duyabileceği kadar yakın bir daireye yerleşmişti. Ya ikinci ya da üçüncü kattaydı, daha aşağıda olamazdı. Yeni biri taşındığında ne yapılırdı? Çabucak düşündü. Uğrayıp ödünç bir şeyler mi istemeliydi? Doğrusunun bu olup olmadığını hatırlamıyordu. Bu onun başına ilk defa geliyordu. İnsanlar buradan taşınır, göç ederdi, geri dönüp yerleşmezlerdi. Sonunda bir şeyler götürülmesi gerektiğine karar verdi. Bir bardak su veya süt; evet evet, süt veya un, belki de bir yumurta- ya da onların yerlerine taklitleri olabilirdi.

John buzdolabını açıp karıştırdı, -kompresör çoktandır çalışmıyordu- bir paket margarin buldu ve kalbini zorlayan büyük bir heyecanla bir alt kata indi. Sakin olmalıyım, diye düşündü. Benim bir tavukkafa olduğumu anlamamalı, yoksa benimle asla konuşmaz. Bu daha önce pek çok kez başıma geldi. Neden acaba?

John aceleyle holde ilerledi.

RICK DECKARD işe giderken, tanrı bilir daha ne kadar insanın yaptığı gibi San Francisco'nun ev hayvanı satan büyükçe dükkânlarından birinin önünde oyalandı. Uzun, cam bölmeli sergi kısmının tam ortasında bir devekuşu, ısıtılmış plastik kafesinin içinden ona baktı. Kafese asılmış bilgi levhasında kuşun Cleveland hayvanat bahçesinden geldiği yazıyordu. Batı sahillerindeki tek devekuşu oydu. Rick kuşu süzdükten sonra umutsuzca fiyat etiketine baktı. Lombard Caddesi'ndeki Adalet Binası'na vardığında işe 15 dakika gecikmişti.

Büronun kapısını açtığı anda kepçe kulaklı, kızıl saçlı, salaş giyimli ama önemli her şeyi fark edecek kadar gözü açık olan şefi Müfettiş Harry Bryant ona seslendi.

“Saat 9.30'da benimle Dave Holden'ın bürosunda buluş.” Bryant konuşurken bir yandan da elindeki dosyadakileri karıştırıyordu. “Holden şu anda omuzunda lazer izleriyle Mount Lion Hastanesi'nde yatıyor ve en az bir ay orada kalacak.”

Ürperdiğini hisseden Rick, “Ne oldu?” diye sordu. Bölümün en kıdemli avcısı daha dün kadar turp gibiydi. Günün sonunda, her zaman olduğu gibi arabasına binip şehrin en lüks bölgelerinden olan Nob Hill'deki evine doğru yola çıkmıştı.

Bryant, Holden'ın ofisi 9.30, diye söylenerek yürüdü. Rick odasına girdiğinde arkasında sekreteri Ann Marsten'in sesini işitti. “Bay Deckard, Bay Holden'a ne oldu, biliyor musunuz? Vuruldu.” Ann, Rick'in ardından havasız odaya girip, havalandırmayı çalıştırdı.

“Evet,” dedi Rick dalgın bir şekilde.

Bayan Marsten devam etti. “Rosen Şirketi'nin üretmeye başladığı şu yeni zekâ seviyesi yükseltilmiş andylerden biri olmalı. Şirketin broşürlerini okudunuz mu? Şu anda kullandıkları Nexus-6'nın beyin ünitesi iki trilyon seçenekli bir alandan ya da 10 milyon farklı sinir yolundan seçim yapabiliyor.” Sesini alçalttı. “Bu sabah görüntülü telefonda sizi aradılar. Bayan Wild bugün santralden saat tam 9.00'da bağlanan hattı kaçırdığımızı söyledi.”

“Kim aradı?”

“Bay Bryant, Rusya'daki WOP'yi aradı. Rosen Şirketi'nin Doğudaki temsilcisine resmi bir şikâyet gönderip göndermeyeceklerini öğrenmek için.”

“Harry hâlâ Nexus-6'ların piyasadan kalkmasını mı istiyor?” Aslında bu Rick'i şaşırtmamıştı. Ağustos 2020'de özelliklerinin ve kullanım biçimlerinin açıklanmasından beri kaçak andylerle uğraşmak zorunda kalan pek çok polis teşkilatı, Nexus-6 programını protesto ediyordu. “Sovyet polisi bizim yapabileceğimizden fazlasını yapamaz,” diye devam etti Rick. Ana fabrikası Mars'ta olan Nexus-6'nın yaratıcılarını koloni yasaları koruyordu. “Bu yeni üniteyi kabullenmekten başka seçeneğimiz yok. Gitgide daha da geliştirilen her beyin ünitesinin piyasaya sürülmesinde aynı şey oldu. Sudermann'ın 2018'de T-14'leri ürettiği zaman çıkan yaygarayı hâlâ hatırlıyorum. Batı kesimindeki hemen her polis teşkilatı, T-14'lerin Dünya'ya kaçak girmeleri halinde hiçbir testin varlıklarını saptayamayacağını söyleyerek şikâyet etmişti.” Hatırladığı kadarıyla 50'den fazla T-14 androidi bir şekilde dünyaya gelmenin yolunu bulmuştu ve bazen bir yıla varan uzun süreler boyunca da yerleri saptanamamıştı. Fakat daha sonra Rusya'daki Pavlov Enstitüsü, Voigt Empati Testi'ni geliştirmiş ve bilindiği kadarıyla hiçbir T-14 bu testi geçmeyi başaramamıştı.

“Rus polisinin ne cevap verdiğini duymak ister misin? Onu da biliyorum.” Bunu söylerken Bayan Marsten'in çilli yüzü parıldadı.



“Bunu Harry Bryant’tan öğrenirim.” İşyeri dedikoduları Rick’i hep rahatsız etmişti. Masasının başına oturup Bayan Marsten çıkana kadar çekmecesini karıştırdı. Bayan Marsten sonunda Rick’in ne demek istediğini anlayıp onu yalnız bıraktı.

Çekmecedan eski, kırışmış bir mektup zarfını çıkardı. Gösterişli koltuğuna iyice gömülüp, zarfın içindekileri Nexus-6 hakkında derlenmiş verileri bulana kadar karıştırdı.

Bir dakikalık okuma, Bayan Marsten’in söylediklerini doğrulamaya yetmişti. Nexus-6’nın gerçekten de 2 trilyon seçeneği ve 10 milyon değişik kombinasyonlu beyin aktivitesi vardı. Böylesine bir beyin kapasitesine sahip android, saniyenin 45’inde biri gibi bir hızla 14 değişik reaksiyon şekline istediğini uygulayabilirdi. Böyle bir andyi hiçbir zekâ testi saptayamazdı. Zaten 1970’lerin ilk acemice tipleri dışında zekâ testleri hiçbir andyi tespit edememişti.

Nexus-6 androidler, zekâ düzeyleri göz önüne alındığında ‘özel’ olarak nitelendirilen birçok insanı sollardı. Yani pragmatik, mantıklı bir bakış açısından, yeni Nexus-6 beyin ünitesine sahip androidler; insanların büyük çoğunluğundan -daha alt zekâ düzeyinde olsalar da- daha gelişmişti. Bazı durumlarda köle sahibinden daha becerikli oluyordu. Fakat Voigt-Kampff gibi yeni gelişmeler her çeşit ölçümün değerlendirilmesi için bir zemin oluşturmuştu. Bir android ne kadar zeki olursa olsun, Mercerizm’in takipçilerinin rutin olarak gerçekleştirebildikleri birleşme, bir android için anlamsızdı. Oysa bu tecrübeyi Rick ve normalin altında zekâyâ sahip olan tavukkafalılar dâhil hemen hemen herkes, hiçbir zorluk çekmeden yaşıyordu.

Pek çok insan gibi Rick de kimi zaman bir androidin başkalarının duygularını anlamayı beceremediğini, yani empati duymayı ölçen bir testte tam olarak niye başarılı olamadığını anlayamamıştı.

Ancak bir insan, başka bir insanın duygularını anlayıp, sempati duyabilirdi. Empati belli ki sadece insan topluluklarına özgüydü. Oysa pek çok canlı zekâyâ sahipti. Karşındakinin hislerine empati duyma kabiliyeti, aynı zamanda zarar görmemiş içgüdüsel bir grup psikolojisini gerektiriyordu. Doğada yalnız yaşayan örümcek gibi canlılar için bu duygu tamamen gereksizdi, hatta bu his örümceğin şuurlu bir şekilde avının yaşama isteğini fark etmesine neden olup, onun içgüdüsel yaşama yeteneğini tamamen yok ederdi. Bunun sonucunda hemen hemen tüm yırtıcı hayvanlar, hatta kedi gibi gelişmiş memeliler bile açlıktan ölmüş olurlardı.

Bu duyumsama yeteneğine sahip olanlar otobur olanlar veya et yemeyen otoburlarla sınırlı olmalıydı. Çünkü eninde sonunda bu yetenek avcıyla avlananın, yenenle yenilenin arasındaki farkın kaybolmasına neden oluyordu. Mercer’le birleşmede olduğu gibi herkes beraber tırmanıp, zirveye ulaşınca beraber mezar dünyasına düşerdi. Esas garip olanı bu çift taraflı biyolojik bir hayat sigortası gibiydi. Bir kişi mutluluk hissettiği sürece diğer herkes bu mutluluktan bir parça tadacaktı. Ama eğer biri acı çekerse, herkes bu acının gölgesinden payını alırdı. Toplumsal bir hayvan olan insan bu deneyden daha gelişmiş bir hayatta kalma içgüdüğü kazanırdı. Bir baykuş veya kobra yok olurdu.

Ama insana benzeyen bir robot yalnız yaşayan bir avcıydı.

Rick onları böyle tanımlıyordu, çünkü bu tanım işini yapmasını kolaylaştırıyordu. Bir andyi emekliye ayırdığında, diğer bir deyişle öldürdüğünde, Mercer’in yaşam yasasına karşı gelmiş olmuyordu. Empati kutuları dünyada ilk ortaya çıktığında Mercer, sadece öldürenleri öldürecekmiş, demişti. Mercerizm bir tanrıbilim halini alınca, katiller daha ince ayrıntılarla belirlenmeye başladı. Mercerizm’de, şeytani kötülük, tepeye tırmanmaya çalışan yırtık pırtık cüppeli yaşlı adamın üzerine yapışmış olurdu. Ama bu kötülüğün kim ya da ne olduğu hep belirsiz kalırdı. Yani bir Mercer takipçisi kötülüğü daha anlamadan sezinlerdi. Ya da istediği zaman, istediği yerde katilleri meydana çıkarabilirdi. Rick Deckard içinse sahibini öldürmüş, pek çok insandan daha akıllı, diğer hayvanlara saygı duymayan, kendinden başka bir canlının hissettiği zafer veya yenilgi duygusunu anlamayan,

hissedemeyen kaçak bir robot, gerçek katilin ta kendisiydi.

Hayvanları düşünmek birden aklına dükkânda gördüğü devekuşunu getirdi. Nexus-6 beyin ünitesi bilgilerini bir yana bıraktı. Bayan Siddon'un No 3 ve 4 enfiyesinden bir tutam çekip düşündü. Saatine baktığında zamanı olduğunu gördü ve masasındaki görüntülü telefonda Bayan Marsten'i aradı. "Bana Sutter Caddesi'ndeki, Mutlu Köpek Hayvan Dükkânı'nı bağla."

"Peki efendim," dedi Bayan Marsten ve telefon defterini açtı. Bir devekuşu o kadar da pahalı olamazdı. Araba satın alırken yaptığın gibi pazarlık yapmanı bekliyorlardı.

"Mutlu Köpek Hayvan Dükkânı," Rick'in telefon ekranında küçük, mutlu bir yüz belirdi. Uzaktan hayvanların sesi duyuluyordu.

"Şu vitrinde olan devekuşu. Onun fiyatını ne kadar indirebilirsiniz?"

Hemen bir kâğıt kaleme uzanan satıcı hesap yapmaya başladı. "Bir bakalım, üçte bir indirebilirim. Değiş tokuş yapacak mısınız?"

"Daha karar vermedim."

"Diyelim ki devekuşunu 30 aylık bir kontratla size verdim, ayrıca aylık yüzde altı gibi oldukça düşük bir hisseyle. Böylece aylık ödemeniz gereken miktar-"

"Fiyatı düşürmeniz gerekiyor, iki bini düşün, ben de değiş tokuş yerine nakit parayla alırım." Dave Holden artık çalışamayacaktı ve bu Rick için çok para demektir. Tabii her şey gelecek ay boyunca ona verilecek işlere bağlıydı.

"Bayım, bizim size önerdiğimiz fiyat zaten normal fiyatların bin dolar altında. Sidney kataloğuna bakın, siz de göreceksiniz."

Kahretsin, diye düşündü Rick, çetin cevize çatmıştı. Laf olsun diye Sidney kataloğunu paltosunun cebinden çıkarıp devekuşu çeşitlerinin fiyatlarını gözden geçirdi.

"Erkek, genç ve iyi durumdaki bir devekuşu Sidney'e göre otuz bin dolar." Satıcı da kataloğu inceliyordu. "Biz bin dolar daha az bir fiyat öneriyoruz."

"Düşünüp sizi yeniden ararım."

"Adınızı alabilir miyim efendim?" dedi satıcı aceleyle.

"Frank Merriwell."

"Ya adresiniz Bay Merriwell? Aradığımızda burada olmayabilirim."

Rick bir adres uydurup telefonu kapadı. Hayvanların fiyatı çok pahalıydı ama yine de pek çok insan buna rağmen onları satın alabiliyordu. Tekrar telefonu kaldırıp öfkeyle konuştu. "Bana bir hat verin Bayan Marsten ve dinlemeyin."

"Tamam, görüşmenizi yapabilirsiniz." Bunu söyledikten sonra hattını kapatıp Rick'i dış dünyayla yalnız bıraktı.

Rick taklit koyunu satın aldığı Sahte Hayvan Dükkânı'nın ezbere bildiği numarasını çevirdi. Küçük görüntü ekranında veteriner gibi giyinmiş bir adam belirdi.

"Merhaba, ben Deckard. Elektrikli bir devekuşunun fiyatı ne kadar?"

"Sizin için 800 dolardan daha az bir fiyata hazırlayabiliriz. Ne kadar sürede elinizde olsun istiyorsunuz? Özel olarak yapacağız, çünkü bir devekuşu çok istenmi-"

"Sizinle daha sonra tekrar görüşürüm." Saatine bakan Rick 9.30'un yaklaştığını gördü. Aceleyle telefonu kapatıp Müfettiş Bryant'ın ofisine gitti. Önce Bryant'ın oldukça çekici, sarışın resepsiyon müdiresini, sonraysa eski jeolojik zamanlardan fırlamış canavarları andıran sekreterini geçip büro kapısına ulaştı. Her iki kadın da, Rick de birbirleriyle konuşmadılar. İçeri girdiğinde Bryant telefonla konuşuyordu. Rick bunu fırsat bilerek beraberinde getirdiği Nexus-6 raporlarını bir kez daha gözden geçirmeye başladı. Dave'in ani yok oluşu onu sevindirmeliydi, oysa Rick kendini hiç de iyi hissetmiyordu.

BELKİ DAVE'e olanın bana da olmasından korkuyorum, diye düşündü Rick. Dave'i yaralayacak kadar akıllı bir andy, büyük bir ihtimalle onu da mahvederdi, fakat rahatsızlığının nedeni bu değilmiş gibiydi.

Bu sırada telefonu kapatan Bryant, Rick'e doğru döndü. "Görüyorum ki, şu yeni beyin ünitesi hakkındaki raporu da getirmiştin."

"Evet. Olanları birinden duydum. Kaç tane andy işin içindeydi ve Dave hastanelik olmadan önce kaçını halletti?"

"Sekiz tane. Dave ikisini öldürdü."

"Ve geriye kalan altı andy şu anda burada, Kuzey Kaliforniya'da mı?"

"Bildüğümüz kadarıyla, evet. Dave de böyle düşünüyor. Az önce onunla konuşuyordum. Bütün bildiklerinin burada olduğunu söyledi." Bryant önünde duran kâğıtları işaret etti. Ama kâğıtları Rick'e göstermeye niyeti yok gibiydi. Kâğıtları karıştırırken bir yandan da kaşlarını çatıp dilini ağzının kenarında gezdiriyordu.

"Programım bomboş. Dave'in yerini alabilirim."

Bryant düşünceliydi. "Dave şüphelendiği kişileri ölçmek için Voigt-Kampff testini kullanıyordu. Şunu bilmelisin ki, bu test özellikle yeni beyin ünitelerini saptamak için hazırlanmış değil. Ama üç yıl önce Kampff'in değiştirdiği Voigt ölçeği elimizde olan tek şey." Bir süre için durakladı. "Dave testin doğru sonuç verdiğini düşünüyordu. Belki öyledir. Fakat sana önerim şu; altı tane andyinin peşine düşmeden önce Seattle'a uç ve şu Rosen grubuyla bir konuş. Sana bütün Nexus-6 beyin ünitesi taşıyan tiplerin örneklerini temin etmelerini sağla."

"Ve onları Voigt-Kampff testinden geçireyim."

"Söylemesi çok kolay." Bryant kendi kendine mırıldanıyordu.

"Efendim?"

"Sanırım sen yoldayken Rosen organizasyonu ile konuşsam daha iyi olacak." Bryant bir süre sessizce Rick'i süzdü. Sonunda homurdandı, tırnağını kemirip ne söyleyeceğine karar vermişçesine devam etti. "Onlarla, bu teste sadece yeni androidlerin değil, bir grup insanın da tabii tutulması hakkında konuşacağım. Ama sen bilmeyeceksin. Bu benim ve onların ortak kararı olacak. Sen oraya varana kadar her şey hazır olmalı." Rick'e dikkatle bakarak devam etti. "Bu senin ilk kıdemli avcı durumuna gelişin. Dave'in çok tecrübesi var; o çok şey biliyor."

"Ben de."

"Senin görevlerini hep Dave ayarlardı. Onun uygun gördüğü işler sana aktarılırdı. Fakat şimdi görevin Dave'in yok etmesi gereken altı androidi kapsıyor ve birisi Dave'i haklamayı başarıyordu. İşte bu." Bryant kâğıtları Rick'in de görebileceği bir şekilde çevirdi. "Adı Max Polokov. Yani kendine bu ismi takmış. Tabii Dave'in söylediklerinin doğru olduğunu varsayarsak. Her şey, bütün liste bu varsayıma dayanıyor. Ayrıca Voigt-Kampff testi sadece ilk üçüne uygulandı. Dave'in emekliye ayırdığı iki taneye ve Polokov'a. Dave testi uygularken Polokov onu lazerledi."

"Bu da Dave'in doğru düşündüğünü gösterir," dedi Rick. Aksi halde Polokov'un böyle bir davranışa kalkışması için bir neden olmazdı.

"Sen Seattle'a doğru yola çık. Onlarla ben görüşeceğim. Hiçbir şey söylemene gerek yok. Dinle." Ayağa kalktı. Ciddi bir tavırla Rick'i süzdü. "Voigt-Kampff testini uygularken eğer bir insan o testi

geçemezse-”

“Böyle bir şey olamaz.”

“Birkaç hafta önce Dave’le bu konuyu konuştum. Benimle aynı şeyleri düşünüyordu. Elimde Sovyet polisinin, WPO’nun kendisinin, Dünya’da ve diğer kolonilerde yayımlanan bildirisi vardı. Leningrad’da bir grup psikiyatrist WPO’ya bir öneride bulunmuşlar. Androidlerin belirlenmesinde kullanılan en son ve en kesin testin, yani Voigt-Kampff’in, şizoid ve şizofrenik eğilimleri olan bir grup seçilmiş hastaya uygulanmasını istemişler. Özellikle de ‘duygu körelmesi’ yaşayanlara. Bunu daha önce duymuşsundur.”

“Testlerin ölçtüğü şey de bu zaten.”

“O zaman neden endişelendiklerini anlamışsındır.”

“Bu sorun androidlerin insan kimliğine bürünmeye başlamasından beri zaten hep vardı. Lurie Kampff’in sekiz yıl önceki yazısında polislerin ortak fikri belirtilmişti: *Kronik Şizofrenlerde Sosyal Rol Benimseme Blokajı*. Kampff şizofrenik hastalarda bulguladığı eksik empati yeteneğiyle aynı tarzda gibi görünen ama-”

Bryant sert bir ses tonuyla araya girdi. “Leningrad psikiyatristleri bir grup insanın Voigt-Kampff testini geçemediğini belirledi. Polis test ettiğinde bu insanları insana benzeyen robotlar olarak tanımlayacak. Gerçek anlaşıldığıdaysa, onlar çoktan ölmüş olacak.” Bryant susup sessizce Rick’in konuşmasını bekledi.

“Ama bütün bu insanlar-”

“Hepsi akıl hastanelerinde olurdu. Evet, bu tür insanların dış dünyada yaşamaları imkânsız. Şizoid kişilikler fark edilmeden ortalıkta dolaşamazlar. Ama bu kişilik bölünmesi yakın zamanda ve aniden ortaya çıkmışsa kimse fark etmemiş olabilir. *Böyle bir olasılık imkânsız değil.*”

“Milyonda bir ihtimal.” Fakat Rick durumu anlamıştı.

Bryant devam etti. “Dave’i endişelendiren yeni Nexus-6 geliştirilmiş modelinin görünüşüydü. Rosen organizasyonu, Nexus-6’nın standart polis profil testleriyle betimlenebileceğini garantilemişti. Biz de onlara inandık, fakat şimdi kendi başımıza saptamak zorundayız. Senin Seattle’da yapacağın da bu. Bu iki taraf için de elverişsiz bir durum. Eğer tüm insana benzeyen robotları saptayamazsan, elimizde bu altı robotu belirleyecek güvenilir bir araç yok demektir. Bu durumda geriye kalan kaçak androidleri de bulamayız. Eğer test bir insanı android olarak tanımlarsa, tabii bu beceriksizlik olacaktır ama böyle bir durumda Rosen çalışanları dâhil herkes bunu gizleyecektir. Bir süre gizli tutmayı başarabiliriz aslında. Ama sonuçta WPO’ya bildirmek zorundayız, onlar da Leningrad’ı uyarabilir ve eninde sonunda bu iş başına yansır. O zamana kadar daha güvenilir bir ölçüm oluşturabiliriz.” Bryant telefonun ahizesini kaldırdı. “Başlamak ister misin? Bizim arabalardan birini al.”

Rick ayağa kalktı. “Dave Holden’in notlarını yanıma alabilir miyim? Yolda okumak istiyorum.”

“Seattle’da testi deneyene kadar bekleyelim.” Bryant’ın sesindeki garip merhametsizlik Deckard’ın dikkatinden kaçmamıştı.

Polis şubesinin hava otosuyla Rosen Şirketi’nin Seattle’daki binasının çatısına indiğinde onu genç bir kadın karşıladı. Siyah saçlı ve inceydi. Yeni üretilen büyük toz emici gözlüklerden birini takmıştı. Elleri parlak çizgili paltosunun cebinde arabaya yaklaştığında Rick sert hatlı küçük yüzünden kasvetli bir hoşnutsuzluk yansıdığını gördü.

Rick park edilmiş arabadan indi. “Sorun nedir?”

“Oh, bilmiyorum. Belki de nedeni telefonda bizimle konuşma tarzlarıydı. Önemli değil.” Genç kadın elini uzattı. “Ben Rachael Rosen, siz de Bay Deckard olmalısınız.” Rick kendine uzatılan eli

düşünmeden sıkı.

“Bu benim fikrim değildi.”

“Evet, Dedektif Bryant bize anlattı. Ama siz resmi olarak San Francisco Polis Teşkilatı’ndansınız ve Teşkilat bizim ünitemizin halkın yararına olduğunu düşünmüyor.” Rachael onu, muhtemelen takma olan siyah kirpiklerinin altından süzüyordu.

“İnsana benzeyen bir robotun herhangi bir makineden farkı yoktur. İnsana yararlı ya da zararlı olabilir. Yararlı olduğu durumlar bizi ilgilendirmiyor.”

“Fakat zararlı olduklarında devreye siz giriyorsunuz. Sizin bir ikramiye avcısı olduğunuz doğru mu Bay Deckard?”

Rick omuz silkti.

“Bir androidi savunmasız yakalayıp sizin deyiminizle ‘emekliye ayırmak’ sizin için çok kolay bir şey olmalı.”

“Grubu topladınız mı? Çünkü ben hemen-” Rick hayvanları görünce duraksadı.

Güçlü bir şirket tabii ki parasal olarak bunu karşılayabilirdi. Gelirken zihninin bir köşesi, burada böyle bir koleksiyon bulacağını söylemişti. Bu yüzden hissettiği sürpriz değil, daha çok tanımlanmaz bir istekti. Sessizce kızıdan uzaklaşıp en yakın kafese doğru ilerledi. Ayakta duran, oturan veya rakuna benzeyen hayvan gibi uyuklayan bir sürü yaratığın kokusunu daha yaklaşımadan alabiliyordu.

Hayatı boyunca hiç canlı bir rakun görmemişti. Rakunu sadece televizyonda gördüğü üç boyutlu filmlerden tanıyordu. Belirlenemeyen bir sebeple, serpentinin neden olduğu toz bulutu bu hayvanları, en az kuşları etkilediği kadar kötü etkilemişti. Otomatik bir el hareketiyle Sidney kataloğunu çıkarıp rakuna ve altındaki listeye baktı. Son fiyatlar doğal olarak italikle yazılıydı. Tıpkı Percheron atları gibi stokta hiç rakun yoktu. Katalog sadece son rakun satışının fiyatını belirtiyordu. Rakam astronomikti.

Arkasında Rachael Rosen’in sesini duydu. “Adı, Bill. Rakun Bill. Onu geçen yıl bir anonim şirketten aldık.” Eliyle işaret ettiğinde Rick, hafif Skoda model makineli tüfekleriyle dikilen korumaları gördü. Arabası indiğinden beri gözler onun üzerindeydi. Üstelik arabasının polis taşıtı olduğu açıkça belli olmasına rağmen.

“En büyük android imalatçısı artan sermayesini gerçek hayvanlara yatırıyor,” dedi düşünceyle.

Rachael Rosen ortasında dallı budaklı ölü bir ağacın bulunduğu daha uzaktaki, küçük kafese ilerledi. “Baykuşa baksana. Senin için onu uyandırayım.”

Rick ona artık baykuş kalmadığını söyleyecekti ki, bu kanıya Sidney kataloğundaki soyu tükenmiş hayvanlar listesinden yola çıkarak vardığını hatırladı. Genç kadın önünde yürümeye başladığında kataloğu tekrar kontrol edip haklı olduğunu gördü. Sidney asla hata yapmazdı. Eğer yapsaydı neye güveneceklerdi ki?

“O sadece bir taklit.” Rick bunu söylerken içinde büyük bir güçle yükselen düş kırıklığını hissetti.

“Hayır, değil,” dediğinde Rick, Rachael’in gözleri ve saçları ne kadar siyahsa, dişlerinin de o kadar beyaz olduğunu fark etti.

“Fakat Sidney’in listesi...” Bir yandan da söylediklerini kanıtlamak için listeyi göstermeye çalışıyordu.

“Biz Sidney’den ya da herhangi bir hayvan satıcısından hayvan satın almıyoruz. Bütün alımlarımız özel şirketler aracılığıyla olur ve ödediğimiz para asla açıklanmaz. Ayrıca Kanada’da çalışan kendi doğa bilimcilerimiz var. Orada, günümüz koşulları göze alındığında hâlâ oldukça büyük bir orman var. Bu orman küçük hayvanlar ve bazen de kuşlar için yeterli.”

Rick uzun bir süre kafasında binlerce düşünce kaynaşarak tüneğinde uyuklayan baykuşu seyretti. Savaşı, baykuşların ölü olarak gökten düştüğü günleri düşündü. Çocukluğunda her gün yeni bir türün

soyunun tükendiğinin anlaşıldığı günleri ve gazetelerin nasıl açıkladıklarını hatırladı. Bir sabah tilkiler, ertesi sabah porsuklar... Artık insanlar bu sonu gelmez listeleri okumayı bırakana dek listeler böylece uzayıp gitmişti.

Rick gerçek bir hayvana ne kadar çok ihtiyacı olduğunu düşündü. Bir kez daha sanki gerçekmiş gibi bakması gereken elektrikli koyunundan nefret etti. Bir nesnenin diktası, diye düşündü. Yaşadığımı bile bilmiyor ki... Elektrikli koyunun da tıpkı androidler gibi bir başkasının yaşamına değer verme yeteneği yoktu. Bir andyle elektrikli bir hayvanın arasındaki bu benzerliği daha önce hiç düşünmemişti. Elektrikli hayvanlar andylerin daha düşük seviyedeki bir çeşit alt grubuydu. Ya da andylerin bu taklit hayvanların daha geliştirilmiş bir modeli olduğu söylenebilirdi. Her iki görüş de Rick'i tiksindirdi.

“Eğer baykuşu satsaydınız ne kadar isterdiniz ve fiyatı ne kadar indirirdiniz?”

“Baykuşumuzu asla satmayız.” Rachael Rosen onu zevk ve acıma karışımı bir duyguyla süzüyordu ya da Rick'e öyle geliyordu. “Satsaydık bile zaten fiyatı ödeyemezsiniz. Evinizde ne tür bir hayvan besliyorsunuz?”

“Bir koyun. Siyah renkli bir Suffolk dişisi.”

“Öyleyse mutlu olmalısınız.”

“Mutluyum ama hepsi ölmeden önce bir baykuşum olsun isterdim. Yani sizinki hariç hepsi ölmeden.”

“Elimizdeki program ve planlar Scrappy'le çifteleşecek bir baykuş daha bulmamızı gerektiriyor.” O sırada uyuklamakta olan baykuş tüneğinde kıpırdanıp gözlerini kırptı. Tekrar uykuya dalmadan önce sanki iç geçirmişçesine göğsü inip kalkmıştı.

Rick gözünü kuştan ayırdı. Kuşun görüntüsü, içinde uyanan istek ve hayranlığa keskin bir acıyı da eklemişti. “Şimdi örnekleri test etmek istiyorum. Aşağıya inebilir miyiz?”

“Amcam üstünüzle konuştu ve şimdiye kadar çoktan-”

“Siz bir aile misiniz? Bu denli büyük bir şirket aile şirketi mi?”

Rachael yarım kalan cümlesine devam etti. “Eldon Amca android ve kontrol gruplarını çoktan hazırlamıştır. Haydi gidelim.” Rachael arkasına bakmadan ellerini sertçe paltosunun cebine sokup asansöre doğru ilerledi. Rick can sıkıntısıyla kısa bir süre duraksadıktan sonra onu izledi.

Asansöre bindiklerinde Rick, Rachael'a döndü. “Benimle ne alıp veremediğin var?”

Sanki Rick sorana kadar aklına gelmemiş gibi bir süre düşündü. “Senin gibi önemsiz bir polis şubesi elemanı böylesine önemli bir görevde. Ne demek istediğimi anlıyor musun?” Rachael ona nefret dolu bir bakış fırlattı.

“Üretimizin kaçta kaç Nexus-6'lardan oluşuyor?”

“Hepsi.”

“Eminim Voigt-Kampff testi işe yarıyordur.”

“Eğer işe yaramazsa tüm Nexus-6'ları piyasadan çekmek zorunda kalırız.” Asansör katta durup kapıları açıldığında Rachael'ın gözleri hiddetle parıldıyordu. “Sırf polis şubeleri görevini doğru dürüst yerine getirip küçük bir grup Nexus-6'yı belirleyemiyor-”

Kapılar açıldığında oldukça şık giyimli yaşlıca bir adam yüzünde sanki her şey çok ani ve kontrolsüzce gelişiyormuşçasına rahatsız bir ifadeyle onları karşılayıp Rick'in elini sıktı. “Ben Eldon Rosen. Bakın Bay Deckard, biliyorsunuz ki burada, Dünya'da üretim yapmıyoruz. Her aradığınızda anında üretimle bağlantı kurup değişik çeşitleri getiremeyiz. Bu sizinle işbirliği yapmaktan kaçındığımız anlamına gelmez. Her neyse, elimden gelenin en iyisini yaptım.” Titreyen sol elini saçlarının arasından geçirdi.

Rick taşıdığı evrak çantasını işaret etti. “Başlamaya hazırım.” Yaşlı Rosen'in sinirli hali kendine

olan güvenini artırmıştı. Tedirginlikle Rachael Rosen da dâhil hepsinin ondan korktuğunu anladı. Onları Nexus-6 tiplerinin üretimini durdurmaya zorlayabilirim, diye düşündü. Birkaç saat içinde yapacaklarım tüm işlerini allak bullak edebilir, hatta Rosen şirketinin Amerika, Rusya ve Mars'taki geleceğini belirleyebilir.

Rosen ailesinin iki üyesi onu ilgisizce ama endişeyle süzüyordu. Buraya gelmekle Rick boşluğu, ekonomik ölümün derin sessizliğini de beraberinde getirmişti. Onlar sonsuz bir gücü yönetiyorlardı. Android yapımı endüstrinin temel taşlarından biriydi ve kolonileşme çabalarıyla öylesine iç içe geçmişti ki, eğer birisi yok olursa bu diğerinin de sonu olurdu. Rosen Şirketi de tabii ki bunun bilincindeydi. Eldon Rosen, Harry Bryant'ın telefonundan beri bu kritik durumun farkındaydı.

Rick, Rosenlarla aydınlatılmış uzun koridorda ilerlerken kendini oldukça hoşnut hissediyordu. Bu an onu hatırlayabildiği her şeyden daha çok mutlu etmişti. Hepsi yakında Voigt-Kampff'ın ne yapıp ne yapamayacağına tanık olacaklardı.

“Sizin yerinizde olsam endişelenmezdim. Eğer Voigt-Kampff'a güvenmiyor olsaydınız onun yerine başka bir test yöntemi geliştirirdiniz. Bunun sorumluluğunu siz de paylaşıyorsunuz.” Rosenlar onu oturma odası tarzında halı, koltuklar ve lambalarla döşenmiş oldukça şık bir odacığa aldılar. Küçük modern sehpa üzerindeki dergiler arasında Sidney kataloğunun Şubat ekini fark etti. Şubat eki ancak bir iki gün sonra piyasaya sürülecekti. Bu Rosen Şirketi'nin Sidney'le özel bir ilişkisi olduğunu gösteriyordu.

Rick sinirlenerek eki eline aldı. “Bu yasalara aykırı. Kimse fiyat değişikliklerini katalog yayımlanmadan önce öğrenemez.” Aslında bu düpedüz kanunları çiğnemekti. Rick bununla ilgili yasayı tam olarak hatırlamaya çalıştı ama beceremedi. Sonunda, “Bunu beraberimde götüreceğim,” dedi ve eki evrak çantasının içine yerleştirdi. Kısa bir sessizlikten sonra Eldon Rosen bıkkınlıkla cevap verdi. “Bakın memur bey, biz hiçbir şekilde-”

“Ben barışı sağlamaya gelmiş bir memur değilim. Ben bir avcıyım.” Rick açık çantasından Voigt-Kampff testinin aletlerini çıkarıp gül ağacından yapılmış kahve masasının yanına oturdu ve oldukça basit görünümlü aletleri düzenlemeye başladı. “İlk deneği gönderebilirsiniz.” Eldon şimdi daha da zavallı görünüyordu.

Rachael Rosen, Rick'in yanına oturdu. “Ben de seyretmek isterim. Daha önce böyle bir testin uygulanışını hiç görmedim. Masadakiler neyi ölçmeye yarıyor?”

Rick etrafından teller sarkan yapışkan düz diski eline aldı. “Bu, yüz bölgesindeki kılcal damarların genişlemesini ölçer. Bu genişlemenin bağımsız bir tepki şekli olduğunu biliyoruz. Yani, ahlaki açıdan kabul edilemez bir uyarıcıya verilen ‘utanç’ veya ‘kızarma’ tepkisi diyoruz. Kişi bunu kontrol edemez; tıpkı nefes alıp vermeyi, vücut ısısını ve kalp atışını kontrol edemediği gibi.” Rick, ince ışın demetini gösterdi. “Bu da göz kaslarındaki gerilmenin değişimini ölçer. ‘Kızarma’ ile beraber kısa, fakat ölçülebilir bir hareket-”

“Ve bu özellikler androidlerde görülüyor.”

“Bu özellikler androidlerde biyolojik açıdan potansiyel olarak var ama burada sorulan uyarıcı sorular androidlerde bu oluşumlara sebep olmuyor.”

“Testi bana uygula.”

Rick şaşkınlığını gizlemedi. “Ama neden?”

Eldon Rosen boğuk bir sesle Rick'i cevapladı, “İlk denek Rachael. O da android olabilir. İnanıyoruz ki, siz bunu ayırt edebilirsiniz.” Eldon Rosen birkaç hantal hareketle oturup sigarasını yaktı ve izlemeye başladı.

BEYAZ IŞIK devamlı olarak Rachael Rosen'ın sol gözünde parlıyordu ve tellerden oluşmuş disk yanağına yapıştı. Rachael oldukça sakin görünüyordu.

Rick Deckard testin sonuçlarını iki ölçüm aletinden okuyabileceği bir uzaklıkta oturdu. “Şimdi birkaç sosyal durum tarif edeceğim. Mümkün olduğunca çabuk tepki göstermelisiniz. Çünkü tepki süreniz de ölçülecek...”

Rachael konuştuğunda mesafeliydi. “Ve tabii ki söyleyeceklerimin hiçbir önemi yok. Önemli olan göz kaslarım ve kılcal damarlardaki reaksiyon. Gene de cevap vereceğim. Bu testi bitirmek ve-” Sözüne devam etmedi. “Devam edin Bay Deckard.”

Rick üçüncü soruyu seçti. “Biri size doğum gününüzde dana derisinden yapılmış bir cüzdan hediye etti.” İki ölçüm aletinin rengi yeşilden kırmızıya dönüştü ve göstergeler hızla yerinden oynayıp tekrar sabitleşti.

“Kabul etmezdim ve bana hediye edeni polise bildirirdim.”

Not aldıktan sonra Rick, Voigt-Kampff profil cetvelindeki 8. soruya geçti. “Küçük bir oğlun var ve sana kelebek koleksiyonuyla, içinde kelekleri öldürdüğü kavanozunu gösteriyor.”

“Onu doktora götürürdüm.” Rachael'ın sesi kısık ama kararlıydı. Göstergelerin ibreleri tekrar yerinden oynadı ama bu kez hızları daha yavaştı. Rick bunu da not etti.

Rick devam etti. “Oturmuş televizyon seyrediyorsun ve o sırada bir yaban arısının kolunda dolaştığını görüyorsun.”

“Onu öldürürdüm.” Göstergeler bu kez sadece bir an için hafifçe titrediler. Rick büyük bir dikkatle bir sonraki soruyu seçti.

“Bir magazinde tamamen çıplak bir kızın renkli, tam sayfa resmini görüyorsun.”

“Bu sorunun android olduğumu mu, yoksa lezbiyen olduğumu mu ölçmesi gerekiyor?” Göstergeler hiç oynamamıştı.

Rick devam etti. “Kocan resimden hoşlanıyor.” Göstergeler hâlâ oynamıyordu. “Kız oldukça büyük ve güzel bir ayı postunun üzerine uzanmış.” Göstergeler sabitti. Rick kendi kendine, tipik bir android belirtisi, diye düşündü. Rachael'ın-androidin dikkati esas faktör olan hayvan postunu fark etmeyip başka şeylere konsantre oluyordu.

“Kocan resmi çalışma odasının duvarına asıyor.” Bu kez göstergeler hareketlenmişti.

“Buna kesinlikle izin vermezdim.”

“Tamam,” dedi Rick başını sallayarak, “şimdi şunu düşün. Savaştan önceki eski günlerde yazılmış bir romanı okuyorsun. Karakterler San Francisco'daki Balıkçılar Rıhtımı'nı ziyaret ediyorlar ve acıkıp deniz ürünleri satan bir restorana giriyorlar. Biri ıstakoz ısmarlıyor ve şef canlı ıstakozu kaynayan suya atarken bütün karakterler onu izliyor.”

“Oh, Tanrım! Bu korkunç bir şey! Bunu gerçekten yapıyorlar mıydı? Ne kadar ahlaksızca! Gerçekten canlı bir ıstakozu mu kastediyorsun?” Tepki yerindeydi ama sadece bir taklitti, çünkü göstergeler oynamıyordu.

“Hâlâ yeşil olan bir bölgede bir dağ kulübesi kiraliyorsun. Kulübenin içinde büyük bir şömine var.”

“Evet,” Rachael sabırsızca kafasını salladı.

“Birileri duvarlara eski haritalar asmış ve şöminenin üzerinde ölü bir geyiğin kafası var.”



Tamamıyla gelişimini tamamlamış, boynuzlu bir erkek geyik. Seninle orada olanlar kulübenin dekorunun keyfini çıkarırken hepiniz karar veriyorsunuz ki...”

“Geyik kafası oradayken olmaz.” Fakat göstergelerde sadece yeşil içinde bir oynama olmuştu.

“Seninle evlenmeye söz veren bir adamdan hamile kalıyorsun. Adam bir başkasıyla ilişki kurup seni terk ediyor. İlişki kurduğu kadın en iyi arkadaşın. Çocuğu aldırıyorsun ve...”

“Çocuğu asla aldırmazdım. Zaten aldıramazsın. Bunun bedeli ölüm cezasıdır ve polis hamileliği takip eder.” Bu kez her iki gösterge de kırmızıdaydı.

“Bunu nereden biliyorsun? Yani çocuk aldırmanın zorluğunu.”

“Herkes bunu bilir.”

“Sanki kişisel tecrübenden konuşuyor gibisin.” Rick dikkatle göstergeleri gözledi. Hâlâ büyük bir hızla oynamaya devam ediyorlardı. “Son bir tane daha. Biriyle çıkıyorsun ve çıktığın adam evini göstermek istiyor. Dairedeyken içki içip içmeyeceğini soruyor. Elinde kadehinle dururken gözün yatak odasına iliştiğinde odanın boğa güreşi posterleriyle dekore edildiğini görüyorsun. Daha yakından bakmak için yatak odasına giriyorsun. Adam seni izleyip kapıyı kapatıyor. Elini beline dolayarak diyor ki...”

“Boğa güreşi posteri nedir?”

“Kırmızı peleriniyle bir matadoru ve onu boynuzlamak isteyen boğayı gösteren genellikle renkli ve oldukça büyük resimler.” Rick bu soruya şaşırılmıştı. “Kaç yaşındasın?” Rachael Rosen’in bu soruyu sormasının nedeni yaşıyla ilgili olabilirdi.

“18 yaşındayım. Bu adam kapıyı kapatıp bana sarılıyor. Peki sonra ne oluyor?”

“Boğa güreşleri nasıl sonuçlanır, biliyor musun?”

“Sanırım birinin yaralanmasıyla.”

“Sonunda boğa her zaman öldürülür.” Rick göstergenin iki iğnesini gözleyerek bekledi. Kısa bir titreme oldu ama göstergeler hiç değişmedi. “Son bir soru. Televizyonda eski bir film izliyorsun, savaş öncesi çekilmiş bir film. Film bir baloyu gösteriyor. Davetliler çiğ istiridye yiyorlar.”

“Tanrım!” Göstergeler hareketlenmişti.

“Esas yemek haşlanmış ve pirinçle doldurulmuş köpekten oluşuyor.” Bu kez göstergelerde en ufak bir oynama olmamıştı. “Çiğ istiridye sence pişmiş bir köpekten daha mı iyi? Görünüşe göre değil.” Rick kalemi masaya koydu, ışın demetini kapadı ve Rachael’in yanağından diski çıkardı. “Sen bir androidsin. Testin verdiği sonuç bu.” Eldon Rosen onu gitgide artan bir endişeyle izliyordu. “Doğru olan bu, değil mi?” Her iki Rosen da suskunluğu tercih etmişti. “Bakın, menfaatlerimiz çatışmıyor. Voigt-Kampff testinin başarısı sizin için de, bizim için de çok önemli.”

Yaşlı Rosen cevap verdi. “O bir android değil.”

“Size inanmıyorum.”

Rachael sinirliydi. “Neden yalan söylesin ki? Yalan olsa bile, benim android olduğumu söylemesi bizim çıkarımıza olurdu.”

Rick, Rachael’a döndü. “Size kemik iliği testi uygulanmasını istiyorum. Android olup olmadığınız böylece organik olarak anlaşılır. Bu yavaş ve acı verici bir yöntem ama...”

“Kanuni olarak beni kemik iliği testine tabi tutmaya zorlayamazsınız. Bunu mahkeme söylüyor. Hem ayrıca bir android cesedi değil de yaşayan bir insana uygulanırsa testin sonuçlanması çok uzun süre alır. ‘Özel’ler yüzünden o lanet olası Voigt-Kampff testini uygulayabilirsiniz. Onların devamlı test edilmesi gerekiyor. Ve bunu hükümet zaten yaparken siz polis teşkilatları Voigt-Kampff testini devreye soktunuz. Fakat söylediğiniz bir şey doğru. Test sona erdi.” Rachael Rosen ayağa kalkıp Rick’ten uzaklaştı. Elleri belinde ve sırtı ona dönük durdu.

Eldon Rosen boğuk bir sesle devam etti. “Sorun kemik iliği testinin yasalara uygun olup olmaması

değil. Esas sorun sizin uyguladığınız empati testinin yeğenim üzerinde bir işe yaramamış olması. Testte onun niye bir android çıktığını açıklayabilirim. Rachael, Salander 3’te doğdu ve orada büyüdü. 14 yıl boyunca Dünya hakkında öğrenebildiği her şey uzay gemisinin kütüphanesinde okuduklarından ve diğer dokuz kişilik mürettebatın hatırlayabildiklerinden oluşuyordu. Sonra bildiğiniz gibi uzay gemisi Proxima’ya döndü, yoksa Rachael asla Dünya’yı göremeyecekti; en azından yaşlanana kadar.”

Rachael konuştuğunda sırtı hâlâ Rick’e dönüktü. “Şimdiye kadar beni çoktan emekli ederdiniz. Bir polis engelinde öldürülmüş olurum. Bunu 4 yıl önce buraya ilk geldiğimde anlamıştım. Bu bana Voigt-Kampff testinin ilk uygulaması değil. Bu yüzden bu binayı oldukça seyrek terk ederim, çünkü risk çok büyük. Polis her yere kontrol noktaları koyuyor; daha önceden belirlenmemiş ‘özel’leri yakalamak için.”

Eldon Rosen ekledi. “Ve androidleri. Tabii ki bu halka açıklanmıyor, çünkü halkın androidlerin burada, Dünya’da ve hepimizin arasında olduklarını öğrenmemeleri gerek.”

“Artık Dünya’da android kaldığına inanmıyorum,” Rick konuşmaya devam etti. “Burada ve Sovyetlerdeki polis teşkilatları onların hepsini yakaladı. Hem nüfus artık oldukça azaldı. Herkes eninde sonunda bir kontrol noktasına denk geliyor.”

Eldon Rosen sordu, “Bir insanın android olduğunu tespit ettiğinizde, ne yapmanız söylendi?”

“Bu şubeyi ilgilendirir.” Rick test malzemelerini evrak çantasına yerleştirirken Rosenlar sessizce onu seyrettiler. “Sizin de anlayabileceğiniz gibi testlere devam etmemem söylendi. Eğer test bir kez yanlış sonuç verirse devam etmenin bir anlamı yok.” Rick evrak çantasını kapadı.

Rachael devam etti. “Sizi kandırabilirdik. Bir insan olmadığımı iddia edebilirdim. Bu diğer seçilmiş dokuz denek için de geçerli.”

“Daha önceden tam bir liste hazırlanmasını isterdim. Gizli bir liste. Test sonuçlarımı onlarla karşılaştırırdım. İkisinin birbirine uyması gerekirdi.” Rick şimdi anlamıştı ki, bu uyumu yakalamak imkânsızdı. Bryant haklıydı. Tanrıya şükür ki sadece bu testin sonuçlarına dayanarak ava çıkmadım, diye düşündü Rick.

Eldon Rosen onaylarcasına başını salladı. “Evet, bunu yapabiliirdiniz. Bu seçeneği Rachael’la da tartışmıştık.”

“Bu problem tamamen sizin çalışma yönteminizden kaynaklanıyor, Bay Rosen. Kimse organizasyonunuzun ürettiği insana benzeyen android robotları böylesine geliştirmeniz için sizi zorlamadı...”

“Biz kolonilerin istekleri doğrultusunda üretim yaptık. Biz her ticari riskin temel koşulu neyse onu yaptık. Bu gelişmiş modelleri biz yapmasaydık başka şirketler yapacaktı. Nexus-6 beyin ünitesini yarattığımızda oluşabilecek risklerin farkındaydık. *Fakat sizin Voigt-Kampff testi daha biz o üniteler piyasaya sürülmeden başarısız oluyordu.* Eğer siz bir Nexus-6’yı insan sansaydınız... ama olan bu değil.” Eldon Rosen’in sesi sertleşmişti ve rahatsız edici bir etkileycilikle konuşmaya devam etti. “Sizin polis teşkilatınız, ve tabii ki diğerleri, empati yeteneği tam olarak gelişmemiş insanları emekli etmiş olabilir. Tıpkı buradaki masum yeğenim gibi. Bay Deckard sizin durumunuz ahlaki olarak kabul edilemez. Bizse aynı durumda değiliz.”

Rick cevap verdiğinde onun da sesi keskindi. “Yani başka bir deyişle gerçek bir Nexus-6’yı kontrol edemeyeceğim, çünkü siz önce bu şizoid kızı test etmeme neden oldunuz.” Ve benim testim tüm geçerliliğini yitirdi, diye düşündü Rick. Bunu baştan kabul etmemeliydim ama artık çok geç.

“Sizi yendik, Bay Deckard.” Rachael Rosen sessiz ve mantıklı bir tonla Rick’i onayladı. Ona doğru döndüğünde gülümsüyordu.

Rick, Rosen Şirketi'nin onu böylesine bir tuzağa nasıl düşürdüğünü anlayamıyordu. Gerçekten tecrübeliydiler. Bu tür eski ve güçlü bir şirketin deneyimli olması kaçınılmazdı. Tek beyinli bir grup gibiydiler ve Eldon'la Rachael Rosen da bu tek vücut olmuş grubun sözcüleri idi. Rick'in hatası onları birey olarak değerlendirmesi olmuştu. Bu bir daha asla tekrarlamayacağı bir hataydı.

Eldon Rosen devam etti, "Amiriniz Bay Bryant daha teste başlamadan test aletlerini nasıl geçersiz kıldığımızı anlamayabilir." Eldon Rosen tavanı işaret etti. Ve Rick o anda kamerayı fark etti. Rosenları değerlendirirken düştüğü hata baştan sona kaydedilmişti. "Sanırım yapmamız gereken en doğru şey hepimizin beraberce oturup bir sonuca varmamız Bay Deckard. Endişelenmek gereksiz. Nexus-6 androidlerin varlığı karşı konulmaz bir gerçek ve burada, Rosen Şirketi'nde biz bunu kabullendik. Umarım şimdi siz de kabullenmişsinizdir." Rachael, Rick'e doğru eğildi. "Bir baykuşa sahip olmak istemez misiniz?"

"Hayatım boyunca bir baykuşa sahip olacağım şüpheli." Fakat Rick, Rachael Rosen'ın ne demek istediğini çok iyi anlamıştı. Rosen Şirketi'nin de ne yapmaya çalıştığını anlıyordu. İçinde şimdiye değin hiç yaşamadığı kadar büyük bir gerilim hissetti. Bu gerilim, neler döndüğünü anlamamanın verdiği bu his, onu tamamen etkisine almıştı.

Eldon Rosen devam etti. "Fakat istediğin bir baykuş." Daha sonra soru sorarcasına yeğenine baktı. "Tam olarak anladığını sanmıyorum."

Rachael aynı fikirde değildi. "Tabii ki anladı. Neden bahsettiğimizi bildiğine eminim. Öyle değil mi Bay Deckard?" Yine Rick'e doğru eğildi. Rick, Rachael'ın rahatlatıcı hafif parfüm kokusunu ve belli belirsiz sıcaklığını hissetti. "Çok yaklaştınız, Bay Deckard. Yakında bir baykuşunuz olabilir." Eldon Rosen'a doğru konuştu. "O bir avcı. Avladığı android kadar prim alıyor ve belli bir maaşla değil, bu primle hayatını kazanıyor, öyle değil mi Bay Deckard?"

Rick başını salladı.

"Bu sefer kaç android kaçtı?"

"Sekiz tane, ikisi daha önce avlandı ama avcı ben değildim."

"Bir android için ne kadar para alıyorsunuz?"

Rick omuz silkti. "Duruma göre değişir."

"Eğer uygulayacak bir testiniz olmazsa bir androidi ayırt edemezsiniz ve eğer androidleri belirleyemezseniz hiçbir şekilde avlanma primi alamazsınız. Yani eğer Voigt-Kampff ölçümü geçersiz kabul edilirse..."

"Yerini yeni bir ölçüm testi alır. Bu daha önce de oldu." Aslında tam olarak söylemek gerekirse üç kez olmuştu. Fakat o zaman eskisinin yerini alacak yeni ve modern bir test zaten kullanıma hazırды. Oysa bu kez böyle bir testin varlığı söz konusu değildi.

Rachael onu onayladı. "Zamanla Voigt-Kampff testi tabii ki kullanılmaz olacak ama şimdi değil. Biz bu testin Nexus-6 tipi androidleri tanımlayacağından eminiz. Ve sizin de kendi işinizde bu testi kullanmanızı istiyoruz." Kollarını kavuşturup ileri geri sallanarak Rick'i süzdü. Tepkisinin ne olacağını kestirmeye çalışıyordu.

Eldon Rosen araya girdi. "Ona baykuşunu alabileceğini söyle."

"Baykuşu alabilirsin," dedi Rachael, hâlâ gözleri Rick'teydi. "Çatıdakini. Scrappy yani. Ama bir erkek bulabilirsek çiftleştireceğiz. Yavrular bizim olur. Bunu kesinlikle anlamamanızı istiyoruz."

"Yavruları paylaşırım," dedi Rick.

"Hayır," dedi Rachael anında. "Tam olarak değil. Bu şekilde sonsuza kadar üreyecek tüm baykuş nesline sahip olursun. O şeye sahip olman için ek bir şart daha var, ölümünden sonra kuşu kimseye miras bırakamazsın; tekrar şirkete geri döner."

"Bu gelip beni öldürmeniz için açık bir davetiye gibi geldi bana. Kuşu hemen geri almak

isteyebilirsiniz. Bunu asla kabul edemem. Çok tehlikeli.”

“Siz bir avcısınız. Bir lazer silahına karşı kendinizi koruyabilirsiniz. Hatta şu anda bile bu tür bir silah taşıyorsunuz. Eğer kendinizi koruyamayacaksanız, geride kalan altı Nexus-6 androidi nasıl emekliye ayırmayı düşünüyorsunuz? Onlar Grozzi şirketinin W-4’lerinden çok daha akıllılar.”

“Fakat onları ben avlıyorum. Baykuş söz konusu olduğunda bu durum tersine dönecek. O zaman birileri beni avlıyor olacak.” Rick birinin onu izlemesi düşüncesinden hoşlanmamıştı. Bunun androidler üzerindeki etkisine tanık olmuştu. Bu durum onlarda bile gözle görülebilir değişikliklere neden oluyordu.

“Tamam,” dedi Rachael. “Peki, bunu kabul edebilirim. Baykuşu miras olarak bırakabilirsiniz ama doğacak olanlar bizim olacak. Eğer bunu da kabul etmezseniz San Francisco’ya geri dönüp amirlerinize sizin uyguladığınız kadarıyla Voigt-Kampff testinin bir androidle insanı ayırt edemeyeceğini söyleyin ve sonra da yeni bir iş aramaya başlayın.”

“Bana düşünmek için zaman verin.”

Rachael saatine baktı. “Pekâlâ, sizi burada yalnız bırakacağız. Bol bol düşünün.”

Rachael’la kapıya doğru ilerlerken Eldon Rosen, Rick’e döndü. “Yarım saat.” Onlar söyleyeceklerini söylediler, diye düşündü Rick. Gerisi ona kalıyordu.

Rachael kapıyı kapatırken Rick sert bir şekilde seslendi. “Beni mükemmel bir şekilde tuzağa düşürdünüz. O kamerayı fark etmedim; işimin Voigt-Kampff testine dayandığımı biliyorsunuz. Ayrıca o allahın cezası baykuş da sizin.”

Rachael cevap verdi. “Senin baykuşun tatlım. Hatırlamıyor musun? Pençesine senin adresinin yazılı olduğu bir kâğıt asacağız ve San Francisco’ya göndereceğiz. Döndüğünde o şey seni evde bekliyor olacak.”

Şey, diye düşündü. Baykuşa ‘şey’ deyip duruyor, ‘o’ değil. “Bir dakika.”

Rachael kapıda durakladı. “Kararınızı verdiniz mi?”

Rick tekrar evrak çantasını açtı. “Sana Voigt-Kampff’tan sadece bir soru daha sormak istiyorum. Lütfen otur.”

Rachael amcasına baktı ve amcası başını sallayınca isteksizce geri dönüp eski yerine oturdu. “Peki, bu ne için?” Kaşları tiksinti ve sıkıntıyla kalkmıştı. Rick ondaki gerilimi hissetti.

Işığı bu kez sağ gözüne çevirip diski yanağına yapıştırdı. Rachael sert bir şekilde ışığa bakıyordu. Yüzündeki nefret ifadesi kaybolmamıştı.

“Evrak çantam güzel, değil mi? Şubenin özel malı.”

Rachael mesafeliydi. “Vah vah!”

“Bebek derisi.” Rick çantanın siyah derisini yavaşça okşadı. “Yüzde yüz bebek derisi.” İki yuvarlak gösterge deli gibi dönüyordu. Ama tepki kısa bir aradan sonra meydana gelmişti. Çok geçti. Rick doğru tepki süresini salisesine kadar biliyordu. “Teşekkürler, Bayan Rosen. Bu kadar.”

Malzemelerini toplamaya başladı.

“Gidiyor musunuz?”

“Evet,” dedi Rick. “Tatmin oldum.”

Rachael tedbirliydi. “Ya diğer dokuz denek?”

“Ölçüm sizde başarılı oldu. Bundan da testin hâlâ işe yaradığını çıkarabilirim.” Rick somurtkan bir şekilde odanın kapısına yaslanmış olan Eldon Rosen’a döndü. “O biliyor mu?” Bazen android olduklarının farkında olmazlardı, çünkü androidlere testi geçmelerine yardım etmek amacıyla sahte anı yüklemesi yapılırdı.

Eldon Rosen cevapladı. “Hayır. Onu tamamen programladık, fakat sanırım testin sonuna doğru şüphelendi.” Kıza döndü. “Bir soru daha sormak istediğinde gerçeği tahmin ettin, değil mi?” Rachael

başını sallayarak Eldon'ı sabit bakışlarla onayladı. "Ondan korkmana gerek yok, Rachael. Sen Dünya'ya kanunsuz olarak kaçan bir android değilsin. Sen Rosen Şirketi'nin malısın ve görevin göç etmeyi düşünenlere satıcı olarak hizmet etmek." Eldon genç kadına doğru yürüyüp onu rahatlatmak için elini omzuna koydu. Eli omuzunda hisseden Rachael geri çekildi.

"O doğru söylüyor, Bayan Rosen. Sizi emekliye ayırmak gibi bir niyetim yok, size iyi günler." Rick kapıya doğru yürürken duraksadı. "Baykuş gerçek miydi?"

Rachael hızla yaşlı Rosen'a döndü.

"Nasılsa gidiyor," dedi Eldon Rosen. "Bilip bilmemesi önemli değil. Baykuş sahte. Artık gerçek baykuş kalmadı."

Rick koridora çıktığında sanki uyuşturulmuş gibiydi. Rosenların her ikisi de sessizce gidişini seyretti. Söylenecek bir şey kalmamıştı. Demek en büyük android üreticisi böyle çalışıyor, diye düşündü Rick. Daha önce hiç karşılaşmadığı şeytani bir şekilde. Garip ve zor anlaşılır yeni bir kişilik tipiydi. Pek çok polis şubesinin Nexus-6'ları ayırt etmekte neden güçlük çektiklerini şimdi anlıyordu.

Nexus-6. Rick onunla karşılaşmıştı. Rachael bir Nexus-6'ydı, diye düşündü. Bir Nexus-6'yla ilk kez karşılaşıyorum ve Rosen Şirketi neredeyse başarmıştı. Nexus-6'ları belirlemenin tek yolu olan Voigt-Kampff testini neredeyse geçersiz kıldırmışlardı. Rosen Şirketi üretimlerini korumayı iyi beceriyordu ya da en azından deniyordu.

Ve, işimin bitmesi için bunlardan daha altı tanesiyle yüz yüze gelmem gerek, diye düşündü.

İkramiye parasının her kuruşunu hak edeceğine emindi artık.

Tabii eğer sağ kalmayı başarabilirse.

TELEVİZYONUN sesi yankılanıyordu. John Isidore boş apartmanın merdivenlerini inerken seyircilerine mutlulukla mırıldanan Arkadaş Canlısı Buster'ın tanıdık sesini duydu.

“Ho ho millet! Zıp klik zıp! Yarınki hava durumuna göz atma zamanı. İlk olarak, Amerika'nın doğu kıyısına bakalım. Mongoose uydusundan gelen verilere göre serpinti özellikle akşamüstüne doğru kendisini hissettirecek ve sonra hafifleyecek. Dışarı çıkmayı düşünenler akşamüstüne kadar beklemeli, tamam mı? Beklemekten bahsetmişken, o özel haberimin yayımlanmasına sadece 10 saat kaldı. Arkadaşlarınıza izlemelerini söyleyin. Sizi şaşkına çevirecek bir şey açıklayacağım. Sizin de anlayacağımız gibi bu bildiğiniz...”

Isidore dairenin kapısına vurduğunda televizyon anında sustu. Sanki sadece susmamış, kapıyı çalışıyla Dünya yüzünden silinip korkuyla mezarına kaçmıştı.

Kapalı kapının ardında televizyondan başka bir yaşamın varlığını algıladı. Zorlanan duyuları ona sessiz ve garip bir korkunun kokusunu getirdi. Bu geriye çekilen, kaçmak istercesine kapıya en uzakta kalan duvara yapışan birinin korkusuydu.

Isidore, “Hey, yukarıda yaşıyorum. Televizyonu duydum. Tanışalım, tamam mı?” deyip, dinleyerek bekledi ama belli ki sözleri içerideki kişiyi rahatlatmamıştı. Sessizlik devam ediyordu. “Size bir paket margarin getirdim.” Sesini duyurmak için kapalı kapıya iyice yaklaşmıştı. “Benim adım J.R. Isidore ve tanınmış hayvan veterineri Bay Hannibal Sloat için çalışıyorum. Onu duydunuz mu? Saygıdeğer biriyim ve bir işim var. Ben Bay Sloat'un kamyonunu sürüyorum.” Kapı aralandığında korkudan adeta büzüşmüş ama yine de ısrarla, sanki destek almak istercesine kapıya tutunan bir kız karşısında duruyordu. Korku onu hastaymış gibi gösteriyor, sanki birisi tüm kemiklerini kırmış da sonradan acemice ve nefretle birleştirmeye çalışmış gibi vücudunun şeklini çarpıtıyordu. İnanılmaz büyüklükteki gözleri gülümsemeye çalışırken donuktu.

John anlayışla, “Bu binada kimsenin yaşamadığını sanıyordun, değil mi? Terkedilmiş sandın.” dedi.

Kız başını salladı. “Evet,” diye fısıldadı.

“Fakat,” Isidore devam etti, “komşularının olması her zaman iyidir. Sen gelene kadar hiç komşum olmamıştı.” Ve Tanrı biliyor ya bu hiç de eğlenceli değildi.

“Bu binada benim dışımda sadece sen mi varsın?” Şimdi daha az korkmuş görünüyordu. Vücudu dikleşti ve eliyle koyu renkli saçlarını düzeltti. John onun ufak tefek ama güzel bir vücudu olduğunu fark etti. Uzun, simsiyah kirpiklerinin gölgelediği gözleri de çok güzeldi. Üzerinde pijama altından başka hiçbir şey yoktu. John dairenin içine doğru göz gezdirdiğinde oldukça dağınık olduğunu gördü. Her yer yarı boşaltılmış bavullarla doluydu. Boşaltılan eşyalar etrafa saçılmıştı. Fakat bu normaldi; kız henüz yeni taşınıyordu.

“Senin dışında sadece ben varım ve seni rahatsız etmem.” Isidore, kendini suratsız biri gibi hissetti. Eski, savaş öncesi adetlere uygun ‘hoş geldin’ hediyesini kız ya fark etmemişti ya da margarinin ne olduğunu bile bilmiyordu. John'un gördüğü kadarıyla kız sadece şaşkınlıktan ve gittikçe azalan korkusundan sersemlemişti. John bu rahatsız edici durumu hafifletmek için konuşmaya devam etti. “Eski dost Buster. Onu seviyor musun? Ben her sabah ve her akşam eve döndüğümde onu seyredirim. Ayrıca yemek yerken de onu seyredirim. Hatta gece şovunu bile, yani en azından televizyonum bozulana kadar seyredirdim.”

“Kim...” Kız devam edemeden sustu. Sanki kendine kızmışçasına dudaklarını ısırıyordu.

“Arkadaş Canlısı Buster.” Bu kızın dünya yüzündeki en komik şovu bilmemesi Isidore’u şaşırtmıştı. “Buraya nereden geldin?”

“Bunun önemli olduğunu sanmıyorum.” Genç kız ona bir bakış fırlattı. Gördüğü bir şey onu rahatlatmış olmalı ki vücudu az da olsa gevşedi. “Bir arkadaşımın olması beni de mutlu eder, tabii ileride, tam anlamıyla taşındığımda. Şu anda bunu düşünmüyorum bile.”

John şaşkındı; bu kızla ilgili her şey onu şaşırtıyordu. “Niye düşünemezsin?” Belki de burada uzun süre yalnız yaşadığından dolayı garipleşen oydu. Tavukkafaların böyle olduğunu duymuştu. Bu düşünce kendini daha da kötü hissetmesine sebep oldu ama cesaretle devam etti. “Bavulları açmana ve mobilyaları düzenlemene yardım edebilirim.” Kapı her an suratına kapanabilecek kadar aralıktı.

“Benim mobilyam yok. Gördüğün her şey ben geldiğimde de buradaydı.”

“Ama bunlar işini görmez.” Isidore’un bunu anlaması için bir bakış yetmişti. Sandalyeler, halılar, masalar... hepsi çürümüş ve toplu bir perişanlığın altında ezilmişlerdi. Hepsi zamanın despotluğunun ve bakımsızlığın kurbanıydı. Bu dairede yıllardır kimse yaşamamıştı, toplu yıkım hemen hemen sonuçlanmıştı. John, genç kızın böyle bir ortamda yaşamayı düşündüğüne inanamıyordu.

Konuştuğunda sesi samimiydi. “Bak, eğer binayı dolaşırsak belki sana daha iyi durumda bir şeyler bulabilirim. Bir daireden lamba, bir başkasından masa çıkabilir.”

“Ben kendim yaparım. Teşekkürler.”

John duyduğuna inanamıyordu. “Bu daireleri yalnız başına mı dolaşacaksın?”

“Neden olmasın.” Genç kız yine yanlış bir şey söylediğinin farkına varmışçasına ürkek bir şekilde yüzünü buruşturdu.

“Ben bir keresinde bunu denedim ve daha sonra kendi daireme dönüp üzerinde düşünmeye çalıştım. Yani bütün o daireler ve orada yaşayanların eşyaları... Aile resimleri, elbiseler gibi. Ölenler bunları geride bıraktı, göç edenlerse yanlarına almak istemediler. Bu bina bir sürü kipple dolu.”

“Kipple da ne demek?”

“Kipple... işe yaramaz şeylere, denir. Çöplüğe gidenlere; kibrit kutuları, sakız kâğıtları gibi. Çevrede kimse yoksa kipple kendi kendine ürer. Yani dairende kipple bırakarak uyursan, uyandığında iki kat fazlasıyla karşılaşırısın. Her zaman daha çoğalır.”

“Anlıyorum,” Genç kız ona inanıp inanmamakta kararsızdı. Söylediklerinde ciddi olup olmadığını anlamamıştı.

“İlk kipple yasası nedir, biliyor musun? Kipple, kipple olmayan her şeyi yok eder. Tıpkı Gresham’ın kötü para teorisinde olduğu gibi ve bu dairelerde uzun süredir kipple ile savaştan kimse yok.”

“Ve böylece her yeri sardı. Anlıyorum.”

“Bu yer, seçtiğin bu daire içinde yaşanmayacak kadar kipple ile dolmuş. Kipple’ı geriletmeye çalışabilirim. Diğer dairelerden eşyalar getiririm, fakat...”

“Fakat ne?”

“Kazanamayız.”

“Niye?” Genç kız hole çıkıp kapıyı arkasından kapattı. Kollarını küçük ama dolgun göğüslerinin üzerinde kavuşturmuş durumu anlamaya çalışıyordu.

“Kimse kipple ile girdiği savaşı kazanamaz. Ancak kısmi bir zafer söz konusu olabilir ya da sadece bir bölgeye yönelik; mesela dairede olduğu gibi. Şimdilik kipple ve kipple olmayan eşyalar arasında bir denge oluşturdum ama zamanla ya öleceğim ya da taşınacağım ve kipple tekrar kazanacak. Bu her yerde geçerli olan evrensel bir prensiptir. Bütün evren tamamen kipplelaşmaya

giden yolda ilerliyor. Tabii, Wilbur Mercer'ın yükselişi hariç.”

Kız onu süzüyordu. “Ben bir bağlantı göremiyorum.”

John yine şaşırmişti. “Mercerizm'in söylemek istediği şey bu. Hiç füzyona katılmadın mı? Bir empati kutun yok mu?”

Kısa bir sessizlikten sonra genç kız büyük bir dikkatle konuştu. “Benimkini getirmedi. Burada bir tane bulacağımı düşünmüştüm.”

John heyecandan kekeleyordu. “Ama bir empati kutusu sahip olunabilecek en özel nesnedir! Bu bedeninin bir çeşit uzantısıdır. Diğer insanlara dokunmanın, kendini yalnız hissetmemenin tek yoludur. Ama zaten bunu biliyorsundur. Herkes bilir bunu. Hatta Mercer benim gibi insanların bile...” John aniden sustu ama çok geçti. Ona çoktan söylemişti bile ve yüzünde oluşan tiksinti dolu ifadeden kızın durumu anladığını fark etti. Isidore konuştuğunda sesi kısıktı ve titriyordu. “IQ testini neredeyse geçiyordum. Ben tam anlamıyla ‘özel’ sayılmam; yani gördüğün diğerleri gibi ama Mercer bunlara aldırıyor.”

“Bence Mercerizm'in onaylanmamasının en büyük sebebi bu.” Genç kızın sesi berrak ve kayıtsızdı. Isidore genç kızın basit bir gerçeği belirtmeye çalıştığını anladı. Tavukkafalara karşı olan tutumunu belli ediyordu sadece.

“Sanırım tekrar yukarı çıksam iyi olacak,” Isidore'un elinde tuttuğu margarin sıkmaktan neredeyse erimişti.

Genç kız yine aynı pasif bakışla gidişini izledi. Biraz sonra arkasından bağırdı. “Bekle!”

John geri döndü. “Neden?”

“Sana ihtiyacım olacak. Gerekli mobilyaları almak için.” Rahat adımlarla John'a doğru yürürken üzerinde tek gram fazla yağ olmayan çıplak vücudu pürüzsüz ve inceydi, görünüşüyle etkileyiciydi. “İşten eve ne zaman dönüyorsun? Bana o zaman yardım edebilirsin.”

“Eğer malzemeleri bulursam bize yemek hazırlayabilir misin?”

“Hayır, yapacak çok işim var.” Genç kız bu isteği düşünmeksizin geri çevirmişti. John bunu anlamasa da sezinledi. Genç kızın ilk ani korkusunun yerini yavaş yavaş bambaşka bir şey almıştı. Daha garip, daha acınacak bir şey. Bir soğukluk. Sanki yaşamın olmadığı dünyalar arasındaki boşluktan gelen bir nefes gibi. Sorun yaptığı ya da söylediği değil, yapmayıp söylemedikleri. Genç kız, “Bir başka zaman,” deyip, dairenin kapısına doğru yöneldi.

“Benim adım duydu mu? John Isidore ve ben çalışı...”

“Bana kimin için çalıştığını söyledin.” Genç kız kapının önünde bir süre durup kapıyı açtı. “Hannibal Sloat adında inanılmaz biri için çalışıyorsun ve eminim ki Bay Sloat'u sen düşlemiştir. Benim adım...” Geri dönüp dairesine girmeden önce John'a son bir kez gülümsedi. “Ben, Rachael Rosen.”

“Rosen Şirketi'nden mi? Sistemin en büyük insan benzeri robot üreticisi Rosen mi?”

Genç kızın yüzü bir an anlaşılması güç bir ifadeyle gölgelendi. “Hayır, onları hiç duymadım. Ve hakkında en ufak bir bilgim yok. Sanırım bu bir tavukkafanın düş gücünün ürünü. John Isidore ve onun kişisel, özel empati kutusu. Zavallı Bay Isidore.”

“Fakat senin adın...”

“Benim adım Pris Stratton. Bu benim evlilik adım. Hep bunu kullanırım. Ben Pris dışında hiçbir ad kullanmam. Bana Pris diyebilirsin. Yo, hayır, en iyisi beni Bayan Stratton diye çağır. Çünkü birbirimizi pek tanımıyoruz. Yani en azından ben seni tanımıyorum.” Kapı ardından kapandı ve John kendini tozlu, loş koridorda yalnız başına buldu.



DEMEK ÖYLE, diye düşündü J.R. Isidore, elindeki yumuşamış margarini tutarken. Belki de fikrini değiştirip ona Pris dememe izin verir ve belki akşam yemeği hakkındaki fikrini de değiştirir. Tabii eğer savaş öncesine ait bir kutu konserve bulabilirsem.

Ama belki de yemek pişirmeyi bilmiyordur, diye düşündü. O zaman ben yaparım. İkimiz için de yemek hazırlarım ve ona nasıl yapılacağını gösteririm. Belki ileride o da yemek yapmak ister. Bir kez ona gösterdiğimde, bunu yapmayı mutlaka isteyecektir. Hatırlayabildiğim kadarıyla çoğu kadın, hatta onun gibi genç olanlar bile içgüdüsel olarak yemek pişirmeye ilgi duyar.

John Isidore karanlık basamakları çıkıp dairesine geri döndü.

İşe gitmek için hazırlanıp beyaz üniformasını giyerken, gerçekten anlaşılması güç biri, diye düşündü. Ne kadar acele ederse etsin işe geç kalacak ve bu da Bay Sloat'u kızdıracaktı. Ama kimin umurundaydı ki? Şu kız, 'Arkadaş Canlısı Buster'ı hiç duymamıştı. Bu imkânsızdı, çünkü Buster, Wilbur Mercer haricinde, yaşayan en önemli kişiydi. Fakat Mercer canlı bir insan değildi. O büyük bir olasılıkla diğer yıldızların kültürümüze kozmik bir şablonla kabul ettirdiği ilk varlıktı. John'un birçok insandan duyduğu şey buydu. En azından Bay Sloat böyle düşünüyordu ve Bay Sloat her şeyi bilirdi.

Kendi adı hakkında tutarlı olmaması garip, diye düşündü. Yardıma ihtiyacı olabilirdi. Ona yardımcı olabilir miyim, diye kendi kendine sordu. Ben bir 'özel'im, bir tavukkafayım. Ne bilirim ki? Evlenemem, göç edemem ve toz eninde sonunda beni öldürecek. Ona verebileceğim hiçbir şey olamaz.

Giyinip hazırlanınca dairesini terk etti. Yukarıya hava otosunu park ettiği çatıya çıktı.

Bir saat sonra şirket kamyonundaydı ve günün ilk bozulmuş hayvanını kamyonu yüklemişti. Elektrikli bir kedi kamyonun gerisindeki toz koruyuculu plastik kafesin içinde yatmış nefes nefeseydi. Isidore, Van Ness Hayvan Hastanesi'ne doğru yol alırken, insan neredeyse gerçek sanacak, diye düşündü. Van Ness Hayvan Hastanesi, zorlu bir rekabet içinde olan sahte hayvan onarımı işinde güçlülükle ayakta duruyordu.

Kafesin içindeki kedi inledi.

Tanrım, gerçekten ölecekmiş gibi gözüküyor, diye düşündü John. Belki de 10 yıllık pili tükenmişti ve bütün bağlantıları sistematik olarak yanıyordu. Bu büyük bir işti. Van Ness'in tamircisi Milt Borogrove'u bayağı meşgul edecekti. Isidore sıkın bir şekilde hayvanın sahibine maliyetin aşağı yukarı ne olacağını söylemediğini hatırladı. Adam kediyi ona teslim edip, geceleyin bozulduğunu söylemiş, sonra da büyük bir olasılıkla işine doğru yola çıkmıştı. Aralarında geçen kısa konuşma böylece son bulmuş, kedinin sahibi yeni model hava otosuyla uçup gitmişti. Üstelik adam yeni bir müşteriydi.

Isidore kediye döndü, "Dükkâna ulaşana kadar dayanabilir misin?" Kedi hırıltıyla solumaya devam ediyordu. "En iyisi seni şimdi şarj edeyim." John kamyonu yolun kenarında durdurup park etti ve kamyonun arkasına geçip plastik, toz koruyuculu taşıma kafesini açtı. Bu kafes, beyaz üniforması ve kamyonun üzerinde yazan ad gerçek bir veterinerin, gerçek bir hayvanı hastaneye götürdüğü görüntüsünü veriyordu.

Kedinin gerçekmiş gibi görünen gri tüylerinin altındaki elektrikle çalışan mekanizma gırıldayıp

baloncuklar çıkarıyordu. Görüntü lensleri donuk ve anlamsız, metal çene kemikleri sıkıca birbirine kenetlenmişti. Bu hayvanlara eklenmiş ‘hastalık’ belirtilerini sağlayan bağlantılar onu hep hayrete düşürüyordu. Şimdi kucağında yatan mekanizma öyle bir şekilde oluşturulmuştu ki, en ufak bir arıza olduğunda nesne bozulmuş gibi değil de sanki organik bir hastalığı varmış gibi görünüyordu. Isidore taklit hayvanın tüyleri arasında gizlenmiş kontrol panelini ararken, beni kandırabilirdi, diye düşündü. Bu tür sahte hayvanların panelleri oldukça küçük oluyordu. Aramasına rağmen ne kontrol panelini, ne de şarj edilebilir pil kutuplarını bulabildi. Daha fazla arayamazdı, çünkü mekanizma neredeyse tamamen iflas etmişti. Eğer bağlantıları tutuşturan bir kısa devre olmuşsa, pilden çıkan kablolardan birini ayırırsam sistem kapanır ve bağlantıların yanmasını önleyebilirim, diye düşündü. Dükkâna vardığında Milt onu tekrar şarj ederdi.

Ellerini sahte omuriliğin üzerinde gezdirdi, kabloların burada olması gerekiyordu. Fakat bu hayvan profesyonel bir çalışmanın ürünü, mükemmel bir taklitti. Yakından incelendiğinde bile kablolar gözükmüyordu. Bu Wheelright ve Carpenter ürünü olmalıydı. Daha pahalı iş yapıyorlardı ama sonuç mükemmeldi.

Sahte kedi kendi kendine susunca John da aramayı bıraktı. Herhalde kısa devre pilleri bitirmişti. Anlaşılan kedinin sahibi yılda üç kez uygulanması gereken koruyucu temizleme ve yağlama bakımını yaptırmıyordu. Belki de bu durum ona bir ders olurdu.

Tekrar şoför koltuğuna geçip tamir dükkânına doğru yola çıktı.

Hiç değilse mekanizmanın o sinir bozucu, hırıltılı sesini dinlemek zorunda kalmadan rahatlayabilirdi. Komik, diye düşündü, seslerin, bağlantıları yanan ve pilleri biten taklit bir hayvandan geldiğini bilmeme rağmen yine de midemde bir şeylerin düğümlendiğini hissediyorum. Keşke başka bir iş bulabilseydim. Eğer o IQ testini geçebilseydim insanı alçaltan bu işi ve getirdiği duygusal yükü çekmek zorunda kalmazdım. Diğer yandan taklit hayvanların sentetik ızdırapları, ne Milt Borogrove’u, ne de Hannibal Sloat’u rahatsız ediyordu. Belki de sorun bende, diye düşündü John. Belki de insan benim gibi, geliştireceğine gün geçtikçe gerilerse ve özel olmanın verdiği karamsarlıkla öbür dünyaya ağır ağır düşerse... bu çeşit düşünce tarzını bırakması en iyisiydi. Hiçbir şey eski beyin gücüyle şimdiki karşılaştırmak kadar moralini bozmuyordu. Gücü ve zekâ seviyesi her geçen gün azalıyordu. Terra’daki o ve onun gibi birçok ‘özel’ kül yığını olacaktı. Yavaş yavaş yaşayan kipple’a dönüşeceklerdi.

Arkadaş olsun diye radyoyu açtı ve Arkadaş Canlısı Buster’ın programına ayarladı. Televizyondaki programı gibi radyodaki program da 23 saat kesintisiz yayın ve bir saatlik ibadet arasından oluşuyordu.

“...şova tekrar hoş geldiniz. Amanda seninle konuşmayalı iki gün oldu. Yeni bir filme başlıyor musun hayatım?”

“Dün başlayacaktım ama şey, saat yedide başlamamı söylediler...”

“Sabah yedi de mi?”

“Evet, aynen öyle, Buster.” Amanda en az Buster’ınki kadar taklit edilen o ünlü kahkahasını patlattı. Amanda Werner gibi adı açıklanmayan, ancak belli belirsiz tanımlanan ülkelerden gelen güzel, zarif, dik göğüslü pek çok yabancı kadın ve birkaç komedyen Buster’ın değişmez tekrarlarının merkezini oluştururdu. Amanda’nın saçları parlak, gözleri ışıltılı, dişleri bembeyazdı. Amanda gibi kadınlar asla filmlerde ya da piyeslerde oynamaz, garip ve güzel yaşamlarını Buster’ın asla sona ermeyen programına konuk olarak geçirirlerdi. Isidore bir keresinde bu sürenin haftada 70 saate vardığını hesaplamıştı.

Isidore, Arkadaş Canlısı Buster’ın hem televizyon hem de radyo şovlarını yürütecek zamanı nereden bulduğunu merak etti. Peki ya Amanda Werner ve onun gibi pek çok insan günaşırı, aylarca,

yıllarca süreyle bu programa katılmak için zamanı nereden buluyordu? Durmadan nasıl konuşabiliyorlardı? Onun gözlemediği kadarıyla asla kendilerini tekrarlamıyorlardı. Her zaman esprili, her zaman yeni olan konuşmaları önceden yazılıp, planlanmıyordu. Amanda asla yorulmaz, Buster'ın alaylı şakalarına, keskin gözlemlerine zekice karşılıklar bulmakta asla gecikmezdi. Tüm Dünya'da uydu aracılığıyla yayımlanan Arkadaş Canlısı Buster Şovu koloni gezegenlerde yaşayan göçmenlere de ulaşıyordu. Kolonileşmenin daha uzak gezegenlere ulaşacağı düşünülerek pilot yayınlar Proxima'ya da gönderilmişti. Eğer Salander 3 hedeflediği bölgeye ulaşmış olsaydı, yolcuları Buster'ın şovu karşılayacaktı. Ve onlar da herhalde buna memnun olurlardı.

Ama Arkadaş Canlısı Buster, John Isidore'u rahatsız ediyordu. Buster kurnazca, belli belirsiz yollarla empati kutularıyla dalga geçiyordu. Şu anda bile bu hissediliyordu.

"...bana hiçbir taş isabet etmez," Buster, Amanda'yla gevezelik ediyordu. "Ve eğer bir dağa tırmanacaksam yanımda birkaç şişe Budweiser birasını da götürürüm." Stüdyodaki seyirciler kahkahalar atıyordu ve John alkış seslerini de duydu. "Ve yukarıya vardığımda, dikkatle belgenmiş o önemli haberi size oradan açıklarım... Açıklama 10 saat sonra gerçekleşecek."

Amanda konuştuğunda sesi coşkundu. "Beni de unutma. Beni de yanında götür. Seninle gelir ve seni korurum." Seyirciler kahkahalarla güldüğünde, John Isidore içinde bir şey yapamayacak olmanın öfkelerini duyumsadı. Buster niye Mercerizm'e saldırıyordu ki? Ondan başka kimsenin bununla bir sorunu yoktu. Birleşmiş Milletler bile onaylıyordu. Amerikan ve Rus polisi Mercerizm'in şehir sakinlerinin, komşularının kötü durumları için endişe duymalarını sağlayarak suç oranını azalttığını açıkça belirtmişti. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Titus Corning, insanlığın daha fazla empatiye ihtiyacı olduğunu pek çok kez ifade etmişti. Belki de Buster kıskanıyordu. Evet, bu mantıklı bir açıklamaydı. O ve Mercer bir yarış içindeydiler. Ama ne için yarışıyorlardı?

Bizim beyinlerimiz için, diye düşündü Isidore. Ruhumuzu kontrol etmek için savaşıyorlar. Bir yanda empati kutusu, diğer yanda kaba kahkahaları ve esprileriyle Buster. Bunu Hannibal Sloat'a söylemeliyim, diye düşündü. Doğru olup olmadığını sorarım, o bilir.

Kamyonunu, Van Ness Hayvan Hastanesi'nin çatısına park ettikten sonra içinde hareketsiz yatan sahte kediyi barındıran plastik kafesi aşağıya, Hannibal Sloat'un ofisine taşıdı. John ofise girdiğinde Boy Sloat dalgalı, bulanık suya benzeyen kırış kırış yüzünü kayıt defterinden kaldırdı. Hannibal Sloat özel olmasa bile, göç etmek için fazla yaşlı olduğundan kalan yaşamını dünyada geçirmeye mahkûmdu. Yıllar boyunca toz onun içine de nüfuz etmiş, çehresini, düşüncelerini grileştirmiş, onu adeta küçültüp, leylek bacaklı, titrek yürüyürlü biri yapmıştı. Dünya'yı tozdan neredeyse ağırlaşmış gözlüklerin ardından görüyordu. John'un anlayamadığı bir nedenden dolayı Sloat gözlüklerini hiçbir zaman temizlemiyordu. Sanki pes etmiş, radyoaktif pisliği kabullenmiş ve bu pisliğin onu gömmesine seyirci kalmayı yeğliyor gibiydi. Bu pislik daha şimdiden görüşünü engelliyordu. Geriye kalan birkaç yılda toz tüm diğer duyarlarını köreltecek, bir tek kuş sesine benzer sesi kalacaktı. En sonunda o da yok olup gidecekti.

"O kafesin içinde ne var?"

"Bataryaları kısa devre yapmış bir kedi." Isidore kafesi patronunun evrak dolu masasının üzerine koydu.

"Niye bana gösteriyorsun ki? Onu aşağı, dükkâna, Milt'e götür." Ama artık refleks halini almış bir alışkanlıkla kafesi açıp sahte hayvanı çıkardı. Bir zamanlar Sloat da çok iyi bir tamirciydi.

"Benim düşünceme göre Buster ve Mercerizm ruhumuzu kontrol etmek için savaşıyorlar."

Sloat kediyi inceliyordu. "Eğer öyleyse, Buster kazanıyor."

"Şimdi kazanıyor gözükebilir ama eninde sonunda kaybedecek."

Sloat kafasını kaldırıp onu süzdü. “Neden?”

“Çünkü Wilbur Mercer her zaman kendini yeniliyor. O sonsuzluğun simgesi. Tepenin zirvesine vardığında taşlanıp mezar dünyasına düşüyor ama sonunda yine yükselmeye başlıyor. Ve biz de onunla yükseliyoruz. Biz de sonsuzluğun simgeleri haline geliyoruz.” Böylesine güzel konuştuğu için kendini iyi hissetti, çünkü genellikle Bay Sloat’la konuşurken kekelerdi.

“Buster da Mercer gibi ölümsüz. Birbirlerinden pek farklı değiller.”

“Ama bu nasıl olabilir? O bir insan.”

“Bilmiyorum ama gerçek bu, hiç kabullenmemelerine rağmen.”

“Buster’ın günde 46 saat yayın yapabilmesinin nedeni de bu mu?”

“Evet,” diye cevapladı Bay Sloat.

“Peki ya Amanda Werner ve diğer kadınlar?”

“Onlar da ölümsüz.”

“Onlar başka bir sistemden gelen üstün yaratıklar mı?”

“Bunu tam olarak ben de çözümleyemedim.” Bay Sloat hâlâ kediyi inceliyordu. Tozlu gözlüklerini çıkarıp kedinin yarı açık ağzına göz attı. “Ama Wilbur Mercer söz konusu olduğunda bundan eminim.” Sözü bitirdiğinde sesi neredeyse duyulmuyordu. Sonra küfretmeye başladı ve Isidore’a bir dakika boyunca durmaksızın küfretmiş gibi geldi. “Bu kedi sahte değil. Bir gün bunun olacağını biliyordum. Kedi ölmüş.” Kedinin ölüsüne bakarak küfretmeye devam etti.

Derisi pütürlü, iri yarı Milt Borogrove, üzerinde yelken bezinden yapılmış mavi önlüğüyle ofis kapısında belirdi. “Sorun ne?” Kediyi görünce içeri girip hayvanı eline aldı.

“Onu tavukkafa getirdi.” Sloat daha önce hiç Isidore’un yüzüne karşı böyle söylememişti.

“Eğer hâlâ yaşıyor olsaydı onu gerçek hayvan veterinerine götürürdük. Değeri ne kadar acaba? Birinizde Sidney kataloğu var mı?”

“Si-si-sigorta-tanız bu-bunu ö-ödemez mi?” Isidore bacaklarının titrediğini ve odanın çevresinde kararmaya başladığını hissetti.

Sloat sonunda ters bir tonla, “Evet,” dedi. “Fakat beni sinirlendiren yaşayan bir canlının daha kaybedilmiş olması. Fark etmedin mi Isidore? Canlıyla sahtesi arasındaki farkı anlamadın mı?”

“Ben sadece çok iyi bir ürün olduğunu düşündüm. O kadar iyiydi ki, beni bile kandırmıştı. Yani, gerçekten yaşıyormuş gibi gözüküyordu ve böylesine iyi bir işçilik...”

Milt konuştuğunda sesi nazikti. “Isidore’un farkı anlayabileceğini sanmıyorum. Ona göre hepsi yaşıyor. Sahte olanları bile.” Isidore’a döndü. “Ne yapmaya çalıştın? Pillerini şarj etmeye mi, yoksa sistemi kapamaya mı?”

“E-Evet.”

Milt devam etti. “Zaten çok geç kalınmış. Büyük bir olasılıkla kurtarılamazdı. Tavukkafalıyı rahat bırak, Han. O haklı, yani artık sahteler de şu ekledikleri yeni bağlantılar sayesinde gerçekmiş gibi hasta numarası yapabiliyor. Ayrıca canlı hayvanlar ölebilir. Onlara sahip olmanın bir riski de bu. Biz sadece bu duruma alışık değiliz, çünkü tüm gördüklerimiz sahte hayvanlar.”

“Bu israftan başka bir şey değil.”

“M-Mercer’e göre t-tüm yaşam geri döner. Bu geri d-dönüş ha-hayvanlar için de ge-geçerli, yani hepimiz onunla bir-birlikte d-düşüp ölüyor...”

Bay Sloat sözünü kesti. “Bunu hayvanın sahibine sen anlat.”

Isidore patronunun ciddi olup olmadığını anlayamamıştı. “Yani bunu yapmak zorunda mıyım? Ama telefon görüşmelerini hep sen yaparsın.” Görüntülü telefonlara karşı bir fobisi vardı ve bir yabancıyla konuşmayı düşünemiyordu bile. Tabii ki Bay Sloat da bunun farkındaydı.

Milt araya girdi. “Onu buna zorlama. Ben yaparım. Numarası kaç?”

“Buralarda bir yerde olmalı.” Isidore iş giysisinin ceplerini karıştırmaya başladı.

“Ben bunu tavukkafanın yapmasını istiyorum.”

Isidore protestoyla sesini yükselttiğinde kalbi sıkışmıştı. “B-Ben t-telefonu kullanamam. Çünkü kıllı, pis, kambur, kırık dişli ve griyim. Ayrıca radyasyon yüzünden kendimi hasta hissediyorum. Sanırım öleceğim.”

Milt, Sloat’a doğru gülümsedi. “Sanırım ben de böyle hissetseydim görüntülü telefonu kullanmak istemezdim. Haydi Isidore, eğer bana bu kedinin sahibinin numarasını vermezsen telefon edemem ve bunu sen yapmak zorunda kalırsın.” Milt sevecenlikle elini Isidore’a uzattı.

“O konuşmayı ya tavukkafa yapar ya da işten kovulur.” Sloat bunu söylerken ne Milt’e, ne de Isidore’a bakıyordu. Gözlerini büyük bir kızgınlıkla ileriye sabitleştirmişti.

Milt itiraz etti, “Hadi canım!”

“B-Bana ta-ta-tavukkafa den-denmesinden hoş-hoş-hoşlanmıyorum. Toz si-size de fiziksel za-zarar verdi.” İşten kovulacağı, diye düşündü. O konuşmayı asla yapamam. O anda kedinin sahibinin işte olduğunu hatırladı. Bu, evde kimse yok, demekti. “Sa-Sanırım onu arayabilirim.” Üzerinde gerekli bilginin olduğu etiketi buldu.

Bay Sloat, Milt’e döndü. “Gördün mü, başı sıkışınca arayabiliyormuş.”

Görüntülü telefonun önüne oturan Isidore numarayı çevirdi. “Evet, ama bunu o yapmamalıydı. Ayrıca çok da haklı. Toz seni de etkiledi. Neredeyse kör olacaksın ve birkaç yıl içinde kulakların da duymayacak.”

“Seni de etkiliyor Borogrove, cildinin rengi köpek pisliği gibi.” Telefonun ekranında saçları sıkıca topuz yapılmış, ciddi görünümlü bir kadın belirdi.

Isidore içinde yükselen paniği hissetti. Kedinin sahibinin bir karısı olabileceğini hiç düşünmemişti. Ve karısı evdeydi. “Ba-Ba-Bayan Pilsen? B-B-Ben si-si-sizinle ke-ke-ke-ke...” Isidore konuşmayı kesip çenesini ovaladı. “Kediniz hakkında konuşmak istiyorum.”

“O, evet, Horace’i almıştınız. Midesinde gaz mı varmış? En azından kocam böyle düşünüyordu.”

“Kediniz öldü.”

“Tanrım!”

“Size yenisini alacağız, sigortamız var.” Isidore, Bay Sloat’a baktı. Onaylıyor gibi gözüküyordu. “Firmamızın sahibi Bay Sloat bu konuyla şahsen...”

“Hayır,” diye araya girdi Sloat. “Onlara bir çek yazarız, Sidney kataloğunda belirtilmiş fiyat üzerinden.”

“...ilgilenip, yeni kedinizi sizin için alacak.” Isidore tahammül edemediği bu konuşmaya bir kez başlayınca geri dönemediğini fark etti. Söylemeye başladığı şeyin kendi içinde bir mantığı vardı ve artık duramazdı. Isidore konuşmaya devam ederken hem Bay Sloat hem de Milt Borogrove ona dik dik bakıyordu, “İstedığınız kedinin özelliklerini bana verin. Rengini, hangi cins istediğinizi, türünü söyleyin, mesela İran kedisi mi, yoksa Manx kedisi mi istiyorsunuz...”

“Horace öldü mü?”

“Zatürre olmuş. Hastaneye getirirken yolda öldü. En tecrübeli doktorumuz Hannibal Sloat zaten onu kurtaramayacağımızı söyledi. Fakat Bayan Pilsen, onun yerine size bir yenisini verecek olmamız mükemmel değil mi?”

Bayan Pilsen konuştuğunda gözleri dolu doluydu. “Sadece bir tek Horace olabilir. Daha yavruyken sanki soru soruyormuşçasına, uzun uzun yüzümüze bakardı. Sorduğu sorunun ne olduğunu hiç anlayamadık. Belki şimdi cevabını bulmuştur.” Gözyaşları belirdi. “Sanırım eninde sonunda hepimiz doğru cevabı öğreneceğiz.”

O anda Isidore’un aklına yeni bir fikir geldi. “Ya size kedinizin elektrikle çalışan bir taklidini

vermeyi önersem? Wheelright ve Carpenter Şirketi'nin mükemmel işçiliğiyle eski hayvanınızın tüm özelliklerini taşıyan bir modelini..."

"Bu iğrenç bir düşünce. Siz ne demek istiyorsunuz? Sakın bunu kocama söylemeyin, yoksa çılgına döner. O, Horace'i daha önce sahip olduğu tüm kedilerden daha fazla sevdi ve Ed'in çocukluğundan beri hep bir kedisi olmuştur."

Milt telefonun ahizesini Isidore'dan alarak kadınla konuştu. "Size Sidney kataloğundaki fiyatı karşılayan bir çek verebiliriz ya da Bay Isidore'un önerdiği gibi size yeni bir kedi bulabiliriz. Kediniz öldüğü için çok üzgünüz. Fakat Bay Isidore'un söylediği gibi kediniz zatürreydi ve bu hastalık genelde öldürücüdür." Milt'in ses tonu profesyonelceydi. İş telefonları söz konusu olduğunda üçünün içinde en iyi performansı o gösteriyordu.

"Bunu kocama söyleyemem."

Milt suratını buruşturarak cevap verdi. "Onu biz ararız, iş yerinin telefonunu verebilir misiniz?" Bay Sloat ona kâğıt, kalem uzattı.

Bayan Pilsen konuştuğunda sesi canlanmıştı. "Bakın, belki de diğer beyefendi haklıydı. Belki de en iyisi Ed durumu fark etmeden elektrikli bir taklit ısmarlamak. Kocamın ayırt edemeyeceği kadar iyi bir taklit yapabilir misiniz?"

Milt'in ses tonu kararsızdı. "Eğer istediğiniz buysa. Fakat tecrübelerimize dayanarak söylüyorum, hayvanın gerçek sahibini kandırmak imkânsızdır. Ancak hayvanı uzaktan gözlemleyen komşular kanabilir. Sahte bir hayvana yakından baktığınızda..."

"Ed, Horace'i çok sevmesine rağmen fiziksel olarak asla ona yaklaşmazdı. Horace'in tüm ihtiyaçlarına ben bakardım. Tuvalet kumunun değiştirilmesine bile. Sanırım sahte bir hayvanla şansımı deneyeceğim. Eğer olmazsa o zaman Horace'in yerini alacak yeni bir kedi ararsınız. Bunu kocamın öğrenmesini istemiyorum, çünkü bu haberi kaldıramaz. Horace'e yakınlaşmamasının bir nedeni de buydu zaten ve Horace hastalandığında Ed öyle panik oldu ki, bu durumu kabullenmek istemedi. Bu yüzden sizi aramakta bu kadar geciktik. Çok geç kaldık. Böyle olacağını siz aramadan önce biliyordum. Ne kadar sürer?" Konuştuğunda artık gözyaşlarını tutabiliyordu.

"10 gün içinde hazırlayıp, gündüz kocanız isteyken size teslim edebiliriz." Milt konuşmayı topladı ve telefonu kapadı. "Anlayacak," diyerek Bay Sloat'a doğru döndü. "5 saniye içinde anlar ama kadının isteği bu."

Sloat kasvetle konuştu. "Hayvanlarını gerçekten sevenler her zaman yıkılır. Genellikle gerçek hayvanlarla uğraşmak zorunda olmamamıza memnunum. İnanabiliyor musunuz, gerçek hayvan veterinerleri bu tür konuşmaları her zaman yapmak zorunda." Sloat, John Isidore'a baktı. "Öte yandan sen o kadar da aptal sayılmazsın Isidore. Milt'in araya girmesi gerekti ama yine de oldukça iyi idare ettin."

Milt ölü kediyi kaldırdı. "Gerçekten iyiydi. Bu yapması çok zor bir iş. Kediyi aşağıya, dükkâna götüreceğim. Han, sen Wheelright ve Carpenter'ı ara, sahte hayvanı yapacak olan gelip ölçüm ve fotoğraflama işlerini halletsin. Onlara kediyi kendi dükkânlarına götürmelerine izin vermeyeceğim. Sahtesini yaptıklarında ikisini kendim karşılaştırmak istiyorum."

"Sanırım bu işi de Isidore halletmeli," diye kararını verdi Bay Sloat. Bunu başlatan o. Bayan Pilsen'ı çok iyi idare etti. Aynısını Wheelright ve Carpenter'la da yapabilir."

Milt, Isidore'a döndü. "Sadece orijinalini almalarına izin verme. Almak isteyeceklerdir, çünkü bu onların işini kolaylaştırır. Bu konuda katı ol."

Isidore kendini mutlu hissediyordu. "Peki. Hayvan çürümeye başlamadan bunu hemen yapsam iyi olacak. Ölü vücutlar eninde sonunda çürür, öyle değil mi?"

İKRAMİYE AVCISI Rick Deckard hızlı hava otosunu Lombard Caddesi'ndeki San Francisco Adalet Binası'nın çatısına park ettikten sonra, elinde evrak çantasıyla Harry Bryant'ın ofisine gitti.

Harry Bryant sandalyesine kurulmuş birinci kalite enfiyeyi çekiyordu. "Erkencisin."

"İşimi hallettim." Rick masaya dönük sandalyelerden birine oturdu. Çok yorgunum, diye düşündü. Ne kadar yorulduğunu ancak hissediyordu. Onu bekleyen işe gücünün yetip yetmeyeceğini bilmiyordu. "Dave nasıl? Onunla konuşabilir miyim? İlk andyle uğraşmadan önce onunla konuşmak istiyorum."

"İlk önce Polokov'u haklamamı istiyorum. Şu Dave'i lazerleyen andy. Listemizde olduğunu biliyor, bu yüzden en iyisi ilk önce onu halletmek."

"Dave'le konuşmadan mı?"

Bryant ince karbon kâğıdına uzandı. "Polokov şehirde çöpçü olarak çalışmaya başlamış."

"Bu tür işleri sadece özeller yapmaz mı?"

"Polokov 'özel'i, bir tavuk kafayı oynuyor. Kendini çok zavallıymış gibi gösteriyor. Dave'i de yanıltan bu oldu zaten. Voigt-Kampff testinden gerçekten emin misin? Seattle'da olanlardan sonra güveniyor musun?"

"Evet," dedi Rick kısaca.

"Sözüne güveniyorum ama en küçük yanlış bile olmamalı."

"Android avında asla olmaz. Bu da bir andy avı."

"Nexus-6 farklı."

"Ben birini buldum bile, Dave de iki tane, hatta Polokov'u sayarsak üç tane buldu. Pekâlâ, ben Polokov'u bugün emekli ederim, bu gece ya da öbür gün Dave'le konuşurum." Rick android Polokov hakkında bilgi taşıyan karbon kâğıda uzandı.

"Bir şey daha var. WPO'dan bir Sovyet Polisi yakında burada olacak. Sen Seattle'dayken ondan bir telefon aldım. Bir saat kadar sonra burada olacak. Adı, Sandor Kadalyi."

WPO polisleri San Francisco'ya çok seyrek gelirdi. "Ne istiyormuş?"

"WPO bu yeni Nexus-6'yla öylesine ilgili ki, adamlarından birinin senin yanında olmasını istiyorlar. Bir gözlemci olarak ve eğer gerekirse sana yardımcı olacak. Tabii buna sen karar vereceksin. Fakat benden iznini aldı."

"Ya ikramiye ne olacak?"

Bryant gülümsedi. "İkramiyeyi bölüşmek zorunda kalmayacaksın."

"Bu maddi olarak haksızlık olurdu." Parasını WPO'dan gelen bir eşkıyayla paylaşmaya hiç mi hiç niyeti yoktu. Polokov hakkındaki kâğıdı inceledi. Kâğıtta adamın, yani andynin fiziksel tanımı ve adresiyle, çalıştığı yerin adı vardı: Geary'de de ofisleri olan Liman Bölgesi Çöpçülük Şirketi.

"Şu Sovyet polisi gelene kadar beklemek ister misin?"

Rick öfkelenmişti. "Ben her zaman yalnız çalışırım. Ama tabii ki bu senin kararın. Ne söylersen onu yaparım. Fakat Kadalyi'yi beklemeden Polokov'la hemen ilgilenmeyi tercih ederim."

"Sen işe başla. Bir dahaki avında, ki bu Bayan Luba Luft olacak, Kadalyi de sana katılır. Luba Luft hakkındaki bilgiyi de kâğıtlarda bulabilirsin."

Karbon kâğıtları evrak çantasına tıkan Rick ofisten çıkıp hava otosunu park ettiği çatıya geri döndü. Lazer tabancasına yavaşça dokunarak geri döndü. Şimdi Bay Polokov'u ziyaret edelim, diye düşündü.

Rick, Liman Bölgesi Çöpçülük Şirketi'ne uğradı. Onu santraldeki sert görünümlü, gri saçlı kadın karşıladı. "Sizde çalışan birini arıyorum." Çöpçülerin binası Rick'i etkilemişti. Bina oldukça modern ve genişti. Ayrıca çok sayıda üst düzey ofis elemanı vardı. Bir servet değerindeki halılar ve orijinal ağaçtan yapılmış masalar Rick'e bir kez daha çöp toplama ve yok etme işinin savaştan sonra dünyadaki en önemli sanayilerden biri haline geldiğini hatırlattı. Tüm gezegen çöplüşmeye başlamıştı ve dünyayı geride kalan insanlara yaşanabilir kılmak için oluşan çöplerin belli aralıklarla toplanması gerekiyordu. Eğer bu yapılmazsa... Arkadaş Canlısı Buster'ın da söylediği gibi Dünya, radyoaktif toz tabakasının altında değil de kipple'in altında kalıp ölecekti.

Santraldeki kadın oldukça gösterişli, fakat taklit olan ağaç masanın arkasında, önündeki kâğıt yığımına gömülmüş oldukça feminen görünümlü, ufak tefek, gözlüklü adamı işaret etti. "Bay Ackers. Personelle o ilgilenir."

Rick polis kimliğini çıkarttı. "Şirketinizde çalışan Polokov şu anda nerede acaba? İşte mi, yoksa evinde mi?"

Bay Ackers isteksiz isteksiz kayıtlarını kontrol ederek cevap verdi. "Polokov'un işte olması lâzım. Daly'deki fabrikamızda terkedilmiş hava otolarını ezip limana yığıyor olmalı. Ama..." Personel şefi başka bir dokümana bakıp binadaki diğer bir bölüme telefon etti. "Demek orada değil." Telefonu kapatıp Rick'e döndü. "Polokov bugün işe gitmemiş ve hiçbir neden bildirmemiş. Ne yaptı memur bey?"

"Eğer buraya gelecek olursa benim onu aradığımı söylemeyin. Tamam mı?"

"Evet, anlıyorum." Ackers'ın suratı sanki Rick onun polisiye işlerdeki derin tecrübesiyle alay etmiş gibi asılmıştı.

Rick tekrar şubenin hava otosuna binip Polokov'un apartmanının bulunduğu Tenderloin'e uçtu. Onu asla yakalayamayacağız, diye kendi kendine mırıldandı. Bryant ve Holden gereğinden fazla beklemişlerdi. Bryant beni Seattle'a göndermek yerine Polokov'u izlettirmeliydi.

Çatıyı geçip asansöre doğru ilerlerken etrafın ne kadar çirkin olduğunu fark etti. Terkedilmiş hayvan kafesleri tozun altına gömülmüştü ve bir kafeste, artık çalışmayan sahte bir tavuk yatıyordu. Asansörle Polokov'un dairesinin bulunduğu kata indi. Hol bir yeraltı mağarası kadar karanlıktı. Polis fenerini yakıp holü aydınlattı ve bir kez daha karbon kâğıtları gözden geçirdi. Voigt-Kampff testi Polokov'a uygulanmıştı. Bir kez de onun uygulanmasına gerek yoktu. Doğrudan androidi yok etme işine girişebilirdi.

En iyisinin onu buradan çıkarmak olduğuna karar verdi. Çantasını yere koyup beceriksizce açtı ve içinden bulunduğu yere etki eden bir Penfield dalga vericisini çıkardı ve katalepsi düğmesine bastı. Penfield'ın metal, çanak anteninin yaydığı sadece ona yönelik ters dalgalar sayesinde katalepsiden korunabilirdi.

Vericiyi kapatırken kendi kendine mırıldandı. Şimdi herkes donup kalmıştır, çevredeki tüm insanlar ve andyler. Benim için hiçbir risk yok. Tek yapmam gereken şey içeri girip onu lazerlemek. Tabii Polokov'un dairesinde olduğunu varsayarsak, ki büyük bir olasılıkla çoktan kaçmıştır.

Bilinen bütün kilitleri açabilen anahtarıyla Polokov'un dairesinin kapısını açıp içeri girdi. Lazer tabancası hazırды.

Polokov yoktu. Onun yerine yarı harap olmuş mobilyalar, kipple ve çürüme vardı. İçeride hiçbir kişisel eşya da yoktu. Rick'i, Polokov'un daireye taşındığında sahiplenip, giderken ondan sonraki kiracıya terk ettiği döküntüler karşıladı.

Bunu biliyordum, diye düşündü. İlk 1000 dolarlık ikramiye parasının uçup gittiğini hissetti. Bir başka polis şubesinden, bir başka avcı Polokov'u emekli edip parayı sahiplenecekti. Sıra Polokov gibi önceden uyarılmamış andylerdeydi. Luba Luft'un sırası gelmişti.



Tekrar çatıya çıkıp hava otosuna vardığında Harry Bryant'a rapor vermek için telefon etti. "Polokov'da şansım yaver gitmedi. Büyük bir olasılıkla Dave'i lazerledikten sonra burayı terk etmiştir." Rick saatine baktı. "Kadalyi'yi karşılamamı ister misin? Zaman kazanmış olurum, ayrıca bir an önce Bayan Luft'un peşine düşmek istiyorum." Kâğıtları çıkarmış, Luft hakkındaki bilgileri inceliyordu.

"Bu iyi fikir," dedi Bryant. "Ama Bay Kadalyi zaten burada, uçağı erken iniş yapmış. Bir saniye..." Bryant görünmeyen birileriyle konuştu. "Senin bulunduğun yere geliyor, orada seninle buluşacak. Bu arada Bayan Luft hakkındaki bilgileri oku."

"Almanya'da bir opera şarkıcısıymış. Halen San Francisco operasına bağlı." Rick yavaşça başını salladı. Akıllı hâlâ kâğıtlardaydı. "İyi bir sesi olmalı. Tamam, Kadalyi'yi burada bekleyeceğim." Bryant'a yerini bildirip, telefonu kapadı.

Rick okumaya devam ederken bir opera fanatığı gibi görünmeye karar verdi. Onu Don Giovanni'deki Donna Anna olarak görmeyi çok isterdim, diye düşündü. Kişisel koleksiyonunda Elisabeth Schwarzkopf, Lotte Lehmann ve Lisa Della Casa gibi ünlülerin kayıtları var. Bu Voigt-Kampff testini hazırlarken karşılıklı konuşacak bir konu sağlar.

Araba telefonu çaldı. Rick cevap verdi.

Konuşan polis santraliydi. "Bay Deckard, size Seattle'dan bir telefon var. Bay Bryant bağlamamızı istedi. Telefon Rosen Şirketi'nden."

Rick, "Tamam, bağlayın," diyerek beklemeye başladı. Ne istiyor olabilirlerdi? Rosenlar kötü haber demekti.

Küçük monitörde Rachael Rosen'ın yüzü gözükte. "Merhaba, Memur Deckard." Sesi son derece sakindi ve bu Rick'in dikkatini çekti. "Şu anda meşgul müsünüz? Konuşabilir miyiz?"

"Devam edin."

"Şirkette sizin ve kaçak Nexus-6'ların durumunu konuştuğumuzda içimizden birinin sizinle çalışmasının iyi olacağına karar verdik."

"Nasıl yani?"

"Siz onları aramaya çıktığınızda bizden biri de yanınızda olacak."

"Niye? Bunun ne yararı olur ki?"

"Nexus-6 bir insanın ona yakınlaşmaya çalışmasından rahatsız olabilir, oysa başka bir Nexus-6 kontak kurmaya..."

"Sanırım kendinizi kastediyorsunuz."

"Evet," Bunu söylerken temkinliydi.

"Şimdiden yeterince yardım alıyorum zaten."

"Fakat gerçekten bana ihtiyacınız olduğunu düşünüyorum."

"Bundan şüpheliyim. Söylediklerinizi düşünüp sizi sonra ararım." Uzak, belirsiz bir zamanda, ya da hiçbir zaman, diye düşündü. İhtiyacı olan en son şey Rachael Rosen'in attığı her adımda toz bulutunun içinden belirivermesiydi.

"Bunu içtenlikle söylemiyorsunuz. Beni asla aramayacaksınız. Kaçak bir Nexus-6'nın ne kadar çevik olduğunu ve işinizin zorluğunu anlamıyorsunuz. Daha önce yaptıklarımız yüzünden size borçlu olduğumuzu düşününüz."

"Bunu düşünürüm." Rick telefonu kapamak için uzandı.

"Ben olmazsam siz onları avlamadan, içlerinden biri sizi öldürür."

"Güle güle," Rick telefonu kapattı. Dünya tersine dönüyordu. Bir android ikramiye avcısını arayıp ona yardım etmek istediğini söylemişti. Rick polis santralini aradı. "Eğer Seattle'dan bir kez daha ararlarsa bağlama."

“Olur, Bay Deckard. Bay Kadalyi geldi mi?”

“Hâlâ bekliyorum. Ve bir an önce gelse iyi olur, çünkü uzun süre beklemeyeceğim.”

Telefonu kapatıp Luba Luft hakkındaki kâğıtları okumaya başladığında bir hava taksisi onun birkaç metre ilerisine indi. İçinden ağır, gösterişli Rus stilinde bir palto giymiş, kırmızı yüzlü, melege benzeyen ve ellilerinde gözüken bir adam çıkıp Rick’in arabasına yaklaştı ve gülümseyerek elini uzattı.

“Bay Deckard?” Adam Slav aksanıyla konuşuyordu. “Siz San Francisco Polis Teşkilatı’nın avcısı mısınız?” Boş taksi havalandı ve Rus ilgisizce gidişini seyretti. “Adım Sandor Kadalyi.” Adam kapıyı açıp Rick’in yanına oturdu.

Rick, Kadalyi’yle el sıkışırken WPO temsilcisinin daha önce hiç görmediği türde bir lazer silahı taşıdığını fark etti.

Kadalyi tabancayı kılıfından çıkardı. “Bu mu? İlginç, değil mi? Onu Mars’tan almıştım.”

“Her çeşit silahı tanıdığımı sanırdım, hatta kolonilerde yapılıp orada kullanılanları bile.”

Kadalyi konuştuğunda yüzü Slav bir Noel baba gibi gururla parıldıyordu. “Bunu kendimiz yaptık. Beğendiniz mi? Bu silahta farklı olan... haydi alıp siz de bakın.” Tabancayı Rick’e uzattı ve Rick yılların verdiği tecrübeyle silahı incelemeye koyuldu.

“Peki pratik olarak farkı ne?” Rick bir fark göremiyordu.

“Tetiği çekin.”

Rick tabancayı arabanın camından dışarı uzatıp havaya nişan aldı. Hiçbir şey olmamış, ışın gözükmemişti. Rick şaşkınlıkla Kadalyi’ye döndü.

Kadalyi neşeli bir şekilde açıkladı. “Ateşleme mekanizması tabancaya bağlı değil. Benim elimde. Görüyor musun?” Avucunu açıp ufak üniteyi gösterdi. “Ve ayrıca onu bazı limitler içinde olsa da yönlendirebiliyorum, nereye nişan alındığı önemli değil.”

“Sen Polokov değil, Kadalyi’sin.”

“Söylediğinin tersini kastetmiyor musun? Sanırım biraz aklın karıştı.”

“Demek istediğim sen android Polokov’sun. Sovyet polisiyle bir ilgin yok.” Rick ayağıyla arabanın tabanındaki acil durum düğmesine bastı.

“Tabancam neden ateş etmiyor?” Kadalyi-Polokov bunu söylerken elindeki ateşleme ve nişan alma mekanizmasını açıp kapıyordu.

“Şu anda bir dalga, lazer ışınını bildiğimiz ışığa dönüştürüyor,” dedi Rick.

“Öyleyse, ince boynunu kırmak zorundayım.” Android cihazı yere attı. Hırıltıyla, iki eli birden Rick’in boğazına uzandı.

Androidin elleri boğazını sıkmaya başladığında Rick omuz kılıfından eski model tabancasını çıkarıp ateşledi. 38’lik magnumdan çıkan kurşun androidin başına isabet etti ve beyin kutusunu parçaladı. Nexus-6’yı kontrol eden beyin ünitesi çılgın bir fırtınaya tutulmuşçasına ufak parçalara ayrıldı ve bazıları radyoaktif toz gibi Rick’in üstüne yağdı. Androidin geriye kalan parçaları arkaya savrulup araba kapısına çarptı ve fırlayıp büyük bir güçle Rick’in üzerine yığıldı. Rick androidin hâlâ oynayan kalıntılarını üzerinden atmak için silkelendi.

Titreyerek telefona uzandı. “Rapor vermek istiyorum. Harry Bryant’a Polokov’u yakaladığımı söyleyin.”

“Polokov’u yakaladın. Bunu anlayacaktır, değil mi?”

“Evet,” Rick telefonu kapadı. Bu çok yakındı, diye düşündü.

Rachael Rosen’in uyarısına aşırı tepki gösterdim. Az kalsın beni haklıyordu. Fakat Polokov’u hallettim, diye düşündü. Adrenalin oranı, kalp atışları ve nefesi normale döndü. Fakat hâlâ titriyordu. Her neyse, şu anda 1000 dolar kazandım ve bunu hak ettim. Dave Holden’dan daha hızlıydım. Fakat

Dave'in başına gelenlerin beni buna hazırladığını unutmamak gerek. Dave benim gibi önceden uyarılmamıştı.

Tekrar telefonu alıp evi, İran'ı aradı. Bu arada bir sigara yakmayı başardı. Titremesi azalmıştı. Karısının altı saat boyunca içinde bulunduğu depresyon yüzünden anlamsızlaşmış yüzü görüntü ekranında belirdi. "Oh! Merhaba Rick."

"Gitmeden aradığım 594'e ne oldu?"

"Sen gider gitmez yeniden aradım. Ne istiyorsun?" Sesi kasvetli bir ümitsizliğe büründü. "Öyle yorgunum ki... ve hiçbir şeyde ümidim kalmadı. Evliliğimizde dahi. Sen büyük bir olasılıkla o andylerin biri tarafından öldürüleceksin. Bunun için mi beni aradın Rick? Yoksa bir andy seni yakaladı mı?" Arka planda Arkadaş Canlısı Buster'ın sesi gürlüyor, İran'ın söylediklerini bastırıyordu.

"Beni dinle! Duyabiliyor musun? Yeni bir işin içindeyim. Benden başka kimsenin öldüremeyeceği bir çeşit andy. Şimdiden birini emekli ettim bile ve bu çok iyi bir başlangıç. Bunun sonunda ne elde edeceğiz, biliyor musun?"

Iran boş gözlerle ekrana bakıp kafasını sallıyordu. "Oh!"

"Daha ne olduğunu söylemedim." İran'ın depresyonu öylesine büyüktü ki, Rick'i duyamıyordu bile. "Bu gece görüşürüz." Rick kızgınlıkla telefonu çarparak kapadı. Kahrolasıca, diye düşündü. Hayatımı niye tehlikeye atıyorum ki? Bunun ne yararı var? Bir devekuşuna sahip olup olmamak onun umurunda bile değil. Keşke iki yıl önce boşanmayı düşündüğümüzde ondan kurtulsaydım. Gerçi hâlâ bunu yapabilirim.

Düşünceli bir şekilde, içinde Luba Luft hakkında bilgilerin de bulunduğu arabaya dağılmış kâğıtları topladı. Tanıdığı pek çok android, karısından daha canlı ve hayat doluydu. İran'ın ona verebileceği hiçbir şey olamazdı.

Bu aklına tekrar Rachael Rosen'ı getirdi. Onun Nexus-6 için yaptığı uyarı doğru çıkmıştı. Eğer ikramiye parasından pay istemezse belki onu kullanabilirdi.

Kadalyi-Polokov'la olan karşılaşma düşüncelerini büyük ölçüde değiştirmişti.

Hava otosunun motorunu çalıştırıp Dave Holden'ın notlarına göre Luba Luft'u bu saatlerde bulabileceği eski Savaş Anıtı Opera Binası'na doğru hızla havalandı.

Luba Luft'u da merak ediyordu. Bazı dişi androidler ona çekici geliyordu, hatta pek çoğuna karşı fiziksel bir çekim hissetmişti. Mantıken onların makine olduklarını bilip, duygusal olarak tepki göstermesi garip bir durumdu.

Rachael Rosen'ı örnek gösterebilirdi. Ama hayır, o çok zayıftı. Gerçek bir gelişim göstermemişti. Özellikle de göğüs kısmında. Vücudunun şekli bir çocuğunki gibi dümdüzdü ve gelişmemişti. Daha iyisi olabilirdi. Kâğıtlar Luba Luft'un kaç yaşında olduğunu yazıyordu? Arabayı kullanırken kırışmış kâğıtları karıştırıp 'yaşımı' buldu: 28.

Opera hakkında bilgim olması iyi bir şey, diye düşündü. Dave'e karşı bir üstünlüğüm de bu. Ben daha kültürlüyüm.

Rachael'dan yardım istemeden önce bir andyi daha kendi başına öldürmeye karar verdi. Bayan Luft'un sorun çıkaracağını sanmıyordu. Zorlu olan Polokov'du. Avlanıldıklarından haberdar olmayan diğerleri bir ördek sürüsü gibi teker teker vurulabilirdi.

Rick, Opera Binası'nın süslü ve geniş çatısına inerken uydurduğu İtalyanca kelimelerle aryalar söylüyordu. Penfield duyarıcısı olmadan da kendini iyimser hissetti ve olacakları aç, coşkulu bir neşeyle beklemeye başladı.

RICK DECKARD yapımında dev boyutlardaki metal ve taşların yontulduğu Opera Binası'na girdiğinde yankılanan gürültülü provayı duydu. Müziği tanıdı, Mozart'ın 'Sihirli Flüt'ünün ilk sahnesinin son bölümüydü. Köleler, yani koro, şarkıya normalden önce başlamış ve sihirli çanların basit ritminin etkisi bozulmuştu.

'Sihirli Flüt'ü çok severdi. Koltuklardan birine oturup rahatladı. O sırada büyüleyici kuş tüylerinden oluşan deriye bürünmüş Papageno şarkısında Pamina'ya eşlik etmeye başladı ve her aklına geldiğinde Rick'in gözlerini yaşartan kelimeler duyuldu.

*Könnte jeder brave Mann  
solche Glöckchen finden,  
seine Feinde würden dann  
ohne Mühe schwinden.*

Gerçek hayatta düşmanını kolayca yok eden sihirli çanların çalmaması çok kötüydü. Ve Mozart, 'Sihirli Flüt'ü yazdıktan kısa bir süre sonra, daha otuz yaşlarında bir böbrek hastalığından ölmüş ve bilinmeyen bir mezara gömülmüştü.

Mozart acaba geleceğin olmadığını ve dünyadaki sayılı günlerini doldurduğunun farkında mıydı? Belki benim de zamanım doldu, diye düşündü. Bu prova, bu opera sona erecek, şarkıcılar ölecek ve eninde sonunda müziğin kendisi yok edilecek. Mozart adı unutulacak, toz kazanacak. Bu gezegende olmasa bile başka bir gezegende. Ancak kısa bir süre için ondan kaçabiliriz, tıpkı andylerin benden kaçıp bir an daha uzun yaşamaları gibi. Fakat eninde sonunda onları ya ben ya da başka bir avcı öldürecek. Ben canlıları yok eden enerjinin bir parçasıyım. Rosen Şirketi yaratıyor, bense yok ediyorum.

Sahnede Papageno ve Pamina kendi aralarında konuşmaya başlamıştı. Rick düşünmeyi bırakıp onları izledi.

*Papageno: Çocuğum, şimdi neyi anlatmalıyız?*

*Pamina: Gerçeği. Söyleyeceğimiz şey bu.*

Rick ileriye doğru eğilip, vücudunu saran elbisesiyle, omuzlarını ve yüzünü örten uzun peçesiyle sahnede duran Pamina'yı incelemeye başladı. Yanındaki kâğıtlara bir kere daha bakıp tatmin olmuş bir şekilde arkasına yaslandı. Bu Luba Luft'tu. Oynadığı rol ironikti. Ne kadar enerjik, güzel görünümlü olursa olsun kaçak bir androidin doğruyu söylemesi çok zordu. En azından kendisi hakkında. Luba Luft sahnede şarkı söylemeye başladığında sesinin kalitesi Rick'i şaşırttı. En iyilerle boy ölçüşebilirdi. Rosen Şirketi'nin işini iyi yaptığını kabullenmesi gerekiyordu. Belki de androidler ne kadar iyi çalışıp, ne kadar iyi şarkı söylerlerse, bana da o denli fazla ihtiyaç duyacaklar, diye düşündü. Eğer androidler Derain Şirketi'nin ürettiği eski q-40'lar standardında kalsalardı, hiçbir problem olmayacak ve benim yeteneklerime ihtiyaç duyulmayacaktı. Ne zaman yapsam acaba, diye kendi kendine sordu. En iyisi mümkün olduğunca çabuk olmaktı. Prova bitiminde, soyunma odasına gidince, diye düşündü.

Bölüm bittiğinde provaya kısa süreyle ara verildi. Şef İngilizce, Fransızca ve Almanca provanın yarım saat sonra devam edeceğini söyleyip müzisyenlerle beraber sahneden ayrıldı. Rick ayağa kalkıp soyunma odalarının bulunduğu kulise doğru yavaş yavaş ilerledi. Bu işi hemen bitirmek en iyisiydi. Onunla yapacağı konuşmayı ve testin süresini mümkün olduğunca kısa tutmalıydı. Müzisyenlerin arkasına takıldı. Emin olur olmaz, diye düşündü ama teknik olarak testi uygulamadan emin olamazdı. Belki de Dave tahmininde yanılmıştı. Rick yanılmış olmasını diliyordu ama bundan şüpheliydi. Şimdiden içgüdüsel, profesyonel duyuları tepki göstermeye başlamıştı. Departmanda olduğu yıllar boyunca da duyuları hata yapmamıştı.

Oyunculardan birini durdurup Bayan Luft'un soyunma odasını sordu. Mısırlı mızrak taşıyıcısının kostümünü giymiş, makyajlı oyuncu eliyle bir kapıyı işaret etti. Rick kapıya vardığında üzerinde BAYAN LUFT ÖZEL yazdığını gördü. Kapıyı çaldı.

“Buyurun.”

İçeri girdi. Genç kadın makyaj masasının başına oturmuş, kucağındaki fazla kullanılmış nota defterinin değişik yerlerini işaretliyordu. Rafa koyduğu peruk haricinde hâlâ kostümlü ve makyajlıydı. Başını kaldırarak, “Evet,” dedi. Rick’e tereddütsüz bakan ela gözleri makyajın da etkisiyle çok büyük görünüyordu.

“Gördüğünüz gibi çok işim var.” İngilizcesi aksansızdı.

“En az Schwarzkopf kadar iyisiniz.”

“Siz de kimsiniz?” Konuştuğunda sesi ihtiyatlıydı ve androidlere has o soğukluğu taşıyordu. Her zaman aynıydı; akıllıydılar, pek çok şey başarabilirlerdi ama hep bu soğukluk vardı. Rick bunu acınası buluyordu ama bu özellik olmadan da ayırt edilemezlerdi.

“Ben San Francisco Polis Teşkilatı’ndanım.”

“Öyle mi?” İri gözleri tepkisizdi. “Burada ne arıyorsunuz?” Garipti ama sesi cana yakın ve zarifti.

Rick yakındaki bir sandalyeye oturup evrak çantasını açtı. “Buraya, size standart bir kişilik-profil testi uygulamak için gönderildim, sadece birkaç dakika sürer.”

“Bu gerekli mi?” Genç kadın eliyle nota defterini işaret etti. “Yapacak çok işim var.” İlk kez endişeli görünüyordu.

“Evet, gerekli.” Voigt-Kampff testinin malzemelerini çıkarıp ayarlamaya başladı.

“IQ testi mi?”

“Hayır, empati testi.”

“Gözlüklerimi takmam lâzım.” Makyaj masasının çekmecesini açmak için uzandı.

“Eğer nota defterini gözlükleriniz olmadan işaretleyebiliyorsanız, testi de onlarsız yapabilirsiniz. Size bazı fotoğraflar gösterip birkaç soru soracağım. Bu arada...” Ayağa kalkıp genç kadına doğru yürüdü ve eğilip, pamukla takviye edilmiş hassas levhayı pembe boyalı yanağına yapıştırdı. “Ve ayrıca bu ışık.” Işın demetinin açısını ayarladı. “İşte bu kadar.”

“Benim bir android olduğumu mu düşünüyorsunuz, sorun bu mu?” Sesi adeta duyulmaz olmuştu. “Ben bir android değilim. Mars’a hiç gitmedim bile. Hayatım boyunca bir android görmedim.” Uzun kirpikleri titriyordu. Rick onun sakin gözükmeye çalıştığını anladı. “Oyuncuların arasında bir android olduğuna dair rapor mu aldınız? Size yardımcı olmayı çok isterim. Eğer bir android olsaydım bunu yapmayı ister miydiniz?”

“Bir android başka bir androide ne olduğuna aldırılmaz. Aradığımız özelliklerden biri de bu.”

“O zaman siz bir android olmalısınız.”

Rick susarak ona baktı.

Genç kadın devam etti. “Çünkü göreviniz onları öldürmek, değil mi? Size şey diyorlar...”

“İkramiye avcısı. Fakat ben bir android değilim.”

“Bana yapacağınız bu test.” Sesi tekrar kuvvetlenmişti. “Size de uygulandı mı?”

“Evet,” diye başını salladı. “Çok çok uzun zaman önce, şubede yeni çalışmaya başladığımda.”

“Belki bu sahte hafızadır. Androidler bazen bu tür hafızaya sahip olmazlar mı?”

“Bu test zorunludur ve üstlerim test hakkında her şeyi biliyorlar.”

“Belki bir zamanlar sana çok benzeyen bir insan vardı ve günün birinde onu öldürdün ve yerini aldın. Üstlerin de bunu bilmiyor.” Rick’in bunu onaylamasını bekler gibi gülümsedi.

Rick soru kâğıtlarını çıkardı. “Teste başlayalım.”

“Testi cevaplarım ama önce sen cevaplarsan.”

Rick duraksayarak tekrar ona baktı.

“Bu daha adilce olmaz mı? Böylece sana güvenebilirim. Bilmiyorum, çok alışılmamış ve garip görünüyorsun.” Titreyerek tekrar gülümsedi umutla.

“Voigt-Kampff testini siz uygulayamazsınız. Bunun için deneyim gerekir. Şimdi dikkatle dinleyin.

Bu sorular kendinizi içinde bulabileceğiniz sosyal durumlarla ilgilidir. Sizden istediğim tepkinizi ve ne yapacağınızı belirtmeniz. Mümkün olduğunca çabuk tepki göstermenizi istiyorum. Not edeceğim faktörlerden biri de tepki süreniz.” İlk soruyu seçti. “Oturmuş televizyon seyrediyorsun ve o sırada bir yaban arısının kolunda dolaştığını görüyorsun.” Hem kendi saatini hem de iki göstergeyi kontrol etti.

“Arı nedir?”

“Uçup, sokabilen bir çeşit böcek.”

“Ne ilginç.” Kocaman gözleri çocuksu bir kabullenmeyle daha da büyüdü. Sanki Rick varoluşun gizemini açıklamıştı. “Hâlâ yaşıyorlar mı? Hiç arı görmedim.”

“Toz yüzünden öldüler. Arıyı tanımıyor musun? Arılar hâlâ sağken yaşıyor olmalıydın.”

“Almancasını söyle.”

Rick arının Almancasını hatırlamaya çalıştı, fakat beceremedi. Konuştuğunda sesi kızgındı.

“İngilizceniz mükemmel.”

“Mükemmel olan aksanım,” diye düzeltti. “Purcell, Walton, Vaughn Williams ve oynadığım diğer roller için bu gerekli. Ancak sözcük dağarcığım kuvvetli değil.” Genç kadın ona utanarak baktı.

Rick Almanca kelimeyi hatırlamıştı. “*Wespe*.”

“Ah, evet; *eine Wespe*.” Gülümsedi. “Ama soru neydi? Unuttum bile.”

“Bir başka soruya geçelim. Televizyonda savaş öncesinden kalma eski bir film seyrediyorsunuz.

Bir ziyafet sahnesini gösteriyor; esas yemek,” -sorunun ilk kısmını atladi- “pirinçle doldurulmuş kaynamış köpekten oluşuyor.”

“Kimse bir köpeği öldürüp yemez. Onlar bir servet değerinde. Fakat taklit bir köpek olabilir.

Sahte, değil mi? Fakat onlar teller ve motorlardan oluştuğu için yenemezler.”

“Savaş öncesinden bahsediyorum.”

“Savaş öncesinde daha doğmamıştım.”

“Fakat televizyonda eski filmleri seyretmişsinizdir.”

“Film Filipinler’de mi geçiyordu?”

“Neden?”

“Çünkü Filipinler’de pirinçle doldurulmuş kaynamış köpek yerlermiş. Bunu okuduğumu hatırlıyorum.”

“Fakat ben sizin sosyal, duygusal ve ahlaki tepkinizi istiyorum.”

“Filme olan tepkimi mi? Kapatıp, ‘Arkadaş Canlısı Buster’ı seyrederdim.”

“Neden kapatırdınız?”

“Filipinler’de geçen eski bir filmi kim seyretmek ister? Filipinler’de Bataan Ölüm Yürüyüşü’nden

başka ne oldu ki? Kim onu izlemek ister?” Genç kadın hiddetle ona baktı. Göstergelerin iğneleri türlü yönlerde döndü.

Rick kısa bir aradan sonra dikkatle devam etti. “Bir dağ kulübesi kiraladınız.”

“Ja,” başını salladı. “Devam edin, bekliyorum.”

“Hâlâ yeşil olan bir yerde.”

“Özür dilerim. Bu kelimeyi hiç duymadım.”

“Hâlâ ağaçların, otların olduğu bir yerde. Kulübenin içinde bir şömine var. Birileri duvarlara eski haritalar asmış. Currier ve Ives baskıları ve şöminenin üzerine ölü bir geyiğin kafası asılmış. Tamamıyla gelişmiş, boynuzlu bir erkek geyik. Orada olanlarla kulübenin dekorunun keyfini çıkarıyorsunuz ve...”

“‘Currier’, ‘Ives’ ve ‘dekor’ kelimelerini anlamadım.” Genç kadın kelimelerin anlamlarını çözmeye çalışıyormuş gibi görünüyordu. “Bekleyin.” İçtenlikle elini kaldırdı. “Köpektaki pirinç gibi pirinçle beraber, Currier olduğunda Currier pirinci denir. Almanca’da *Curry* deriz.”

Rick, Luba Luft’un yarattığı bu semantik karmaşanın bilerek belli bir amacı olup olmadığını anlayamadı. Kendi kendine düşünerek yeni bir soru denemeye karar verdi. Başka ne yapabiliirdi ki? “Biriyle çıkıyorsun ve çıktığın adam evini göstermek istiyor. Oradayken...”

“*Oh nein!* Orada olmazdım. Bu cevaplama kolay bir soru.”

“Soru bu değil!”

“Yanlış soruyu mu sordunuz? Evet, bu soruyu anladım. Neden yanlış olanı anlıyorum? Anlamam gerekmiyor mu?” Luba Luft sinirli bir şekilde yanağını ovuşturup yapışkanlı diski çıkardı. Disk yere düşüp makyaj masasının altına yuvarlandı. “*Oh! Gott!*” diyerek diski almak için masanın altına uzandığında bir yırtılma sesi duyuldu. Şaşalı kostümünün sesi idi.

“Onu ben alırım.” Rick genç kadını kenara çekip diz üstü yere çöktü. Eliyle diske dokunana kadar masanın altını aradı.

Kalktığında bir lazer tabancasıyla burun burunaydı.

Luba Luft konuştuğunda sesi kesin ve resmiydi. “Sorularınız seksle ilgili olmaya başladı. Eninde sonunda bunun olacağını biliyordum. Sen Polis Teşkilatı’ndan değilsin. Sen cinsi sapıksın.”

“Kimliğime bakabilirsiniz.” Rick paltosunun cebine uzandığında ellerinin tıpkı Polokov’la karşılaştığındaki gibi titremeye başladığını gördü.

“Eğer denersen, seni öldürürüm.”

“Nasıl da öldüreceksin.” Rick, Rachael Rosen ona katılana kadar bekleseydi durumunun ne olacağını merak etti, ama artık bu konu üzerinde daha fazla durmasının bir yararı yoktu.

“Diğer sorularını da görelim.” Rick isteksizce soru kâğıtlarını uzattı. “‘Bir magazinde tamamen çırılçıplak bir kızın renkli, tam sayfa resmini görüyorsun.’ İşte bir tane daha. ‘Seninle evlenmeye söz veren bir adamdan hamile kalıyorsun. Adam bir başkasıyla ilişki kurup seni terk ediyor, ilişki kurduğu kadın en yakın arkadaşın, çocuğu aldırıyorsun.’ Soruların oldukça açık. Polisi arayacağım.” Lazer tabancasını ona doğru tutarak görüntülü telefonda santralı aradı. “Beni San Francisco Polis Teşkilatı’na bağlayın. Bir polise ihtiyacım var.”

Rick rahat bir nefes aldı. “Yapılabilecek en mantıklı şeyi yapıyorsun.” Fakat Luba’nın bunu yapması Rick’e garip geldi. Niye onu hemen öldürmüyordu ki? Polisler geldiğinde hiçbir kaçış yolu kalmayacak ve her şey Rick’in istediği gibi gelişecekti.

Rick, Luba’nın kendini gerçekten insan olduğuna inandırdığına karar verdi. Gerçeği bilmediği belli oluyordu.

Luba’nın dikkatle lazer silahını üzerinden ayırmadığı birkaç dakikadan sonra, silahı ve yıldızıyla eski, mavi üniformalı, iriliğiyle koşulmuş boğaya benzeyen bir adam içeri girdi. Luba’ya doğru

döndü. “Pekâlâ, o silahı indir.” Luba lazer silahını masaya koyunca adam şarjörün silahın üzerinde olup olmadığını kontrol etti. “Burada neler oluyor?” Luba’nın cevap vermesine fırsat tanımadan Rick’e döndü. “Sen kimsin?”

Luba Luft cevapladı. “Soyunma odama geldi. Onu daha önce hiç görmemiştim. Anket yapma numarasıyla bana soru sormak istedi. Ben de kabul ettim ve bana müstehcen sorular sormaya başladı.”

Koşulmuş boğa Rick’e dönüp elini uzattı. “Şu kimliğinizi bir görelim.”

Rick kimliğini çıkarıp, uzattı. “Ben şubeyle çalışan bir ikramiye avcısıyım.”

Adam Rick’in kimliğini inceledi. “Ben tüm ikramiye avcılarını tanırım. S.F. Polis Teşkilatı’ndan mısın?”

“Evet. Müfettiş Harry Bryant için çalışıyorum. Dave Holden hastaneye kaldırılınca, onun listesini aldım.”

“Daha önce de söylediğim gibi tüm avcılarını tanırım ve senin ismini daha önce hiç duymadım.” Rick’e kimliğini geri verdi.

“Müfettiş Bryant’ı arayın.”

Rick o anda neler döndüğünü anladı. “Sen de bir androidsin. Tıpkı Bayan Luft gibi.” Görüntülü telefona gidip ahizeyi kaldırdı. “Şubeyi arayacağım.” Androidler onu durdurmadan ne kadar hareket edebileceğini merak ediyordu.

Koşulmuş boğa Rick’e döndü. “Numara...”

“Numarayı biliyorum.” Rick numarayı çevirdiğinde karşısına santral memuru çıktı. “Müfettiş Bryant’la görüşmek istiyorum.”

“Kim arıyor acaba?”

“Rick Deckard.” Rick beklemeye başladı. Bu arada Luba Luft ve boğa, Rick’i umursamadan konuşuyorlardı.

Kısa bir süre sonra Harry Bryant’ın yüzü ekranda gözüktü. “Neler oluyor?”

“Bir sorun var. Dave’in listesinden biri telefon edip sözüm ona bir polis çağırdı. Ona kim olduğumu kanıtlayamıyorum. Bana şubenin bütün ikramiye avcılarını tanıdığımı ama adımı daha önce hiç duymadığımı söylüyor. Ayrıca senin adını da duymamış.”

“Bırak onunla konuşayım.”

Rick ahizeyi uzattı. “Müfettiş Bryant seninle konuşmak istiyor.” Koşulmuş boğa, Luft’a soru sormayı bırakıp telefonu aldı.

“Memur Crams.” Kısa bir sessizlik oldu. “Alo?” Birkaç defa daha alo deyip Rick’e döndü.

“Telefonda kimse yok, ayrıca ekranda da kimse yok.” Görüntü ekranını işaret etti. Ekran bomboştu.

Rick ahizeyi tekrar alarak konuştu. “Bay Bryant?” dinleyerek bekledi. Cevap yoktu. “Tekrar arayacağım.” Telefonu kapayıp bir süre bekledikten sonra tekrar aradı. Telefon çalıyor ama kimse açmıyordu.

Memur Crams ahizeyi Rick’in elinden aldı. “Bir de ben deneyeceğim. Yanlış numarayı çevirmiş olmalısınız. Numara 842...” Crams telefonu çevirdi.

“Numarayı biliyorum.”

“Memur Crams arıyor, şubede çalışan bir Müfettiş Bryant var mı?” Kısa bir sessizlik. “Peki ya Rick Deckard adında bir ikramiye avcısı?.. Emin misiniz?.. Evet, teşekkürler. Hayır, her şey kontrol altında.” Memur Crams telefonu kapatıp Rick’e döndü.

“O hattaydı. Onunla konuştum. Sizinle konuşacağını söyledi. Telefonda bir arıza olmalı. Görmediniz mi? Bryant’ın yüzü ekranda bir göründü bir kayboldu.” Rick şaşkınlıktan sersemlemişti.

“Elimde Bayan Luft’un ifadesi var, Deckard. Şimdi beraber Adalet Binası’na gidip seni rapor



edeceğiz.”

“Pekâlâ.” Rick, Luba Luft’a döndü. “Kısa bir süre sonra geri döneceğim. Test daha bitmedi.”

Luba Luft, Memur Crams’e doğru konuştu. “O bir sapık. Tüylerimi ürpertiyor.”

Crams, Luft’a sordu. “Hangi operayı sahneliyorsun?”

Rick cevap verdi. “*Sihirli Flüt.*”

Crams ona nefretle baktı. “Sana değil, Bayan Luft’a sordum.”

“Adalet Binası’na gitmek için sabırsızlanıyorum. Bu işi orada çözümleriz.” Rick elinde evrak çantasıyla kapıya doğru yürüdü.

“Önce üstünüzü aramalıyım.” Memur Crams rahatça Rick’in üstünü arayıp lazeriyle, tabancasını aldı. İkisini de inceleyip tabancanın ağzını kokladı. “Bu daha yeni kullanılmış.”

“Daha demin bir andyi emekliye ayırdım. Kalıntıları hâlâ çatıdaki arabamın içinde.”

“Pekâlâ, çıkıp bir bakalım.”

Bayan Luft onları kapıya kadar takip etti. “Tekrar geri gelmeyecek, değil mi memur bey? O çok garip biri. Ondan korkuyorum.”

“Eğer gerçekten arabasında bir ceset varsa, geri gelmeyeceğine emin olabilirsiniz.” Crams, Rick’i ileri doğru itti. İkiisi asansörle Opera Binası’nın çatısına çıktılar.

Memur Crams, Rick’in arabasının kapısını açıp sessizce Polokov’un cesedini inceledi.

“Bir android. Onu avlamak için gönderildim. Az kalsın beni haklıyordu.”

“Adalet Binası’nda ifadeni alacaklar.” Rick’i park edilmiş polis arabasına götürüp birinin Polokov’u alması için telefon etti. “Tamam, Deckard, yola çıkabiliriz.”

Devriye arabası havalanıp güneye doğru yöneldi.

Ama bir terslik vardı. Yanlış yöne doğru gidiyorlardı. “Adalet Binası kuzeyde, Lombard Caddesi’nde.”

“O eski bina. Yenisi Mission’da. Eski bina yıkıntı halinde. Yıllardır kimse orayı kullanmıyor. En son suç kaydından bu yana o kadar uzun zaman geçti mi gerçekten?”

“Beni Lombard Caddesi’ne götür.” Rick neler olup bittiğini anlıyordu. Androidler bunu beraber çalışarak başarmışlardı. Yolculuğu sağ bitiremeyecekti. Bu onun sonuydu; tıpkı Dave’in kıl payı kurtulduğu ama sonunda onun da başına gelecek olan son gibi.

“Kız gerçekten güzel. Yani o kostümün içinde vücut hatları belli olmuyor ama yine de hiç fena sayılmaz.”

“Android olduğunu itiraf et.”

“Neden? Ben android değilim ki. Sen etrafta dolanıp insanları öldürüyor, sonra da kendi kendine onların android olduklarını mı söylüyorsun? Bayan Luft’un neden korktuğunu şimdi anlıyorum. Bizi araması onun için iyi olmuş.”

“O zaman beni Lombard’daki Adalet Binası’na götür.”

“Daha önce söylediğim gibi...”

“Sadece birkaç dakika sürer. Orayı görmek istiyorum. Her gün oraya işe gidiyorum. Söylediğiniz gibi yıllar önce terk edilip terk edilmediğini görmek istiyorum.”

Memur Crams duygusuzca gülümseyerek güneye doğru gitmeye devam etti. “Belki de sen sahte hafızası olan bir androidsin. Bunu hiç düşünmüş müydün?”

Rick yenilgiyi kabullenip arkasına yaslandı ve çaresizce olacakları beklemeye başladı.

Fakat birini öldürdüm, diye düşündü. Polokov’u öldürdüm. Dave de iki tanesini halletti.

Mission’un üzerinde dolanan Crams’in arabası iniş hazırlıklarına başlamıştı.

HAVA OTOSUNUN üzerine alçaldığı Mission Caddesi'ndeki Adalet Binası'nın seri halinde dikilmiş süslü, barok tarzındaki kulelerden oluşan komplike ve modern yapısı Rick'i etkilemişti. Yalnız bir şey vardı. Rick bu binayı daha önce hiç görmemişti.

Hava otosu indikten birkaç dakika sonra Rick'in suç kaydı yapılıyordu.

Memur Crams yüksek bir masada oturan çavuşla konuşuyordu. "304. ve 612.4. Bir düşünelim, kendini polis gibi göstermek."

Sıkkin bir şekilde formları dolduran çavuş yanıtladı. "406.7." Duruşu ve yüzünün ifadesi bunun önemsiz, rutin bir iş olduğunu yansıtıyordu.

Memur Crams, Rick'i, ardında bir teknisyenin bulunduğu ufak, beyaz masaya yöneltti. "Buraya gelin. Kafatası biçiminizi anlamak için. Tanımlama amaçlı."

Rick ters bir şekilde cevap verdi. "Biliyorum." Eski günlerde kendisi de bu tür masalara pek çok şüpheli getirmişti. Buna benzer ama bu aynı masa değildi.

Kafatası ölçümleri yapıldıktan sonra yine bir başka tanıdık odaya götürüldü. İçgüdüsel olarak sahip olduğu eşyaları aklında toparlamaya başladı. Bu çok mantıksız, diye düşündü.

Bu insanlar kimdi? Eğer bu bina daha önce de var olmuşsa onların bundan niye haberleri olmamıştı? Ve onların bizden niye haberleri yok, dedi kendi kendine. Bu polis teşkilatıyla onlarınki paraleldi ama bildiği kadarıyla aralarında hiç bağlantı kurulmamıştı. Ama belki de kurulmuştur, diye düşündü. Belki de bu ilk değildi. Bunun daha önce olmaması imkânsızdı. Tabii eğer burası gerçekten bir polis binasıysa...

Üniformasız bir adam ölçülü ve rahat adımlarla Rick Deckard'a yaklaşırken onu merakla süzüyordu. Memur Crams'e sordu. "Bu da neyin nesi?"

"Şüpheli cinayet. Arabasında bir ceset bulduk, ama onun bir android olduğunu iddia ediyor. Biz de kontrol ediyoruz. Şu anda cesede kemik iliği testi uygulanıyor. Ayrıca bir polis memuru ve ikramiye avcısı olduğunu söyleyerek bir bayanın soyunma odasına girmiş, kadın ondan şüphelenip bize haber verdi. Kontrolü bitirmek ister misiniz efendim?" Crams kenara çekildi.

"Pekâlâ." İfadesiz dudaklı, dar burunlu, üniformasız kıdemli polis, mavi gözlerini Rick'e dikerek evrak çantasına uzandı. "Bunun içinde ne var, Bay Deckard?"

"Voigt-Kampff kişilik testine ait parçalar. Memur Crams beni tutukladığı sırada bir şüpheliyi test ediyordum." Rick, polisin çantayı karıştırıp içindekileri teker teker incelemesini seyretti. "Bayan Luft'a sorduğum sorular standart V-K sorularıdır. Soru..."

"George Gleason ya da Phil Resch'i tanıyor musunuz?"

"Hayır." Her iki isim de Rick'e bir anlam ifade etmiyordu.

"Onlar Kuzey Kaliforniya'nın ikramiye avcılarıdır. İkisi de şubemize bağlı çalışırlar. Belki de burada olduğunuz sürede onlarla karşılaşabilirsiniz. Siz bir android misiniz Bay Deckard? Bunu sormamın nedeni daha önce pek çok kaçak andynin buraya gelip, başka şehirden gelen ve şüpheli peşinde olan ikramiye avcıları olduklarını söylemeleri."

"Ben android değilim. Voigt-Kampff testini bana uygulayabilirsiniz. Daha önce de test oldum. Bir kere daha olmak beni rahatsız etmez. Fakat sonucun ne olacağını biliyorum. Karımı arayabilir miyim?"

"Sadece bir kez telefon edebilirsiniz. Karınız yerine bir avukatı aramayı tercih etmez misiniz?"

“Hayır. Karımı arayacağım, o bir avukat ayarlar.”

Üniformasız polis memuru ona 50 cent verip telefonu işaret etti. “Karşıda bir görüntülü telefon var.” Rick telefona doğru ilerlerken bir süre onu seyredip tekrar evrak çantasının içindekileri incelemeye koyuldu.

Rick bozuk parayı atıp ev numarasını çevirdi. Sonsuzluk kadar süren birkaç dakikadan sonra ekranda bir kadının yüzü belirdi.

“Merhaba.”

Bu İran değildi. Rick bu kadını hayatı boyunca hiç görmemişti.

Telefonu kapatıp polis memuruna doğru yürüdü.

“Kimse yok mu? Bir kez daha arayabilirsiniz. Bu konuda oldukça özgür bir politikamız var. Şu anda bir arabulucu aramanıza izin veremem, çünkü suçunuza kefil olan kimse yok. Ama mahkemeye çıktığınızda...”

“İşlemleri biliyorum.” Rick’in ses tonu sertti.

“İşte evrak çantanız.” Polis memuru çantasını Rick’e geri uzattı. “Ofisime gelin. Sizinle konuşmak istiyorum.” Rick’e yolu gösterirken duraksayıp konuşmaya devam etti. “Adım Garland.” Elini uzattı. Rick adamın elini sıktı. “Lütfen oturun.” Garland ofisinin kapısını açıp, geniş, üzeri düzenli bir masanın arkasına geçti. Rick tam karşısına oturdu.

“Şu bahsettiğiniz Voigt-Kampff testi,” Rick’in evrak çantasını işaret etti. “Bütün taşıdığınız o materyaller.” Purosunu doldurup yaktı. Birkaç nefes çektikten sonra devam etti. “Androidleri saptamak için kullanılıyor, değil mi?”

“Voigt-Kampff bizim temel testimiz. Yeni Nexus-6 beyin ünitesini ayırt edebilen tek test o. Daha önce duymamış mıydınız?”

“Androidler için kullanılan pek çok profil-analiz testi biliyorum ama bunun adını hiç duymamıştım.” Rick, şişkin yüzüyle kendisini dikkatle inceleyen Garland’ın ne düşündüğünü anlayamıyordu. Garland devam etti. “Çantanızdaki şu ince karbon kâğıtlar. Hani görevlerinizi belirten... Polokov, Bayan Luft... sıradaki benim.”

Rick evrak çantasını kaptı.

Bir dakika sonra bütün karbon kâğıtları önündeydi. Garland’ın söylediği doğrudu. Rick kâğıdı incelemeye başladı. Her iki adam da, ne o, ne de Garland bir süre konuşmadılar. Garland boğazını temizleyerek, sinirli sinirli öksürdü.

“İnsanın kendisini bir anda bir ikramiye avcısının listesinde bulması hoş bir his değil.” Masasındaki interkomun düğmesine bastı.

“Buraya ikramiye avcılarından birini gönderin. Kim olduğu önemli değil.” Rick’e döndü. “Phil Resch birazdan burada olur. Devam etmeden listesini görmek istiyorum.”

“Onun listesinde olduğumu mu düşünüyorsunuz?”

“Bu olası, yakında öğreneceğiz. Bu tür kritik meselelerde emin olmak en iyisi, işi şansa bırakmamak lazım. Bu kâğıtta benim polis müfettişi değil de sigortacı olduğumu söylüyor. Ama diğer bilgiler doğru. Mesela fiziksel tanımım, hobilerim, yaşım, kişisel alışkanlıklarım ve ev adresim gibi. Evet, bu benim. Bir de siz kendiniz bakın.” Sayfayı Rick’e doğru itti.

Ofis kapısı açıldı ve uzun boylu, kemikli bir adam, gözlükleri, kabarık Van Dyke tipi sakalları ve sert hatlı yüzüyle kapıda belirdi. Garland ayağa kalktı.

“Phil Resch, Rick Deckard, ikiniz de ikramiye avcılarısınız. Sanırım tanışma zamanınız geldi.”

Phil Resch, Rick’le el sıkışırken sordu. “Hangi şehre bağlısınız?”

Garland, Rick’in yerine cevap verdi. “Buraya, San Francisco’ya. Listesine bir bak. Sırada bu var.” Garland, Phil Resch’e kendine ait bilgilerin bulunduğu kâğıdı uzattı.

“Hey, Gar. Bu sensin.”

“Dahası var. Listesinde şu opera şarkıcısı Luba Luft ve Polokov’da var. Polokov’u hatırlıyor musun? Şu anda ölü durumda. Bu ikramiye avcısı ya da android ya da her neyse, onu gebertmiş. Şu anda laboratuvarında kemik iliği testi uygulanıyor.” Phil Resch devam etti. “Polokov’la konuşmuştum. Sovyet Polisi’nden şu iri Noel baba değil mi?” Dağınık sakalını sıvazlayarak düşündü. “Ona kemik iliği testi uygulamak bence iyi bir fikir.”

“Ne demek istiyorsun?” Garland’ın canı belirgin bir şekilde sıkılmıştı. “Bunu yapmamızın sebebi Deckard’ın, kimseyi öldürmediği, sadece ‘bir andyi emekli ettiği’ iddiasını kanuni olarak çürütmek.”

“Polokov bana çok soğuk görünmüştü. Fazlasıyla ihtiyatlı ve mesafeliydi.”

Garland bariz bir biçimde sinirlenmişti. “Pek çok Sovyet polisi öyledir.”

Phil Resch devam etti. “Luba Luft’u tanımıyorum ama yaptığı plakları dinlemiştim.” Rick’e döndü. “Onu test ettiniz mi?”

“Başlamıştım ama tamamlayamadım. Polisi aradı.”

“Ya Polokov?”

“Ona da test yapacak vaktim olmadı.”

Phil daha çok kendi kendine konuştu, “Ve sanırım müfettiş Garland’ı da test etmediniz.”

“Tabii ki hayır,” Garland konuştuğunda yüzü öfkeden adeta buruşmuştu.

“Ne tür bir test uyguluyorsunuz?”

“Voigt-Kampff testi.”

“Bu testi duymadım.” Hem Resch hem de Garland derin düşüncelere dalmışlardı ama aynı şeyi düşünmedikleri açıktı. “Her zaman söylemişimdir. Bir android için en iyi yer WPO gibi büyük bir polis organizasyonudur. Polokov’u tanıdığım andan beri onu test etmek istiyordum, ama bunun için bir neden yoktu. Bu da öyle bir pozisyonun açık göz bir androide sağladığı avantajlardan.”

Müfettiş Garland sandalyesinden yavaşça kalkarak Phil Resch’e baktı. “Beni de test etmek istedin mi?”

Phil’in yüzünde ihtiyatlı bir gülümseme belirdi. Cevap vereceken vazgeçip omzunu silkti. Garland’ın gözle görünür öfkesi onu korkutmamış gibiydi.

Garland devam etti. “Durumu anladığımı sanmıyorum. Bu adam ya da android bize, hayali, gerçekte var olmayan sözde Lombard Caddesi’nden yönetilen bir polis teşkilatından geldiğini söylüyor. Aynı bölgede çalışıyor olmamıza rağmen ne bizim ondan, ne onun bizden haberi var. Daha önce duyulmamış bir testten bahsediyor ve taşıdığı liste androidlere değil, insanlara ait bir liste. En azından bir kez öldürmüş ve eğer Bayan Luft zamanında aramasaydı onu da öldürüp, benim peşime düşecekti.”

“Hımm.”

“Hımm.” Garland öfkeyle Phil’i taklit etti. Sanki her an inme incekmiş gibi gözüküyordu. “Tüm söyleyeceğin bu mu?”

İnterkomda bir kadın sesi duyuldu. “Müfettiş Garland, Polokov’un laboratuvar raporu hazır.”

Phil Resch konuştu. “Sanırım duymalıyız.”

Garland hırsla ona bakıp interkomun düğmesine bastı. “Devam edin, Bayan French.”

“Kemik iliği testine göre Polokov insana benzeyen bir robot. Daha detaylı bir...”

“Yo, bu yeterli.” Garland sandalyesine oturup gözlerini duvara dikti. Ne Rick’e, ne de Phil’e bir şey söylemişti.

Resch, Rick’e döndü. “Voigt-Kampff testinin ölçtüğü nedir, Bay Deckard?”

“Çeşitli sosyal durumlarda gösterilen empatik tepki. Çoğunlukla hayvanlarla ilgili.”

“Bizimkisi büyük bir ihtimalle daha basit bir test. Omuriliğin üst kısmında meydana gelen refleks

tepkisi insan sinir sistemine oranla robotlarda birkaç mikro saniye daha geç meydana geliyor.” Phil, Müfettiş Garland’ın masasına uzanıp kâğıt destesini önüne çekti ve tükenmez kalemle bir taslak çizdi.

“Biz ses ya da ışık sinyali kullanıyoruz. Test edilen bir düğmeye basıyor ve süreyi ölçüyoruz. Deney birkaç kez tekrarlanıyor tabii ki. Sinyali görmeye, düğmeye basma arasındaki zaman andyde ve insanda değişiyor. Aşağı yukarı on ölçüm sonunda yeterli kanıt ulaştığımızı inanıyoruz. Ayrıca Polokov’da olduğu gibi kemik iliği testi bizi destekliyor.”

Kısa bir sessizlikten sonra Rick devam etti. “Beni de test edebilirsiniz. Hazırım. Ama eğer kabul ederseniz sizi de test etmek isterim.”

“Tabii ki.” Resch konuştuğunda Garland’ı inceliyordu. “Boneli Refleks Testi’nin rutin bir şekilde polis personeline uygulanması gerektiğini yıllardır söylemişimdir. Öyle değil mi, Müfettiş?”

“Evet, öyle ve ben de buna hep karşı çıktım. Bu çalışanların moralini etkiler.”

Rick konuştu. “Sanırım Polokov’un laboratuvar raporundan sonra kendinizi buna hazırlamalısınız.”

GARLAND konuştuğunda parmağını Phil Resch'e doğru tehdit edercesine kaldırmıştı. "Sanırım öyle ama sizi uyarıyorum, testin sonuçları hoşunuza gitmeyecek."

"Sonucu biliyor musunuz?" Resch bunu sorduğunda görünür bir biçimde şaşırılmıştı ve durumdan memnun değildi.

"Sapına kadar biliyorum."

"Tamam." Resch başını salladı. "Ben yukarı çıkıp Boneli takımını getireceğim." Ofisin kapısına doğru yürüyüp açtı ve holde kayboldu. "Üç-dört dakika içinde dönerim." Kapı ardından kapandı.

Müfettiş Garland masasının sağ üst çekmecesinden bir lazer tabancası çıkarıp Rick'e doğrulttu.

"Bu hiçbir sorunu çözmez, Bay Garland. Resch, Polokov'a uyguladığınız testi bana da uygulayacak. Ama Boneli Refleks Testi'nin size ve kendisine de uygulanmasını isteyecektir."

Müfettiş Garland lazer tabancasını tutmaya devam etti. "Bugün başından beri kötü bir gündü. Özellikle de Memur Crams seni getirdiğinde olacakları sezmiştim. Bu yüzden müdahale ettim." Lazer tabancasını yavaşça indirip omuzlarını silkerek çekmeceye geri koydu ve anahtarı cebine soktu.

"Üçümüze de uygulanacak testler neyi gösterecek?"

"Allahın cezası, aptal Resch."

"Durumunu bilmiyor mu?"

"Bilmiyor. Hatta şüphelenmiyor bile, yoksa ikramiye avcısı olarak hayatını geçirir miydi? Bu bir insan işi, androidlere göre değil." Garland, Rick'in evrak çantasını işaret etti. "Kâğıtlarda yazan ve test etmeniz gereken diğer şüpheliler, onların hepsini tanıyorum." Garland kısa bir süre sustu. "Resch dışında hepimiz buraya Mars'tan aynı gemiyle geldik. O bir hafta daha Mars'ta kalmıştı. Sentetik hafıza sistemi takıldı." Garland sustu.

"Bunu öğrendiğinde ne yapar?"

Garland cevap verdiğinde sesi sanki uzaktan geliyordu. "En ufak bir fikrim yok. Entelektüel, soyut bir bakış açısından bu durum ilginç olabilir. Beni, kendini ve seni öldürebilir, insan ve android farkı gözetmeden öldürebileceği herkesi öldürebilir. Androidlere sentetik hafıza takılıp kendilerini insan gibi görmeleri sağlandığında böyle şeyler olabilir."

"Yani sentetik hafızayla riske girmiş oluyorsunuz."

"Bizim kaçıp, buraya, hayvan bile sayılmadığımız dünyaya gelmemiz zaten başlı başına bir risk. Solucanlar veya ağaç kurtları bile hepimizden daha değerli." Garland rahatsız edici bir biçimde alt dudağıyla oynuyordu. "Eğer Phil Resch, Boneli Testi'ni geçip sadece ben kalsaydım durumun iyi olabilirdi. O zaman sonuç zaten tahmin edilebilir olurdu ve Phil Resch için ben sadece emekli etmesi gereken başka bir andy olacaktım. Anlayacağın senin durumun da pek parlak değil, Deckard. Hatta en az benimki kadar kötü. Nerede yanıldım, biliyor musun? Polokov'u tanımıyordum. Buraya mutlaka daha önceden gelmiş olmalı. Bizim gurubumuzla en ufak bir ilişkisi yoktu. Geldiğimde o çoktan WPO'daydı. Laboratuvar raporu istemekle atılmamam gereken bir riske girdim. Crams de aynı riske girdi."

"Polokov az kalsın beni de öldürüyordu."

"Evet, onda bir şey vardı. Bizim beyin ünitemizle onunkinin aynı olduğunu sanmıyorum. Onun yapısı bir şekilde değiştirilmiş. Bize bile yabancı bir yapı. Fakat iyi bir örnek, hem de yeterince iyi."

"Dairemi aradığımda neden karımla konuşamadım?"

“Buradaki tüm telefon hatları tuzaklıdır. Buradan sadece ofisteki diğer telefonları arayabilirsin. San Francisco’nun diğer kesimlerine kapalı bir organizasyonuz. Biz onları tanıyoruz ama onlar bizi tanımıyorlar. Bazen senin gibi bir insan güvenliğimizi korumak için buraya getirilir.” Garland ofis kapısını işaret etti. “İşte hevesli polisimiz Phil Resch elinde küçük, portatif testiyle geliyor. Çok akıllı, değil mi? Kendi hayatını, benim hayatımı ve büyük bir olasılıkla senin hayatını da mahvedecek.”

“Siz androidlerde koruma içgüdüğü pek yok.”

Garland dışlarının arasından cevap verdi. “Sanırım haklısın. İnsanlara has bir yetenek, bizde yok. Sanırım buna empati diyorsunuz.”

Kapı açıldığında Phil Resch elinde çevresinden teller sarkan bir alet taşıyordu. “İşte buradayız.” Kapıyı kapatıp, oturdu ve aleti fişe taktı.

Garland sağ elindeki silahı aniden Resch’e doğrulttu. Bir anda Resch ve Rick Deckard sandalyelerinden yere yuvarlanmışlardı. Aynı anda Resch lazer silahına uzanıp Garland’a ateş etti.

Resch yıllar süren eğitimin tecrübesiyle büyük bir beceriyle nişan almıştı. Garland’ın kafatası ikiye ayrıldıktan sonra vücudu ileriye doğru yalpalayıp lazer silahı elinden düştü. Bir çuval yumurta gibi sandalyesine düşüp yana doğru kaydı ve yere devrildi.

Resch ayağa kalktı. “Bunun benim işim olduğunu unuttu galiba. Bir androidin ne yapacağını çok iyi tahmin edebilirim, sanırım sen de öyle.” Lazer silahını kaldırıp, merakla eğildi ve sabık müfettişin cesedini incelemeye başladı. “Ben yokken sana neler anlattı.”

“Kendisinin android olduğunu söyledi ve senin...” Rick sustu. Beyninin her hücresi hesaplama ve seçme işiyle uğraşıyordu. Söyleyeceği şeyi değiştirip devam etti. “Senin onu saptayacağını söyledi.” “Başka bir şey?”

“Bu binanın androidle dolu olduğunu da söyledi.”

Resch konuştuğunda düşünceliydi. “Bu, senin ve benim buradan çıkmamızı güçleştirecek. Tabii istediğim zaman buradan çıkabilecek otoriteye sahibim ve ayrıca yanımda bir suçluyu da götürebilirim.” Dinledi, ofisin dışından ses gelmiyordu. “Sanırım hiçbir şey duymadılar. Burada dinleme aleti de yok. Aslında olması gerekirdi.” Dikkatlice androidin vücudunu ayağıyla dürttü.

“Bu işte edindiğin tahmin yeteneği gerçekten şaşırtıcı. Daha ofis kapısını açmadan bana ateş edeceğini biliyordum. Doğrusunu söylemek gerekirse ben yukarıdayken seni öldürmemesine şaşırdım.”

“Az kalsın öldürüyordu. Lazer bana çevriliydi. Beni öldürmeyi düşünüyordu ama onu asıl endişelendiren sendin.”

Resch konuştuğunda canı sıkındı. “Android kaçır, ikramiye avcısı kovalar. Opera Binası’na geri dönüp kimse daha önceden onu uyardıktan Luba Luft’u avlaman gerektiğini biliyorsun, değil mi? O şeyi avlamalısın. Onlara böyle mi diyorsun: Şey?”

“Bir zamanlar öyle çağırırdım. Yaptığım iş vicdanımı rahatsız ettiğinde kendimi korumak için onları böyle çağırırdım. Ama artık buna ihtiyaç duymuyorum. Tamam, eğer beni buradan çıkarabilirsen Opera Binası’na döneceğim.”

“Garland’ı masasına oturtsak,” Resch bunu söylerken Garland’ın cesedini sürükleyip sandalyesine yerleştirdi. Uzaktan bakıldığında oldukça normal görünüyordu. Masadaki interkomun düğmesine basarak konuştu. “Müfettiş Garland önümüzdeki yarım saat içinde rahatsız edilmek istemiyor. Kimse dikkatini dağıtmamalı.”

“Tamam, Bay Resch.”

Phil Resch interkom düğmesini bırakıp Rick’e döndü. “Binada olduğumuz sürece seni kendime kelepçeleyeceğim. Dışarı çıktığımızda buna gerek kalmaz.” Kelepçeleri çıkarıp Rick’in bileğini

kendisinininkine kelepçeledi. “Haydi, bu işi bitirelim.” Omuzlarını dikleştirip, derin bir nefes aldıktan sonra odanın kapısını açtı.

Etrafta rutin işlerini yapan üniformalı polislerin hiçbirisi Phil Resch, Rick’i asansöre götürürken başını kaldırıp onlara bakmadı.

Resch asansörü beklerken konuşmaya devam etti. “Esas korktuğum Garland denen şeye bir android uyarı mekanizması takılmış olması, fakat şimdiye kadar bu mekanizma iptal olmuş olmalı, yoksa bizim için iyi olmaz.”

Asansör durunca polis görünümlü pek çok erkek ve kadın Rick ve Phil’e en ufak bir ilgi göstermeden dağıldılar.

“Senin şuben beni de alır mı acaba?” Resch bu soruyu sorarken asansöre binmiş çatıya doğru yükseliyorlardı. “Sanırım artık işsizim.”

Rick ihtiyatla cevap verdi. “Neden olmasın ama zaten iki tane ikramiye avcısı var.” Ona söylemeliyim, diye düşündü. Bunu saklamak gaddarlık ve ahlaksızlıktı. Bay Resch, siz bir androidsiniz. Beni buradan çıkardınız, bu da ödülünüz; siz bizim nefret ettiğimiz ve yok etmeye söz verdiğimiz bir varlıksınız.

Phil Resch konuşmaya devam etti. “Bunu kabullenmek çok zor. Tam üç yıldır androidlerin yönetimi altında çalışıyorum. Niye hiç şüphelenmedim?”

“Belki de o kadar uzun süre geçmemiştir. Belki de bu binaya yakın zamanlarda yerleşmişlerdir.”

“En başından beri buradaydılar. Garland üç yıl boyunca benim amirimdi.”

“Onun dediğine göre grup olarak Dünya’ya beraber gelmişler ve bu üç yıl önce değil, sadece birkaç ay önce olmuş.”

“O zaman gerçek bir Garland vardı ve sonradan yerine bir android geçti.” Köpekbalığına benzeyen uzun yüzü olanları anlama çabasıyla buruşmuştu. “Ya da bana sahte hafıza yüklendi. Belki de tüm bu zaman içinde sadece Garland’ı hatırlıyorum. Fakat-” Gittikçe artan bir eziyetle kaplanan yüzü düzensizce buruşmaya devam etti. “Sadece androidlerde sahte hafızalara rastlanır. İnsanlarda işe yaramaz.”

Asansör durup kapılar açıldığında, birkaç arabanın dışında tamamen terkedilmiş olan polis binasının çatısı önlerinde uzanıyordu.

“Bu benim arabam.” Yakında park edilmiş bir hava otosunun kapısını açan Phil Resch aceleyle Rick’in binmesini işaret edip şoför koltuğuna geçti ve arabayı çalıştırdı. Birkaç dakika içinde havalanmış ve kuzeydeki Opera Binası’na doğru yola çıkmışlardı. Phil Resch refleksleriyle arabayı kullanıyordu, çünkü dikkati gittikçe daha da can sıkıcı bir hal alan düşüncelerinde yoğunlaşmıştı. Aniden konuştu. “Beni dinle Deckard, Luba Luft’u emekli ettikten sonra bana da...” Güçlü, fakat acı dolu sesi birden kesildi. “Biliyorsun. Boneli Testi’ni ya da senin empati ölçen testi bana da uygula. Ne olduğumu anlamak için.”

“Bunu daha sonra düşünüyoruz.” Rick kaçamak bir cevap vermişti.

Phil Resch kavrayarak Rick’e baktı. “O testi almamı istemiyorsun, değil mi? Sanırım sonucu şimdiden biliyorsun. Garland sana benim bilmediğim bir şeyler söylemiş olmalı.”

“Luba Luft’u avlamak ikimiz için bile çok zor olacak. En azından ben onunla tek başıma başa çıkamam. Bence dikkatimizi buna yoğunlaştıralım.”

“Sorun sadece yalancı hafızalar değil. Benim gerçek bir hayvanım var. Bir sincap. Onu çok seviyorum, Deckard. Her allahın cezası sabah onu besleyip kafesini temizlerim ve akşamüstleri işe giderken onu dairede serbest bırakırım. Kafesinde bir tekerleği var. Hiç tekerlek döndüren bir sincap görmüş müydün? Durmadan tekerleği çevirir ama kendisi aynı yerde kalır ama sanırım bu Buffy’nin hoşuna gidiyor.”



“Herhalde sincaplar çok akıllı hayvanlar değil.”  
Sessizlik içinde uçmaya devam ettiler.

RICK DECKARD ve Phil Resch, Opera Binası'na vardıklarında prova bitmiş, Bayan Luft da çoktan ayrılmıştı.

Phil Resch sahne görevlisine kimliğini göstererek sordu. "Nereye gideceğini söyledi mi?"

Sahne görevlisi kimliği inceledi. "Müzeye gidecekti. Yarın sona erecek olan Edward Munch sergisini görmek için."

Rick kendi kendine Luba Luft'un da o gün içinde sona ereceğini düşündü.

Kaldırımında müzeye doğru yürürlerken Phil Resch, Rick'e döndü. "Şansımız ne sence? Çoktan uçmuş olabilir. Onu müzede bulamayız."

"Belki."

Müzeye girip Munch sergisinin olduğu katı öğrendiler. Kısa bir süre sonra resimlerin ve ağaçtan oymaların arasında dolaşıyorlardı. Sergiyi dolaşan insanların arasında bir de gramer sınıfı vardı. Öğretmenlerinin tiz sesi tüm sergi salonunda yankılanıyordu. Rick, işte bir andy böyle gözükep, böyle ses çıkarmalı, Luba Luft ve Rachael Rosen gibi, ya da yanındaki adam, daha doğrusu 'şey' gibi değil, diye düşündü.

"Hiçbir andynin hayvan sahibi olduğunu duymuş muydun?"

Rick bilmediği bir nedenden dolayı dürüst olmak ihtiyacını hissetti. Belki de kendini şimdiden olacıklara hazırlamaya başlamıştı. "Andylerin bir hayvan sahibi olup, onlara baktıklarına iki kez tank oldum. Bu çok seyrek olur ve gözlemediğim kadarıyla genellikle başarısızlıkla sonuçlanır. Andy hayvanı yaşatmayı başaramaz. Sürüngenler ve böcekler haricinde tüm hayvanlar yaşamak için ilgiye ve sıcaklığa ihtiyaç duyarlar."

"Bir sincap böyle sevgi dolu bir atmosfere ihtiyaç duyar mı? Çünkü Buffy'nin durumu oldukça iyi. Onu her gün temizleyip, tüylerini tarıyorum." Phil Resch bir yağlı boya tablosunun önünde durup dikkatle incelemeye başladı. Resim, kafası ters çevrilmiş bir armudu andıran, elleri dehşetle kulaklarını kapamış, ağzı büyük ama sessiz bir çığlıkla açılmış, tüysüz, sıkıntılı bir yaratığı gösteriyordu. Erkek-kadın yaratığın çektiği işkence, çığlığının yankısı etrafındaki havayı kaplamış, yaratık kendi haykırışlarının içinde hapsolmüştü. Kendi sesini duymamak için kulaklarını kapamıştı. Etrafta ondan başka kimsenin olmadığı bir köprüde duruyor ve kendi çığlığının getirdiği yalnızlık içinde ya da o yalnızlığa rağmen haykırıyordu.

Rick resme ilişik kartı okuyarak konuştu. "Bunun ahşap oymasını da yapmış."

Phil Resch yaratığın çığlığının resimde somut bir şekilde görünen büklümlerini izliyordu. "Sanırım bir android de böyle hissediyordur. Ben böyle hissedemediğime göre belki de..." Phil birkaç kişinin resmi incelemek için yaklaşmasıyla sustu.

Rick ileriye işaret etti, "*İşte Luba Luft.*" Phil Resch kasvetli gözlemlerine ara verdi ve Rick'le beraber Luba Luft'a doğru yavaşça, sanki hiçbir şeyle yüzleşmeyecekmiş gibi yürümeye başladılar. Her zamanki gibi etrafın olağan sakinliğini korumak hayati bir önem taşıyordu. Androidlerin varlığından haberdar olmayan diğer insanlar, avı kaçırma pahasına da olsa korunmalıydı.

Elinde bir katalog tutan, parlak pantolon üstüne ışık saçan altın sarısı yelege benzer bir giysi geçirmiş Luba Luft önündeki resme dalmıştı. Resim, yüzünde mucizevi bir şaşkınlık ve taze, körü körüne bir hayranlık ifadesiyle, bir yatağın kenarında ellerini kavuşturarak oturmuş bir genç kıızı gösteriyordu.

Rick, Luba Luft'un yanında durdu ve kolundan gevşekçe tutarak kontrolün kendisinde olduğunu, isterse onu kolayca engelleyebileceğini belirtti. "Onu senin için almamı ister misin?" Diğer tarafta Phil Resch elini Luba Luft'un omzuna koymuştu. Rick, Resch'in lazer tabancasının çıkıntısını görebiliyordu. Anlaşılan Phil Resch, Müfettiş Garland'ı neredeyse ıskalamasından sonra işi şansa bırakmak istemiyordu.

"Satılık değil." Luba Luft önce Rick'e boş bakışlarla baktı. Onu tanıdıktan sonra, sanki yaşam içinde derinlerdeki bir noktaya doğru geri çekilip vücudu yok oluşa terk etmişçesine, gözleri renksizleşip yüzü bir kadavranınki kadar beyazlaştı. "Sizi tutukladıklarımı sanıyordum. Yani sizi öylece bıraktılar mı?"

"Bayan Luft, bu Bay Resch. Phil Resch, bu tanınmış opera sanatçısı Luba Luft." Rick Luba'ya doğru konuştu. "Beni tutuklayan polis bir androiddi, üstü de öyle. Müfettiş Garland'ı tanıyor musunuz, daha doğrusu tanıyor muydunuz? Bana hepinizin aynı gemiyle buraya geldiğinizi söyledi."

Phil Resch, Luba Luft'a doğru konuştu. "Mission binasında çalıştığımı söylediğiniz polis teşkilatı sizin grubunuzun bağlantı kurduğu bir organizasyon. Hatta insan ikramiye avcısı tutacak kadar kendilerine güveniyorlar."

"Sen mi? Sen insan değilsin. Sen de bir androidsin."

Kısa bir sessizlikten sonra Phil Resch alçak ve kontrollü bir sesle devam etti. "Zamanı geldiğinde bununla ilgileneceğiz." Rick'e döndü. "Onu arabama götürelim."

Luba Luft'u ortalarına alarak asansöre doğru götürdüler. Luba Luft isteyerek gelmiyor ama onlara karşı koymak için bir şey de yapmıyordu. Sanki durumu kabullenmiş gibiydi.

Rick ciddi durumlarda androidlerin böyle davrandığını gözlemlemişti. Onlara hayat veren suni yaşam gücü çok zorlandığında, hepsinde olmasa da bazılarında iflas edebiliyordu. Tekrar aynı hiddetle alevlenebiliyordu da.

Ama Rick'in de bildiği kadarıyla androidlerde içgüdüsel bir göze çarpma isteği vardı. Luba Luft müzenin kalabalık ortamında hiçbir şey yapmaya kalkışmazdı. Esas ve büyük bir olasılıkla Luft için son karşılaşma arabada, başka kimsenin göremeyeceği bir yerde gerçekleşecekti. Rick buna kendini hazırlayıp, Phil Resch'i düşünmeyi bıraktı. Resch'in de söylediği gibi onunla uygun bir zamanda ilgilenecekti.

Koridorun sonunda, asansörlere yakın sanat kitapları, kartlar satan küçük bir dükkân kurulmuştu. Luba durarak dükkânın önünde oyalandı. Yüzünün rengi az da olsa geri gelmişti. Bir kez daha canlı gözüküyordu. Rick'e döndü. "Bana o beni bulduğunuzda baktığım resmin bir taklidini al. Şu yataкта oturan kızın olduğu resim."

Rick kısa bir sessizlikten sonra karışık gri saçlı, orta yaşlı kadın satıcıya döndü. "Munch'un Puberty'sinin taklidi var mı?" Satıcı gösterişli, kalınca bir cildi eline aldı. "Sadece eserlerinin toplandığı bu kitapta. 25 dolar."

Rick cüzdanına uzandı. "Alıyorum."

"Benim şubemin bütçesi milyon yıl geçse de bunu karşı-"

"Kendi paramla alıyorum." Rick satıcıya parayı uzatıp Luba'ya kitabı verdi. "Şimdi yolumuza devam edelim."

Luba asansöre binerlerken Rick'e teşekkür etti. "Çok nazıksınız. İnsanlarda etkileyici, garip bir şey var. Bir android bunu asla yapmazdı." Phil Resch'e doğru soğuk bir sesle konuştu. "Kendi de söylediği gibi milyon yıl geçse de bunu düşünmezdi." Resch'e nefret ve tiksinti dolu bir ifadeyle bakmaya devam etti. "Androidlerden gerçekten hoşlanmıyorum. Mars'tan geldiğimden beri hayatım insanları taklit etmekle geçti. Bir insanın düşünce ve davranışlarına sahipmişim gibi davrandım. Bana göre daha üstün bir yaşam formunu taklit ettim. Sana da böyle mi oldu Resch? İnsan gibi..."

“Buna dayanamıyorum.” Phil Resch elini paltosunun cebine sokup el yordamıyla aranmaya başladı. Rick, Phil’in eline yapıştı. Resch geri çekilip, Rick’ten sıyrıldı. “Hayır. Boneli Testi’ni yapmalıyız.”

“Bir android olduğunu itiraf etti. Yeterince açık. Beklememize gerek yok,” dedi Resch.

“Sadece sinirine dokunduğu için onu emekliye ayıramazsın. Tabancayı bana ver.” Rick, lazer tabancasını Phil Resch’in elinden almak için uğraştı. Fakat tüm dikkatini Luba Luft’a yönelten Resch, sıkışık asansörde daire çizip Rick’ten kurtuldu. “Tamam öyleyse, onu şimdi öldür. Emekli et onu. Ona haklı olduğunu göster.” Rick sözlerini bitirdikten sonra Resch’in ciddi olduğunu fark etti. “Bekle-”

Phil Resch ateş etti ve Luba Luft aynı anda çılgınca, korku dolu bir kas gerilmesiyle büküldü ve öteye dönüp yere yığıldı. Işın Luba’ya isabet etmemiştir ama Resch silahını indirip sessizce karnında bir delik açtı. Luba haykırmaya başladı. Asansörün duvarına dayalı çömelmiş haykırıyordu. Tıpkı resimdeki gibi, diye düşündü Rick ve kendi lazer tabancasıyla onu öldürdü. Luba Luft’un cansız vücudu yığın halinde yüzükoyun yere düştüğünde titrememiştir bile.

Rick birkaç dakika önce Luba’ya satın aldığı kitabı lazeriyle düzenli bir şekilde yakarak bulanık küllere dönüştürdü, işini eksiksiz ve hiç ses çıkarmadan bitirdi. Phil anlam veremedi, yüzünde hayret dolu bir ifadeyle onu izliyordu.

“Kitabı saklayabilirdin. Sana pahalıya...”

“Sence androidlerin ruhu olabilir mi?”

Phil Resch’in aklı daha da karışmıştı.

“Kitabın parasını karşılayabilirim. Bugün tam 3000 dolar kazandım ve daha işin yarısı bile bitmedi.”

“Garland’ı mı kastediyorsun? Fakat onu ve Luba Luft’u ben öldürdüm, sen değil.”

“Sen ne bizim şubeden, ne de kendi şubeden para alabilirsin. Arabaya binince sana ya Boneli ya da Voigt-Kampff testini uygulayacağım ve sonucu beraberce göreceğiz. Listemde olmasan bile.” Rick titreyen elleriyle çantasını açıp buruşmuş karbon kâğıtları karıştırdı. “Evet, adın burada yok, kanunlara göre seni sahiplenemem ama Garland ve Luba Luft benim.”

“Benim android olduğundan emin misin? Garland’ın söylediği gerçekten bu mu?”

“Garland öyle söyledi.”

“Belki aramızı bozmak için yalan söylemiştir. Aramıza girmelerine izin verdiğimiz için çıldırmış olmalıyız. Luba Luft konusunda haklıydın. Beni sinirlendirmesine izin vermemeliydim. Sanırım gereğinden fazla hassasım ama bu bir ikramiye avcısı için normal bir durum. Sanırım sen de böylesindir. Ama biliyorsun ki Luba Luft’u yarım saat kadar sonra zaten emekli etmek zorunda kalacaktık. Sadece yarım saat sonra. Satın aldığın kitaba bakmak için bile vakti olmayacaktı. Fakat o kitabı neden yok ettiğini anlayamadım. Ne düşündüğünü anlayamıyorum. Bu çok mantıksız.”

“Bu işi bırakıyorum.”

“Peki, hangi işe gireceksin?”

“Herhangi bir şey. Sigortacılık olabilir. Ya da göç edebilirim.” Rick başını onaylamasına salladı. “Evet. Mars’a giderim.”

“Fakat birinin bu işi yapması gerekiyor.”

“Bu işte androidleri kullanabilirler. Andylerin yapması çok daha iyi olur. Ben daha fazla devam edemem; bu kadar yeter. O çok iyi bir şarkıcıydı ve bu gezegen onu kullanabilirdi. Bu delilik.”

“Hayır, bu gerekli. Unutma, kaçmak için insanları öldürdüler ve eğer Mission polis binasından çıkarmasaydım seni de öldüreceklerdi. Garland’ın beni ofisine çağırmasının nedeni de buydu. Polokov ve Luba Luft da az daha seni öldürmüyorlar mıydı? Biz sadece kendimizi koruyoruz, onlar

tehlikeli, kanunsuz yabancılar ve ortalıkta sanki...”

“Polismiş, ikramiye avcısıymış gibi dolanıyorlar.”

“Tamam. Bana Boneli Testi’ni uygula. Belki Garland yalan söylemiştir. Bence o yalan söylüyordu. Çünkü sahte hafızalar bu kadar iyi olamaz. Sincabıma ne diyeceksin peki?”

“Evet, sincabın. Onu unutmuştum.”

“Eğer ben bir andysem ve sen beni öldürürsen sincabımı alabilirsin. Bunu vasiyetime de yazarım.”

“Androidler hiçbir şeyi miras bırakamazlar, çünkü hiçbir şeye sahip olamazlar.”

“Öyleyse, sadece al.”

“Belki de.” Asansör durmuştu. “Sen Luba’yla kal. Ben onu kemik iliği testi için Adalet Binası’na götürecek bir devriye arabası bulacağım.” Rick bir telefon kulübesi buldu ve titreyen elleriyle parayı atıp, numarayı çevirdi. Bu arada asansörü bekleyen bir grup insan Phil Resch ve Luba Luft’un çevresinde toplanmıştı.

Konuşması bittikten sonra telefonu kaparken, o mükemmel bir şarkıcıydı, diye düşündü. Bunu anlayamıyorum. Onun gibi bir yetenek toplumumuza nasıl bir zarar verebilir? Fakat sorun yeteneği değil, kendisiydi. Tıpkı Phil Resch’te olduğu gibi. O da aynı nedenlerden dolayı bir tehlikeydi. Bu işi şimdi bırakmam, diye düşündü. Telefon kulübesinden çıkıp Phil Resch ve android kızın yüzükoyun yatan cesedine geri döndü. Biri kızın üzerini bir paltoyla örtmüştü. Palto, Phil Resch’e ait değildi.

Bir kenarda durup hararetle kısa gri bir sigara içen Phil Resch’e doğru yürüdü. “Umarım testin sonunda android çıkarsın.”

“Benden gerçekten nefret ediyorsun. Bu çok aniden oldu. Mission Caddesi’nde, senin hayatını kurtardığımda benden nefret etmiyordun.”

“Belli bir öldürme şeklin var. Garland’ı, sonra da Luba’yı öldürüş biçimin. Benim öldürdüğüm gibi öldürmüyorsun. Sen, kahretsin, ne olduğunu biliyorum. Sen öldürmekten zevk alıyorsun. İhtiyacın olan tek şey bir neden. Eğer bir nedenin olsaydı beni de öldürürdün. Garland’ın bir android olma olasılığını bu yüzden hemen benimsedin, çünkü bu onu öldürmek için sana bir gerekçe veriyordu. Boneli Testi’ni geçemediğinde ne yapacağını merak ediyorum. Kendini mi öldüreceksin? Bazen androidler bunu yaparlar.”

“Doğru, bunu ben halledeceğim. Senin tek yapman gereken şey testi uygulamak.”

Bu arada bir devriye arabası gelmiş ve içinden çıkan iki polis kalabalığın arasından kendilerine bir yol açmışlardı bile. Biri Rick’i tanıyıp başıyla selam verdi. Artık gidebiliriz, diye düşündü Rick. Buradaki işimiz bitti. Nihayet.

Rick, Resch’le beraber çatısına hava otolarını park ettikleri Opera Binası’na doğru yürürken, Resch ona lazer silahını uzattı. “Şimdi sana lazerimi vereceğim. Teste gösterebileceğim tepki konusunda endişe etmen gerekmeyecek. Bu senin güvenliğin için.”

“Eğer testi geçemezsen kendini nasıl öldüreceksin?”

“Nefesimi tutarak.”

“Tanrı aşkına. Bu yapılamaz.”

“Androidlerde insanlarda olduğu gibi otomatik olarak müdahale edecek bir akciğer siniri yoktur. Seni yetiştirirlerken bunu öğretmediler mi? Ben bunu yıllar önce öğrendim.”

Rick karşı çıktı. “Ama bu şekilde ölmek...”

“Sorun ne? Nesi var? Hiç acı çekilmez.”

“Bu...” Rick doğru kelimeleri bulamıyordu.

“Gerçekten bunu yapmama gerek kalacağını sanmıyorum.”

Beraber Phil Resch’in park edilmiş hava otosunun bulunduğu Opera Binası’nın çatısına çıktılar. Phil Resch direksiyona geçip kapıyı kapadı. “Boneli Testi’ni kullanmanı tercih ederim.”

“Kullanmam, çünkü nasıl hesaplanacağını bilmiyorum,” dedi Rick, ve bu yüzden senin sözüne güvenmem gerekir ki bu imkansız, diye düşündü.

“Bana doğruyu söylersin, değil mi? Yani eğer ben bir androidsem bunu saklamazsın?”

“Elbette.”

“Çünkü bilmek istiyorum. Bilmem şart.” Sigarasını tekrar yakan Phil Resch koltuğunda kıpırdanmasına rağmen rahat edemedi. “Luba Luft’un baktığı şu Munch’un resmini gerçekten beğendin mi? Benim hiç ilgimi çekmedi. Sanatta gerçekçilik hoşuma gitmiyor. Ben Picasso ve...”

“*Puberty 1894*’ten kalma. O zamanlarda gerçekçilikten başka bir şey yoktu. Bunu da göz önünde bulundurmalısın.”

“Fakat diğer resim, hani şu adamın kulaklarını kapayıp, haykırdığı belli bir şeyi simgelemiyordu.”

Çantasını açan Rick test malzemelerini çıkardı.

Phil Resch onu izliyordu. “Çok etkileyici. Bir sonuca varmadan önce kaç soru sorman gerekiyor?”

“Altı ya da yedi tane.” Rick, Phil Resch’e yapışkan parçayı uzattı. “Bunu yanağına yapıştır, sıkıca. Bu ışık gözüne dönük olacak. Mümkün olduğunca kıpırdamayıp, göz yuvarlağını sabit tutmaya çalış.”

“Refleks değişimleri. Fakat fiziksel bir uyarıcı yok. Yani göz bebeklerinin büyüüp, küçülmesini ölçmüyorsunuz. Sorulara karşı verilen tepkiyi; ‘korku tepkisi’ dediğimiz şeyi ölçüyorsunuz.”

“Bunu kontrol edebileceğine inanıyor musun?”

“Hayır. Yani zaman geçince belki ama ilk tepkiyi hayır. Bu bilinçli kontrolün dışındadır. Devam et. Biraz gerginim. Eğer fazla konuşursam özür dilerim.”

“İstedığın kadar konuşabilirsin.” Hatta cehenneme kadar, diye düşündü. Bu, Rick’in umurunda bile değildi.

Phil Resch lüzumsuz konuşmasına devam etti. “Eğer android olduğum belirlenirse, insan ırkına olan güvenin yenilenir, iki kat artar. Ama böyle olmayacağını bildiğimden dolayı sana yeni bir ideoloji oluşturmanı tavsiye-”

“İşte ilk sorun.” Malzemeler hazırlanmıştı ve göstergelerin iğneleri titreşiyordu. “Tepki zamanı önemli bir faktör. Mümkün olduğunca çabuk tepki vermeye çalış.” Rick belleğinden bir soru seçti. Test başlamıştı.

Test sona erdikten sonra Rick bir süre sessiz kalıp malzemelerini toplamaya başladı.

“Yüzünden sonucu anlayabiliyorum.” Phil Resch sınırsız bir rahatlamayla nefes verdi. “Tamam, bana silahımı geri verebilirsin.” Phil Resch elini uzatarak bekledi.

“Garland konusunda haklıydın. Senin dediğin gibi bizi birbirimize düşürmek istiyordu.” Rick kendini hem psikolojik, hem de fiziksel olarak yorgun hissediyordu.

“İnsan ırkına ait olduğumu açıklayabilecek bir ideoloji oluşturabildin mi?”

“Empatik yeteneğinde bir sorun var. Androidlere karşı duyguların... ama biz bunu ölçmüyoruz.”

“Tabii ki bunu ölçmüyoruz.”

“Belki de ölçmeliyiz.” Rick bunu daha önce hiç düşünmemişti. Daha önce öldürdüğü androidlere karşı hiç empati duymamıştı. Androidleri hep zeki makineler olarak görmüştü. Ama Phil Resch’in aksine kendisinde bir değişiklik hissediyor ve içgüdüsel olarak bunun doğru olduğuna inanıyordu. Suni bir yapıma karşı empati mi duyuyorum, diye kendi kendine sordu. Yaşıyormuş gibi davranan bir makineye karşı? Fakat Luba Luft gerçekten canlı gibiydi, taklide hiç benzemiyordu.

“Eğer androidleri de hayvanlar gibi kendi empatik sınıflandırmamıza dâhil edersek bunun sonucunun ne olacağını anlamıyor musun?”

“Kendimizi koruyamayız.”

“Kesinlikle. Bu Nexus-6 tipleri... bizi ezip geçerdi. Sen, ben ve tüm ikramiye avcıları, Nexus-6 ve

insanlığı ayıran bir sınırı oluşturuyoruz. Daha da ötesi...” Phil Resch, Rick’in test materyalini tekrar çıkardığını görünce sustu. “Testin sona erdiğini sanıyordum.”

“Kendime bir soru sormak istiyorum. Göstergeleri bana oku. Sadece kalibreyi söyle, hesabı ben yaparım.” Rick diski yanağına yapıştırıp ışığı gözüne göre ayarladı. “Hazır mısın? Göstergeleri kontrol et. Bu seferlik zaman sapmasını önemsemiyorum. Sadece göstergeleri ölçeceğim.”

“Tamam, Rick.”

Rick yüksek sesle sordu, “Yakaladığım bir androidle asansördeyim ve aniden birisi önceden uyarmadan onu öldürüyor.”

“Belirli bir tepki yok.”

“İğneler kaçta yükseldi?”

“Soldaki 2.8’e. Sağdaki 3.3’e.”

“Öldürülen dişi bir android.”

“Şimdi 4.0 ve 4.6 okunuyor.”

“Bu yeterince yüksek,” Rick telli yapışkan diski yanağından çıkardı ve ışın demetini kapadı. “Bir insanın pek çok soruda gösterdiği kadar yüksek bir empatik tepki. Tabii insan derisiyle ilgili aşırı uçtaki soruları ve patolojik olanları saymazsak.”

“Peki sonuç ne?”

“En azından belirli androidlere karşı empati duyabiliyorum. Ama hepsine değil, sadece bir iki tanesine.” Mesela, Luba Luft’a, diye düşündü. Demek ki yanılmışım. Phil Resch’in tepkilerinde hiçbir anormallik yok. *Sorun benim.*

Acaba daha önce hiçbir insan bir android hakkında bunları hissetmiş miydi?

Fakat işinde belki de bir daha böyle hissetmeyecekti. Belki de fark, ‘Sihirli Flüt’ hakkındaki hisleriyle ilgiliydi. Bir de Luba’nın sesi, hatta tüm kariyeri onu etkilemiş olmalıydı. Böyle bir durumla daha önce hiç karşılaşmamıştı. Polokov veya Garland’la durum aynı değildi. Eğer Phil Resch de bir android olsaydı, Luba’nın ölümünden sonra onu soğukkanlılıkla öldürebilirdi.

Yaşayan gerçek insanlar ve insana benzeyen robotlar arasındaki farklar hakkında bu kadar düşünmek yeterliydi. Müzedeki o asansörde biri insan, biri android olan iki yaratıkla beraberdim... ve *hissetmem gereken şeylerin* tam tersini hissettim, diye düşündü.

“Utanç verici bir durumdasın, Deckard.” Bu durum Resch’in hoşuna gitmiş gibiydi.

“Ne... yapmalıyım?”

“Bu seksle ilgili.”

“Seks mi?”

“Çünkü o fiziksel olarak çok çekiciydi. Bu sana daha önce hiç olmadı mı?” Phil Resch güldü. “Bize bunun ikramiye avcılığındaki en büyük sorun olduğu söylendi. Kolonilerde android metresler olduğunu bilmiyor muydun Deckard?”

“Bu kanuna aykırı,” dedi Rick. Bu konudaki kanunu biliyordu.

“Tabii ki aykırı, seksin değişik çeşitleri de kanuna aykırı ama insanlar yine de yapıyorlar.”

“Seks değil de... ya aşk?”

“Aşk sekse verilen bir başka ad.”

“Müziğe duyulan aşk ya da ülkeneye duyduğün tutku gibi.”

“Bu eğer bir kadına ya da android imitasyonlara karşı olan aşksa, o sekstir. Uyan ve kendinle yüzleş Deckard. Sen sadece dişi bir androidle yatmak istedin, o kadar. Ne daha fazlası, ne de eksigi. Bir keresinde ben de böyle hissetmiştim. Bunun seni üzmesine izin verme. Zamanla iyileşirsin. Sadece sırayı karıştırma, o kadar. Yani onu öldürdükten ya da öldürüldüğünü gördükten sonra değil, önce fiziksel istek duy.”

Rick gözlerini Phil Resch'e dikti. "Önce onunla yatıp..."

"...sonra onu öldür." Phil Resch az ve öz konuşmuştu. Hâlâ gülümsüyordu.

Rick onun iyi bir ikramiye avcısı olduğunu fark etti. Düşünme şekli bunu kanıtlıyordu. Ya ben, ben iyi bir avcı mıyım?

Hayatında ilk kez bundan emin değildi.



JOHN R. ISIDORE yayından fırlamış ok gibi gökyüzünde süzülerek işten eve dönüyordu. Acaba hâlâ orada mı, diye kendi kendine sordu. Kipple kaplı dairesinde oturup Buster'ı seyrederken, Isidore da dâhil, birinin, koridorda yürüdüğünü hayal edip korkuyla titriyor muydu?

Daha önce karaborsa mal satan markete uğramıştı. Yanındaki koltuktaki soya fasulyesi unundan yapılmış beyaz kek, dolgun şeftaliler, güzel kokulu yumuşak peynir araba hızlanıp yavaşladıkça ileri geri gidip geliyordu. Gergin olduğundan arabayı iyi kullanamıyordu. Sözüm ona tamir edilmiş arabası eskisi gibi sesler çıkarıyordu.

Şeftali ve peynirin kokusu arabayı sarmıştı ve burnu bu kokulardan dolayı bayram yapıyordu. Bu az bulunan yiyecekleri alabilmek için Bay Sloat'tan iki haftalık maaşını önceden istemişti. Bunlara ek olarak koltuğunun altında bir şişe Chablis şarabı kırılmayacak şekilde duruyordu. Şarabı Amerika Bankası'ndaki bir kasada saklamış ve ne kadar fazla para önerirlerse önersinler onu asla satmamıştı. Tek nedeni belki bir gün bir kızın gelme olasılığıydı. Şimdiye kadar bu gerçekleşmemişti.

Apartman binasının çöp dolu ölü çatısı her zamanki gibi içini karartmıştı. Arabasından asansöre geçerken çevresindeki görüntüyü bir kenara bırakıp taşıdığı kıymetli yükü, şişeye yoğunlaştı ve hiçbir şeye takılıp düşmemeye özen gösterdi. Popo üstü bir düşüş ekonomik bir felaketle sonuçlanabilirdi. Asansör gıcırdayarak geldiğinde John kendi katının değil, yeni komşusunun yaşadığı katın düğmesine bastı. Şimdiyse kalbi göğsünde parçalara ayrılacakmış gibi çarparak Pris Stratton'un kapısında durmuş, şarap şişesinin ağzıyla yavaşça kapıya vuruyordu.

“Kim var orada?” Pris'in sesi arada kapı olduğu için hafif boğuk ama anlaşılır çıkıyordu. Sesinin tonu korku dolu ama aynı zamanda bıçak kadar keskindi.

John, Bay Sloat'un görüntülü telefonuyla görüşmenin yarattığı kendine güvenle karşılık verdiğinde sesi canlıydı. “Ben J.R. Isidore. Burada beraber akşam yemeği yapabilecek kadar malzeme var.”

Kapı aralandığında Pris ışıksız odadan loş hole doğru bakıyordu. “Sesin değişik geliyor. Sanki aniden büyümüşün gibi.”

“Bugün çalışma saatlerimde uğraşmam gereken rutin işler oldu. Eğer beni i-i-i-içeri alırsan...”

“Onları bana anlatacaksın.” Pris kapıyı onun girebileceği kadar aralamıştı ve taşıdıklarını görünce hafif bir çığlık attı. Yüzü ele avuca sığmaz bir canlılıkla parıldıyordu. Ama aniden bu sevincin yerini öldürücü acılıkta bir bakış aldı. Sevinç uçup gitmişti.

John paketleri ve şişeyi mutfığa götürdükten sonra aceleyle geri döndü. “Sorun nedir?”

Pris ifadesizce cevap verdi. “Bunları yiyemem.”

“Neden?”

Pris ellerini oldukça eski moda, ağır görünümlü eteğinin ceplerine sokarak omuz silkti ve öylesine yürüdü. “Oh... günün birinde sana söylerim.” Hafifçe gözlerini kaldırdı. “Yine de çok düşüncelisin. Şimdi gitmen gerekiyor, kimseyi görmek istemiyorum.” Müphem bir şekilde kapıya doğru ilerlediğinde sanki enerjisinin tümü tükenmiş ve küçülmüş gibi gözüküyordu.

“Senin sorununun ne olduğunu biliyorum.”

“Öyle mi?” Pris hole bakan kapıyı açtığında sesi daha da duygusuz, kayıtsızdı ve bomboş çıktı.

“Hiç arkadaşın yok. Bu sabahkinden çok daha kötü durumdasın, çünkü...”

“Benim arkadaşlarım var.” Aniden sesi eski otoritesine kovuşmuş ve hissedilir derecede güçlenmişti. “Ya da vardı. Yedi tane. Başlangıçta bu kadardılar, ikramiye avcılarını işe başlamadan

önce. Yani bazıları, belki de hepsi öldü.” Pris pencereye doğru yürüyüp karanlığa ve bu karanlığın içinde orada burada parıldayan birkaç ışığa gözlerini dikti. “Geriye kalan tek kişi ben olabilirim. Yani belki de sen haklısındır.”

“İkramiye avcısı nedir?”

“Doğru ya, siz insanların bunu bilmemesi gerekiyor. İkramiye avcısı elinde avlarının listesiyle dolaşan profesyonel bir katildir. Her öldürdüğü kişi için 1000 dolar civarında bir para alır. Genellikle şehirle bir kontratı olduğundan belli bir maaşı da vardır. Fakat bu maaşı çok çalışsın diye az tutarlar.”

“Bundan emin misin?”

“Evet. Yani öldürmesi için bir teşvik olup olmadığını mı soruyorsun? Evet var. İkramiye avcısı öldürmekten zevk alır.”

“Bence yanıyorsun.” John hayatında hiç böyle bir şey duymamıştı. ‘Arkadaş Canlısı Buster’ bile bundan bahsetmemişti. “Bu, günümüz Mercer ahlakına aykırı. Her yaşam birdir. Shakespeare’in eskiden dediği gibi; ‘hiçbir insan bir ada gibi yalnız değildir.’”

“John Donne.”

“Bu duyduğum en korkunç şey. Polisi arayamaz mısınız?”

“Hayır.”

“Ve senin peşindeler? Buraya gelip seni öldürecekler mi?” John kızın niye gizliliğe önem verdiğini şimdi anlıyordu. “Korkmana ve kimseyi görmek istememene şaşmamalı.” Ama bu hayal olmalı, diye düşündü. O, birinin onu öldüreceğine inanan psikolojik sorunları olan biri. Belki de bunun nedeni tozun beyne zarar vermesiydi. Belki o da özeldi. “Onları önce ben öldürürüm.”

“Neyle?” Pris belirsizce gülümsediğinde düzgün, beyaz dişleri gözükte.

“Lazer tabancası taşıma izni alırım. Burada kimseler olmadığı için izin almak daha kolay. Polis de olmadığından kendi kendini korumak zorundasın.”

“Peki ya sen isteyken?”

“İşten izin alırım!”

“Çok iyisin J.R. Isidore ama eğer polis diğerlerini; Max Polokov’u, Garland ve Luba’yı, Hasking ve Roy Baty’i...” Konuşmayı kesti. “Roy ve Irmgard Baty... Eğer onlar öldüyse zaten bunun önemi kalmaz. Onlar benim... Onlar benim en iyi arkadaşlarım. Onlardan niye haber alamıyorum sanki?” Pris kızgınlıkla küfretti.

John mutfığa gitti ve tozlu, çoktandır kullanılmamış bardak ve tabakları çıkarıp sıcak suyla yıkamaya başladı. Bir süre sonra Pris de gelip masaya oturdu. John, Chablis’i açarak şeftalileri, peynirleri paylaştırdı.

“Peynirin yanındaki şu beyaz şey de ne?”

“Soya fasulyesinin unundan yapılır. İsterdim ki...” Kızarak sustu. “Eskiden sığır etinden yapılmış sosla yerlermiş.”

“Bu androidlerin yaptığı tür bir hata. Bizi bu hatalar ele veriyor.” Pris, John’un yanına gelip arkadan beline sarıldı. “Şeftaliyi deneyeceğim.” Uzun parmaklarıyla, büyük bir dikkatle bir dilim şeftali aldı ve ağlamaya başladı. Soğuk gözyaşları yanaklarından süzülüp göğsüne dökülüyordu. John ne yapacağını bilemediğinden yiyecekleri paylaşmaya devam etti. Pris kızgınlıkla konuştu. “Allah kahretsin.” John’un yanından ayrıлып yavaş ölçülü adımlarla odada dolaşmaya başladı. “Biz Mars’ta yaşıyorduk. Androidleri tanımamın sebebi bu.” Sesinin titremesine rağmen devam etti. Sonunda konuşacak birini bulmanın onun için çok şey ifade ettiği belliydi.

John devam etti. “Ve dünyada tek tanıdıkların o androidler.”

“Yolculuk başlamadan önce birbirimizi tanıyorduk. Roy Baty ve Irmgard, New York’ta bir eczane

işletiyorlardı. Roy eczacıydı. Irmgard ise güzellik uzmanı. Kremler ve yağlarla uğraşırdı. Mars'ta cilt için pek çok ilaç alınıyor.” Pris bir süre duraksadı. “Roy'dan bir sürü ilaç satın alırdım. Onlara ihtiyacım vardı çünkü, her neyse orası korkunç bir yer. Burası -şiddetle tüm odayı, apartmanı kapsayan bir el hareketi yaptı- yanında hiç kalır. Sen benim yalnız olduğum için acı çektiğimi sanıyorsun. Mars yalnızlıklar beldesidir. Buradan daha da beter bir yalnızlık.”

“Androidlerle arkadaşlık etmiyor musun? Bir reklam görmüştüm.” John oturarak yemeye başladı. Pris de ifadesizce şarabını yudumluyordu. “Androidlerin yardımcı olduğunu duymuştum.”

“Androidler de yalnızlar.”

“Şarap hoşuna gitti mi?”

“Çok güzel.”

“Bu üç yıldır gördüğüm tek şişe.”

“Biz geri geldik, çünkü kimse orada yaşamak zorunda olmamalı. Orası yaşamak için yaratılmamış. En azından önümüzdeki birkaç milyar yıl içinde. Öyle eski ki. O korkunç yaşlılığı taşlarda bile hissedebiliyorsun. Her neyse, ilk önceleri Roy'dan ilaç alıyordum, sanki o yeni sentetik ağrı gidericiler, yatıştırıcılar için yaşıyor gibiydim. Sonra o zamanlar pul dükkânı olan Horst Hartman'la tanıştım. O kadar çok boş zamanın oluyor ki, mutlaka bir hobin olması lazım, zamanı doldurabileceğin bir şey. Horst benim kolonileşme öncesiyle ilgilenmemi sağladı.”

“Eski kitapları mı kastediyorsun?”

“Uzayda yolculuk yapılmadan önce yazılmış, uzay yolculuklarıyla ilgili kitaplar.”

“Uzay yolculuğu daha yapılmadan bunun üzerine bir hikâyeye nasıl...”

“Yazarlar uyduruyorlardı.”

“Neye dayanarak?”

“Hayal gücüne. Pek çok kez yanıldılar. Örneğin, Venüs'ün kocaman bir orman cenneti olduğunu ve oradaki kadınların parıldayan göğüs zırhıyla dolaştıklarını yazmışlar.” Pris, John'u inceledi. “Bu ilgini çekiyor mu? Uzun sarı saçlı ve göğüslerinde kavun büyüklüğünde zırh olan kadınlar.”

“Hayır.”

“Irmgard sarışın, fakat ufak tefektir. Her neyse, kolonileşme öncesinden kalan dergileri, kitapları, filmleri Mars'a gizlice sokarak bir servet kazanabilirsin. Hiçbir şey şehirler, büyük endüstriyel yatırımlar ve gerçekten başarılı olmuş bir kolonileşme hakkında yazılanları okumak kadar heyecan verici olamaz. Nasıl olmuş olabileceğini tahmin edebilirsin. Mars'ın nasıl olması gerektiğini de. Kanallar.”

“Kanallar mı?” John bu konuda bir şeyler okuduğunu hayal meyal hatırlıyordu. Mars'ta eskiden kanallara inanırlardı.

“Gezegeni boydan boya dolaşan kanallar ve diğer dünyalardan gelen sonsuz bilgelikte yaratıklar. Bizim zamanımızda, bazen daha da ileriki bir gelecekte radyoaktif tozun olmadığı bir dünyada geçen hikâyeler.”

“Bence bu, insanı daha da kötü hissettirir.”

“Hayır, hissettirmez,” dedi Pris, ters ters.

“Şu hikâyelerden, yazılardan hiç yanında getirdin mi?”

“Burada değersizler. O delilik dünyada hiç yaşanmadı. Zaten burada kütüphanelerde istemediğin kadar yazı var. Biz de zaten onları buradan çalıp otoroketle Mars'a yolluyoruz. Gece dolanırken birden bir ışık görüyorsun. Sonra bir roket parçalanıyor ve kolonileşme öncesinde yazılmış magazinler etrafa yağveriyor. Hepsi bir servet değerinde, fakat tabii ki onları satmadan önce kendin okuyorsun.” Pris konuya ısınmış görünüyordu. “Her şey...”

Hol kapısına vurulmuştu.

Yüzü kül rengine dönen Pris fisıldadı. “Bir yere gidemem. Ses çıkarmadan otur.” Kapıyı dinlemeye başladı. Konuştuğunda sesi neredeyse duyulmayacak kadar hafifti. “Acaba kapı kilitli mi? Tanrım, inşallah kilitlidir.”

Pris güçlü ve vahşi gözlerini John’a yalvarırcasına dikmiş, sanki bunu gerçek kılması için ona dua ediyordu.

Uzaktan gelen bir ses aniden konuştu. “Pris, orada mısın?” Bir erkek sesiydi. “Biz Roy ve Irmgard. Kartını aldık.”

Pris ayağa kalkıp yatak odasında kayboldu. Geriye döndüğünde elinde bir kalem ve kâğıt parçası vardı. Tekrar oturup hızla yazdı.

SEN KAPIYA GİT.

Isidore tedirginlikle kalemi alıp karşılık verdi.

NE DİYECEĞİM?

Pris kızgındı:

GERÇEKTEN ONLAR MI, BAK.

Isidore ayağa kalkıp asık bir yüzle oturma odasına doğru yürüdü. Gerçekten onlar olup olmadığını nasıl bileceğim, diye kendi kendine sorarak kapıyı açtı.

Kapının önünde Greta Garbo güzelliğinde mavi gözlü, sarı saçlı, ufak tefek bir kadın; zeki bakışlı, ama yassı, Moğol yüzüyle vahşi görünümlü iri yarı bir adam duruyordu. Kadın, gösterişli bir palto, yüksek topuklu parlak botlar, incecik bir pantolon giymişti. Adamın üzerindeyse ona sanki kasıtlı bir kabalık havası veren, buruşmuş bir tişört ve lekeli bir pantolon vardı. Adam, Isidore’a gülümsedi ama küçük, parlak gözleri şekillerini bozmadılar.

“Biz birini arıyoruz...” Konuşmaya başlayan ufak tefek, sarı saçlı kadın Isidore’un gerisine baktığında yüzü sevinçten parıldadı ve John’u hızla kenara itip içeri daldı. “Pris! Nasılsın!” Isidore döndüğünde iki kadın kucaklaşıyordu. Kenara çekildiğinde yüzünde yine o çarpık, anlamsız gülümsemeyle iri yapılı Roy içeri girdi.

ROY, ISIDORE’u işaret ederek Pris’e sordu. “Konuşabilir miyiz?”

Pris sevinçten titriyordu. “Belli bir noktaya kadar, evet.” Isidore’a döndü. “Bize izin verebilir misin?” Batyleri bir köşeye çekip konuştu. Daha sonra üçü beraber kendini rahatsız hisseden Isidore’a döndüler. “Bu, Bay Isidore. Benimle ilgileniyor.” Pris’in sözleri adeta muzip bir alaycılık taşıyordu. Isidore’a göz kırptı. “Bakın, bana doğal yemek getirdi.”

“Yemek mi?” Irmgard Baty kıvraklıkla mutfığa yöneldi. “Şeftaliler.” Anında bir çatal ve tabak aldı ve John’a gülümseyerek küçük, çabuk hayvani ısırıklarla şeftaliyi yemeye başladı. Pris’in gizli anlamlar saklayan gülüşünün aksine Irmgard’ın gülüşü sıcacıktı.

Ondan etkilenen John, Irmgard’ı takip etti. “Mars’tan mısınız?”

“Evet.” Konuştuğunda sesi bir kuşun şakıması kadar aniydi ve mavi gözleri ışıldıyordu. “Burası ne kadar korkunç bir bina. Burada başka kimse yaşamıyor, değil mi? Başka bir ışık görmedik.”

“Ben yukarıda oturuyorum.”

“Oh! Ben de senin ve Pris’in beraber yaşadığını sanmıştım.” Sesinde onaylamaz bir ton yoktu. Sadece düşüncelerini belirtmişti.

Gülümsemesini hiç kaybetmeyen Roy Baty ters bir sesle konuştu. “Polokov’u öldürmüşler.”

Pris’in yüzünde arkadaşlarını görünce beliren sevinç bir anda eriyip gitti. “Başka var mı?”

“Garland’ı da öldürdüler. Anders ve Gitchel’ı da. Bugün de Luba’yı avladılar.” Bu haberleri vermek sanki hoşuna gidiyormuş gibi konuşuyordu. Pris’in şoku ona adeta zevk veriyordu. “Luba’yı öldürebileceklerini hiç ummamıştım.”

“Ve geriye sadece...”

“Üçümüz kaldık.” Irmgard endişeli bir aceleyle konuştu.

“Bu yüzden buradayız.” Roy Baty’nin sesi beklenmedik, yepyeni bir sıcaklıkla gürlledi. Sanki durum ne kadar kötü olursa, o da o denli zevk duyuyordu. Isidore buna hiçbir anlam veremedi.

Pris’in sesi yaralıydı. “Oh! Tanrım.”

“Dave Holden adında bir ikramiye avcıları vardı.” Irmgard bu adı söylerken sesi nefret doluydu. “Polokov az kalsın onu öldürüyordu.”

“Az kalsın.” Roy tekrarladı. Gülümseme tüm yüzüne yayılmıştı.

Irmgard devam etti. “Dave Holden şimdi hastanede ve listeyi bir başka ikramiye avcısına verdiler. Polokov az kalsın onu da haklıyordu. Fakat sonunda o Polokov’u emekliye ayırdı. Sonra Luba’nın peşine düştü. Bunu biliyoruz, çünkü Luba bir şekilde onu yakalayıp Garland’a haber verdi ve onu alıp Mission Caddesi’ndeki binaya götürdüler. Garland’ın gönderdiği adam ikramiye avcısını götürdükten sonra Luba bizi aradı. Luba, Garland’ın onu öldüreceğinden emindi. Fakat Mission’da bir şey ters gitti. Ne olduğunu bilmiyoruz, belki de asla öğrenemeyeceğiz.”

Pris sordu. “İkramiye avcısında isimlerimiz var mı?”

Irmgard cevap verdi. “Evet tatlım, sanırım var. Fakat nerede olduğumuzu bilmiyor. Roy ve ben dairemize geri dönmeyeceğiz. Alabileceğimiz her şeyi arabaya tıktık ve bu pis, eski binaya taşınıyoruz.”

Birden cesaretini toplayan Isidore konuştu. “Bu akıllıca olur mu? He-hepinizin aynı yerde olması?”

“Diğer herkesi avladılar.” Irmgard daha önceki yüzeysel endişesine rağmen garip bir biçimde, kocası gibi uzaktı. Hepsi bir garipti. Tam olarak tanımını yapamasa da Isidore bunu hissedebiliyordu.

Sanki onlara özgü bir soyutluk tüm zihinsel işlevlerine hükmediyordu. Ama Pris bunun dışındaydı. O gerçekten korkmuştu. Pris hemen hemen doğal görünüyordu, fakat...

Roy, Isidore'u işaret ederek Pris'e sordu. "Niye ona taşınmıyorsun? O seni koruyabilir."

"Bir tavukkafa mı? Ben bir tavukkafayla yaşayamam." Sanki kızgınlıktan burnundan ateşler çıkıyor gibiydi.

Irmgard hızla devam etti. "Böyle bir zamanda ukalalık etmen saçmalık. İkramiye avcıları hızlı hareket ederler. Hatta işi bu gece bile bitirmeye çalışabilir. Belli bir zaman içinde bitirirse ek bir..."

"Tanrım! Hol kapısını kapasanıza." Roy kapıyı tek bir hareketle çarptı ve kilitleti. "Bence Isidore'un yanına taşınmalısın Pris. Irm ve ben de sizinle aynı binada kalmalıyız. Böylece birbirimize yardım edebiliriz. Uzay gemisinden kaçırdığım birkaç elektronik eşya var. Çift yönlü çalışan bir dinleme cihazı yapabilirim, böylece sen bizi duyabilirsin, biz de seni. Dördümüzün de çalıştırabileceği bir alarm sistemi kurarım. Sentetik kimliklerin, hatta Garland'ınkinin bile bir işe yaramadığı ortada. Garland o ikramiye avcısını Mission'a getirterek kendi ipini kendi eliyle hazırlamış oldu ve Polokov da avcıdan mümkün olduğunca uzakta durmak yerine ona yaklaşmayı tercih etti. Biz bunu yapmayacağız." Roy en ufak bir endişe duymuyor gibiydi. Aksine bu durum ona delice bir enerji veriyordu. "Bana göre..." Gürültüyle nefes aldı. Odadaki herkesin, Isidore'un bile dikkatini toplamıştı. "Bence üçümüzün birden yaşamasının bir nedeni var. Eğer nerede olduğumuz hakkında en ufak bir fikri olsaydı çoktan burada olurdu. İkramiye avcılığında en önemli şey mümkün olduğunca hızlı çalışmaktır. Kazanç bundan sağlanır."

Irmgard aynı fikirdeydi. "Ve eğer beklerse daha önce de yaptığımız gibi yine kaçarız. Sanırım Roy haklı. Bahse varım adlarımızı biliyor ama nerede olduğumuz hakkında en ufak bir fikri yok. Zavallı Luba. O opera binasında tıklıp kaldı. Onu bulmak hiç de zor olmamıştır."

Roy büyük bir resmiyetle konuştu. "Bunu kendisi istedi. Herkesin tanıdığı biri olmakla korunacağını sandı."

"Ona tam tersini yapmasını söylemiştin."

"Doğru, Luba'ya söyledim. Polokov'a da kendini WPO'dan biri olarak göstermemesini tembih etmiştim. Garland'a da eninde sonunda kendi avcılarından birinin onu da haklayacağını söylemiştim. Sonunda da büyük bir olasılıkla böyle oldu." Roy yüzünde bilge bir derinlik ifadesiyle topukları üzerinde ileri geri sallanıyordu.

Isidore sesini yükseltti. "An-An-Anladığıma gö-göre Bay Baty si-si-sizin li-lideriniz."

Irmgard cevap verdi. "Oh, evet, Roy bir liderdir."

Pris devam etti. "Mars'tan buraya olan yolculuğumuzu o planladı."

"Öyleyse o-o-onun dediğini yapmalısınız." Sesi umut ve gerginlik doluydu. "E-Eğer be-benimle yaşarsan Pr-Pris ha-ha-rika olur. Birkaç gün evde kalırım. Zaten tatil yaklaşıyor." Belki de oldukça yaratıcı olan Milt ona bir silah yapabilirdi, ikramiye avcılarını onlar her neyseler öldürebilecek orijinal bir şey. Isidore'un hayalinde elinde bir liste ve silahla dolaşan acımasız, karanlık bir silüet vardı. Bu yaratık bir makine gibi hareket ediyor ve öldürmeyi işi olarak görüyordu. Duyguları, hatta bir yüzü bile olmayan, öldüğünde ona benzer bir başkası tarafından yeri doldurulan, herkes vurulup öldürülene kadar durmayan bir yaratık.

Polisin bir şey yapamaması inanılmazdı. Buna inanamıyorum, diye düşündü. *Bu insanlar mutlaka bir şey yapmış olmalılar.* Belki de izinsiz olarak dünyaya göç ettiler. Ama televizyon onaylanmamış inişlerin rapor edilmesini söylüyordu. Polislerin inişleri izliyor olmaları gerekiyordu.

Zaten artık kimse bilerek öldürülmüyordu. Bu Mercerizm'in kurallarına aykırıydı.

"Tavukkafa benden hoşlandı."

"Ona böyle hitap etme, Pris." Irmgard, Isidore'a şefkatle baktı. "Onun sana ne diyebileceğini

düşün.”

Pris hiçbir şey söylemedi, ifadesi anlaşılmazdı.

“Gidip dinleme cihazını yapacağım. Irmgard ve ben bu dairede kalacağız. Pris, sen Bay Isidore’la git.” Roy iri yapısından beklenmeyecek bir hızla kapıya doğru yürüdü. Arkasından çarpılan kapının ardında yok oldu. O sırada Isidore anlık, garip bir halüsinasyon gördü. Kısa bir süre için önünde metalden oluşan bir iskelet, bataryalar, dişliler, elektrik akımlarından oluşan bir platform belirdi. Daha sonraysa Roy Baty’nin vücudunun gerçek görüntüsü geri geldi. Isidore içinde yükselen gülme isteğini bastırdı. Kendini şaşkın hissediyordu.

Pris uzaktan gelen bir sesle konuştu. “Tam bir hareket adamı. Yazık ki mekanik şeyleri yapacak el becerisi yok. Acı verici.”

“Eğer kurtulursak bunu Roy’a borçlu olacağız.” Irmgard’ın ses tonu Pris’i azarlarcasına sertti.

“Buna değer mi?” Pris daha çok kendi kendine konuşup omuz silkti. Daha sonra Isidore’a dönüp başını salladı. “Peki J.R., sana taşınacağım, böylece beni koruyabileceksin.”

“He-he-pinizi koruyacağım.”

Irmgard Baty ciddi ve resmi bir ses tonuyla John’a doğru konuştu. “Hepimizin bunu takdir ettiğini bilmenizi istiyorum, Bay Isidore. Siz burada, Dünya’da bulduğumuz tek arkadaşsınız, çok iyisiniz ve umuyorum ki günün birinde bu iyiliğinizin karşılığını verebiliriz.” Irmgard, John’un koluna hafifçe vurdu.

“Okuyabileceğim kolonileşme öncesi yazılar var mı?”

“Anlamadım?” Irmgard Baty soru dolu gözlerle Pris’e bakıyordu.

Pris cevap verdi. “Sadece bu eski dergiler.” Pris yanına almak için bir şeyler toparlamıştı. Isidore, paketi onun elinden aldığı anda hedefine ulaşmanın hoşnutluğuyla gelen sıcaklığın tüm vücuduna yayıldığını hissetti. “J.R. gelirken o yazılardan getirmedi, sana nedenini açıklamıştım.”

J.R. hole çıkarken konuştu. “Ya-Yarın bi-bir kütüphaneye gi-gi-gideceğim. Ve hem sana, hem bana oku-okuyacak bir şeyler alacağım, böylece vakit de geçirmiş olursun.”

John, Pris’i yukarı, kendi dairesine götürdü. Daire karanlık, boş, havasız ve soğuktu. Ama John, Pris’in eşyalarını yatak odasına taşıırken ısıtıcıyı ve ışıkları açıp, televizyonu tek kanalına göre ayarladı.

“Bunu sevdim.” Pris aynı eskisi gibi uzak ve dalgın bir ses tonuyla konuşuyordu. Elleri ceplerinde odada dolaşırken yüzünde, söylediklerinin aksine, hoşnutsuzluğunu yansıtan ekşi bir ifade vardı.

John eşyalarını koltuğa koyarken sordu. “Sorun ne?”

“Hiçbir şey.” Pris pencerenin önünde durup perdeleri açtı ve somurtkan bir yüzle dışarıya baktı.

“Eğer seni aradıklarını düşünüyorsan..”

“Bu, Roy’un bana verdiği ilaçların neden olduğu bir rüya.”

“An-anlayamadım?”

“İkramiye avcılarının gerçekten var olduğuna inanıyor musun?”

“Bay Baty arkadaşlarınızı öldürdüğünü söyledi.”

“Roy Baty en az benim kadar delidir. Bizim yolculuğumuz Doğu yakasındaki akıl hastanesiyle burası arasındaydı. Biz, hepimiz kusurlu duygusal yaşamları olan şizofrenleriz ve ayrıca grupça halüsinasyonlar görüyoruz.”

John rahatladığını hissetti. “Doğru olduğunu sanmıyordum zaten.”

“Neden?” Pris dönüp büyük bir dikkatle gözlerini ona dikti. Gözlerindeki inceleyen ifade John’u kızarttı.

“Çü-Çünkü böyle şeyler olmaz. Hü-Hü-hükümet suçu ne olursa olsun, kimseyi öldürmez ve

Mercerizm..”

“Fakat eğer insan değilsen durum çok farklı.”

“Bu doğru değil. Hayvanlar, hatta yılan balıkları, sincaplar, yılanlar ve örümcekler bile kutsaldır.”

Pris ona hâlâ dikkatle bakıyordu. “Yani bu olamaz. Değil mi? Söylediğin gibi hayvanlar bile kanunla korunuyor. Tüm hayat korunuyor. Kıvranan, kıpırdanan, yer altında yaşayan, uçan, yumurtlayan, sürü halinde dolaşan her organik canlı...” Roy Baty bir sürü telle odanın kapısını açıp içeri girdiğinde Pris sustu.

“Böcekler çok kutsaldır.” Roy onları dinlediğinden dolayı en ufak bir utanç duymuyordu. Oturma odasının duvarındaki bir resmi kaldırıp, çivisine ufak bir elektronik alet taktı ve resmi geri asıp incelemeye başladı. “Şimdi de alarm.” Karmaşık bir mekanizmaya bağlı telleri toparlayıp ahenksiz gülüşüyle elindekileri Pris ve John’a gösterdi. “Alarm. Bu teller anten vazifesi görecekler. Onları halının altına yerleştiriyorum. Bu...” Roy duraksayıp anlaşılması güç bir şeyler geveledi. “Bu zihinsel bir yaratığı saptamaya yarayacak.”

“Tamam, bizi uyaracak, ya sonra? Onun bir silahı olacak. Herhalde ona saldırıp ölene kadar ısıramayız.”

“Bu alette bir Penfield ünitesi de var, böylece alarm çaldığında davetsiz misafirimiz bunun sayesinde paniğe kapılacak. Tabii eğer çok hızlı hareket etmezse, ki edebilir, panik korkunç boyutlarda olacak. Hiçbir insan uzun süre dayanamaz. Panik, ani hareketlere, kaçmaya ve kas spazmlarına neden olur. Bu da bize onu haklamamız için fırsat verecek.”

Isidore sordu. “Alarm bizi de etkilemeyecek mi?”

“Evet, bu doğru, Isidore’u etkileyecek.”

Roy işine devam etti. “Ne olmuş yani? Her ikisi de panik içinde buradan kaçacaklar, bu yine de bize hareket etmemiz için zaman verecek. Nasılsa Isidore’u öldürmezler, onun adı listelerinde yok. Bu yüzden saklanmak için onu kullanıyoruz ya.”

Pris sert bir sesle konuştu: “Daha iyisini yapamaz mısın Roy?”

“Hayır, yapamam.”

Isidore, Roy’a döndü. “Yarın bir silah ala-alabilirim.”

“Isidore’un varlığının alarmı çalıştırmayacağından emin misin? Netice de o bir... biliyorsun.”

“Onun beyin dalgaları yetersiz. Alarmin çalışması için bir insan daha gerekli.” Roy söylediklerinin ne anlama geldiğini biliyordu. Isidore’a dik bakış fırlattı.

“Siz androidsiniz.” Ama Isidore için bu önemli değildi. “Sizi neden öldürmek istediklerini anlıyorum. Tam olarak canlı değilsiniz.” Her şey; ikramiye avcısı, arkadaşlarının öldürülmesi, Dünya’ya olan yolculuk ve bütün bu önlemler şimdi Isidore’a bir anlam ifade ediyordu.

Roy Baty, Pris’e döndü. “İnsan dediğimde yanlış kelime kullanmış oldum.”

“Evet, bu doğru Bay Baty, fakat bundan bana ne? Demek istediğim ben bir ‘özel’im ve bana da pek iyi davrandıkları söylenemez. Mesela göç edemiyorum.” Isidore neredeyse anlamayacak kadar hızlı konuştuğunu fark etti. “Siz buraya gelemezsiniz. Ben...” Kendini sakinleştirdi.

Roy Baty kısa bir sessizlikten sonra imalı bir biçimde konuştu. “Mars’tan hoşlanmazdın. Hiçbir şey kaçırmıyorsun.”

“Bizim farklı olduğumuzu anlaman ne kadar sürecekti diye merak ediyordum. Biz farklıyız, öyle değil mi?” dedi Pris ve Isidore’a baktı.

Roy Baty devam etti. “Garland ve Max Polokov’u tuzağa düşüren de bu olmalı. Luba da testi geçebileceğinden çok emindi. Hepsi emindi.”

Isidore anlaşıldığı için gurur ve heyecan duyuyordu. “Sen çok akıllısın. Soyut düşünebiliyorsun ve...” Isidore her zamanki gibi tüm söyleyeceklerini birbirine karıştırmıştı. “Keşke ben de senin gibi,



senin sahip olduğun... o zaman testi geçebilirdim. Bir tavukkafa olmazdım. Bence sen çok üstünsün ve senden çok şey öğrenebilirim.”

Roy Baty kısa bir aradan sonra işine geri döndü. “Alarmı tamamlayacağım.”

Pris gür ve keskin bir sesle konuştu. “Bizim Mars’tan nasıl kaçtığımızı ve orada yaptıklarımızı henüz anlamıyor.”

Roy Baty homurdandı. “Yani yapmak zorunda olduğumuz şeyleri demek istiyorsun.”

Hole açılan kapının önünde Irmgard Baty duruyordu. “Sanırım Bay Isidore için endişelenmemiz yersiz,” Isidore’a doğru hızla yürüyüp gözlerinin içine baktı. “Söylediği gibi, ona da pek iyi davranmıyorlar ve bizim Mars’ta yaptıklarımız onu ilgilendirmiyor. O bizi tanıdığı kadarıyla seviyor ve bu duygusal kabulleniş onun için çok önemli. Bizim bunu anlamamız çok zor ama bu bir gerçek.”

Isidore’un yanında durup yüzüne bakmaya devam etti. “Bizi yakalatarak çok para kazanabilirsin, bunu biliyor muydun?” Irmgard kocasına döndü. “O bunun farkında ama yine de hiçbir şey söylemeyecek.”

Pris, Isidore’a yaklaştı: “Sen harika bir adamsın Isidore. Irkının gurur kaynağısın.”

Roy da onlara katıldı. “Eğer bir android olsaydı yarın, saat ona kadar bizi yakalatıp işine devam ederdi. Gerçekten etkilendim.” Sesinin tonu anlaşılıyordu. En azından Isidore için ne düşündüğünü anlamıyordu. “Ve biz bu dünyanın bize karşı olan düşmanca yüzlerle dolu olduğunu sanmıştık.” Roy bir kahkaha patlattı.

Irmgard devam etti. “Ben hiç endişelenmiyorum.”

Roy ona döndü. “Her hücren korku dolu olmalı.”

Pris, “Gemide anlaşmazlık çıktığında yaptığımız gibi oylayalım,” diyerek araya girdi.

“Ben daha fazla konuşmayacağım. Fakat onun gibi bizi içeri alıp yardım edecek ikinci bir insan bulabileceğimizi sanmıyorum. Bay Isidore gerçekten...” Irmgard doğru kelimeyi arıyordu.

Pris cümleyi tamamladı. “Özel biri.”

BÜYÜK BİR ciddiyet ve merasimle oylar kullanıldı.

Irmgard sert bir sesle sonucu açıkladı. “Burada kalıyoruz. Bu binada, bu dairede.”

“Ben Bay Isidore’u öldürüp başka bir yerde saklanalım diyorum.” Roy Baty, karısı ve Isidore gerginlikle Pris’e döndüler.

Pris kısık sesiyle konuştu. “Ben burada kalalım diyorum.” Devam ettiğinde sesi yükselmişti. “Bence J.R.’ın bizim için değeri tehlikesinden daha fazla. Tabii ki insanların içinde fark edilmeden yaşayamayız. Polokov, Garland, Luba ve Anders’i öldüren de bu oldu zaten.”

Roy Baty devam etti. “Belki onlar da bizim yaptığımızı yaptılar, yani değişik olduğuna inandıkları bir insana güvenip her şeyi anlattılar. Değişik, senin dediğin gibi ‘özel’ bir insana.”

“Bunu bilmiyoruz. Bu sadece bir varsayım. Bence onlar ortalıkta fazla dolaştılar, Luba’nın bir sahnedeki şarkı söylemesi gibi. Biz kahrolasınca üstün zekâmıza fazla güveniyoruz ve sonunda bizi mahveden de bu oluyor Roy.” Irmgard kocasına hiddetle söylenirken küçük göğüsleri büyük bir hızla inip kalkıyordu. “Biz öyle akıllıyız ki... Kahretsin Roy, şu anda şimdi bile aynı şeyi yapıyorsun.”

Pris devam etti. “Bence Irm haklı.”

“Yani hayatlarımızı hastalıklı, standartların altındaki...” Roy sonunda teslim olmuştu. “Yorgun düştüm. Bu çok uzun bir yolculuktu, Bay Isidore. Fakat ne yazık ki uzun süredir burada değiliz.”

Isidore mutlulukla konuştu. “Umarım burada, dünyadaki günlerinizin güzel geçmesine bir katkı olur.” Isidore bundan emindi. Bu, bugün görüntülü telefonla görüşmenin verdiği güvenin bir sonucuydu.

Rick Deckard resmi olarak görevi sona erir ermez büyük cam vitrinleri ve karanlıkta parlayan levhalarıyla, bloklarca hayvan satıcısının sıralandığı Hayvan Sokağı’na uçtu. Günün erken saatlerinde peydahlanan yeni depresyon hâlâ etkisini devam ettiriyordu. Hayvan ve hayvan tüccarlarıyla ilgilenmesi depresyon kefenini yırtıp defedebileceği zayıf bir noktayı, bir çatlağı oluşturuyordu. En azından geçmişte hayvanların görüntüsü, pahalıya mal olacak risklerle dolu para pazarlığının kokusu ona her zaman iyi gelmişti. Belki şimdi de işe yarardı.

“Evet, efendim,” dedi temiz giyimli hayvan satıcısı, Rick sabırlı ve fark edilir bir istekle hayretten ağız açık bir şekilde vitrindekilere bakarken. “Sevdiğiniz bir şey var mı?”

“Gördüğüm pek çok şey hoşuma gidiyor ama beni endişelendiren fiyatlar.”

“Bize yapmak istediğiniz pazarlığı söyleyin. Ne zaman almak istediğinizi ve ödemeleri nasıl yapmak istediğinizi de belirtin. Biz de öneri paketinizi satış müdürümüze sunar, onun onayını alırız.”

“3000 dolar nakidim var.” Şube günün sonunda Rick’e ikramiyesini ödemişti. “Şurada duran tavşan ailesinin fiyatı ne kadar?”

“Efendim, eğer 3000 dolarınız varsa size çok daha iyi bir şey satabilirim. Bir keçiye ne dersiniz?”

“Keçi almayı pek düşünmemiştim.”

“Acaba bu sizin için pahalı mı?”

“Genellikle yanımda 3000 dolar taşımam da.”

“Tavşanlardan bahsettiğinizde bunu anlamıştım efendim. Ama herkesin bir tavşanı vardır. Bence siz, ait olduğunuz keçi sınıfını düşünmelisiniz. Doğruyu söylemek gerekirse daha çok keçi sahibi olabilecek birine benziyorsunuz.”

“Keçilerin avantajları neler?”

“Keçinin en önemli avantajı onu çalmak isteyecek kişiyi boynuzlamasının ona öğretilmesidir.”

“Eğer bir hava otosundan uyuşturucu iğne atıp, sonra iple çatıya inerlerse bu pek bir işe yaramaz.”

Satıcı yılmayarak devam etti. “Keçi sadık bir hayvandır ve hiçbir kafesin zincirleyemeyeceği özgür, doğal bir ruhu vardır. Ayrıca sizin farkında olmadığımız ek bir özelliği de vardır. Çoğunlukla bir hayvanı satın alıp eve götürürsünüz ve sabah uyandığınızda herhangi bir radyoaktif nesneyi yiyip ölmüştür. Oysa bir keçi için radyoaktif yemekler tehlike yaratmaz, çünkü keçi seçtiği her şeyi yiyebilir. Hatta bir ineği, atı ve özellikle kediyi öldürebilecek nesnelere bile. Uzun süreli düşünüldüğünde bir keçinin... özellikle dişiyse... ciddi hayvan sahiplerine diğer hiçbir hayvanın sağlayamadığı kadar olanak sağladığını söyleyebiliriz.”

Rick kafesinin tam ortasında duran büyük siyah bir keçiyi fark edip ona doğru ilerlediğinde satıcı da arkasından seğirtti. “Bu keçi dişi mi?”

“Evet, o bir dişi. Gördüğünüz gibi oldukça iri siyah bir Nubian keçisi. Bu yılın satışlarında çok önemli bir yeri var ve onun için oldukça cazip, fevkalade az bir fiyat istiyoruz.”

Rick buruşmuş Sidney kataloğunu çıkarıp siyah Nubian keçisinin fiyatına baktı.

“Peşin parayla mı ödeyeceksiniz, yoksa kullanılmış hayvanınızı mı takas edeceksiniz?”

“Tamamı peşin.”

Satıcı bir kâğıt parçasına fiyatı yazıp yapmacık bir gizlilikle, hızla Rick’e gösterdi.

“Çok fazla.” Rick kâğıt parçasını alıp daha mütevazı bir rakam yazdı.

Satıcı itiraz edip başka bir fiyat yazdı. “Bir keçiyi söylediğiniz fiyata satamayız. Bu keçi bir yaşından daha küçük ve uzun bir yaşam süresi var.” Fiyatı Rick’e gösterdi.

“Anlaştık.”

Rick kontratı imzalayıp tüm ikramiye parası olan 3000 doları ön ödeme olarak yatırdıktan kısa bir süre sonra kendini hava otosunun yanında afallamış bir şekilde, hayvan satıcısında çalışanların keçinin sandığını arabaya yüklemesini seyrediyor buldu. Kendi kendine, şimdi bir hayvana sahibim, diye düşündü. Yaşayan, elektronik olmayan bir hayvan. Hayatımda ikinci kez böyle bir şey oluyor.

Masraf ve kontratın getirdiği borçlanma onu dehşete düşürüyordu. Titrediğini hissetti. Fakat bunu yapmalıydım, diye düşündü. Phil Resch’le yaşadığım tecrübeden sonra kendime ve yeteneklerime olan inancımı ve güvenimi tekrar kazanmalıydım, yoksa daha fazla bu işte çalışmam.

Hissizleşen elleriyle hava otosunu gökyüzüne yükseltip dairesine ve İran’a doğru yola çıktı. İran kızacaktı, çünkü sorumluluk duygusu onu rahatsız edecekti ve evde çoğunlukla o olduğundan dolayı tüm bakım işleri ona düşecekti. Rick kendini yeniden kederlenmiş hissetti.

Rick apartmanın çatısına indikten sonra bir süre oturup, kafasında gerçeğe uygun bir hikâye oluşturdu. İşim bunu gerektiriyor, diye düşündü. Prestij meselesi. Elektrikli bir koyunla daha fazla devam edemezdik. Çünkü bu benim moralimi etkiliyordu, belki de ona böyle söyleyebilirim.

Arabasından inip bir manevrayla, keçinin kafesini arka koltuktan zorlukla ve soluk soluğa çatı zeminine indirdi. Yolculuk sırasında kafesinde kayan keçi onu zeki, canlı gözlerle izlemiş ama sesini çıkarmamıştı.

Rick asansörle kendi katına inip, tanıdık holde ilerledi ve dairesinin kapısında durdu.

Mutfakta akşam yemeğiyle meşgul olan İran onu karşıladı. “Merhaba, bu gece niye geciktin?”

“Çatıya gel, sana bir şey göstermek istiyorum.”

“Bir hayvan mı satın aldın?” İran önlüğünü çıkardı, eliyle saçlarını düzeltti ve Rick’in ardından daireden çıktı. Beraberce uzun sabırsız adımlarla holde ilerlediler. “Onu ben yanında olmadan satın almamalıydın.” İran nefes nefeseydi. “Benim de bu önemli kararda bir katkı olmalıydı...”

“Bunun bir sürpriz olmasını istedim.”

Iran onu suçlarcasına konuştu. “Bugün ikramiye parası kazandın, değil mi?”

“Evet, üç andyi emekli ettim.” Rick asansöre girdi ve Iran’la beraber yukarı çıktılar. “Bunu satın almalıydım. Bugün bir sorun çıktı. Onları emekli etmemle ilgili bir sorun. Bir hayvan almadan daha fazla devam edemezdim.” Asansör çatıya varınca Rick karısını akşamüstü karanlığının içinden kafese götürdü. Bu arada tüm apartman sakinlerinin kullanabileceği ışıkları yakarak, sessizce keçiyi işaret etti. Iran’ın tepkisini bekliyordu.

“Oh! Tanrım.” Iran kafese doğru ilerleyip içindekine göz attıktan sonra kafesin çevresinde dolanıp keçiyi her yönden inceledi. “O gerçek mi? Sahte değil, değil mi?”

“Kesinlikle gerçek. Tabii eğer beni dolandırmamışlarsa.” Fakat dolandırma olaylarına çok ender rastlanırdı. Çünkü cezası gerçek hayvanın fiyatının 2.5 katı kadardı. “Hayır, beni dolandırmadılar.”

“Bu bir keçi. Siyah Nubian keçisi.”

“Ve dişi. Belki gelecekte onu dölleyebiliriz ve sütüyle peynir yapabiliriz.”

“Onu çıkarıp koyunun olduğu yere koyabilir miyiz?” dedi Iran.

“En azından bir süre bağlı kalmalı.”

“Hayatım aşk ve zevkle dolu. Josef Strauss’un çok eski bir şarkısı. Hatırlıyor musun? İlk tanıştığımızda.” Iran elini nazikçe Rick’in omzuna koyup, uzandı ve onu öptü. “Çok fazla aşk ve aynı zamanda zevk.”

“Teşekkürler.” Rick ona sarıldı.

“Haydi aşağıya inip Mercer’e teşekkürlerimizi sunalım, sonra tekrar çatıya çıkıp ona bir isim koyarız. Bir ada ihtiyacı var. Belki daha sonra biraz ip bulursun ve onu bağlarız.”

Atı Judy’i tımar eden komşuları Bill Barbour onlara seslendi. “Merhaba! Çok güzel bir keçi, Deckard. Tebrikler. İyi akşamlar, Bayan Deckard. Belki çocukları olur. Tayımı onun birkaç çocuğuyla değiş tokuş edebilirim.”

“Teşekkürler.” Rick asansöre yönelen Iran’ı izledi. “Bu depresyonunu geçirdi mi? Benimkini geçirdi.”

“Benimkini de. Şimdi o koyunun sahte olduğunu herkese söyleyebiliriz.”

“Bu gerekli değil.”

“Ama bunu yapabiliriz.” Iran ısrarcıydı. “Görmüyor musun, artık saklamak zorunda olduğumuz hiçbir şey yok. Düşlediğimiz şey gerçekleşti.” Iran bir kez daha parmaklarının ucunda yükselip Rick’i öptüğünde istekli ve düzenli nefesi Rick’in ensesini gıdıklıyordu. Iran daha sonra uzanıp asansörün düğmesine bastı.

O sırada bir şey sanki Rick’i uyardı. “Hemen daireye inmeyelim. Burada keçiyle kalıp ona bakalım ve besleyelim. Bana bir çuval yulaf verdiler. Ayrıca keçi bakımıyla ilgili kitapçığı da okuyabiliriz. Kitapçıktan para almadılar. Ona Euphemia diyebiliriz.” Ancak asansör çoktan kata ulaşmıştı ve Iran da içine giriyordu. “Iran, bekle.”

“Mercer’le bir olup şükranlarımızı sunmamak ahlaka aykırı olur. Bugün kutunun kollarını bir süre tuttum, şu andaki gibi olmasa da depresyonumun azaldığını hissettim. Her neyse, sonunda bir taş buraya isabet etti.” Iran bilek kemiğini gösterdiğinde Rick küçük koyu morluğu fark etti. “Ve acıya rağmen Mercer’le olduğumuzda daha iyi hissedip, daha iyi bir durumda olduğumuzu düşündüm. Fiziksel olarak acıyı hissettim ama aynı zamanda dünyadaki herkesi, o anda kolları tutan herkesi de yanımda hissettim.” Iran kapanmasını önlemek için asansörün kapısını tutuyordu. “İçeri gir Rick. Bu sadece bir an sürecek, zaten çok az füzyona giriyorsun. Şu an hissettiklerini diğerlerine de aktarmanı istiyorum, çünkü bunu onlara borçlusun. Hissettiklerimizi sadece kendimize saklamamız haksızlık.”

Iran tabii ki haklıydı. Rick asansöre girip bir kez daha aşağıya indi.

Iran oturma odasındaki empati kutusunun devre anahtarını çevirdiğinde yüzü gittikçe daha da

büyüyen bir sevinçle, tıpkı yeni yükselen bir hilal gibi aydınlanıyordu. “Herkesin bilmesini istiyorum. Bir keresinde bu bana da olmuştu. Füzyona girdiğimde yeni hayvan almış birisine rast geldim ve bir gün...” Yüzü kısa bir süre için kararmış, o zevk dolu ifade uçup gitmişti. “Bir gün hayvanı yeni ölmüş biriyle kontak kurdum. Diğerlerimiz hissettiğimiz mutlulukları paylaşıyorduk ama ben mutlu değildim ve bu o kişiyi biraz neşelendirdi. İntihar etmeyi düşünen birine bile ulaşabiliriz ve belki de hissettiklerimiz...”

“Bizim mutluluğumuza sahip olacaklar ama biz onu kaybedeceğiz. Onların hisleriyle, kendi hissettiklerimizi değiş tokuş edince mutluluğumuz kaybolacak.”

Empati kutusunun ekranı hızla akan canlı, şekilsiz renkleri gösteriyordu. İran nefes alıp iki kolu sıkıca tuttu. “Eğer hissettiklerimizi net bir şekilde aklımızda tutarsak onları kaybetmeyiz. Füzyonun anlamını hiç anlayamadın, değil mi Rick?”

“Sanırım hayır.” Fakat hayatında ilk kez İran gibi insanların Mercerizm’den kazandıkları değeri fark ediyordu. Büyük bir olasılıkla Phil Resch’le yaşadığı deney Rick’in yapısını değiştirmiş, bir nörolojik şalteri kapatıp, bir diğerini açmış ve belki de bu zincirleme bir reaksiyona sebep olmuştu. Rick aceleyle konuşup İran’ı empati kutusundan uzaklaştırdı. “İran, beni dinle. Sana bugün olanları anlatmak istiyorum.” Rick, İran’ı kanepeye kadar götürüp, oturttu. “Daha önce hiç görmediğim bir başka ikramiye avcısıyla tanıştım. Sanki vahşi hayvan gibi onları öldürmekten hoşlanan biri. Onunla tanıştıktan sonra ilk kez androidlere değişik bir açıdan baktım. Demek istediğim ben de androidleri o ikramiye avcısı gibi görüyordum.”

Rick devam etti. “Kendime tek soruluk bir test uygulayıp bunu kanıtladım. Androidlere sempati duymaya başladım ve bunun ne demek olduğunu sen de biliyorsun. Daha bu sabah kendin söylemiştin; ‘zavallı andyler’. Yani neden bahsettiğimi anlıyorsun. Bu yüzden keçiyi satın aldım. Daha önce kendimi hiç böyle hissetmemiştim. Belki de bu senin geçirdiğin gibi bir depresyondur. Ben her zaman senin bu depresyondan hoşlandığını ve istediğin zaman kendi isteğinle veya duyarıcının yardımıyla bundan kurtulabileceğini düşündüm. Fakat öyle bir depresyona girdiğinde bunun artık bir önemi kalmıyor, kendini değersiz hissettiğinde bir umursamazlık içine giriyorsun. Kendini iyi hissetmenin bir anlamı kalmıyor, çünkü eğer kendini değersiz hissediyorsan...”

“Ya işine ne olacak?” İran’ın ses tonu iğneleyiciydi. “Senin işin.” İran elini uzatınca, Rick imzaladığı kontratı çıkarıp ona verdi. İran ince bir sesle konuştu. “Bu denli fazla mı! Faiz bu kadar fazla, ha! Tanrım, sadece faizi bile bu denli yüksek ve bunu depresyonda olduğun için mi yaptın, önceden söylediğin gibi bana sürpriz olsun diye değil.” Kontratı Rick’e geri uzattı. “Önemli değil, yine de keçiyi almaya sevindim. Onu çok sevdim ama bu çok büyük bir ekonomik yük olacak.” İran’ın yüzü kül rengindeydi.

“Başka bir göreve transfer olabilirim. Teşkilatta on ya da on bir değişik görev var. Mesela hayvan hırsızlığı. Bu işle ilgilenebilirim.”

“Fakat ikramiye parasına ihtiyacımız var, yoksa keçiyi geri alırlar!”

“Kontratı otuz altı aydan kırk sekiz aya uzatırım.” Rick bir kalem çıkarıp kontratın arkasına hesap yaptı. “Böylece ayda 50-52 daha az öderiz.”

Telefon çaldı.

“Eğer buraya inmeyip yukarıda keçiyi kalsaydık telefona cevap vermek zorunda kalmayacaktık.”

İran telefona doğru yürüdü. “Neden korkuyorsun? Keçiyi geri istemezler. Henüz değil.”

“Şubeden arıyorlardır. Burada olmadığımı söyle.”

İran telefonu açmıştı bile. “Alo.”

Rick kendi kendine, buraya gelmek yerine geri kalan üç andynin peşinde olmalıydım, diye düşündü. Ekranında Harry Bryant’ın yüzü belirmişti ve artık kaçmak için çok geçti. Gergin bacaklarla telefona

yürüdü.

Iran bu sırada, “Evet, o burada,” diyordu. “Bir keçi satın aldık. Buraya gelip görmelisiniz Bay Bryant.” Iran kısa bir süre karşı tarafı dinledikten sonra ahizeyi Rick’e uzattı. “Seninle konuşmak istiyor.” Empati kutusuna geri dönüp kolları kavradı. Rick telefonun ahizesini elinde tutarken Iran’ın onu zihinsel olarak terk ettiğinin ve kendi yalnızlığının farkındaydı. “Alo.”

“Geride kalan iki androidin nerede olduklarına dair ipucu bulduk.” Harry Bryant ofisinden arıyordu. Rick tanıdık masayı ve masanın üzerindeki kâğıtları, dokümanları ve kipple’ı görebiliyordu. “Uyarıldıkları kesin. Dave’in sana verdiği adresi terk edip... bir dakika bekle.” Bryant masasının üstünü karıştırıp sonunda aradığını buldu.

Rick otomatik olarak kalemini çıkarıp kontratın arkasına yazmaya hazır bekledi.

“Conapt Binası, 3967-C. Mümkün olduğunca çabuk oraya git. Sanırım öldürdüklerinden; Garland, Luba ve Polokov’dan haberleri var. Bu yüzden kanunsuz olarak kaçmış olmalılar.”

“Kanunsuz.” Rick, Garland’ı hatırladı. Sadece yaşamlarını kurtarmak için.

“Iran bana bir keçi aldığını söyledi. Bugün işten sonra mı?”

“Eve gelirken.”

“Geriye kalan androidleri de emekliye ayırdıktan sonra gelip keçine bakarım. Bu arada demin Dave’le konuştum ve ona andylerin çıkardığı zorlukları anlattım. Seni kutladı ve daha dikkatli olmanı söyledi. Nexus-6’lar onun düşündüğünden de akıllıymış. Hatta bir günde üçünü avladığına inanmadı.”

“Üç tane yeter. Daha fazla çalışmam. Dinlenmem lazım.”

“Yarın gitmiş olurlar.”

“O kadar kısa sürede değil. Orada olurlar.”

“Onlar yine saklanmadan oraya bu gece gitmelisin. Senin bu kadar çabuk harekete geçeceğini düşünmeyeceklerdir.”

“Tabii ki düşünebilirler. Orada beni bekliyor olacaklar.”

“Korktun mu? Polokov’un...”

“Korkmuyorum.”

“Öyleyse sorun nedir?”

“Tamam, oraya gideceğim.” Rick telefonu kapamaya hazırlandı.

“Sonucu hemen bana bildir. Burada, odamda olacağım.”

“Eğer onları yakalarsam bir koyun satın alacağım.”

“Seni tanıdığımdan beri bir koyunun var zaten.”

“O elektrikliydi.” Rick telefonu kapadı. Bu sefer gerçek bir koyun, diye düşündü. Öldürmenin bedeli olarak gerçek bir koyun.

Karısı empati kutusunun önünde kendinden geçmiş bir şekilde eğilmişti. Rick bir süre onun yanında durup elini göğsüne koydu. Göğsünün hızla inip kalktığını hissetti ama Mercer’le bütünleştiği için Iran onu fark etmedi bile.

Ekrandaki tanıdık cübbeli figür yukarıya doğru çıkmak için çaba gösterirken bir taş yanından uçup gitti. Rick seyretmeye devam etti. Tanrım, benim durumum ondan daha kötü, diye düşündü. Mercer ona yabancı hiçbir şeyi yapmak zorunda değil. O da acı çekiyor ama kendi kimliğine aykırı bir şey yapmıyor.

Rick eğilerek nazikçe karısının parmağını ikiz kollardan ayırıp yerine geçti. Bunu planlamamıştı ve haftalardır ilk kez yapıyordu.

Onu karşılayan yabancı otlarla dolu, ıssız bir manzaraydı. Havada sert bir çiçek kokusu vardı. Burası çöldü ve hiç yağmur yoktu.

Yorgun, acı dolu gözlerinde üzüntülü bir ışık parıldayan adam karşısında duruyordu.

“Mercer,” diye seslendi.

“Ben senin arkadaşınım ama sanki ben yokmuşum gibi devam etmelisin, anlıyor musun?” Yaşlı adam boş ellerini açmıştı.

“Hayır, anlayamıyorum. Yardıma ihtiyacım var.”

“Kendimi kurtaramazken, seni nasıl kurtarabilirim?” Yaşlı adam gülümsedi. “*Bir kurtuluş olmadığını görmüyor musun?*”

“Öyleyse bunun sebebi ne? Sen niye buradasın?”

“Yalnız olmadığınızı göstermek için buradayım. Ben buradayım ve hep sizinle olacağım, yanlış olduğunu bilmene rağmen gidip görevini yap.”

Yaşlı adam devam etti. “Nereye gidersen git, yanlış yapmaya devam edeceksin. Yaşamın temel şartı bu. Kendi kimliğini çiğnemek zorunda kalmak; zamanı geldiğinde yaşayan her canlı bunu yapmak zorunda. Bu en büyük gölgedir. Yaradılışın bozguna uğratılmasıdır. Bu evrendeki tüm canlı yaşamın kanını emen lanettir.”

“Tek söyleyebileceğin şey bu mu?”

Rick’e doğru vızıldayarak gelen bir taş eğilmesine rağmen kulağına çarptı. Rick o anda kolu bıraktı. Tekrar oturma odasında, empati kutusunun ve karısının yanındaydı. Başı aldığı darbeden dolayı ağrıyordu. Eliyle yokladığında kanın aşağıya doğru aktığını fark etti.

Iran bir mendille kulağını sildi. “Sanırım beni kutudan ayırman iyi oldu. Taşların bana çarpmasına dayanamıyorum. Yerimi aldığın için teşekkürler.”

“Şimdi gidiyorum.”

“İşe mi?”

“Üç tane iş.” Mendili Iran’ın elinden alıp kapıya doğru ilerlediğinde başı dönüyor, midesi bulanıyordu.

“İyi şanslar.”

“O kolları tutmak bana bir şey kazandırmadı. Mercer benimle konuştu ama bunun da bir yardımı olmadı, çünkü benden fazla bir şey bilmiyor. O sadece tepeyi tırmanıp ölümüne giden yaşlı bir adam.”

“Zaten göstermek istediği vahiy bu değil mi?”

“Ben göstermek istediğini çoktandır biliyorum.” Rick kapıyı açıp hole çıktı. “Seninle sonra görüşürüz.” Conapt 3967-C banliyödeydi. Orası aşağı yukarı tamamen terk edilmişti. Geceleri yanan ışıkları saymazsak saklanmak için iyi bir yer, diye düşündü. Işıklardan yola çıkacağı. Bundan sonra da başka olmayacak. Başka bir işten paramı kazanırım, diye düşündü. Bu üçü sonuncular olacak. Mercer haklı. Bunu bitirmek zorundayım. Fakat yapabileceğimden emin değilim. İki andy bir arada. Bu ahlaki değil, pratikte bir problemdi.

Onları emekli edemeyeceğinin farkına vardı. Denesem bile bugün çok şey oldu ve çok yorgunum. Belki de Mercer bunu biliyordu, diye düşündü. Belki de olacakların hepsini önceden görmüştü.

Fakat nereden yardım alabileceğini biliyordu. Önceden önerilen ama reddettiği yardım.

Bir dakika sonra çatıda, karanlık hava otosunda oturmuş telefon ediyordu.

Santraldeki kız cevap verdi. “Rosen Şirketi.”

“Rachael Rosen.”

“Affedersiniz efendim?”

“Bana Rachael Rosen’ı bulun.”

“Bayan Rosen aramanızı bekli...”

“Eminim bekliyordur.”

On dakika sonra Rachael Rosen'in küçük karanlık yüzü ekranda belirmişti. "Merhaba, Bay Deckard."

"Şu an meşgul müsün? Konuşabilir miyiz? Bugün, daha önce söylediğin gibi." Rick'e aynı gün içinde konuşmuşlar gibi gelmiyordu. Onun için en son konuşmanın üzerinden neredeyse bir asır geçmişti. Tüm o ağırlık, her şeyin yorgunluğu vücuduna tekrar çökmüştü. Fiziksel ağırlığını üstünde hissetti. Belki de taş yüzünden, diye düşündü. Mendille hâlâ kanayan kulağına dokundu.

"Kulağın kanıyor," dedi Rachael. "Ne üzücü."

"Daha önce söylediğin gibi aramayacağımı mı düşündün?"

"Ben olmadan Nexus-6'lardan birinin, sen onu avlamadan seni öldüreceğini söylemişim."

"Yanıldın."

"Ama şimdi beni arıyorsun. Her neyse. San Francisco'ya gelmemi mi istiyorsun?"

"Bu gece."

"Vakit çok geç, yarın gelirim. Sadece bir saatlik yol."

"Onları bugün avlamam gerektiği söylendi. Sekiz taneden sadece üçü kaldı."

"Korkunç şeyler geçirmişe benziyorsun."

"Eğer bu gece buraya gelmezsen, onların peşine tek başıma düşmek zorunda kalırım ve hiçbirini emekli edemem. Avladığım üçünün parasıyla bir keçi satın aldım."

"Ah, siz insanlar." Rachael gülümsedi. "Keçiler çok kötü kokar."

"Sadece erkekleri. Bunu keçiyle beraber verdikleri bakım kitabında okudum."

"Gerçekten yorgun görünüyorsun. Aynı gün içinde üç Nexus-6'yla daha uğraşmak istediğine emin misin? Şimdiye kadar hiç kimse bir günde altı androidi emekli edemedi."

"Franklin Powers bir yıl önce Chicago'da yedi tanesini emekli etmişti."

"Onun avladığı az gelişmiş McMillan Y-4 tipleriydi. Bu farklı bir durum." Rachael bir süre düşündü. "Rick bunu yapamam, daha akşam yemeği bile yemedim."

"Sana ihtiyacım var." Yoksa öleceğim, diye kendi kendine söylendi. Bunu biliyorum; Mercer de biliyordu, hatta sen de biliyorsun ve sana rica etmekle boşa nefes tüketiyorum, diye düşündü. Bir androide yalvaramazsın, onda ulaşabileceğin hiçbir şey yoktur.

"Üzgünüm Rick, fakat bu gece olmaz, yarın olmak zorunda."

"Bir android intikamı."

"Ne?"

"Voigt-Kampff'ta yalanını yakaladığım için intikam alıyorsun."

"Böyle mi düşünüyorsun?" Şaşkınlıktan gözleri büyümüştü. "*Gerçekten mi?*"

"Güle güle." Rick telefonu kapatmak için uzandı.

"Beni dinle." Rachael hızla konuştu. "Aklını kullanmıyorsun."

"Sana öyle geliyor, çünkü siz Nexus-6'lar insanlardan daha akıllısınız."

"Yo, gerçekten anlamıyorum." Rachael içini çekti. "Bu işi bu gece yapmak istemediğini, hatta belki de hiçbir zaman yapmak istemediğini görebiliyorum. Kalan üç androidi emekli etmeni sağlamamı istediğinden emin misin? Yoksa bunu denememen için seni ikna etmemi mi istiyorsun?"

"Buraya gel ve bir otel odası kiralayalım."

"Neden?"

Rick boğuk sesle cevap verdi. "Erkekler ve android kadınlar hakkında duyduklarımınla ilgili bir şey. Bu gece San Francisco'ya gel. Ben de diğer üç andyi unuturum ve birlikte daha farklı bir şey yaparız."

Rachael bir süre onu süzüp, aniden cevap verdi. "Pekâlâ, oraya geleceğim. Seninle nerede buluşalım?"



“St. Fransis’te. Sahil bölgesinde nezh sayılabilecek tek otel orası.”

“Ben oraya gelmeden bir şey yapmayacaksın.”

“Odamda oturup Arkadaş Canlısı Buster’ı seyredeceğim. Son üç gündür konuğu Amanda Werner ve onu seviyorum. Hayatımın geri kalan kısmını onu seyrederek geçirebilirim. Mükemmel göğüsleri var.” Telefonu kapatıp, kafasında hiçbir düşünce olmadan bir süre oturdu. Sonunda arabanın soğukluğu onu uyandırdı. Kontak anahtarını çevirip San Francisco’nun merkezindeki St. Fransis Oteli’ne doğru uçtu.

RICK GÖSTERİŞLİ, aşırı büyük otel odasında oturmuş Roy ve Irmgard Baty hakkındaki karbon kâğıtlarını okuyordu. Ek olarak bir de androidlerin bulanık 3-D fotoğrafları vardı. Belli belirsiz seçilen androidleri inceledikten sonra kadının çekici olduğuna karar verdi. Roy Baty'e gelince çok daha farklı; korkutucu bir şeydi.

Mars'ta bir eczacıydı ya da en azından android kimliğini gizlemek için bu yola başvurmuştu. Gerçekte büyük bir olasılıkla tarlada çalışan bir işçiydi ve daha iyi bir konuma gelme arzusundaydı. Rick kendi kendine androidler rüya görürler mi acaba, diye sordu. Mutlaka görüyorlardı. Bu yüzden efendilerini öldürüp Dünya'ya kaçıyorlardı. Daha iyi bir hayat için. Kölelikten kurtulmak için. Tıpkı koloni dünyasında kıraç, taşlı bir tarlada büyük zorluklarla çalışmak yerine Don Giovanni ve Le Nozze'yi seslendirmeyi seçen Luba Luft gibi.

Ray Baty (kâğıtta yazanlara göre) sinirli, iddialı, otoriter bir yapıya sahip. Mistik uğraşları olan bu android grubun kaçma teşebbüsünü planlayıp bunu sözüm ona android 'yaşamının kutsallığı' gibi ideolojik, gerçekle ilgisi olmayan bir uydurma hikâyeye bağladı. Ek olarak bu android pek çok uyuşturucu ilaç çalıp, kullandı. Yakalandığında androidler arasında Mercerizm'de olduğu gibi bir grup deneyimi yaratmayı umduğunu iddia etti. Belirttiğine göre androidler arasında böyle bir deneyim daha önce hiç yaşanmamıştı.

Raporun dokunaklı bir yanı vardı. Yapılırken özellikle yerleştirilen bir kusur kendisinin dışlandığı bir tecrübe yaşamayı uman katı, soğuk bir android. Ama Rick bu android için endişelenemiyordu. Dave'in notlarından anladığı kadarıyla özellikle bu androidin itici bir özelliği vardı. Baty füzyon tecrübesini yaşamak için uğraşmış ve başarısız olunca birçok insanın öldürülmesinde rol oynamıştı. Bunu Dünya'ya kaçış izlemiştir, bugünse kaçan sekiz androidden sadece üçü hayattaydı. Kaçak bu grubun önemli elemanları da ölüme mahkûmdular. Çünkü o başarısız olsa bile bir başkası onları öldürecek.

Otel odasının kapısı açıldı. "Amma uçtu." Rachael Rosen üzerinde balık sırtı paltosu, ona uyan sutyen ve şortuyla içeri girdiğinde nefes nefeseydi. Elinde büyük işlemeli bir çanta ve kesekâğıdı vardı. "Bu güzel bir oda." Kol saatine baktı. "Bir saatten daha az bir sürede buradayım. Al." Rick'e kesekâğıdını uzattı. "Bir şişe bourbon aldım."

"Sekizinin en kötüsü hâlâ hayatta. Her şeyi planlayan o." Rick, Roy Baty'nin kâğıdını Rachael'a uzattı. Rachael kesekâğıdını bırakıp Rick'in uzattığı karbon kâğıdı aldı.

"Yerini belirledin mi?" diye sordu okuduktan sonra.

"Elimde bir conapt numarası var. Bir grup 'özel', yani tavukkafanın yaşamlarını sürdürdüğü banliyölerde bir bina."

Rachael elini uzattı. "Diğerlerini de görelim."

"Her ikisi de dışı." Rick, Rachael'a Irmgard Baty ve Pris Stratton adlı diğer androidlerin kâğıtlarını uzattı.

Rachael son kâğıda göz attıktan sonra kâğıtları bırakıp, San Francisco'nun merkezini seyretmek için pencereye yürüdü. "Bence sonuncusu seni öldürecek. Belki de yaşarsın, belki sağ kalıp kalmamak umurunda değil." Rachael'ın yüzü bembeyazdı ve sesi titriyordu. Bir anda yerinde duramaz olmuştu.

“Neler mırıldanıyorsun?” Rick kâğıtları alıp tekrar inceledi. Rachael’ı neyin rahatsız ettiğini merak ediyordu.

“Bourbonu açalım.” Rachael kesekâğıdıyla banyoya gidip, elinde iki bardakla döndüğünde hâlâ dalgın, kararsız ve düşünceli görünüyordu. Rick onun gizli düşüncelerini hissetti. İçinde gerçekleşen değişimler öfkeli ve gergin yüzüne yansıyor. “Bunu açabilir misin?” diye sordu. “Bu bir servet değerinde, sentetik değil, savaş öncesine ait. Gerçek arpadan üretilmiş.”

Rick şişeyi açıp bardakları doldurdu. “Sorun nedir?”

“Bugün bana telefonda eğer buraya gelirim kalan üç andynin peşini bırakacağımı ve başka bir şey yapacağımızı söylemiştin ama burada oturmuş...”

“Seni neyin sinirlendirdiğini bana da söyler misin?”

Rachael cüretkâr bir şekilde Rick’e baktı. “Şu son kalan üç andy hakkında tartışıp durmak yerine bana ne yapacağımızı söyle.” Rachael paltosunu çıkarıp astı. Rick ona ilk kez bu kadar yakından bakma şansını elde etmişti.

Rick, Rachael’in garip vücut orantısının bir kez daha farkına vardı. Sık siyah saçları başını olduğundan büyük gösteriyor, ufak göğüsleri vücuduna ince, çocuksu bir görünüm veriyordu. Fakat uzun kirpikli muhteşem gözlerine bakıldığında bu çocuksu hava kayboluyordu. O gözler sadece olgun bir kadına ait olabilirdi. Rachael hafifçe ayaklarının uç kısmına doğru dayanıyordu ve kolları iki yanda dururken dirseğinden kıvrıktı. Duruşu temkinli bir avcıyı andırıyordu. Küçük göğüslü, yassı karınlı, dar omuzlu, en ufak bir fazlalığı olmayan vücudu için, Kelt vücut yapısı model alınmıştı. Uzun boylu avcılarının soyundan, diye düşündü Rick. Rachael’in kısa şortundan görünen uzun bacaklarının neredeyse cinsiyetsiz bir niteliği vardı. Ergenliğe erişmiş bir kadının gibi yuvarlak kıvrımlara sahip değildi, fakat zeki, huzursuzca bakan gözleri haricinde bir kadını değil, daha çok bir genç kıza andıran görüntüsünün bıraktığı izlenim etkileyiciydi.

Rick bourbonu yudumladığında içkinin güçlü tadı ve kokusuna öyle yabancılaşmıştı ki yutkunmakta güçlük çekti. Onun tersine Rachael, rahat rahat içkisini yudumluyordu.

Rachael yatağa oturup dalgın dalgın çarşafı düzeltirken ifadesi karamsarlaştı. Rick bardağını yatağın yanındaki masaya bırakıp Rachael’in yanına oturdu.

“Sorun nedir?” Rick uzanıp genç kadının soğuk, kemikli ve hafif terli ellerini tuttu. “Seni ne sinirlendirdi?”

“Allahın cezası son Nexus-6 benimle aynı tipte.” Çarşafta ufak bir iplik bulup onunla oynamaya başladı. “Tanımı okudun mu? Bu benim tanımım. Saçı farklı şekilde olabilir, farklı şeyler giyebilir, hatta bir peruk bile takıyor olabilir ama onu gördüğünde ne demek istediğimi anlayacaksınız.” Rachael alaylı bir şekilde gülümsedi. “Şirketin benim bir andy olduğumu kabullenmesi iyi olmuş, aksi halde Pris Stratton’u gördüğünde veya onun ben olduğumu düşündüğünde aklını oynatabilirdin.”

“Bu seni neden bu kadar rahatsız ediyor?”

“Onu emekli ederken yanında olacağım.”

“Belki de olmazsın. Belki de onu hiç bulamam.”

“Ben Nexus-6 psikolojisini iyi bilirim. Bu yüzden buradayım ve bu yüzden sana yardım edebilirim. Son üçü hep beraber kalacaktır. Hepsi Roy Baty’nin çevresinde toplanmıştır. Baty en kritik son savunmalarını planlıyordur.” Rachael’in dudakları titriyordu. “Tanrım.”

“Neşelen biraz.” Rick, Rachael’in sivri, küçük çenesini tutup başını kaldırırken kendi kendine, bir androidi öpmek acaba nasıl bir duygu, diye sordu. Rick eğilip onu öptüğünde Rachael hiçbir tepki göstermedi, duygusuzca, sanki hiç etkilenmemiş gibi oturmaya devam etti. Ama Rick aslında öyle olmadığını hissetti. Belki de onunkisi sadece hüsnükuruntuydu.

“Bunu daha önceden bilmiş olmayı dilerdim. O zaman asla buraya gelmezdim. Benden çok fazla

şey istiyorsun. Pris'e karşı ne hissettiğimi biliyor musun?"

"Empati."

"Onun gibi bir şey, onunla kendimi özleştiriyorum. Rachael Rosen'a güle güle. Belki de o karmaşada onun yerine beni bile emekliye ayırabilirsin. O da Seattle'a geri dönüp benim yaşantıma devam eder. Daha önce hiç böyle hissetmemiştim. Biz şişe kapakları gibi damgalanmış makineleriz. Gerçekten kişisel olarak yaşadığımı düşünmem bir yanılıydı. Ben sadece tipik bir android örneğiyim."

Rachael'ın aşırı huysuz tavırları Rick'i elinde olmadan eğlendirdi. "Karıncalar böyle hissetmezler," dedi. "Onlar da fiziksel olarak birbirlerinin aynı."

"Karıncalar. Hissetmezler. Nokta."

"Aynı yumurta ikizleri. İnsanlar da."

"Ama birbirleriyle özdeşleşirler. Onlar da empati hissederler. Aralarında özel bir bağ vardır." Rachael hafifçe sallanarak kalkıp bourbon şişesine uzandı. Bardağı tekrar doldurup hızla yudumladı. Bir süre çatık kaşlarla odada dolandıktan sonra sanki Rick'e tesadüfen rastlamış gibi tekrar yatağa uzanıp ayaklarını yastıklara dayadı. Konuştuğunda sesi yorgundu. "Üç androidi unut. Sanırım uçuş beni çok yordu, üstüne de bugün öğrendiklerim. Sadece uyumak istiyorum." Gözlerini kapayıp mırıldandı. "Eğer ölürsem Rosen Şirketi belki beni yeni bir tür olarak tekrar diriltebilir." Tekrar gözlerini açıp kızgınlıkla Rick'e baktı. "Buraya aslında neden geldiğimi, Eldon ve diğer insan olan Rosenların niye yanında olmamı istediklerini biliyor musun?"

"Voigt-Kampff testinde Nexus-6'ları tam olarak neyin ele verdiğini gözlemlemek için buradasın."

"Testte ve diğer durumlarda. Ona değişik bir nitelik veren her şey. Daha sonra şirkete rapor vereceğim ve onlar da DNS faktöründe değişiklikler yapıp Nexus-7'yi oluşturacaklar. Nexus-7 yakalandığında yeniden değişiklikler yapılacak ve böylece sonunda asla belirlenemeyecek yeni bir tür geliştirilebilecek."

"Boneli Refleks Testi'ni duymuş muydun?"

"Omurilik üzerinde de çalışıyoruz. Boneli Testi günün birinde unutulup gidecek." Yüzünde söyledikleriyle çelişen zararsız bir gülümseme vardı. Rick onun ne denli ciddi olduğunu anlayamıyordu. Dünyayı sarsacak önemdeki bir konuyu şakacı bir şekilde ele alıyordu. Rick büyük bir olasılıkla androidlere has bir özellik, diye düşündü. Rachael söylediklerinin gerçek anlamını duyumsamıyordu. Sadece ayrı terimlerin resmi, entelektüel ve yüzeysel tanımlarını yapıyordu.

Bu arada Rick'i iğnelemeye başlamış, kendi durumuna üzülmeyi bırakmış, onun durumuyla dalga geçiyordu.

"Kahretsin."

Rachael güldü. "Ben sarhoşum, seninle gelemem. Uyuyacağım. Neler olduğunu bana sonra anlattırın."

"Tek bir sorun var, daha sonra olmayacak, çünkü Roy Baty beni öldürecek."

"Nasıl da sana yardım edemem, çünkü sarhoşum. Hem gerçeği de biliyorsun. Tuğla kadar sert ama kaygan zeminli gerçeği. Ben sadece bir gözlemciyim ve seni kurtarmak için araya girmeyeceğim. Roy Baty'nin seni öldürüp öldürmemesi umurumda değil. Umurumda olan tek şey benim sağ kalmam. Ben kendime empati duyuyorum. Eğer banliyödeki o harap olmuş binaya gidersem..." Rachael uzanıp Rick'in gömleğinin düğmesiyle oynamaya başladı ve yavaş hareketlerle düğmeleri açmaya başladı. "Gitmeye cesaret edemem, çünkü androidler birbirlerine sadık değildir ve kahrolasınca Pris Stratton beni yok edip yerimi alabilir. Anlıyor musun? Paltonu çıkart."

"Neden?"

"Böylece yatağa girebiliriz."

“Bir Nubian keçisi satın aldım, üç tane daha andy öldürmeliyim. İşimi bitirip evime, karıma dönmeliyim.” Rick yataktan kalkıp bourbon şişesinden ikinci bardağını doldururken ellerinin hafifçe titrediğini fark etti. Büyük bir olasılıkla yorgunluktandır, diye düşündü. İkimiz de yorgunuz. Üç andy öldüremeyecek kadar yorgun.

Orada öylece dururken, lider androide karşı açık, su götürmez bir korku duyduğunu fark etti. Her şey Baty’e bağlıydı; başından beri de öyle olmuştu. Şimdiye kadar Baty’nin birçok uğursuz görünümüyle karşılaşmıştı ve hepsiyle de başa çıkmıştı. Şimdi Baty’nin kendisi geliyordu. Korkusunun büyüdüğünü hissetti. İradesine yaklaşmasına izin verdiği için korku onu tümüyle tuzağa düşürmüştü. “Şimdi sensiz gidemem,” dedi Rachael’a. “Burayı bile terk edemem. Polokov beni izlemişti. Garland da öyle.”

“Roy Baty’nin peşine düşeceğini mi düşünüyorsun?” Rachael boş bardağını bırakıp çabucak sutyenini çıkardı. Ayağa kalktığı anda sallanıyor ve kendi haline gülüyordu. “Çantamda Mars’taki fabrikanın yeni bir andynin rutin kontrollerini yaparken kullandığı acil güvenlik sistemi var. Onu çıkar. Tıpkı bir istiridyeye benzer. Görürsün.”

Rick çantayı karıştırırken Rachael’ın aynı gerçek bir kadın gibi, akla gelebilecek her türlü nesneyi çantasına tıktığını fark etti.

Bu sırada Rachael botlarını çıkarmış, şortunu odanın bir köşesine fırlatmıştı. Daha sonra yatağa yuvarlandı ve bardağına uzanmak isterken kazayla çarpıp halıya düşürdü. “Kahretsin,” diyerek bir kez daha ayağa kalkıp çantasını karıştırmakta olan Rick’i izledikten sonra yavaşça ve büyük bir dikkatle yatağa uzandı ve yatak örtüsünün altına girdi.

Rick altında sıkıntı yapan düğmesi olan mekanik bir küreyi elinde tutarak, “Bu mu?” diye sordu.

Rachael konuştuğunda gözleri kapalıydı. “Elindeki androidlerde katalepsiye neden olur. Sadece birkaç saniye için andynin nefes alamamasını sağlar. Sen de nefes alamazsın ama siz insanlar bir süre nefes almadan da yaşayabilirsiniz, fakat andynin akciğer sınırı...”

“Biliyorum. Androidlerin sinir sistemi bizimki gibi esnek değil, fakat dediğin gibi bunun etkisi 5-6 saniyeyi aşmaz.”

“Bu hayatını kurtaracak kadar uzun bir süre.” Rachael yatakta doğruldu. “Eğer Roy Baty burada belirirse, o şeyin düğmesine basabilirsin ve Roy Baty oksijensiz kalan kanı ve bozulan beyin hücreleriyle bir süre donup kaldığında lazerinle onu öldürürsün.”

“Senin çantanda da bir lazer var.”

“O sahte.” Rachael esneyerek tekrar gözlerini kapadı. “Androidlerin lazer taşıma izni yoktur.”

Rick yatağa doğru yürüdü.

Yatağın içinde kıpırdanıp duran Rachael sonunda yüzüstü yattı. “Bu temiz, heybetli, el değmemiş bir yatak; sadece temiz, asil kızlar- androidler çocuk yapamaz. Sence bu bir kayıp mı?”

Rick, Rachael’ı tamamen soyup renksiz soğuk kalçalarını ortaya çıkardı.

Rachael tekrarladı. “Bu bir kayıp mı? Gerçekten bilmiyorum. Bir çocuk sahibi olmak nasıl bir duygu? Doğmak nasıl bir duygu? Biz doğmayız, büyümeyiz, yaşlılıktan ya da hastalıktan ölmek yerine karıncalar gibi yavaş yavaş yıpranırız. Gerçekte yaşamayan kitinle kaplı refleks makineleriyiz.”

Rachael başını yana yatırıp yüksek sesle, “*Ben canlı değilim!*” dedi. “Sen bir kadınla yatmıyorsun, bu yüzden düş kırıklığına uğrama, tamam mı? Daha önce hiç bir androidle yattın mı?”

Rick gömleğini ve kravatını çıkarırken, “Hayır,” diye cevap verdi.

“Anladığım kadarıyla, yani bana, eğer üzerinde fazla düşünmezsen tatmin edici olduğu söylendi. Fakat eğer yaptığın şeyi fazla düşünüp, üstünde fazla durursan daha fazla devam edemezsin. Psikolojik nedenlerden dolayı.”

Rick eğilerek Rachael’ın çıplak omzunu öptü.

Rachael üzgün bir sesle, “Teşekkürler, Rick,” dedi. “Ama unutma, düşünmeden sadece yapacaksın. Felsefe yapmaya kalkma, bu ikimiz için de fazla sıkıcı olur.”

“Daha sonra hâlâ Roy Baty’i bulmak niyetindeyim ve senin de benimle olmana ihtiyacım var. Çantadaki lazer silahının...”

“Sence senin için andylerinden birini emekli eder miyim?”

“Bence tüm söylediklerine rağmen bana yardım etmek için elinden geleni yapacaksın, aksi halde bu yatakta yatıyor olmazdın.”

“Seni seviyorum. Eğer bir odaya girip de senin derinle kaplanmış bir divan görseydim Voigt-Kampff testinde çok yüksek bir sonuç alırdın.”

Rick masa lambasını söndürürken, bu gece aynı bu kıza benzeyen bir Nexus-6’yı emekliye ayıracağım, diye düşündü.

Aman Tanrım! Dönüp dolaşıp yine Phil Resch’in dediğine geldim. Önce onunla yat, sonra öldür. Rick, “Bunu yapamam,” deyip Rachael’dan uzaklaştı.

“Keşke yapabilseydin,” derken Rachael’in sesi titriyordu.

“Bunun seninle bir ilgisi yok. Sorun Pris Stratton ve ona yapmam gereken şey.”

“Biz aynı değiliz. Pris Stratton umurumda bile değil. Beni dinle.” Rachael yatakta oturduğunda dümdüz göğüslü, düzgün vücudunun şekli karanlıkta hayal meyal görünüyordu. “*Benimle yat, Stratton’u emekliye ayırayım.* Tamam mı? Çünkü bu kadar yakınlaştıktan sonra...”

“Sağ ol.” Rick bourbonun da etkisiyle içinde büyüyen minnettarlığın boğazını düğümlediğini hissetti. Şimdi geriye sadece Batyler kaldı, diye düşündü. Rachael bunu gerçekten yapar mıydı? Büyük bir olasılıkla, evet. Çünkü androidler böyle çalışırdı, böyle düşünürdü, ama Rick daha önce hiç böyle bir duruma düşmemişti.

“Kahretsin, yatağa gir,” dedi Rachael.

Rick yatağa girdi.

SEVİŞTİKTEN sonra otelin sunduğu lükslerin keyfini çıkardılar. Rick yeşil, siyah renklerdeki divana yerleşip oda servisinin getirdiği kahvesini yudumlayarak önündeki saatleri düşünüp durdu. Rachael sıcak bir banyonun içinde suları etrafa sıçratarak mırıldanıyordu.

Rachael suyu kapatarak Rick'e seslendi. "O anlaşmayı yapmakla çok şey elde ettin." Banyonun kapısında belirdiğinde çıplak ve pembeydi. "Biz androidler fiziksel ve tensel tutkularımızı kontrol edemeyiz. Büyük bir olasılıkla bunu biliyordun ve benden yararlandın." Rachael kızgın gözüküyordu. Tersine Rick'in tanıdığı herhangi neşeli bir genç kızdan farkı yoktu. "Bu gece o üç andynin peşinden gitmemiz gerekli mi?"

Rick, "Evet," diye karşılık verdi. Emekli etmem gereken iki tane daha, diye düşündü. Rachael'ın söylediği gibi anlaşma yapılmıştı.

Rachael beyaz, devasa bir havluya sarınarak, "Hoşuna gitti mi?" diye sordu.

"Evet."

"Bir kez daha bir androidle yatar mıydın?"

"Eğer bir kıza ve sana benziyorsa, evet."

"Benim gibi bir androidin yaşam süresini biliyor musun? İki yıldır hayattayım. Sence daha ne kadar yaşarım?"

Rick kısa süren bir kararsızlıktan sonra cevap verdi. "İki yıl kadar daha yaşarsın."

"Hücre yenilenmesi sorununu hiç çözemediler. Kalıcı veya herhalde yarı-kalıcı yenilenme. Her neyse." Rachael ifadesiz bir yüzle hızla kurulanmaya başladı.

"Üzgünüm."

"Bundan bahsettiğim için esas ben üzgünüm. Bu durum insanların androidlerle kaçıp, yaşamalarını imkânsızlaştırıyor."

"Bu siz Nexus-6'lar için de geçerli mi?"

"Bu metabolizmaya ilgili bir şey, beyin ünitesiyle değil." Rachael giyinmeye başladı.

Rick de giyindikten sonra beraberce konuşmadan Rick'in hava otosunun durduğu çatıya çıktılar.

Rachael, San Francisco'nun banliyölerine doğru yol alırlarken, "Çok güzel bir gece," dedi.

"Keçim büyük bir olasılıkla uyuyordur. Belki de keçiler geceleri avlanan hayvanlardır. Bazı hayvanlar hiç uyumazlar. Koyunlar, örneğin. Hiç uyuduklarını görmedim. Onlara ne zaman bakacak olsan onlar da yem beklentisiyle sana bakıyor olurlar."

"Karın nasıl biri?"

Rick cevap vermedi.

"Sen..."

"Eğer bir android olmasaydın ve seninle kanuni olarak evlenebilseydim, bunu yapardım."

"Ya da günah içinde yaşayabilirdik, fakat ben canlı değilim."

"Kanuni olarak olmasa da biyolojik olarak canlısın. Sen sahte hayvanlar gibi transistörle teçhiz edilmiş devrelerden oluşmuyorsun. Sen organik bir canlısın." Ve iki yıl içinde de yıpranıp öleceksin, diye düşündü Rick. Bunun nedeniyse senin belirttiğin gibi hücre yenilenmesi problemini çözememiş olmamız. Sanırım bu yüzden bir şey fark etmez.

Rick, bu benim ikramiye avcısı olarak geçirdiğim son gece, diye düşündü. Batylardan sonra bir yenisi olmayacaktı. Bu gece olanlardan sonra asla.

“Çok üzgün görünüyorsun?”

Rick uzanıp Rachael’ın yanağına dokundu.

“Artık bir daha androidleri avlayamayacaksın. Lütfen o kadar üzgün durma.”

Rick, Rachael’a baktı.

“Benimle olduktan sonra bir tanesi hariç hiçbir ikramiye avcısı devam edemedi. Phil Resch adında ahlaksız biri. O kaçığın teki kendi başına çalışır.”

“Anlıyorum.” Rick’in tüm vücudu hissizleşmişti.

“Fakat bu yolculuk boşa gitmeyecek. Mükemmel, ruhani biriyle tanışacaksın.”

“Roy Baty. Hepsini tanıyor musun?”

“Hepsini tanıyordum. Şimdi geriye sadece üçü kaldı. Seni bu sabah Dave’in listesine başlamadan durdurmaya çalıştık. Polokov sana ulaşmadan, seni bir kez daha durdurmaya çalıştım, fakat sonra beklemek zorunda kaldım.”

“Pes edip seni arayana kadar.”

“Luba Luft ve ben iki yıldır çok yakın arkadaştık. Onun hakkında ne düşündün? Onu beğendin mi?”

“Ondan hoşlanmıştım.”

“Fakat onu öldürdün.”

“Onu Phil Resch öldürdü.”

“Oh, yani Opera Binası’na döndüğünde Phil seninleydi. Biz bunu bilmiyorduk. Sadece Luba’nın öldürüldüğünü biliyorduk ve doğal olarak bunu senin yaptığını düşündük.”

“Dave’in notlarına dayanarak Roy Baty’i emekli edebilirim, fakat belki de Irmgard Baty’i emekli etmem.” Pris Stratton’u da, diye düşündü. Şimdi; her şeyi öğrendikten sonra bile. “Yani otele olanlar sadece...”

“Şirket buradaki ve Rusya’daki ikramiye avcılarına ulaşmak istedi. Bu bir şekilde işe yarıyordu. Nedenini bilemiyoruz, sınırımız bu sanırım.”

“Söylediğin gibi her zaman işe yarayıp yaramadığından ya da söylediğim kadar iyi işe yaradığından şüpheliyim.”

“Fakat sende işe yaradı.”

“Bunu göreceğiz.”

“Ben yüzünde gördüğüm o acı dolu ifadeden sonra bundan eminim. Özellikle o ifadeyi elde etmeye çalışırım.”

“Bunu kaç kez yaptın?”

“Hatırlamıyorum. Yedi, sekiz kez. Hayır, sanırım dokuz. Evet, dokuz kez.”

“Bu modası geçmiş bir düşünce.”

Rachael şaşırmişti. “Ne-ne?”

Rick direksiyonu kendinden uzaklaştırarak inişe geçti. “En azından bana göre modası geçmiş. Seni öldüreceğim, sonra da Roy, Irmgard Baty ve Pris Stratton’un peşlerine tek başıma düşeceğim.”

“Bu yüzden mi inişe geçtin?” Rachael endişeli bir ses tonuyla devam etti. “Bunun cezası var. Ben yasal olarak şirketin malıyım, diğerleri gibi Mars’tan kaçıp Dünya’ya gelmiş bir android değilim.”

“Fakat eğer seni öldürebilirim, diğerlerini de öldürebilirim.”

Rachael içi tıka basa süprüntü dolu çantasına uzanıp, bir süre deli gibi arandıktan sonra pes etti. “Allah bu çantayı kahretsin. İçinde aradığım hiçbir şeyi bulamıyorum. Beni acı vermeden öldürür müsün? Karşı koymayacağıma söz veriyorum. Anlaştık mı?”

“Şimdi Phil Resch’e hak veriyorum. O ahlaksız biri değildi, sadece çok şey öğrenmişti. Onu suçlamıyorum. Başından geçenler onu bu yola itmiş olmalı.”

“Fakat bu yanlış yoldu.” Rachael kendini kontrol etmişe benziyordu, fakat yine de gergindi. Rick’in



daha önce diğer androidlerde gözlemediği gibi Rachael'ın içindeki ateş zayıfladı, yaşama gücü akıp gidiyordu. Bu klasik teslimiyetti. İki milyar yıldır yaşama ve gelişme baskısıyla ezilen gerçek bir organizmanın kabullenemeyeceği mekanik ve entelektüel bir teslimiyet.

“Siz androidlerin böyle teslim olmasına dayanamıyorum.” Rick arabanın yere çakılmasını önlemek için direksiyonu kendine çekerek frene bastı ve motoru kapatıp lazerini çıkardı.

“Kafatasımın arkasına nişan al. Lütfen.” Rachael silahı görmemek için kafasını çevirdi.

Rick lazer tabancasını bir kenara bırakarak, “Phil Resch’in söylediğini yapamayacağım,” dedi ve motoru tekrar çalıştırdı. Kısa bir süre sonra yine havadaydılar.

“Eğer bunu yapacaksan, şimdi yap. Beni böyle bekletme.”

“Seni öldürmeyeceğim.” Rick hava otosunu tekrar San Francisco'nun merkezine doğru yönlendirdi. “Araban St. Fransis'te, öyle değil mi? Seni orada bırakırım. Seattle'a geri dönersin.” Rick sessizce hava otosunu sürmeye devam etti.

“Beni öldürmediğin için sağ ol.”

“Senin de söylediğin gibi yaşamak için sadece iki yılın kaldı. Benimse elli yılım var. Senden yirmi beş kez daha fazla yaşayacağım.”

“Ama yaptıklarından dolayı beni gerçekten küçümsüyorsun.” Rachael'ın güveni geri gelmişti. “Diğerleri gibi davranıyorsun, senden önceki ikramiye avcıları gibi. Her seferinde kızıp beni öldüreceklerini söylüyorlar ama zamanı geldiğinde tıpkı senin gibi bunu yapamıyorlar.” Bir sigara yakıp, zevkle dumanı içine çekti. “Bunun anlamını biliyorsun, değil mi? Bu benim tahminimde doğru olduğumu kanıtlar. Bundan böyle hiçbir androidi emekliye ayıramayacaksın. Sadece beni değil, ne Baty'i, ne de Stratton'u. Evine, keçine geri dön.” Rachael aniden paltosunu eliyle silkeledi.

“Kahretsin! Sigaranın yanan külü düştü... Tamam, gitti, hallettim.” Rahatlayarak arkasına yaslandı.

Rick hiçbir şey söylemedi.

“Sen o keçiyi benden, hatta belki karından da çok seviyorsun. İlk keçi geliyor. Sonra karın ve en sonundaysa...” Rachael neşeye güldü. “Gülmekten başka ne yapabilir ki?”

Rick cevap vermedi. Bir süre sessizlik içinde uçtuktan sonra Rachael orayı burayı karıştırıp radyoyu açtı.

“Kapa şunu.”

“Arkadaş Canlısı Buster'ı ve onun Arkadaş Canlısı Arkadaşları'nı mı kapatayım? Amanda Werner ve Oscar Scruggs'u mu kapatayım? Buster'ın büyük gürültü koparacak açıklamasını dinleme zamanı neredeyse geldi.” Rachael saatini görmek için radyonun ışığına doğru eğildi. “Çok yakında. Bunu daha önceden biliyor muydun? Uzun zamandır bunun hakkında konuşup heyecan dozunu arttırıyor...”

Radyo konuşuyordu. “...burada dostum Buster'la oturmuş müthiş vakit geçirip saatin her çalışıyla büyük bir sabırsızlıkla bekliyoruz. Anladığım kadarıyla bu zamanların en önemli açıklaması...”

Rick radyoyu kapadı. “Oscar Scruggs. Akıllı adamın sesi.”

Rachael uzanarak radyoyu tekrar açtı. “Dinlemek *istiyorum*. Buster'ın bu gece söyleyecekleri önemli.” Hoparlörden bir kez daha o geri zekâlı ses yükselirken Rachael arkasına yaslanıp rahatladı. Rick'in yanında, karanlıkta Rachael Rosen'in sigarası bir ateş böceği gibi parıldıyordu. Rick'in yenilgisinin sabit, değişmez bir göstergesiydi.

PRIS, J.R. ISIDORE'a emretti. "Diğer sahip olduğum eşyaları da buraya getir. Özellikle televizyonu istiyorum. Böylece Buster'ın açıklamasını duyabiliriz."

"Evet," ile onayladı Irmgard Baty. Gözleri sanki her an fırlamaya hazır tüylü bir kırlangıcınkiler gibi pırıl pırıldı. "Televizyona *ihtiyacımız* var. Bu geceyi uzun zamandır bekliyorduk ve yakında açıklama yapılacak."

"Benim televizyonum sadece hükümetin kanalını alıyor," dedi Isidore.

Oturma odasının bir kenarında, sanki sonsuza kadar orada kalacakmışçasına derin bir koltuğa yerleşmiş olan Roy Baty geçirip sabırla konuştu. "Bizim izlemek istediğimiz Arkadaş Canlısı Buster ve onun Arkadaş Canlısı Arkadaşları, İz. Ya da seni J.R. diye çağırmanı mı istersin? Her neyse, beni anlıyor musun? Şimdi gidip televizyonu getirecek misin?"

Isidore boş, eko yapan koridorda yalnız başına ilerledi. Sıkıcı hayatında bir kez de olsa işe yaramanın verdiği mutluluğun güçlü kokusunu hissetti. Tozla kaplı merdivenleri yorgunlukla inerken, başkalarının bana ihtiyacı var, diye düşündü.

Ayrıca Arkadaş Canlısı Buster'ı kamyonun radyosunda dinlemek yerine televizyonda seyretmek güzel olacaktı. Buster bu gece titizlikle belgelere dayandırdığı, sansasyonel açıklamasını yapacaktı. Pris, Roy ve Irmgard sayesinde yıllardır yayımlanacak en önemli haberi seyredebileceğim, diye düşündü.

J.R. Isidore'un yaşamı gerçekten de ilerleme göstermişti.

Pris'in eski dairesine gidip televizyonu fişten çıkarıp anteni söktü. O anda tekrar nüfuz eden sessizliğin etkisiyle kollarının güçsüzleştiğini hissetti. Batylerin ve Pris'in yokluğunda kendi varlığının kaybolduğunu ve garip bir şekilde fişinden çıkardığı hareketsiz televizyona benzemeye başladığını duyumsadı. Yaşamak için başkalarıyla beraber olmalısın, diye düşündü. Onlar buraya gelmeden önce binada yalnız olmaya katlanabiliyordum ama şimdi her şey değişti. Geri dönemezsin, insanlarla yaşadıktan sonra insansızlığa dönemezsin. Panik halinde, onlara bağımlıyım, diye düşündü. Tanrıya şükür ki burada kalmışlardı.

Pris'in sahip olduğu eşyaları yukarıya çıkarmak için iki kez gidip gelmesi gerekecekti. Televizyonu kucaklayarak önce onu götürmeyi, sonrada kalan bavul ve giysileri yukarı taşımayı düşündü.

John birkaç dakika sonra parmakları sızlayarak televizyonu oturma odasındaki sehpa koyduğunda Batyler ve Pris duygusuzca onu seyrediyorlardı.

John nefes nefese fişi prize takıp, anteni yerleştirirken, "Bu binada iyi sinyal alıyoruz," diye konuştu. "Arkadaş Canlısı Buster ve onun..."

"Sadece televizyonu aç," dedi Roy Baty, "ve konuşmayı kes."

John söyleneni yapıp kapıya doğru ilerledi. "Bir kez daha gidip gelince her şey taşınmış olacak." Onların varlıklarının sıcaklığıyla kendini ısıtarak bir süre oyalandı.

"İyi." Pris'in sesi mesafeliydi.

Isidore hemen yola koyuldu. Bence beni kullanıyorlar ama umurumda değil. Onlar yine de sahip olunabilecek en iyi arkadaşlar, diye düşündü.

John bir kez daha aşağıya indiğinde genç kızın giysilerini bavula tıktırıp tekrar yukarı çıktı.

Biraz önünde küçük bir şey tozun içinde kıtıldı.

Anında bavulları bırakıp pek çok insanın böyle anlarda kullanmak için taşıdığı plastik ilaç

şişelerinden birini çıkardı. Elleri titreyerek sıradan ama hâlâ canlı olan örümceği şişenin içine itip iğneyle ufak bir delik açtıktan sonra kapağı sıkıca kapadı.

Dairesinin kapısının önünde nefes almak için bir süre duraksadı.

“...evet millet, zamanı geldi. Ben Arkadaş Canlısı Buster. Umuyorum ve güveniyorum ki en iyi yetiştirilmiş araştırmacıların da doğruladığı keşfimi paylaşmak için en az benim kadar heveslisiniz. Ho ho millet! *İşte tam zamanı!*”

John Isidore, “Bir örümcek buldum,” deyince üç android kısa bir süre için gözlerini televizyondan çevirip ona baktılar. “Görelim bakalım.” Pris elini uzatmıştı.

Roy Baty konuştu. “Buster varken konuşmayın.”

“Hiç örümcek görmedim.” Pris ilaç şişesini avuçlarının arasında tutup içindeki yarattığı inceledi. “Tüm bu bacaklar. Neden bu kadar çok bacağa ihtiyacı var J.R.?”

“Örümcekler böyledir,” derken Isidore kalbinin atışından güçlkle nefes alıp veriyordu. “Sekiz bacağı vardır.”

Pris ayağa kalkarken, “Ne düşündüğümü biliyor musun J.R.? Bence o kadar çok bacağa ihtiyacı yok,” dedi.

Irmgard Baty devam etti. “Sekiz tane mi? Neden? Dört taneyle idare edemez mi ki? Dört tanesini kesip görelim.” Hemen çantasını açıp temiz ve keskin bir makas çıkararak Pris’e uzattı. J.R. Isidore garip bir dehşete kapıldı.

Pris ilaç şişesini alarak mutfaka gidip kahvaltı masasına oturdu ve şişenin kapağını açıp örümceği dışarıya çıkardı. “Büyük bir olasılıkla eskisi gibi hızlı hareket edemeyecek ama zaten burada avlayacak pek bir şey de yok. Nasılsa ölecek.” Makasa uzandı.

“Lütfen yapma.”

Pris soru dolu gözlerle John’a baktı. “Çok mu değerli?”

“Lütfen bacaklarını kesme.” John yalvarıyordu.

Pris makası kullanarak örümceğin bacaklarından birini kesti. Oturma odasındaki televizyondan Arkadaş Canlısı Buster’ın sesi duyuluyordu. “Büyütülmüş arka plana bir bakın. Bu genelde gördüğünüz gökyüzü. Bekleyin, araştırmayı yöneten Earl Parameter’ı çağıracağım ve o dünyayı karıştıracak keşiflerini size açıklayacak.”

Pris eliyle örümceğin hareket etmesini önleyip, gülümseyerek bir bacak daha kesti.

Televizyondan yeni bir ses yükseliyordu. “Büyütülmüş video resimleri düzenli laboratuvar araştırmalarına tabi tutulduğunda, göğün arka planındaki griliğin ve Mercer’in altında yürüdüğü gündüz de görünen ayın yapay olduğu anlaşıldı.” Irmgard endişeyle mutfak kapısına doğru koşup, “Kaçırıyorsun,” diye bağırdığında Pris’in yaptığını gördü. Tatlı bir sesle konuştu. “Onu sonra da yapabilirsin. Söyledikleri şeyler çok önemli. İnanığımız her şeyin...”

Roy Baty seslendi: “Sessiz olun.”

“...doğru olduğunu gösteriyor.”

Televizyondaki adam konuşmaya devam etti. “Ay, şu anda ekranınızdaki büyütülmüş şekilde görülen fırça darbelerinden de anlaşılacağı gibi boyanmış. Aynı zamanda yabancı otların, steril kasvetli toprağın, hatta belki de Mercer’e atılan taşların da sahte olduğunu kanıtlayacak deliller bulunabilir. Bu taşların yaralanmaya sebep olmayacak yumuşak plastikten yapılmış olması da olası.”

Buster araya girdi. “Yani başka bir deyişle Wilbur Mercer gerçekte acı falan çekmiyor.”

Araştırma görevlisi devam etti. “Bay Arkadaş Canlısı, sonunda, tecrübelerine dayanarak Mercer’in belki de sahnede ilerleyen bir oyuncu olabileceğini söyleyen, eski Hollywood özel efektler uzmanı Bay Wade Cortot’a ulaşmayı başardık. Cortot daha da ileri gidip kullanılan sahnenin, arkadaşı olan, fakat halen çalışmayan eski bir film yapımcısına ait olduğunu da belirtti.”

Buster ekledi. “Yani Cortot’a göre hiçbir şüphe yok...”

Pris örümceğin üçüncü bacağını da kesmişti. Zavallı hayvan umutsuzca mutfak masasında sürünüp, kaçacak yer arıyordu.

Araştırma şefi, bilgiçlik taslayan kuru bir sesle devam etti. “Doğruyu söylemek gerekirse biz Cortot’a inandık ve şimdi ölü olan Hollywood film endüstrisinin bir zamanlar çalıştırdığı oyuncuların fotoğraflarını incelemek için çok zaman harcadık.”

“Ve buldunuz ki...”

“Şunu dinleyin.” Roy Baty konuştuğunda Irmgard büyük bir dikkatle televizyona bakıyordu, Pris ise örümceği kesmeyi bırakmıştı.

“Binlerce fotoğrafı inceledikten sonra savaş öncesinde çevrilen filmlerde oynamış Al Jarry adında çok yaşlı bir adamı ortaya çıkardık ve laboratuvarımızdan bir grubu Indiana, Doğu Harmony’deki evine gönderdik, şimdi o gruptan biri bulduklarını açıklayacak.” Kısa bir sessizlikten sonra en az öncekiler kadar sıkıcı yeni bir ses duyuldu. “Doğu Harmony’deki Lark Caddesi’nde oldukça eski püskü yıkılmanın eşiğindeki ev, kasabanın tam sınırında, Al Jarry dışında kimsenin yaşamadığı bir yerde. İçeriye nazikçe davet edildikten sonra sidik kokan, çürümeye yüz tutmuş, süprüntü dolu oturma odasında oturup telepatik yollarla karşımda duran Al Jarry’nin çapraşık, bulanık düşüncelerini taradım.”

Roy Baty, “Dinleyin,” dediğinde sanki her an fırlayacakmışçasına koltuğunun ucunda oturuyordu.

“Yaşlı adamın hiç tanımadığı biri için 15 dakikalık kısa video filmler yaptığını öğrendim. Ve tıpkı bizim tahmin ettiğimiz gibi taşlar yumuşak plastikten başka bir şey değildi. Akan kansa ketçaptı...” Laboratuvar teknisyeni güldü. “Bay Jarry’nin yaşadığı tek acı verici olay gün boyunca viski içememesiydi.”

“Al Jarry,” Arkadaş Canlısı Buster’ın yüzü ekrana geri döndü. “Vay vay. Hayatının olgunluk devrinde bile onun ve bizlerin saygı duyacağı bir özelliğe sahip olmayan yaşlı bir adam. Al Jarry kimin için olduğunu hâlâ bilmediği bir seri tekrara dayanan sıkıcı film çekti. Mercerizm’in müritleri her zaman Wilbur Mercer’in bir insan olmadığını, hatta başka bir yıldızdan gelen üstün bir yaratık olduğunu söylemişlerdir. Esasında bunun doğruluğu bir bakıma kanıtlanmış sayılır. Wilbur Mercer canlı bir varlık değil, hatta öyle biri yok. İçinde tırmandığı dünya Hollywood’a ait, yıllar önce süprüntü haline gelmiş basit, ucuz bir sahne. Kim bu aldatmacayı planlamış olabilir? Şunu düşünün.”

Irmgard mırıldandı. “Belki de asla öğrenemeyeceğiz.”

Arkadaş Canlısı Buster devam etti. “Belki de asla öğrenemeyeceğiz. Bunun arkasındaki nedeni de tahmin etmek mümkün değil. Evet, millet! *Mercerizm bir aldatmaca.*”

Roy Baty, “Bunu biliyorduk,” dedi. “Bu çok bariz. Mercerizm’in oluşması...”

“Şimdi şunu düşünün.” Buster devam etti. “Kendinize Mercerizm’in neler yaptığını sorun. Eğer pek çok uygulayıcının tecrübelerine inanacak olursak...”

Irmgard, “İnsanlarda olan şu empatiyle ilgili bir şey,” dedi.

“...bu deneyim sistemdeki tüm kadın ve erkekleri tek bir varlık haline getiriyor. Fakat bu varlık Mercer’in sözüm ona telepatik sesiyle kontrol ediliyor. Buna dikkatinizi çekmek istiyorum. Hırslı, politik kafalı geleceğin Hitler adayı...”

“Hayır, şu empati davası.” Irmgard ellerini yumruk yaparak mutfığa, Isidore’un yanına geldi. “Bu insanların bizim yapamadığımız bir şeyi yapabildiklerini kanıtlama yolu değil mi? Çünkü eğer Mercer’le yaşanan tecrübe olmazsa bu empatiyi gerçekten hissettiğinizi kanıtlamak için sadece sizin sözünüze güvenmemiz gerekirdi. Örümcek nasıl?” Irmgard, Pris’in omzunun üzerinden bakıyordu.

Pris makasla örümceğin bir bacağını daha kesti. “Şimdi dört bacağı var.” Örümceği dürtükledi. “Hareket etmiyor ama aslında edebilir.”

Roy Baty mutfak kapısında belirdi. Yüzünde tatminkâr bir ifadeyle derin bir nefes aldı. “Sonunda oldu. Buster televizyonda söyledi ve sistemde yaşayan her canlı bunu duydu. Mercerizm bir aldatmaca. Tüm empati deneyimi bir aldatmaca.” Baty yaklaşır merakla örümceğe baktı.

Irmgard, “Yürümeye çalışmayacak,” dedi.

“Onu yürütebilirim.” Roy Baty bir kibrit kutusu çıkarıp yaktı ve kuvvetsizce sürünene kadar yanan kibriti örümceğe yaklaştırdı.

“Yanılmamışım. Onun dört bacakla da yürüyebileceğini söylememiş miydim?” Irmgard onay beklercesine Isidore’a baktı. “Sorun nedir? Hiç bir şey kaybetmiş değilsin, sana Sidney katalogunda yazan fiyatı öderiz. Bu kadar surat asma. Mercer hakkında buldukları inanılmaz değil mi? Bütün o araştırma.” Irmgard sabırsızca Isidore’u dürtüklede. “Hey, cevap versene!”

“Üzgün, çünkü diğer odada bir empati kutusu var.” Pris, Isidore’a döndü. “Onu kullanıyor musun J.R.?”

Roy Baty, “Tabii ki onu kullanıyor,” diye cevap verdi. “Hepsi kullanıyor, yoksa kullanıyordu mu demeliyim. Belki sonunda bu konu üzerinde düşünmeye başlarlar.”

“Bence bu olay Mercerizm’in sonu olmayacak. Fakat şu anda pek çok mutsuz insan var.” Pris, Isidore’a doğru konuştu. “Aylarca Buster’ın bu açıklamasını bekledik.” Bir süre duraksayıp devam etti. “Neden olmasın? Buster da bizden biri.”

“O bir android,” Irmgard durumu açıklıyordu. “Ve kimse bunu bilmiyor.”

Pris makasla örümceğin bir bacağını daha kesti. John Isidore ani bir hareketle Pris’i itip örümceği aldı ve mutfak lavabosuna attı. Boğulan sadece örümcek değil, düşünceleri ve umutlarıydı.

“Gerçekten sinirlendi.” Irmgard tedirginlikle devam etti. “Öyle durma J.R. Neden bir şey söylemiyorsun? Onun öylece musluğun yanında durup hiçbir şey söylememesi beni fena halde sinirlendiriyor. Televizyonu açtığımızdan beri hiç konuşmadı.”

Pris cevap verdi. “Sorun televizyon değil. Esas sorun örümcek. Öyle değil mi J.R.? Zamanla bunu atlatır.” Irmgard televizyonu kapatmak için diğer odaya geçmişti.

Roy Baty, Isidore’u keyifle seyrediyordu. “Her şey bitti Iz. Mercerizm’i kastediyorum.” Tırnaklarıyla örümceğin ölüsünü lavabodan çıkarmayı başardı. “Belki de bu en son örümcekti. Dünyadaki en son örümcek. Bu durumda örümcekler için de her şey bitti.”

“Kendimi... iyi hissetmiyorum.” Isidore mutfak dolabından bir kâse alıp elinde tutarak bir süre dikildi ve sonra Roy Baty’e döndü. “Mercer’in arkasındaki gökyüzü boyama mı? Gerçek değil mi?”

“Televizyondaki büyültülmüş resimleri ve fırça darbelerini sen de gördün.”

“Mercerizm son bulmadı.” Bir şey üç androidi rahatsız etmişti. Isidore, örümcek, diye düşündü. Belki de Roy Baty’nin söylediği gibi o dünyadaki örümceklerin sonuncusuydu. Örümcek gitmişti; Mercer gitmişti. Dairenin yıpranmışlığı, tozu her yere yayılıyordu. Isidore en son karmaşanın, eninde sonunda kazanacak olan boşluğun, süprüntünün yaklaştığını hissetti. Orada, elinde seramik kâseyle dururken süprüntü çevresini kaplıyordu. John mutfaktaki dolapların gıcırdayıp, parçalandığını ve zeminin çöktüğünü duyumsadı.

Uzanıp duvara dokunduğunda yüzeydeki radyoaktif tozu andıran gri plaster parçaları hızla aşağıya aktı. Masanın başına oturduğundaysa sandalyenin ayakları çürümüş, içi boş tüpler gibi kıvrıldı. John çabucak ayağa kalkarak elindeki kâseyi bıraktı ve sandalyenin ayaklarını düzeltmeye uğraştı. Sandalyeyi bir arada tutan çiviler ayrıldı ve sandalye Isidore’un elinde parçalandı. Masada seramik kabın çatladığını ve çizgilerden oluşan bir ağın asma gibi yayıldığını gördü. Kabın kenarından bir parça düşüp, kaba ve sırlanmamış iç yüzeyi ortaya çıkardı.

“Ne yapıyor bu?” Irmgard Baty’nin sesini hayal meyal işitiyordu. “Her şeyi mahvediyor. Isidore dur...”

“Bunu ben yapmıyorum.” Isidore yalnız kalmak için sendeleyerek oturma odasına gidip perişan haldeki koltuğun yanında durdu ve bir zamanlar üzerinde yürüyen böceklerin bıraktığı izlerle dolu olan sarı duvarı seyrederken bir kez daha dört bacaklı ölü örümceği düşündü. Birden fark etti: Buradaki her şey eski, çürüme çok önceden başladı ve durmayacak. Örümceğin ölüsü her yeri ele geçirdi.

Zeminin çökmesiyle, bir karganın kafası, şempanzelere ait olabilecek mumyalaşmış eller gibi çeşitli hayvanların parçaları meydana çıktı. Uzakta, kıvıldamayan ama belli ki yaşayan bir eşek duruyordu. En azından o henüz çürümeye başlamamıştı. Isidore eşeğe doğru ilerlerken ayağının altında kuru otlar gibi ezilen sopaya benzer kemikleri hissetti. En sevdiği hayvanlardan biri olan eşeğe ulaşmadan, yukarıdan gelen parıldayan mavi renkli bir karga tepkisiz eşeğin burnunu gagalamaya başladı. John’un yüksek sesle, yapma, diye haykırmasına rağmen karga süratle eşeğin gözlerini gagalamaya devam etti. Yine oluyor, diye düşündü. Burada uzun bir süre kalacaktı. Tıpkı eskisi gibi. Her zaman uzun sürerdi, çünkü burada hiçbir şey çabuk değişmezdi, hatta çürümenin bile durduğu anlar olmuştu.

Kuru bir rüzgârın esmesiyle çevresindeki kemik yığınları parçalandı. John, rüzgâr bile onları yok ediyor, diye düşündü. Keşke yukarı nasıl tırmanılacağını hatırlasam. Yukarıya doğru baktığında tutunacak bir şey göremedi.

Yüksek sesle, Mercer şimdi neredesin, diye bağırdı. Burası mezar dünyası ve ben yine buradayım ama bu kez sen yoksun.

Isidore bir şeyin ayağına süründüğünü hissetti. Eğilip onu kolayca buldu, çünkü çok ağır hareket ediyordu. Bu kalan bacaklarıyla yürümeye çalışan örümcekti. Isidore onu avucunun içine aldı. *Kemikler yer değiştirmiş*, diye düşündü. Örümcek tekrar hayata dönmüştü. Mercer yakında olmalıydı.

Rüzgâr esip kalan kemikleri de dağıttı ama Isidore, Mercer’in yakınlarda olduğunu seziyordu. Buraya gel, dedi Mercer’e. Bana ulaşmak için bir yol bul. Tamam mı? Mercer, diye düşündü. Yüksek sesle bağırdı: “Mercer!”

Birden yabancı otlar ilerlemeye başlayıp, tohum haline gelene kadar bir tirbuşon gibi etraflarındaki duvarları delmeye başladılar. Daha sonra oluşan tohum genişleyip ikiye ayrıldı ve bir zamanlar duvar olan beton parçalarının, çürük demirlerin içinden patladı. Fakat etrafın perişanlığı duvarlar yok olunca da değişmedi. Bu çürüme Mercer’in aciz, bulanık görüntüsü dışında her şeyi takip etti. Yaşlı adam yüzünde sakin bir ifadeyle Isidore’un karşısında duruyordu.

“Gökyüzü boyanmış mı? Büyüldüğünde gerçekten fırça darbeleri görünüyor mu?”

“Evet.”

“Ben onları göremiyorum.”

“Çok yakından bakıyorsun. Androidler gibi uzaktan bakmalısın. Onların gözlem gücü daha gelişmiş.”

“Bu yüzden mi senin bir dolandırıcı olduğunu iddia ediyorlar?”

“Ben bir dolandırıcıyım. Gerçeği söyleyen onlar. Araştırmaları gerçektir. Onların bakış açısından emekli olmuş eski aktör Al Jarry’im. Tüm anlattıkları doğru. Söyledikleri gibi benimle evimde röportaj yaptılar ve onlara bilmek istedikleri her şeyi anlattım.”

“Viski hakkındakiler de buna dâhil mi?”

Mercer gülümsedi. “Evet, o da gerçektir ve çok iyi bir iş başardılar. Arkadaş Canlısı Buster’ın keşfi oldukça inandırıcıydı. Bu yüzden neden hiçbir şeyin değişmediğini anlamakta güçlük çekecekler. Sen de, ben de hâlâ buradayız.” Mercer eliyle yükselen tepenin kıraç, tanıdık toprağını işaret etti. “Seni şu anda mezar dünyasından çıkardım ve ilginizi kaybedip vazgeçene kadar da

çıkarmaya devam edeceğim. Fakat beni aramayı bırakmalısın, çünkü ben seni aramaktan asla vazgeçmeyeceğim.”

“Viski hakkında söylenenler hoşuma gitmedi, çok alçaltıcı.”

“Çünkü sen oldukça ahlaklı bir insansın. Ben değilim. Ne kendimi, ne de başkalarını yargılarım.”

Mercer kapalı avucunu Isidore’a uzattı. “Bu arada unutmadan; bende sana ait olan bir şey var.”

Mercer parmaklarını açtığı anda avucunda bacakları eski haline dönmüş örümcek duruyordu.

“Teşekkürler.” Isidore uzanıp örümceği aldı. Tam başka bir şey söylemek üzereydi ki...

Bir alarm çaldı.

Roy Baty köpek gibi hırıldadı. “Binada bir ikramiye avcısı var! Bütün ışıkları kapatın. Onu da empati kutusundan uzaklaştırın. Kapıda hazır bekliyor olmalı. Haydi... *şunu kıpırdatın!*”

JOHN ISIDORE aşağıya bakınca ellerinin empati kutusunun kollarını kavradığını gördü. Ağzı açık ellerine bakarken dairenin ışıklarının söndüğünü fark etti. Mutfakta, Pris'in masa lambasını kapatmak için aceleyle hareket edişini görebiliyordu.

“Beni dinle J.R.” Irmgard kulağına sert bir sesle fısıldarken tırnaklarını da büyük bir güçle Isidore'un omzuna geçirmişti. Irmgard ne yaptığının farkında değilmiş gibi görünüyordu. Yüzü, dışarıdan vuran loş gece ışığının altında, eğri büğrü ve bulanık görünüyordu. Korku çanağına dönüşmüş yüzünde gözleri kapaklarını yitirmiş, içlerine çökmüş, ufalmışlardı. Fısıltıyla, “Gitmelisin,” dedi. “Kapıyı çalarsa sen açacaksın. Ona kimliğini gösterip buranın senin dairen olduğunu ve içeride senden başka kimsenin olmadığını söylemelisin. Ayrıca arama emrini istemeyi de unutma.”

Pris gerilmiş vücuduyla öbür yanında duruyordu. “Onu içeri alma J.R. Onu durdurabilecek her şeyi söyle ve yap. Bir ikramiye avcısının ne yapabileceğini biliyor musun? Bize yapabileceklerini anlıyor musun?”

Isidore iki dişi androidden uzaklaşıp karanlıkta kapının kolunu buldu. Dışardaki holü her zamanki gibi hissetti: Boş ve cansız.

“Bir şey duyuyor musun?” Roy Baty yakınına eğildiğinde Isidore onun gerilmiş vücudundan dışarı sızıp, adeta bir sis perdesi oluşturan korkunun kokusunu içine çekti. “Dışarı çıkıp bir bak.”

Isidore kapıyı açıp belli belirsiz seçilen hole baktı. Tozun ağırlığına rağmen buradaki havanın yine de bir temizliği vardı. Elinde hâlâ Mercer'in verdiği örümceği tutuyordu. Bu Pris'in bacaklarını kestiği örümcek miydi, bilmiyordu. Büyük bir olasılıkla değildi; Isidore bunu hiçbir zaman öğrenemeyecekti. Ama örümcek canlıydı ve Isidore'un kapalı avucunun içinde çoğu örümceğin ufak çeneleriyle insan derisini delemediği gibi onu ısırmadan dolanıyordu.

Isidore holün sonuna ulaşıp merdivenleri indiğinde, bir zamanlar bahçeye uzanan patikaya vardı. Bahçe savaş sırasında yok olmuş, patikaysa binbir parçaya bölünmüştü. Fakat Isidore ona yabancı olmayan bu yolda ilerlerken kendini iyi hissetti. Binanın çevresini dolanarak civardaki tek yeşilliğin bulunduğu bölgeye geldi. Burası üstü tozla kaplanmış, solgun yabancı otlarla dolu bir yerdi. Isidore örümceği yere bırakıp uzaklaşmasını seyretti. İşte bu kadar, diye düşündü ve doğruldu.

Bir el fenerinin ışığıyla, otların yarı ölü sapları çıplak ve tehditkâr bir havaya büründü. Isidore testere dilli yapraklardan birinin üzerinde duran örümceği gördü. En azından o kendini kurtarmıştı.

El fenerini tutan adam Isidore'a sordu. “Ne yaptın?”

“Bir örümceği yere bıraktım.” Isidore adamın, sarı ışığın altında iyice büyük gözüken örümceği nasıl göremediğini merak etti. “Böylece buradan kaçabilecek.”

“Neden onu dairene götürmedin? Onu bir kavanozun içinde tutmalısın. Sidney'in Ocak kataloğuna göre örümceklerin perakende fiyatı %10 artmış. Onun için 100 dolar kadar bir para alabilirdin.”

“Eğer örümceği yukarı götürürsem, o yine bacaklarını kesecek. Ne yaptığını görmek için birer birer keser.”

“Bunu androidler yapar.” Adam paltosunu karıştırıp çıkardığı şeyi açtıktan sonra Isidore'a uzattı.

Düzensiz ışığın altında ikramiye avcısı orta boyda görünüyordu. Etkileyici bir özelliği yoktu. Yüzü büroda çalışan kâtiplerinki gibi yuvarlak, tüysüz ve pürüzsüzdü. Hiç de Isidore'un beklediği gibi yarı-tanrısal bir görünüm sergilemiyordu.



“Ben San Francisco polis teşkilatından Deckard. Rick Deckard.” Adam Isidore’a uzattığı kimliğini tekrar paltosunun cebine soktu. “Üçü de yukarıda mı?”

“Şey, aslında ben onları koruyorum. İki kadın. O üçü grubun sonuncuları. Diğerleri ölmüş. Arkadaş Canlısı Buster’ı seyredebilmeleri için Pris’in televizyonunu onun dairesinden benim daireme çıkardım. Buster, Mercer’in aslında var olmadığını kanıtladı.” Isidore ikramiye avcısının duymamış gibi görüldüğü böylesine önemli bir haberi bilmenin heyecanını hissetti.

“Haydi, yukarıya çıkalım,” diyen Rick lazer tabancasını kararsızca Isidore’a doğrulttuktan sonra kararsızca tabancayı indirdi. “Sen bir ‘özel’ sin, değil mi? Bir tavukkafalı?”

“Fakat benim bir işim var. Ben... ben bir kamyonet kullanıyorum, şey...” Isidore dehşetle hastanenin adını unuttuğunu fark etti. “Bir hayvan hastanesi... Van Ness Hayvan Hastanesi. Sahibinin a-a-adıysa Hannibal Sloat.”

“Beni yukarıya çıkarıp hangi dairede olduklarını gösterir misin? Burada binden fazla daire var. Bana zaman kazandırabilirsin.” Rick’in sesi yorgundu.

“Onları öldürürsen bir daha Mercer’le birleşemezsin.”

“Beni yukarıya götürmeyecek misin? Bana sadece buldukları katı söyle. Daireyi ben bulurum.”

“Hayır.”

“Federal yasalara göre...” Deckard başladığı cümleyi bitirmedi. Soruşturmayı bıraktı. “İyi geceler,” diyerek fenerinin aydınlattığı geniş sarı patikadan ilerleyip binaya girdi.

Binanın içinde Deckard el fenerini söndürüp koridorda sıralanmış lambaların loş ışığında ilerledi. Tavukkafa, Rick daha hiçbir şey söylemeden onların android olduklarını biliyordu, fakat durumu anlamıyordu. Ama kim tam manasıyla anlıyordu ki zaten? Ben anlıyor muyum, diye düşündü. Anlıyor muydum? İçlerinden biri Rachael’in ikiziydi ve belki de ‘özel’ onunla yaşamıştı. Rick, bundan hoşlandı mı acaba, diye düşündü. Belki de ‘özel’in örümceği kaçırdığı kız da oydu. Sonra geri dönüp o örümceği alabilirdi. Daha önce hiç yaşayan vahşi bir hayvan bulmamıştı. Yerde seğirten canlı bir yaratığı seyretmek inanılmaz bir tecrübe olmalıydı. Rick belki de bir gün bu, o tavukkafanın başına geldiği gibi benim de başıma gelir, diye düşündü.

Rick arabasından getirdiği radar göstergeli dinleme cihazını kurdu. Holün sessizliğinde ekranda bir kıpırdama olmamıştı. Bu katta değil, dedi kendi kendine. Dikey düzlemi taradığında çok hafif bir sinyal aldı. Yukarıdaydılar. Rick aletlerini toparlayıp merdivenleri tırmandı.

Gölgelerin arasında bir şekil duruyordu.

“Eğer kıvıldarsan seni emekli ederim.” Belli ki erkek olan Rick’i bekliyordu. Kaskatı parmaklarının arasındaki lazer tabancasının sertliğini hissetti, fakat onu kaldırıp nişan alamıyordu. İlk yakalanan o olmuştu. Hem de çok çabuk.

“Ben bir android değilim. Adım Mercer.” Işığa çıkmıştı. “Bay Isidore yüzünden buradayım. Elinde örümcek olan ‘özel’ adam, onunla az önce tanıştın.”

“Tavukkafanın söylediği gibi birkaç dakika sonra yapacaklarım yüzünden Mercerizm’den dışlanacak mıyım?”

“Bay Isidore kendi adına konuşuyordu. Benim adıma değil. Yapılması gereken yapılmalı. Bunu daha önce de söylemiştim.” Kollarını kaldırıp Rick’in arkasında kalan merdivenleri işaret etti. “Androidlerden birinin dairede değil, senin arkanda olduğunu söylemek için geldim. Üçlünün en zorlusu o olacak ve ilk önce onu emekli etmelisin.” Yaşlı adamın hışırtılı sesi birden güç kazandı. “Çabuk olun Bay Deckard. Merdivenlerde.”

Rick elinde lazer tabancasıyla aniden dönüp çömeldi ve merdivenlere doğru nişan aldı. Merdivenlerden ona doğru ilerleyen kadını tanıyordu. Lazer tabancasını indirdi. “Rachael,” Rick

şaşkındı. Rachael onu kendi hava otosuyla buraya kadar izlemiş miydi? Ama neden? “Seattle’a geri dön ve beni yalnız bırak. Mercer bunu yapmam gerektiğini söylüyor.” Rick birden karşısındakinin gerçekten Rachael’a benzemediğini fark etti.

“Birbirimize çok şey ifade ediyoruz.” Android, Rick’i sımsıkı kavramak istermişçesine kollarını uzatmış yaklaşıyordu. Giysiler yanlıştı, fakat gözler... Bunlardan daha yüzlerce, binlerce olabilirdi. Hepsinin adları farklıydı belki ama hepsi Rachael, üreticinin diğerlerini korumak için kullandığı prototip. Android yalvarırcasına Rick’e doğru atıldığında Rick ateş etti, android patladı ve parçaları etrafta uçtu. Rick yüzünü kapattı, sonra tekrar baktı. Androidin taşıdığı lazerin uzağa, merdivenlere yuvarlandığını gördü. Metal lazer aşağıya düştü. Basamak basamak düşerken çıkardığı ses yankılandı, azaldı ve yavaşladı. Mercer bunun en zorlusu olduğunu söylemişti. Rick dönüp Mercer’i aradı ama yaşlı adam ortadan yok olmuştu. Ölene kadar beni Rachael Rosen’larla izleyebilirler, diye düşündü. Ya da tip kullanım dışı olana dek hangisi önce gelirse. Şimdi diğer ikisi. Mercer’in söylediğine göre biri dairenin dışındaydı. Rick yaşlı adamın ona yardım edip, onu koruduğunu fark etti. Eğer Mercer beni uyarlamış olsaydı şu anda ölmüş olurdu, diye düşündü. Geri kalanı ben halledebilirim. En zor olanı buydu ve o android de bunun farkındaydı. Ama her şey bitti. Bir saniye içinde asla yapamayacağımı sandığım bir şeyi yaptım. Batyleri standart işlemleri kullanarak avlayabilirim. Beni zorlayabilirler ama hiçbir şey az önce yaptığımdan daha zor olamaz.

Ama binanın başka bir yerinde Batyler onu bekliyor ve olanları biliyorlardı. Burada yaptığını algılıyorlardı. Büyük bir olasılıkla bu noktada korkuyorlardı. Ona yönelttikleri Pris bunun bir kanıtıydı. Eğer Mercer olmasaydı planları işe yarayacaktı. Şimdiyse sonları gelmişti.

Bunu çabuk halletmeliyim, diye düşünerek holde ilerledi. O sırada yanında taşıdığı aygıt sinyal vermeye başlamıştı. Rick dairelerini bulmuştu. Artık gerek duymadığı aygıtını bir kenara fırlatıp dairenin kapısına vurdu.

İçeriden bir erkek sesi duyuldu. “Kim o?”

“Ben Isidore. Beni içeri alın, çünkü sizi koruyorum ve i-i-ikiniz kadınsınız.”

“Kapıyı açmıyoruz.” Bu sefer konuşan bir kadındı.

“Pris’in televizyonunda Arkadaş Canlısı Buster’ı seyretmek istiyorum. Mercer’in gerçekte var olmadığını kanıtladıktan sonra onu izlemek çok önemli. Ben Van Ness Hastanesi’nin kamyonetini kullanıyorum. Sahibiye Hannibal S-S-Sloat.” Rick kekeleyemeye devam etti. “Ka-ka-pıyı açacak mısınız? Burası benim dairem.” Rick bekledi, kapı açıldığında karanlığın içinde belli belirsiz iki şekil duruyordu.

Kadın konuştu. “Testleri uygulamanız gerek.”

“Artık çok geç,” dedi Rick. Uzun boylu şekil kapıyı kapatıp elektronik bir aleti çalıştırmaya çabaladı. “Hayır, içeri girmek zorundayım.” Rick, Roy Baty’nin bir kez ateş etmesine izin verdi. “Şimdi kanuni olarak suçlusun. Bana ateş etmek yerine size Voigt-Kampff testini uygulamam için beni zorlamalıydın. Ama artık bunun bir önemi yok.” Roy Baty bir kez daha Rick’e ateş edip ıskalayınca silahı atıp dairenin içine doğru kaçtı.

Bayan Baty, “Pris seni neden öldüremedi?” diye sordu.

“Pris diye biri yok. Yalnızca bir sürü Rachael Rosen var.” Rick, Irmgard Baty’nin elindeki lazer tabancasını fark etti. Roy Baty lazeri Irmgard’a vererek onu tuzağa düşürmeye çalışmıştı. Rick onu izlerken karısı Rick’e arkadan ateş edecekti. Rick, “Üzgünüm, Bayan Baty,” diyerek ateş etti.

Diğer odada Roy Baty ıstırap dolu bir çığlık attı.

“Pekâlâ, onu sevmiştin. Ben de Rachael’ı sevmiştim. O tavukkafa da diğer Rachael’ı sevmişti.” Rick, Roy Baty’e ateş etti. Ceset çırpındı, sanki fazla doldurulmuş kırılğan varlıklardan oluşmuş bir yığın gibi devrildi. Mutfak masasına çarptı, tabaklar ve kap kaçak vücutla birlikte yere düştü. Refleks

devreleri vücudu oynatmaya ve titretmeye devam etti ama Baty ölmüştü. Rick her iki cesedi de görmezden geldi. Sonuncusunu da avladım, diye düşündü. Tam altı tane, üstelik bir günde. Bu bir rekor. Şimdi her şey bitti. İran'a ve keçime geri dönebilirim ve hayatımızda ilk defa yeteri kadar paramız olacak.

Rick koltuğa oturdu. Dairenin sessizliğinde, kıpırtısız nesnelere arasında öylece otururken, Bay Isidore kapıda belirdi.

“Bakmasan daha iyi olur.”

“Pris'i merdivenlerin orada gördüm.” Isidore ağlıyordu.

“Bu kadar üzülme.” Rick bütün gücünü kullanarak ayağa kalktı. “Telefonun nerede?”

‘Özel’ cevap vermeyerek orada öylece dikiliyordu. Rick telefonu arayıp buldu ve Harry Bryant'ın ofisinin numarasını çevirdi.

HARRY BRYANT, RICK’i dinledikten sonra, “İyi,” diye cevap verdi. “Şimdi gidip biraz dinlen. Üç cesedi alması için bir devriye arabası göndeririz.”

Rick Deckard telefonu kapatıp, ‘özel’e acımasızca, “Androidler çok aptal,” dedi. “Roy Baty benimle seni ayırt edemedi. Kapıda senin olduğunu sandı. Polis burayı temizleyecek, onlar işlerini bitirene kadar neden başka bir dairede kalmıyorsun? Burada, bu cesetlerle olmak istemezsin herhalde.”

“Bu bi-bi-binayı terk edeceğim. Da-daha çok in-in-sanın bulunduğu şehir içinde yaşayacağım.”

“Sanırım benim binamda boş bir daire var.”

Isidore kekeledi. “Senin ya-ya-yakınında yaşamak istemiyorum.”

“Ya dışarı çık ya da yukarı ama burada kalma.”

‘Özel’ yüzünde anlamsız bir ifadeyle bir süre ne yapacağına karar veremedi. Yüzü farklı sessiz şekiller aldı, sonra ayaklarını sürüyerek daireden çıktı ve Rick’i yalnız bıraktı.

Rick, amma iş, diye düşündü. Sanki açlık veya bulaşıcı hastalık gibi bir lanetim. Nereye gidersem felaket beni takip ediyor. Mercer’in dediği gibi bu yanlışı yapmak zorundayım. Başından beri ne yaptıysam yanlıştı. Şimdiyse eve dönme zamanıydı. Belki bir süre İran’la olduktan sonra her şeyi unutabilirdi.

Rick, kendi binasına döndüğünde İran onu çatıda karşıladı, delirmiş gözlerle Rick’e bakıyordu. Rick hayatı boyunca onu hiç böyle görmemişti.

Uzanıp onu kucaklarken, “Her şey bitti,” dedi. “Düşünüyordum da belki Harry Bryant bana yeni bir iş...”

“Rick sana bir şey söylemeliyim. Üzgünüm ama keçi öldü.” Bu haber nedense Rick’i şaşırtmamıştı; sadece kendini daha da kötü hissetti, sanki onu her yandan ezen ağırlık bir parça daha arttı. “Sanırım kontratta bir garanti maddesi var. Eğer 90 gün içinde hastalanırsa...”

“O hastalanmadı. Biri...” İran boğazını temizleyip devam etti. “Biri buraya gelip keçiyi kafesinden çıkarmış ve çatının ucuna kadar sürüklemiş.”

“Onu çatıdan aşağı mı atmış?”

“Evet.” Başını salladı.

“Kim olduğunu gördün mü?”

“Net bir şekilde gördüm. Barbour hâlâ burada oyalanıyordu. Aşağı inip beni çağırdı. Polisi aradık ama onlar gelene kadar keçi ölmüş, kadın da kaçmıştı. Koyu renk saçlı kocaman simsiyah gözlü çok zayıf, genç bir kızdı. Balık sırtından bir manto giyiyordu. Kimliğini gizlemeye çalışmadı. Sanki umurunda değilmiş gibiydi.”

“Umurunda değildi. Rachael senin onu görüp görmemeni önemsemez. Benim bu işi onun yaptığını bilmem için, belki de özellikle onu görmeni istemiştir.” Rick, İran’ı öptü. “O kadar zamandır burada mı bekliyordun?”

“Sadece yarım saattir.” İran yavaşça onu tekrar öptü. “Bu korkunç. O kadar gereksiz ki.”

Rick arabasına geri dönüp direksiyonun başına geçti. “Gereksiz değildi, bunu yapmasının ona göre geçerli bir nedeni vardı.” Androidçe bir sebep, diye düşündü.

“Nereye gidiyorsun? Aşağıya gelip benimle kalmayacak mısın? Televizyonda şok edici bir haber

vardı. Arkadaş Canlısı Buster, Mercer'in bir dolandırıcı olduğunu iddia ediyor, bu konuda sen ne düşünüyorsun Rick? Bu doğru olabilir mi?"

"Hepsi doğru. Herkesin şimdiye kadar düşündükleri doğru." Motoru çalıştırdı.

"Döndüğünde iyi olacak mısın?"

"Evet, olacağım." Rick, aynı zamanda öleceğim de, diye düşündü. Her ikisi de doğru. Arabasının kapısını kapatıp Iran'a eliyle işaret edip gecenin derinliğine doğru havalandı.

Bir zamanlar yıldızları görebilirdim, diye düşündü. Yıllar önce, oysa şimdi sadece toz var. Yıllardır kimse yıldızları görmüyordu, en azından Dünya'dan. Rick araba hızlanıp yükselirken belki yıldızları görebileceğim bir yere giderim, diye düşündü. Hava otosu San Francisco'dan ayrılıp kuzeyin yaşanılmayan ıssızlığına doğru yol aldı. Sonunun geldiğine inanmayan hiçbir canlı varlığın gitmeyeceği yere doğru uçtu. Burası ancak sonunun geldiğine inanan bir insanın gidebileceği yerd.

SABAHIN ERKEN ışıklarında Rick'in aşağısında gri çöp dolu arazi sonsuzluğa kadar uzanıyordu. Rick yan yana dayanmış ev büyüklüğündeki çakıllara bakarak, sanki içindeki tüm malın boşaltılıp geriye sadece tek başlarına bir anlamları olmayan sandık parçaları ve kapların kaldığı bir gemi odasına benziyor, diye düşündü. Bir zamanlar buralarda buğdaylar büyüyüp hayvanlar otlamıştı. Burada herhangi bir şeyin yeşerebileceğini düşünmek bile imkânsızdı.

Her şeyin ölmesi için ne garip bir yer, diye düşündü.

Rick hava otosunu aşağıya yöneltti. Yüzeyin üzerinde bir süre uçtu. Dave Holden olsaydı şimdi benim için ne derdi, diye düşündü. Ben yaşayan en iyi ikramiye avcısıyım. Şimdiye kadar kimse altı andyi bir günde emekli edemedi ve büyük bir olasılıkla da asla edemeyecek. Holden'ı aramalıyım.

Bir anda üzeri ıvır zıvırla dolu bir yamaç önünde beliriverdi. Rick yere yaklaşan hava otosunu yukarı kaldırdı. Yorgunluk, diye düşündü. Hâlâ araba sürüyor olmamalıyım. Motoru kapatıp bir süre alçaldıktan sonra hava otosunu yere indirdi. Araba yamaçta yuvarlanıp sekerken etrafa kaya parçaları fırlatıyordu. En sonunda sürtünerek ve hafifçe kayarak durdu.

Rick arabanın telefonunda San Francisco santralinin numarasını çevirdi. "Mount Zion Hastanesi, lütfen."

Bir süre sonra ekranda başka bir santral memuru belirmişti. "Mount Zion Hastanesi."

"Dave Holden adında bir hastanız var. Onunla konuşmam mümkün mü? Benimle konuşabilecek durumda mı?"

"Bir saniye, bunu kontrol edeyim efendim." Ekran geçici bir süre için karardı ve zaman geçmeye başladı, Rick bir parça Dr. Johnson enfiyesi çekerken. Arabanın ısıtıcısı titredi, sıcaklık düşmeye başlamıştı. "Dr. Costa, Bay Holden'in telefonlara cevap vermediğini söyledi."

Rick, "Bu polisle ilgili bir iş," diyerek kimliğini ekrana doğru tuttu.

"Bir saniye." Santral memuru yeniden yok olmuştu. Rick tekrar Dr. Johnson enfiyesini çekti. Sabahın köründe enfiyenin içindeki mentol rahatsız ediciydi. Rick arabasının camını indirip küçük sarı kutuyu dışarı fırlattı. "Hayır, efendim." Santral memuresi bir kez daha ekranda belirmişti. "Dr. Costa, Bay Holden'in durumunun telefona cevap verecek kadar iyi olduğunu düşünmüyor. Ne kadar acil olursa olsun en azından..."

"Pekâlâ." Rick telefonu kapadı.

Havadada da tiksindirici bir şeyler vardı. Rick penceresini kapadı. Dave gerçekten de tükenmişti. Nasıl oldu da beni öldüremediler, diye düşündü. Çok hızlı hareket ettiğine karar verdi. Her şeyin bir günde olup biteceğini beklememiş olmalıydılar. Harry Bryant haklı çıkmıştı.

Arabanın içi oldukça soğumuştur. Rick kapıyı açıp dışarı çıktı. Beklenmedik, sağlığa zarar verici bir rüzgâr giysilerini yaladı ve Rick ellerini ovuşturarak yürümeye başladı.

Dave'le konuşmak rahatlatıcı olabilirdi, diye düşündü. Dave benim yaptıklarımı onaylardı, fakat aynı zamanda Mercer'in bile anlayamadığı madalyonun öbür yüzünü de görebilirdi. Mercer için kolaydı, çünkü o her şeyi kabulleniyordu. Hiçbir şey onun için yabancı değildi. Fakat benim yaptığım bana yabancılaştı. Rick, hatta benim hakkımdaki her şey anormaldi, ben anormal biri olmuşum, diye düşündü.

Rick attığı her adımda ağırlığını daha da fazla hissettiği bir yükte yamacı tırmanmaya başladı. Tırmanmak için çok yorgunum, diye düşündü. Duraksayarak tüm ağrıyan vücudunun ve derisininin

oluşturduğu tuzlu gözyaşlarını sildi. Sonraysa kendi kendine kızarak tüm nefreti ve öfkesiyle çorak kısır toprağa tükürdü. Sonra her şeyden uzak, sadece kendisinin yaşadığı bu yabancı, yalnız bölgede zorlu yürüyüşüne devam etti.

Sıcak. Hava iyice ısınmıştı ve belli ki zaman ilerlemişti. Rick acıktığını hissetti. Ne zamandır bir şey yememişti? Açlık ve sıcak birleşip insanın ağzında yenilgiyi hatırlatan zehirli bir tat bırakıyordu. Evet, diye düşündü. Olan bu: Garip bir şekilde yenilgiye uğradım. Androidleri öldürerek mi? Rachael'ın keçimi öldürmesiyle mi? Rick cevabı bilmiyordu ama ağır yürüyüşüne devam ederken belirsiz, neredeyse hayali bir tabut örtüsü bilincini bulanıklaştırdı. Nasıl olduğunu bilmeden kendini ölümcül bir uçurumun kenarında, düşmekten bir adım önce buldu. Düşüyorum, diye düşündü. Düşüşüme tanıklık edecek kimse olmadan, aciz ve aşağılayıcı bir biçimde, düşüyorum. Burada onun veya herhangi birinin alçaltıcı durumunu ya da cesaretlenmesini, gururlanmasını fark edecek hiç kimse yoktu. Burada her şey fark edilmeden olup bitiyordu. Ölü kayalar, kuru ve tozla kaplı yabani otlar hiçbir şeyi görmüyor, kendileri ya da onun hakkında hiçbir şeyi hatırlamıyorlardı.

O sırada ilk taş Rick'in kasıklarına isabet etti. İlk acı, yalnızlığı ve ıstırabı fark etmenin verdiği ilk acı tüm açıklığıyla ona dokundu.

Rick bir süre duraksadıktan sonra devam etti. Kayalar gibi yukarı yuvarlanıyordu. Kayaların yaptığını yapıyorum, diye düşündü. Bir anlamı olmadan, iradesizce.

“Mercer,” dedi nefes nefese. Kıpırdamadan durdu ve önündeki gölgeye benzeyen, hareketsiz şekli seçti. “Wilbur Mercer! Sen misin?” Tanrım, diye düşündü. Bu benim gölgem. Buradan gitmeliyim; bu tepeden inmeliyim!

Rick aceleyle geriye döndü. Bir kere düştü ve yükselen toz bulutu her şeyi belirsizleştirdi. Rick tozdan kaçtı. Gevşek taşlardan kayarken daha da hızlanmıştı. Biraz ileride park edilmiş arabasını gördü. Tekrar aşağıdayım, dedi kendi kendine. Tepeden aşağı indim. Araba kapısını açıp içeriye girdi. Bana o taşı kim attı, diye kendi kendine sordu. Kimse. Fakat bu beni neden rahatsız ediyor? Füzyon sırasında herkes gibi empati kutumu kullanırken bunu yaşamıştım. Bu yeni bir şey değil. Yanılıyordu, yeniydi, çünkü bunu tek başıma yaptım, diye düşündü.

Rick titreyerek arabanın gözünden bir kutu yeni enfiye çıkarıp koruyucu bandını söktü. Kocaman bir tutam alıp içine çekti. Ayakları yarı arabada, yarı dışarıdaki küflü kuruluktan çatlamış toprağın üzerinde dinlendi. Bu gidilecek en son yerdi, diye düşündü. Buraya gelmemeliydim. Şimdiyse kendini geri dönenemeyecek kadar yorgun hissediyordu.

Eğer Dave'le konuşabilseydim kendimi daha iyi hissedirdim, diye düşündü. Buradan uzaklaşıp eve gidip yatağıma uzanabilirim. Hâlâ elektrikli koyunum ve işim var. Daha emekli edecek çok andy olacak. İşim bitmedi. Geride kalan en son andyi emekli etmedim. Rick, belki de sorun bu, diye düşündü. Emekli edecek başka andy kalmamasından korkuyorum.

Saatine baktı: 9.30.

Telefonu kaldırıp Lombard Caddesi'ndeki Adalet Binası'nı arayıp santral memuresi Bayan Wild'e, Müfettiş Bryant'ı bağlamasını istedi.

“Müfettiş Bryant büroda değil, Bay Deckard. Arabasında olmalı ama oradan da bir cevap alamıyorum. Sanırım geçici bir süre için arabasından çıkmış.”

“Nereye gideceğini söyledi mi?”

“Dün gece emekli ettiğiniz androidlerle ilgili bir şeydi.”

“Sekreterimi bağlar mısınız?”

Bir dakika sonra Ann Marsten'in turuncu üçgen yüzü ekranda belirdi. “Oh, Bay Deckard, Müfettiş Bryant size ulaşmaya çalışıyordu. Sanırım adınızı Şef Cutter'a bildirecekti. Çünkü altı andyi...”

“Ne yaptığımı biliyorum.”

“Bu daha önce hiç olmamıştı. Oh, Bay Deckard, bir de karınız aradı. İyi olup olmadığınızı merak etmiş. İyi misiniz?”

Rick cevap vermedi.

“Her neyse, belki onu arayıp bunu ona söylemelisiniz. Evde telefonunuzu bekleyeceğini söyledi.”

“Keçime olanları duydun mu?”

“Hayır, bir keçiniz olduğunu bile bilmiyordum.”

“Keçimi aldılar.”

“Kim, Bay Deckard? Hayvan hırsızları mı? Daha geçenlerde yeni bir çetenin haberini aldık. Büyük bir olasılıkla gençlerdir ve...”

“Yaşam hırsızları.”

“Sizi anlayamıyorum, Bay Deckard.” Bayan Marsten ciddi bir ifadeyle ona bakıyordu. “Bay Deckard çok kötü ve çok yorgun görünüyorsunuz. Tanrım! Yanağınız kanıyor.”

Elini yanağına götürdüğünde kanı hissetti. Bir taş yapmış olmalıydı. Ona birden fazla taş isabet etmiş olmalıydı.

“Siz Wilbur Mercer’e benziyorsunuz.”

“Ben Wilbur Mercer’im. Onunla bütünleştim ve şimdi ondan kurtulamıyorum. Burada, Oregon sınırına yakın bir yerde oturup bu füzyondan kurtulmayı bekliyorum.”

“Sizi alması için birisini gönderelim mi?”

“Hayır, artık şube için çalışmıyorum.”

“Sanırım dün gereğinden fazlasını yapmışsınız, Bay Deckard. İhtiyacınız olan şey dinlenmek. Bay Deckard siz sahip olduğumuz en iyi ikramiye avcısısınız. Ben Harry Bryant’a haber veririm. Siz eve gidip dinlenin. Hemen karınızı arayın Bay Deckard, çünkü çok fazla endişelenmiş. İkiniz de kötü durumdasınız.”

“Nedeni keçim, androidler değil. Rachael hatalıydı. Onları emekli ederken zorlanmadım. Benim bir daha Mercer’le birleşemeyeceğimi düşünen ‘özel’ de yanılıyordu. Yanılmayan tek kişi Mercer’di.”

“Bay Deckard buraya, insanların olduğu sahil bölgesine dönmelisiniz. Oregon civarında canlı hiçbir şey yok. Doğru değil mi? Yalnız değil misiniz?”

“Bu çok garip. Mercer olduğum sanırısına kapıldım, insanlar bana taş atıyorlardı. Fakat empati kutusunun kollarını tuttuğunuzda hissettiklerinizle aynı değildi. Empati kutusunu kullandığınızda Mercer’le *birlikte* olduğunuzu hissediyorsunuz, oysa ben kimseyle beraber değildim. Ben yalnızdım.”

“Mercer’in bir dolandırıcı olduğunu, sahte olduğunu söylüyorlar.”

“Eğer gerçek sahte değilse, Mercer de sahte değil.” Rick bu tepenin, bu tozun ve taşların her birisinin diğer her şeyden farklı olduğunu düşündü. “Korkarım ki Mercer olmaktan kurtulamayacağım. Bir kez başladığında geri dönemiyorsun.” Mercer’in sonsuzluk tuzağında bu tepeyi tırmandığı gibi ben de durmadan tırmanacak mıyım, diye düşündü. “Güle güle.” Telefonu kapamak için uzandı.

“Karınızı arayacak mısınız? Söz veriyor musunuz?”

“Evet, arayacağım, teşekkürler Ann.” Yatakta dinlenmek, diye düşündü. En son yatağa girdiğimde Rachael yanımdaydı. Yasaların çiğnenmesi. Bir androidle ilişki kurmak burada ve diğer tüm kolonilerde kanunlara aykırıydı. Rachael şu anda büyük bir olasılıkla Seattle’a geri dönmüştü. Kimi gerçek, kimi insan benzeri diğer Rosenlarla beraberdi. Keşke bana yaptığını sana da yapabilsem, diye düşündü. Ne fark ederdi ki? Bu bir androidin umurunda bile olmazdı. Eğer seni dün öldürmüş olsaydım keçim yaşıyor olacaktı. Yanlış bir karar verdim. Evet, diye düşündü Rick, her şeyi o karara ve seninle yatmış olmama bağlayabiliriz. En azından bir konuda haklıydın. Bu beni değiştirdi, fakat



tahmin ettiğin Şekilde değil. Çok daha kötü bir Şekilde, diye karar verdi.

Ama gerçekte artık aldirmiyorum. Orada, o tepede bana olanlardan sonra hiçbir Şey umurumda değil, diye düşündü. Eğer devam edip zirveye ulaŐsaydım acaba ne olurdu? Çünkü Mercer orada ölüyor gözüküyor. Orada zaferine ulaŐıyor.

Rick, fakat eğer ben Mercer isem asla lemem, diye düşündü. *Mercer lmsz.*

Karısını aramak için bir kez daha telefona uzandığında donakaldı.

RICK AHİZEYİ yerine koyup gözlerini arabanın dışında oynayan noktadan ayırmadı. Bu bir hayvan, diye düşündü ve kalbi onu tanımanın neden olduğu şokun ağır yükü altında sıkıştı. Bunun ne olduğunu biliyorum, diye düşündü. Bunu daha önce hiç görmedim, fakat devlet televizyonunda gösterilen doğa belgesellerinden tanıyorum.

Kendi kendine, ama onların soyu tükendi, diyerek buruşmuş Sidney kataloğunu çıkarıp heyecanla sayfaları çevirdi.

**KARA KURBAĞA (Bufonidae), her türü... S.T. (Soyu Tükenmiş)**

Wilbur Mercer için eşekten sonraki en değerli hayvanın soyu yıllar önce tükenmişti.

Bir kutuya ihtiyacım var, diyerek arabanın arka koltuğuna baktı. Orada bir şey bulamayınca arabadan çıkıp aceleyle bagajı açtı. Bagajda içinde yedek yakıt pompasının bulunduğu kartondan bir kutu vardı. Rick pompayı kutudan çıkarıp gözlerini kurbağadan ayırmadan yavaşça ilerledi.

Kurbağa her zaman var olan tozun gölgesi ve dokusuyla bütünleşmişti. Belki de daha önce olduğu gibi bu yeni iklime uyum sağlayıp, değişime uğramıştı. Kurbağa eğer kımıldamasaydı Rick yakınında olmasına rağmen onun varlığını fark etmeyecekti. Soyunun tükenildiğine inanılan bir hayvan bulunursa ne yapılırdı? Rick hatırlamaya çalıştı. Bu çok seyrek olurdu. Galiba Birleşmiş Milletler'den bir onur madalyası ve belli bir miktarda para ödülü alınıyordu. Bu ödül milyonlarca dolara yaklaşıyordu ve bulduğu Mercer için en kutsal olan hayvandı. Tanrım! Bu doğru olamazdı. Belki de bunun nedeni fazla radyoaktiviteye maruz kalmanın yol açtığı beyin zedelenmesidir, diye düşündü. Ben 'özel'im. Bana bir şeyler oldu, tavukkafa Isidore ve örümceğine olan her neyse bana da oldu. Bunu Mercer mi planladı? Ama Mercer benim. Bunu ben planladım. Kurbağayı ben buldum, çünkü Mercer'in gözleriyle görebiliyorum.

Rick kurbağanın yakınında dizlerinin üzerine çöktü. Hayvan kendine bir delik açmak için iri kum tanelerini kenara itmiş ve kıcıyla tozu yerinden oynatmıştı. Sadece düz kafasının tepesi ve gözleri gözüktüyordu. Bu esnada kurbağanın metabolizması neredeyse duracak kadar yavaşlamış, adeta bir transa geçmişti. Gözlerinde Rick'i fark ettiğini belirten bir işaret, en ufak bir parıltı bile yoktu. Rick korkuyla, belki de susuzluktan ölmüştür, diye düşündü, fakat hayvan kımıldamıştı.

Rick karton kutuyu dikkatle yere bırakıp, kurbağanın etrafındaki gevşek toprağı eşeledi. Kurbağa bir tepki göstermemişti. Doğaldı, çünkü Rick'in varlığından haberdar bile değildi.

Rick kurbağayı kaldırdığında hayvanın kendine has soğukluğunu hissetti. Hayvanın elleri arasındaki vücudu kuru ve buruştu, sanki yerin millerce altında güneş görmeyen bir mağarada yaşamışçasına buz gibiydi. O anda kurbağa içgüdüsel olarak arka ayaklarını oynatıp Rick'in elinden kurtulmaya çalıştı. Büyük ve tamamen gelişmiş zeki bir kurbağa, diye düşündü. İnsanın var olmayı başaramayacağı bir yerde kendine özgü bir biçimde yaşamını sürdürmeyi başarmıştı. Yumurtaları için suyu nereden bulduğunu merak etti.

Rick karton kutuyu kapatıp özenle tekrar tekrar bağlarken, demek ki Mercer'in gördüğü bu, diye düşündü. Artık ayrılaştıramayacağımız, ölü bir dünyanın leşinin altında alınca kadar gömülmüş yaşam. Mercer büyük bir olasılıkla evrenin her parçasında gözle kolay kolay fark edilmeyen yaşamı görüyordu. Şimdi biliyorum, diye düşündü Rick ve bir kez Mercer'in gözleriyle gördükten sonra artık

geriye dönemem.

Ve tavukkafanın örümceğine yaptıkları gibi hiçbir android bu hayvanın bacaklarını kesmeyecekti.

Rick özenle bağlanmış kutuyu arabanın koltuğuna yerleştirip direksiyonun başına geçti. Bu tekrar çocuk olmak gibi bir şey, diye düşündü. Üzerindeki yükün kalktığını ve insanı ezen bunaltıcı bayılma duygusunun ortadan kaybolduğunu duyumsadı. İran'ı arayıp her şeyi söylemek için telefonu kaldırıp numarayı çevirdi. Sonra duraksayıp, sürpriz yaparım, diye düşündü. Geriye dönmek, sadece yarım saat, en fazla 45 dakika sürerdi.

Heyecanla motoru çalıştırıp havalandı ve 700 mil güneydeki San Francisco'ya doğru yola çıktı.

Iran Deckard'ın sağ elinin işaret parmağı numaralanmış tuşların üzerinde duruyordu. Ama numarayı çeviremedi. Herhangi bir şeyi istemeyecek kadar yorgun ve bitkindi. Geleceğin ve getirebileceği tüm olanakların önünü kapatan bir ağırlıktı bu. Eğer Rick burada olsaydı 3'ü çevirtirdi, diye düşündü. Bu sayede başka numaraları çevirme isteği duyardım. Mesela televizyondaki her şeyi hissetme isteği uyandıran 888'i. Acaba televizyonda ne vardı? Rick'in nerede olduğunu merak etti. Geri dönüyor olabilirdi ama olmayabilirdi de. İran kemiklerinin büzüştüğünü hissetti.

Dairenin kapısı çalındı.

Iran, Penfield kullanma kılavuzunu bırakıp ayağa fırladı. Eğer gelen Rick'se artık hiçbir numarayı çevirmeme gerek yok, diye düşündü. Kapıya koşup ardına kadar açtı.

“Merhaba,” dedi. Rick yanağında bir kesikle buruşmuş gri giysileri ve toz içindeki saçlarıyla kapıda duruyordu. Elleri, yüzü... gözleri hariç her yanı toza bulanmıştı. Gözleri sanki küçük bir çocuğunkiler gibi mutlu ve yusuvarlaktı. İran onun oyun oynarken eve dönme zamanının geldiğini fark eden bir çocuk gibi görüldüğünü düşündü. Yıkayıp temizlendikten sonra günün mucizelerini anlatmak isteyen bir çocuk.

“Seni görmek güzel.”

“Bir şey getirdim.” Rick elinde bir karton kutu taşıyordu. Daireye girdiğinde de kutuyu elinden bırakmadı. Sanki kutunun içinde kırılabilir, çok değerli bir şey varmış gibi davranıyordu. Sanki o şeyi sonsuza kadar elinde tutmak istiyor gibiydi.

Iran, “Sana bir kahve yapayım,” diyerek fırının kahve düğmesine bastı ve mutfak masasına heybetli bir kupa koydu. Rick kutu hâlâ elinde olduğu halde oturduğunda yüzündeki hayranlık dolu ifade kaybolmamıştı. İran, Rick'i daha önce hiç böyle görmemişti. Geçen gece arabasıyla evden ayrıldıktan sonra ona bir şeyler olmuştu ve başına gelen her neyse o kutunun içinde gizliydi.

“Bütün gün uyuyacağım. Arayıp Harry Bryant'la konuştum. Bütün gün dinlenebileceğimi söyledi. Ben de aynen öyle yapacağım.” Rick dikkatle kutuyu masaya koyup kahvesini yudumladı.

Iran, Rick'in karşısına geçti. “O kutunun içinde ne var, Rick?”

“Bir kurbağa.”

“Görebilir miyim?” İran, Rick'in kutunun bağlarını çözüp kapağını açmasını izledi. “Oh,” Anlayamadığı bir sebepten dolayı kurbağa İran'ı korkutmuştu. “Isırır mı?”

“Onu alabilirsin. Isırmaz. Kurbağaların dişleri yoktur.” Rick kurbağayı eline alıp İran'a uzattı. Genç kadın hissettiği iğrenme duygusunu frenleyip hayvanı aldı. “Kurbağaların soyunun tükendiğini sanıyordum.” İran merakla hayvanı evirip çeviriyor ve gereksiz gözüken bacaklarını inceliyordu. “Kara kurbağalar, normal kurbağalar gibi zıplayabilir mi? Aniden elimden fırlar mı?”

“Kara kurbağalarının bacakları zayıftır. Bu normal kurbağalarla olan en önemli farkıdır. Ayrıca bir kurbağanın suda yaşaması gereklidir, oysa kara kurbağası çölde bile yaşayabilir. Bunu Oregon sınırının yakınında canlı yaşamın olmadığı o çölde buldum.” Rick hayvanı geri almak için uzanırken İran bir şey fark etti. Ters tutmaya devam ederek karnına dokundu ve tırnağıyla küçük kontrol panelini

açtı.

“Oh!” Rick’in yüzü asıldı. “Görüyorum ki sen haklısın.” Yılgın bir şekilde sessizce sahte hayvana bakıp onu Iran’ın elinden aldı ve sanki olanlara bir anlam veremiyormuşçasına bacaklarıyla oynayıp kurbağayı dikkatle kutusuna geri koydu. “Kaliforniya’nın terkedilmiş bölgesinde ne arıyordu acaba? Biri onu oraya bırakmış olmalı. Bunu neden yaptığını anlamak mümkün değil.”

“Belki de onun elektrikli olduğunu sana söylememeliydim.” Iran elini uzatıp Rick’in koluna dokundu. Ondaki değişikliği görünce kendini suçlu hissetmişti.

“Yo, hayır. Öğrendiğime memnunum, ya da öğrenmiş olmayı tercih ederim.”

“Kendini daha iyi hissetmek için duyarıcıyı kullanmak ister misin? Duyarıcı sana her zaman için bana olduğundan daha fazla yararlı oldu.”

“Ben iyiyim.” Rick sanki beynindeki bulanıklığı dağıtmak istercesine başını salladı. “Mercer’in tavukkafa Isidore’a verdiği örümcek de sahte olmalı ama bu önemli değil. Elektrikli hayvanların da her ne kadar değersiz olsa da kendilerine özgü bir yaşamları var.”

“Sanki çok uzun süre yürümüş gibi gözüküyorsun.”

“Uzun bir gündü.”

“Yat ve uyu.”

Rick, Iran’a bakıp kafası karışmışçasına, “Bitti, değil mi?” diye sordu. Büyük bir güvenle Iran’ın ona cevap vermesini bekliyordu. Sanki kendi söylediklerine güveni kalmamıştı. Kendi sözcüklerine şüpheyile bakıyordu. Iran onu onaylamadan sözleri gerçek olamazdı.

“Her şey bitti.”

“Tanrım, sanki uzun bir maraton gibiydi. Bir kere koşmaya başladığımda artık durmama olanak yoktu. Bu maraton Batylere gelene kadar beni ardından sürükledi ve sonra aniden yapacak hiçbir şeyim kalmadı ve...” Rick kendi söylediklerine şaşırılmış gibi duraksadı. “Ve en kötüsü de o andı. Bitirdikten sonraki an. Duramıyordum, çünkü durduğumda geriye hiçbir şey kalmamış olacaktı. Bugün bana kaba elli, kaba bir polis olduğumu söylediğinde haklıydın.”

“Artık öyle hissetmiyorum. Buraya, ait olduğun yere geri döndüğün için çok mutluyum.” Iran, Rick’i öptü. Bu onu memnun etmiş olmalıydı. Yüzü neredeyse Iran’ın kurbağanın sahte olduğunu söylemesinden öncesi gibi aydınlanmıştı.

“Sence bugün yaptıklarım yanlış mıydı?”

“Hayır.”

“Mercer bunun yanlış olduğunu ama yine de yapmam gerektiğini söyledi. Bazen yanlış bir şey yapmak doğrusunu yapmaktan daha iyi oluyor.”

“Mercer’in hep bahsettiği şey; üzerimizdeki lanet.”

“Toz mu?”

“Mercer’i 16 yaşındayken bulup, ona zamanı geri döndürüp ölü yaratıkları tekrar diriltemeyeceğini söyleyen katiller. Şimdi tek yapabildiği yaşamla hareket etmek ve ölüme kadar onu izlemek. Taşları fırlatanlarsa onu hâlâ takip eden o katiller ve aynı zamanda da bizleriz. Taşlardan biri mi yanağını kesti?”

“Evet.”

“Eğer duyarıcıyı 670’e kurarsam gidip yatar mısın?”

“O numara ne sağlayacak?”

“Uzun süreli huzur.”

Rick yüzünde sanki milyonlarca savaştan çıkmışçasına uykulu ve karmaşık bir ifadeyle zorlukla ayağa kalktı ve yavaşça yatak odasına doğru yürümeye başladı. “Pekâlâ. Uzun süreli huzur.” Saçlarından ve giysilerinden toz dökülerek yatağa uzandı.

Iran odanın camlarını ışık geçirmez yapan düğmeye bastı. Duyarıcıya gerek yok, diye düşündü. Günün gri ışığı yok olmuştu.

Rick bir süre sonra uykuya daldı.

Iran, Rick'in uyuduğundan ve geceleri bazen aniden yaptığı gibi korkuyla uyanmayacağından emin olmak için bir süre onunla kaldı. Sonra mutfağa geri dönüp oturdu.

Yanıdaki kutuda duran kurbağa kıpırdanıyordu. Iran, acaba neyle besleniyor, diye düşündü. Büyük bir olasılıkla sahte sinek...

Iran yanındaki telefon rehberinin sarı sayfalarını karıştırıp *hayvan aksesuarları, elektrikli* kısmını açtı ve telefonu çevirdi. Karşısında bir satıcı kadın belirdi. "Gerçekten uçan ve ses çıkaran sahte sineklerden ısmarlamak istiyorum," dedi.

"Elektrikli bir kaplumbağa için mi bayan?"

"Bir kara kurbağası için."

"Öyleyse size karışık hazırlanan yürüyen ve uçan böcekleri tavsiye..."

"Sinekler yeterli. Buraya gönderebilir misiniz? Dairemi terk etmek istemiyorum, çünkü kocam uyuyor ve onun iyi olduğundan emin olmak istiyorum."

Satıcı devam etti. "Bir kara kurbağası için ayrıca suyu devamlı yenilenen bir havuz almanızı tavsiye ederim. Tabii eğer üstü boynuz gibi kemikli değilse. Eğer kemikliyse içinde kum, değişik renklerde taş ve organik parçaların bulunduğu bir takımı öneririm ve eğer onu düzenli olarak besleyecekseniz servise götürüp dil ayarını yaptırmanız gerek, bir kara kurbağası için bu gereklidir."

"Pekâlâ. Onun mükemmel çalışmasını istiyorum. Kocam ona çok bağlı." Iran adresini verip telefonu kapattı.

Kendini daha iyi hissederek bir fincan koyu, sıcak kahve yaptı.